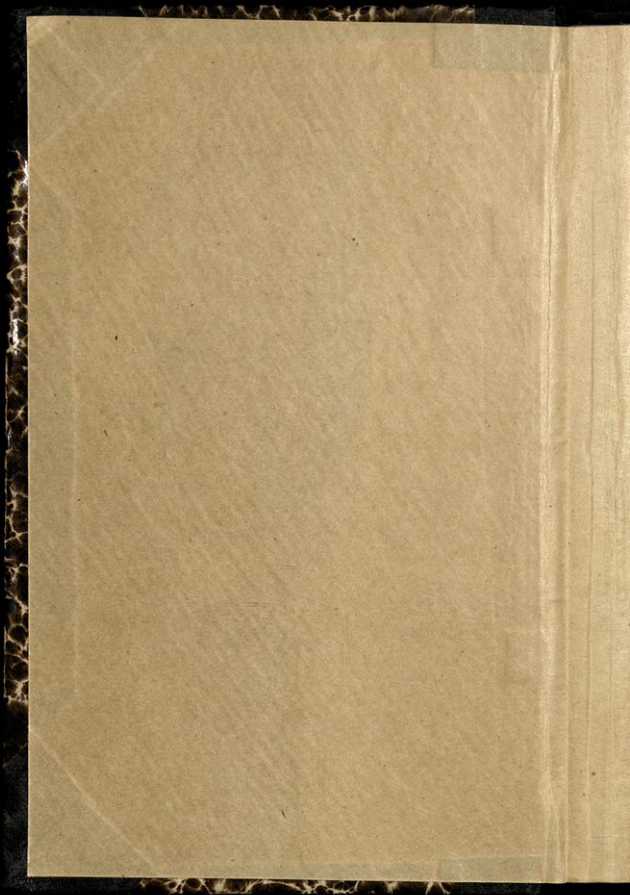
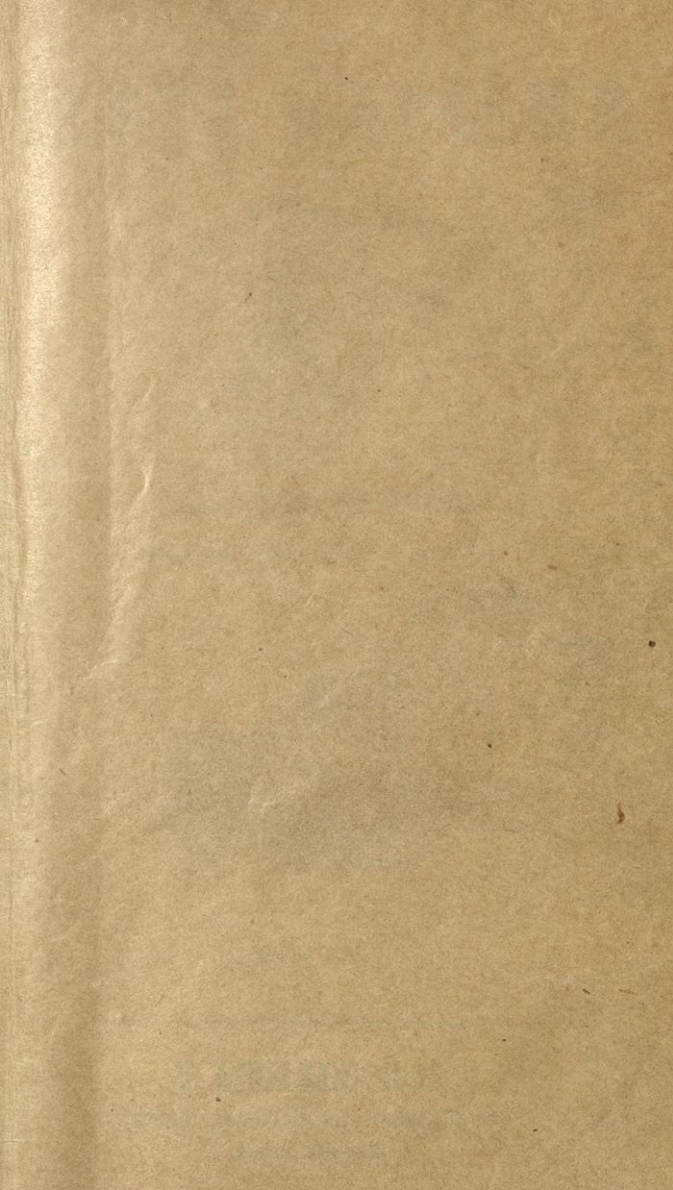

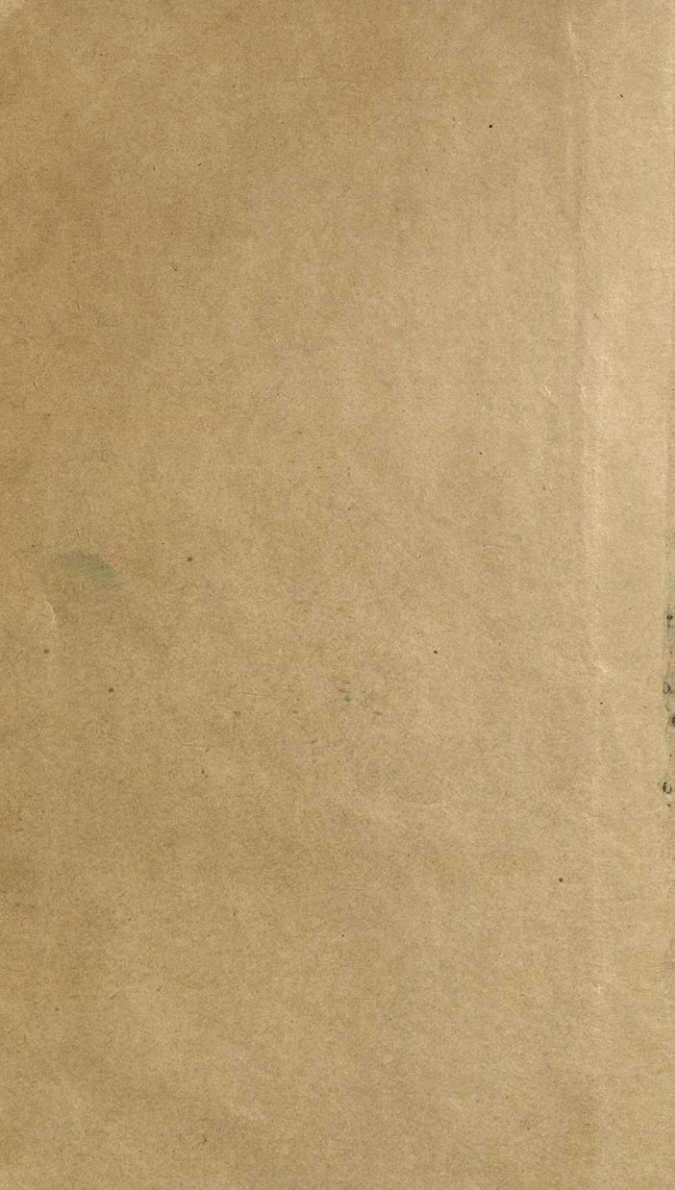
Narodna in univerzitetna knjižnica
▼ Ljubljani

109368

ZLATE JABELKA

56
Y. 404
19. 23. b.
Sl. 255.

FRIDERIK BARAGA,

Misijonar, zdaj škof v Ameriki.

Tretji natis.

V LJUBLJANI 1856,
natisnil, založil in na prodaj jih ima
Jožef Blaznik.

109368

V natis teh bukev so milostljivi knez
GOSPOD, GOSPOD

ANTON ALOJZ,

Ljubljanski Škof, dovolili 16. dan rožniga cveta

109368

FJC 5071/7959

Zlate jabelka.

Perva jablana.

Ponižnost.

Ponižnost je podloga in steber vsih čednost; toraj v sercu, v katerim ni ponižnosti, gotovo ni nobene čednosti, ampak le kaka njena podoba. Ponižnost nas nar perpravniši stori, nebeške darove prejemati. Ponižnost nam je tako potrebna za kersansko popolnamost, de med vsimi poti, po katerih se pride k popolnamosti, perva je ponižnost, druga ponižnost, tretja ponižnost. In ko bi me kdo stokrat to poprasal, bi mu stokrat ravno to odgovoril.“ — Tako pravi sveti učenik Avguštin.

Sveta, več ko zlata vredna beseda! — Vsi svetniki božji so bili ponižni, in bolj ko so se sami sebe poniževali, bolj jih je Bog povikševal. — Brez ponižnosti nobedin v nebesa ne pride. Le ponižni Angelji so v nebesih; pre-zetne pa je Bog v pekel zavergel.

S. Alojzi si je med vsimi čednostimi nar bolj ponižnost zadobiti perzadeval. Vsaki dan

je v svojih molitvah ponižne Angelje prosil, da naj mu leto prelepo čednost pred Bogom sprosijo.

„Ponižnost je mati veliko drugih čednost. Njeni otroci so: pokoršina, strah, spoštovanje, poterpežljivost, modro zadržanje, krotkost in mir. Kdor je ponižin, je rad vsim pokorin; se boji Boga razžaliti in bližnjiga; spoštuje stariše, vikši in sploh bližnjiga; ne občuti razžaljenja in krivice, ki se mu stori; nobeniga ne zaničuje, nobeniga ne razžali; je proti vsim prijazin in pohlevin; je zmiram vesel in zadovoljin, in mirniga serca.“ — Tako piše sveti škof Tomaž iz Villanove.

Modri Salomon pravi v svetim pismu, da po tem, ko je bil modrost zadobil, ga je bilo kmalo vse drugo dobro došlo. *) — Ravno tako pa tudi ti, moj kristjan, lahko od ponižnosti rečeš: Bog mi daj le pravo ponižnost zadobiti, po tem si bom z božjo pomočjo kmalo vse druge čednosti perdobil.

„Ponižnost nam je potrebna, da si čednosti perdobimo, in da se večno zveličamo; zakaj vrata nebeske, kakor pravi Kristus, so grozno ozke, tako da ošabni in napuhnjeni ne bodo mogli skozi te vrata iti, ampak le majhni.“ Pravi s. Bernard.

Farizej, ki je bil prišel v Jeruzalemski tempelj molit, je veliko zunanjih dobrih del opravljal, in je mislil, da pojde naravnost v nebesa; ali Jezus pravi, da je bil od Boga zaveržen, zato ki ponižnosti ni imel, in ki se je čez druge povzdigoval.

*) Modr. 7. 11.

„Če hočemo hudobniga duha premagati, se moramo ponižnosti poslužiti; ponižnost je nar boljši orožje za premaganje hudobniga sovražnika; zakaj kakor se on ne zna clo nič tega orožja poslužiti, tako se tudi ne zna tistim v bran postaviti, kateri s tem orožjem proti njemu pridejo.“ — Tako govori s. Vincenc.

Hudobin duh zmiram okoli hodi, kakor rijo- več lev, in iše koga bi požerl; ali kadar močen, v ponižnosti vterjen kristjan svoj dvor varuje z orožjem ponižnosti, ga hudobin sovražnik ne more premagati in zvezati.

„Ponižniga Bog varuje in reši; ponižniga ljubi in telazi; ponižnimu človeku se perbliža; ponižnimu veliko gnado da; in po tem, ko ga je ponižal, ga k časti povzdigne. Ponižnimu razodeva svoje skrivnosti, in ga ljubeznjivo k sebi vleče in vabi. Ponižin, desiravno je zaničevan in zasramovan, je vedno v miri, zakaj on v Boga zaupa, ne pa v svet.“ — Tako piše Tomaz Kempčan.

Svetniki božji so vselej bolj želeli Bogu dopasti, kakor posvetnim ljudem. Sami sebe so poniževali, zato jih je Bog zmiram povikševal, dokler jih je povzdignil k nebeški časti.

„Vem kaj bom storil, de bom Gospodu Bogu prav dopadil. Ravno toliko bom sam sebe obrajtal, kakor prah in smeti; in kadar se bom vidil od *drugih* saničevan, zasramovan, pohojen, in obsut z sramoto, se bom veselil, zakaj *sam* se ne morem zadosti zasramovati in zaničevati. Vse stvari bom na pomoč poklical, de naj me zaničujejo, ker sim tudi jest njih stvarnika zaničeval. To bo moja nar veči sreča, če

vse zaničevanje in vse terpljenje na-me pride; in perserčno bom vse tiste ljubil, kateri mi bodo k tej sreči pomagali. Veselje in čast tega sveta pa bom sovražil, in se jih bom ogibal. — Če bom tako ravnal, gotovo vem, de se bo sa-me, ubogiga in nevredniga grešnika, obilnost božjiga vsmiljenja vsula.“ — Tako govori ponižin s. Bonaventura.

Lete njegove svete besede nas prav prepričajo, kako imamo še malo prave ponižnosti. Leta služabnik božji želi od vsih stvari zaničevan biti, ker se sam sebe ne more zadosti zaničevati; mi pa smo kmalo razžaljeni, kadar nas kdo le kolikaj zaničuje. Leta svetnik zaničevanje sa svojo nar veči srečo spozna; mi pa smo žalostni in nesrečni, če se nam vsa tista čast ne skazuje, ki si domišljujemo, de jo zaslužimo. — Če bolj ponižni ne postanemo, ne bomo najdili tistih ozkih vrat, skozi ktere je leta ponižnik v nebesa prišel; in drugih pa ni.

„Veči gnada božja je en sam dan ponižniga spoznanja samiga sebe, (desiravno človek zravin veliko žalosti in težav občuti,) kakor veliko dni molitve“. Pravi s. Terezija.

Molitev in ponižnost ste dve reči, ki ste Bogu močno dopadljive; ali ponižnost mu vendar še bolj dopade, kakor molitev. Velika ponižnost z majhno molitevjo zamore veliko pred Bogam; ali nar lepši in nar daljši molitev brez ponižnosti mu je zoperna in zaničljiva. — S. Magdalena v zgrevani ponižnosti per Jezusovih nogah zadobi brez molitve odpušenje vsih svojih velikih grehov; Farizeji pa, ki dolge molitve očitno pred ljudmi opravljajo, so še veči greš-

niki po molitvi, kakor popred. Ponižni colnar v tempeljnu zadobi z malo besedami božja gnado in je opravičen; ošabin Farizej pa veliko moli in svoje dobre dela razklada, in je od Boga zaveržen. — Ravno tako zadobi tudi desni razbojnik na križi z malo besedami, ki jih z ponižnim spoznanjem svoje hudobije Jezusu reče: odpušenje vsih svojih grehov, odpušenje večnih in časnih štrafing, in Jezus ga še tisti dan k sebi v raj vzame. — O sveta, vsigamogočna ponižnost! —

„Zaničljiviga se sam sebe spoznaj, in ne jezi se, kadar te tudi drugi zaničujejo; tudi se zavolj darov, ki jih od Boga prejemaš, ne povzdiguj, potlej boš zares ponižin.“ Pravi s. Bonaventura.

Ravno taka, kakor nam tukaj ta svetnik pravi de bi imeli biti, je bila sveta nuna Marija Magdalena de Pazzi. Tako se je sama sebi zaničljiva zdela, de je zares mislila, de ni bolj ostudne in gerde stvari na svetu, kakor je ona. In kakor se je sama sebe zaničevala, tako je tudi od drugih zaničevana biti želela. Toraj kadar je bila zaničevana, je bila tako vesela, de je bila včasi po kakim zaničevanji od zgolj veselja v duhu zamaknjena. Nikdar ni mogla terpeti, de bi jo bil kdo častil ali hvalil, ali de bi bil kdo visoke misli od nje imel; zatoraj se je vedno sama sebe tožila, in je nar manjši zgreške za velike grehe spoznala; svoje čednosti pa in svoje svete dela je skerbno pred ljudmi skrivala, in kadar jih včasi ni mogla skriti, si je perzadevala, jih zmanjšati, in skazati, koliko nepopolnamosti je v vsih njenih delih: in

de je zaslužila, velikoveč svarjena, kakor hvaljena biti. — Včasih se ji je pergodilo, po božji volji, de je očitno zamaknjena bila, kadar so jo vse druge nune vidile. To ji je neizrečeno teško djalo; in je prosila Boga, de bi se ji to nikdar več ne zgodilo. — V njenim celim življenji se je resničnost te besede skazovala: Kdor se ponižuje, bo povikšan.

„Ponižnost, ktero nam je Jezus tolikanj perporočil, z besedo in z djanjem, mora imeti lete tri lastnosti: *Pervič*, misliti moramo, de smo zares vredni, zaničevani biti. *Drugič*; veseliti nas mora, kadar ljudje vidijo in spoznajo našo nepopolnamost. *Tretjič*, kadar Gospod Bog v naših sercih, ali pa po našim perzadevanji v sercu našiga bližnjiga kaj dobriga stori, si moramo perzadevati, leto dobro, kolikor je mogoče, skrivati; in kadar se skriti ne da, moramo vse božji milosti, ali pa zasluženji bližnjiga perpisati. — Kdor tako ponižnost ima, je zares srečin, in kdor je nima, bo imel veliko terpeti.“ — Tako govori s. Vincenc.

Tako ponižnost so vsi svetniki imeli. Premislimo nektere zglede. S. Klara je imela navado reči: O ljube sestre! ko bi me ve prav poznale, bi me zaničevale, in bi se me ogibale. — Grozno je želela, od vsih ljudi, posebno pa od svojiga spovednika, svarjena biti; in kadar je vidila, de jo spovednik ne svari, si je drugiga svolila, pa nikoli ni mogla nobeniga najti, de bi jo bil tako svaril, kakor je želela svarjena biti. — In kdo bi bil tudi zamogel, tako dušo po pravici zaničevati?

S. Francišk Borgia je tako ponižno sam

od sebe mislil, de se je čudil, de se mu ljudje odkrivajo, kadar kam gre, in de velikoveč blata in kamnja za njim ne lučajo.

Ravno leta S. Vincenc, ki tako lepo od ponižnosti govori, je leto lepo čednost z vsimi njenimi lastnostmi tudi zares imel. Mislil je resnično, de je velik grešnik in zaničljiv človek; in de ni vredin med svojimi klošterskimi duhovni biti. — Včasih se je k nogam svojih duhovnov vergel rekoč: Ko bi vi mojo dušno revšino prav spoznali, bi me gotovo is kloštra izgnali, ker tukaj le škodo delam in pohujšanje dajem. — In kakor je on sam od sebe mislil, ravno tako je želel, de bi tudi drugi od njega mislili, in de bi ga zaničevali. Zato je rad vidil, de so drugi njegove nepopolnamosti zvedili; in kadar je perložnost najdil, jim jih je tudi sam razodeval. — Tudi je rad pravil, de je bil njegov oče revin pastir, in de je tudi on revin in nevedin v vsih rečeh. Svojim duhovnam, in tudi unanjim gospodam, ki so ga obiskat prišli, je rad pokazal revniga mladenča, ki je bil njegoviga brata sin, in ki je v kloštru vbogejme živel. — Neka revna žena, ki je bila prišla s. Vincenca vbogejme prosit, mu je vpričo veliko imenitnih gospodov rekla, (ker je mislila, de se mu bo s tem perkupila,) de je v svoji mladosti per njegovi materi služila. Ali Vincenc ji je precej odgovoril: Se gotovo motiš, sirota! Moja mati ni nikoli dekile imela, ampak je sama dolgo služila, in po tem je bila žena revniga pastirja.

Ponižnost s. Vincenca se je tudi v tem lepo pokazala, ker ni nikoli od svojih dobrih del govoril, desiravno so bile velike in imenitne. Ka-

dar je pa vender mogel včasih od svojih del govoriti, iz ljubezni do bližnjiga in za božjo čast, je sam sebe skerbno skrival, in je vse to, kar je per tih delih nepopolnoma bilo, sam sebe perpisal; kar je bilo pa zravin dobriga, je tako perpovedoval, de je bilo viditi, de se je vse to le po perzadevanji drugih storilo, in de on za to ni nobene hvale vredin. — Tudi ni nikoli rekel: To sim jest storil, to sim jest rekel; ampak: Bog mi je gnado dal to storiti, Bog mi je dal misel to reči, i. t. d.

„Nikdar ne misli, de si v popolnamosti de-leč prišel, če se resnično nevrednišiga ne spoznaš, kakor so drugi, in če ne želiš, vsim zad postavljen biti; zakaj to je tistim lastno, kateri so veliki v božjih očeh, de so majhni v svojih lastnih očeh; in bolj ko so častitljivi pred Gospodam, bolj se sami sebi zaničljivi zde.“ — Tako piše s. Terezija.

V življenji svetih menihov se bere, de je neki imeniten mož v Aleksandrii, ki se je spreoberniti želel, v kloster vzeti biti prosil. Vikši kloštra ga je po njegovim obrazu in vsim zadržanji hmalu spoznal, de je mož ošabniga in napuhnjeniga serca, in je sklenil, ga po poti ponižnosti v nebesa peljati; ga je tedaj v kloster vzel in k vratam postavil, in mu je zapovedal, zmiram tam biti, in se vsakimu, ki bo noter prišel ali ki vun pojde, k nogam vreči, rekoč: Molite za-me, ki sim velik grešnik. — Bog je temu spokorniku gnado dal, to povelje svojiga vikšiga na tanko dopolniti. — Po tem, ko je bil že sedem let v tej ponižni pokori, je spoznal njegov vikši, de je vredin v število menihov

tega kloštra vzet biti. Ali kadar je leta spokornik to slišal, je ponižno vikšiga prosil, de naj ga še ta kratik čas, ko bo na tem svetu živel, v tej pokori pusti. Vikši mu je leto ponižno prošnjo dovolil; in deset dni po tem je leta svet spokornik v Gospodu zaspal. — To piše s. Janez Klimak, in pravi, de je tega spokornika vidil in de ga je vprašal, kaj misli ves ta čas, ko per vratih stoji, in je odgovoril, de družiga ne misli, kakor de je nevredin v tem kloštru biti, in v družini tih svetih očetov živeti; in de si nikdar ne upa, jih v obraz pogledati.

Od svete nune, Marija Serafina po imenu, se bere, de je bilo viditi, kakor ko bi ne imela oči za družiga, kakor le zato, de je svoje lastne nepopolnamosti vidila, in vsako majhno dobro lastnost nad svojim bližnjim razodela. Kadar je vidila, de je kdo kaj dobriga storil, je iz serca zdihnila in rekla: **O** kako srečen je ta! Vsi lepo Bogu služijo, le jest ne. — In kadar je vidila ljudi per spovedi, je mislila, de družiga nič tam ne delajo, kakor Boga časte; in de le ona svojimu spovedniku nič družiga ne pravi, kakor grehe in hudobije. — Kadar je včasi svojiga bližnjiga vidila v kaki greh pasti, je kmalo najdla zgovor za-nj; za svoje nepopolnamosti pa se je zmiram ojestro sodila, in je resnično mislila, de je veči grešnica, kakor vsi drugi ljudje.

„Zmiram si mislimo, de so vsi drugi naši vikši, in podverzimo se jim, če so ravno niži kakor mi, in bodimo jim prijazni in postrežljivi. **O** kako bi bilo to lepo, ko bi nam Bog dal, to zmiram v djanji dopolnovati!“ Pravi s. Vincenc.

Leta svetnik je zares tak bil, kakor tukaj govori. Vse ljudi je visoko častil, in je mislil, de so boljši kakor on, bolj pametni, bolj popolnoma, bolj učeni in bolj perpravni za vsako opravilo. In ravno zato je vselej rad svoje misli in svojo voljo drugim podvergel.

„Naš Gospod in zveličar je rekel, de kdor hoče biti veči kakor drugi, mora postati manjši kakor so oni. — Ta rešnica vsi kristjani vejo in verujejo; kako je tedaj to, de jih je tako malo, ki jo v djanji dopolnujejo?“ — S. Vincenc.

Imenitna gosa, sveta Pavla, je bila (po spričevanji s. Hieronima,) tako ponižna v svojim celim zaderžanji, de ko bi jo bil kdo vidil, ki je ni poznal, ampak ki je slisal od njene visoke imenitnosti, bi bil mislil, de to ni ona, ampak nar manjši njena dekla. Kadar je bila obdana od pobožnih devic, je bilo po njenim oblačili, govorjenji in djanji soditi, de je nar manjši med njimi.

„Pobožno in sveto živeti, zares Bogu prijeten in od Boga ljubljen in z nebeško tolažbo obdarovan biti, zraven pa sam sebe revniga in zaničljiviga spoznati; to je tista ponižnost, ki je tolikanj Bogu prijetna, in med ljudmi takó malokdaj najdena, ktero je presveta Devica Marija tako popolnoma imela. De se je ravno takrat, kader ji je Angelj božji oznanil, de bo božja mati postala, za deklo Gospodovo spoznala.“ — Tako piše sveti učenik Bernard.

S. Vincenc si je vedno perzadeval, svoje čednosti in dobre dela pred ljudmi skrivati; ali vsi, ki so ga poznali, so jih vidili, le on ni nobene svoje dobre lastnosti vidil, ker si je le zmiram svojo nevrednost pred očmi deržal, tako

de družiga nič ni mogel na sebi viditi, kakor kar je bilo nepopolnoma; in sam sebe je le zmiram *vbogiga reveža* imenoval.

Kader je s. Terezija vse tiste gnade in darove premislila, ki jih je tako obilno od Boga prejela, se je le še bolj ponižala, in je rekla, de Gospod Bog s temi darovami le njeno veliko slabost podpira in po koncu derži, in de se iz tega vidi, kako velika je njena slabost, ker toliko podpor potrebuje, kakor se vidi, de je kaka hiša slaba, kader se ji morajo povsod podpore postaviti, de ne pade.

„Kader želimo videni biti, in kadar nas to veseli, de ljudje od nas govore in naše zadržanje hvalijo in de pravijo, de nam vse dobro od rok gré in de čudeže delamo, kadar nas to veseli, to je hudo za nas, zakaj to stori, de Boga pozabimo, in de so vse naše nar svetejši dela ognusene. To je grozno nevarno, in nas močno zadržuje na poti proti nebesam. Ne morem zapopasti, kako zamore kdo to keršansko resnico: *Kdor se povikšuje, bo ponižan*, verovati, in vender si perzadevat, od ljudi časten, in za dobriga, modriga, previdniga in učeniga spoznan biti.“ — S. Vincenc.

V življenji svetih pušavnikov se bere, de se je neki pušavnik hvalil, de je dve štorje v enim dnevi naredil. Kader je s. Pakomi, njegov vikši, to slišal, ga je dobro posvaril, in mu za njegov pregrešik to pokoro dal, de je mogel te dve štorje na ramo vzeti, jih pred vse pušavnike nesti, in jih odpušenja prositi, ker je te dve štorje več obrajal, kakor božje kraljestvo; in jih je mogel prositi, de naj sa-nj mo-

lijo. Dalje mu je zapovedal, de mora pet mes-cov vedno v svoji pušavi biti, in vsak dan dve štorje narediti. — S to ojstro pokoro je hotel s. Pakomi na znanje dati, de za božjiga slu-žabnika ni nobene bolj nevarne reči, kakor pre-vzetne želje, hvaljen in časten biti.

To se posebno v tem zgledu vidi. Bil je menih, Justin po imenu. Predin je bil v klošter šel, je bil imeniten gospod, in njegov kralj mu je hotel visoko častljivo službo dati, ali ni je hotel vzeti, in se je v klošter s. Frančiška po-dal v ponižno spokorno življenje. V kloštru je tako sveto živel, de je od Boga s posebnimi gnadami obdarovan, in včasi zamaknjen bil. — Kader je bogaboječi papež Evgen IV. to zvedil, ga je k sebi poklical, in kader je prišel, mu ni perpustil, de bi mu bil noge kušnil, ampak ga je perserčno objel, in se je dolgo z njim od svetih reči pogovarjal. Po tem ga je s svetimi rečmi obilno obdaroval. — Leta velika čast ga je pa prevzetniga storila, ker jo je z dopada-jenjem prejel, in preveč premišljeval. Kader je to s. Janez Kapistran vidil, mu je rekel: „O Justin! Angelj si šel pred papeža, satan si pri-šel nazaj“. — In to je bilo res, zakaj vsak dan je bil bolj prevzetin in hudoben; na zadnje je razbojnik in ubijavec postal, in je svoje živ-ljenje v ječi sklenil. — Ni čudi. Le ponižnim Bog gnade daje, prevzetnim pa zoper stoji.

S. Tomaž Akvin, je od svoje mladosti zmiram hvalo in čast sovražil; zato pa tudi ni bilo nikdar nobene besede lastne hvale iz nje-govih ust slišati.

„Moj Bog! kaj le mislimo zadobiti s tem,

de se pred stvarmi častitljive skazujemo in jim dopasti želimo? Kaj je na tem ležeče, če nas stvari kakošne reči obdolžujejo in nas zaničujejo, če smo le pred tabo nedolžni? — O ko bi vendar nikdar ne nehali, lete resnice premišljevati, de bi v popolnamosti bolj visoko prišli! — Svetniki niso večiga veselja poznali, kakor neznani, in od vsih zaverženi živeti.“ — Tako piše sv. učenik Bernard.

V življenji svetih pušavnikov se bere od klosterskiga vikšiga, ki je jako ponižno in sveto živel, in je želel zvediti, kje je kaka prav sveta duša, de bi se od nje naučil, bolj popolnoma Bogu služiti, Bog je njegove želje dopolnil in mu je na znanje dal, de v Tebajskim kloštru, (v katerim je bilo takrat okoli petsto nun) je sveta duša, vsim neznana, od vsih zaveržena, ali pred Bogom častitljiva zavolj njene velike ponižnosti. — Leti nuni je bilo ime Izidora. Bila je prečudno ponižna, in je serčno želela, od vsih zaničevana biti. Revno je bila oblečena, je zmiram bosa hodila, in je nar niži dela v kloštru opravljala; zmiram je bila sama, kolikor je le smela; je le ostanke jedla in slabo vodo pila. Vse nune so mislile, de ni prav per pameti, so se ji posmehovale in so jo zaničevale. Ali ravno s tem so bile njene serčne želje dopolnjene, in zato tudi ni nikoli nič rekla, če so ji nune še toliko perzadjale. — Vikši tedej, ker je želel, to sveto dušo viditi in se od nje učiti, se je podal v tisti klošter, in je prosil častivredno mater, ki je bila kloštru predpostavljena, de naj mu vse njene nune pokaže; in po tem ko je bil vse eno za drugo vidil, se mu je zdelo,

de tiste svete duše ni med njimi, je tedaj častivredno mater vprašal, če so to vse njene nune; in mu je odgovorila, de so vse, le ena sama je še, ki je nora. Vikši želi, še to viditi; jo gre do tedaj iskat in mu jo perpeljejo. Komej jo je zagledal, je spoznal, de je to tista svetnica, se je pred njo na tla vergel in jo je prosil, de naj Boga za-nj prosi. Kadar so nune to vidile, so se zavzele in so mu rekle: Častivredin oče, se motite; ta je nora. — Ve ste nore ve; jim je odgovoril. Vedite, de ta je veliko bolj sveta, kakor mi vsi skup, zavolj njene velike ponižnosti. — Po tem so se ji vse nune z zgrevanim sercam k nogam vergle in so jo prosile, de naj jim odpusti, ko so jo do zdaj tako zaničevale. Ali ponižni s. Izidori je leta čast, ktero so ji skazovale, kako težko djala, de ni mogla več v tem kloštru ostati, ampak ga je kmalo po tem zapustila, in ni bilo nikdar več od nje slišati.

„Kader vidite, de kdo želi časten in povikšan biti, in de se boji zaničevanja, in de zamiri in je nejevolin, kadar mu kdo zoper govori in ga zaničuje; vedite, de leta človek, če tudi čudeže dela, je že grozno nepopolnoma, zakaj vse njegove čednosti in dobre dela so brez podloge in podpore.“ — Tako piše s. Tomaž Akvin.

Ker je ponižnost podloga in steber vsih keršanskih čednost, po besedah s. Avgušтина, gotovo ima terdnih in stanovitnih čednost, kdor ponižnost nima.

S. Tomaž je po tem, kakor piše, tudi ravnal; nikdar ni časti želel, ampak se je je skerbno ogibal, in ni nikdar nejevolin bil, kader je bil

zaničevan. Papež Klemen IV. mu je hotel veliko škofijo v Neapelji dati, in vsi njegovi prijatli in znanjci so ga močno prosili, da naj vzame škofijo, ki mu jo papež ponuja. On pa se je stanovitno te časti branil, in je z svojimi prošnjami od ravno tega papeža obljubo zadobil, da mu ne bo nobene časti več ponujal. — Kakor se je časti ogibal, ravno tako je vse zaničevanje z veseljem prestal. Kadar je še šolar bil, mu je njegov učenik tovarša dal, da sta se vkup učila. Ker je leta vidil, da Tomaž tako malo govori, je mislil, da je tako nevedin in neumin, ga je močno zaničeval, in ga je *mutastiga vola* imenoval. Tomaž mu ni nikoli besede za to rekel; ali njegov tovarš se je kmalo prepričal, da leta molčeči mladenič, ki je njegov šolski tovarš, bi lahko njegov učenik bil. — Kadar je bil s. Tomaž v kloštru, je per jedi na glas bral, in njegov vikši ga je posvaril in mu je rekel, da ene besede ni prav izrekel, ampak da naj jo drugači izreče. Tomaž je dobro vedil, da jo je bil prav izrekel, ali vender jo je po povelji vikšiga precej popravil. Po jedi so mu tovarši rekli, da bi ne bil imel besede popraviti, ker jo je bil že v prvič prav izrekel. On pa jim je odgovoril: Na tem je malo ležeče, kako se kaka beseda izreče; na ponižni pokoršini pa je veliko ležeče.

S. Anton pušavnik je slišal močno hvaliti eniga svojih pušavnikov; ga je tedaj k sebi poklical, in mu je nalaš nektere razžaljive besede rekel, ali pušavnik jih je močno občutil in je nevoljen postal. Kadar je s. Anton to vidil, je rekel: Leta pušavnik je enak kraljevi hiši, ki

je imenitna in lepa od zunaj, od znotrej pa vsa obropana.

„Sim zaničevan in zasmehovan, in to me težko dene. Take so tudi merkvice. — Sin zaničevan in zasmehovan; in to me veseli. Tako so bili Aposteljni.*) — Nar vikši stopnja poniznosti je ta, kader je človek ravno tako vesel zaničevanja in zaverženja, kakor so napuhnjeni ljudje velike časti veseli; in kadar mu častenje ravno tako težko dene, kakor napuhnjencam težko dene zaničevanje in razžaljenje.“ — Tako piše s. Francišk Salezi.

S. Dominik je bil raji v Karkasoni kakor v Tolozi, kjer je bil neznano veliko krivovercov h katolški veri spreobernil. Kadar je bil vprašan, zakaj je raji tam kakor tukaj, je odgovoril, de v Tolozi veliko časti in hvale, v Karkasoni pa veliko zaničevanja in terpljenja.

S. Konstanci je bil mežnar per neki farni cerkvi blizo Ankone na Laškim, in je tako zvesto služil in lepo živel, de so vsi ljudje, ki so ga poznali, rekli: To je velik svetnik. Iz daljnih krajev so včasi ljudje prišli, de so ga vidili. Med tem je prišel tudi neki kmet od delječ, in je vprašal, kje je tisti veliki svetnik. So mu ga tedaj pokazali, ko je v cerkvi na lojtri stal, in lampo popravljal. Kadar ga kmet vidi, se začne zaničljivo posmehovati in pravi: Mi je žal de sim tako delječ prišel. Sim mislil de bom kaj moža vidil; ali to je komaj človeku podobno. (S. Konstanci je bil grozno majhne postave, bled in suh od spokorniga življenja.) Kadar je

*) Djanje Apost. 5, 41.

s. **Konstanci** te besede zaslišal, je hitro iz lojtre stopil, je šel z velikim veseljem kmeta objet in mu je rekel: **Prijatelj**, med vsimi, ki so me vidili, si ti sam imel oči odperte, in si me spoznal, de nisim vredin človek imenovan biti.

„**Bog** nam daj gnado, de bi nič ne porajtali na tiste majhne reči, ki jih ljudje imenujejo razžaljenje in zaničevanje, in de bi za vso hvalo in čast nič bolj ne marali, kakor za majhne slamnate bilke. — **Kdor** je zares ponižin, nikoli ne misli, de se mu zamore kako razžaljenje ali kaka krivica storiti. **Zares** bi nas imelo sram biti, če smo nejevoljni zavolj kake besede, ki se nam reče, ali zavolj kake reči, ki se nam stori, zakaj velika hudobija je, nejevoljin biti zavolj vsake krive besede, ki se nam reče, ker vidimo, de naš stvarnik voljno poterpi z svojimi stvarmi, ki ga tolikokrat razžalijo. — **Posebno** naj to premislijo tiste duše, ki so notranje molitve navajene. Če se spoznajo, de niso perpravljene, precej vsako razžaljenje odpustiti, ki se jim stori, se ne smejo veliko na svoje molitve zanašati, zakaj duša, ktero zares **Bog** k sebi povzdiguje v visoki notranji molitvi, ne občuti nobeniga razžaljenja več, in ji je vse enako, če je častena ali zaničevana, če se kaj dobriga ali kaj hudiga od nje govori, in je le še raji zaničevana in preganjana, kakor častena in v miru pušena.“ — Tako uči s. **Terezija**.

S. Francišk Salezi je bil velikokrat od svojih sovražnikov močno opravljan; tode popolnoma po krivici. Njegovi prijatli, ki so dobro poznali njegovo svetost, so bili zavolj tega hudobniga opravljanja močno nejevoljni. **Kader** je pa s.

Franciššk to zvedil, jim je rekel: Kdaj sim vam oblast dal, se zavolj mene zoper moje sovražnike vzdigovati? Pustite jih, naj me opravljajo, to je za-me zveličanski križ, in prav majhin križ je to. Preveč občutljiv je, kdor vsako muho občuti, ki se na-nj vsede. Kaj mislite, de sim jest brez pregreškov? Morde moji sovražniki bolj na tanko moje pregreške vidijo in spoznajo, kakor jest, in mi tedaj dobro storé, de mi jih na znanje dajo. Velikokrat človek zamiri kako svarjenje, in misli, de je opravljanje, ko bi imel velikoveč hvaležen biti. Kaj se nam mar krivica godi, kadar nas *drugi* zaničujejo, ker bi se imeli *sami* sebe zaničevati? — Ko bi nam Bog dal tako ponižnim biti, kakor je bil s. Franciššk Salezi, kako srečno in mirno bi na svetu živeli! —

„Kdor je zares ponižin, se še sam bolj ponižuje, kadar je od drugih poniževan in zaničevan. Kadar je zaveržen je vesel, de se mu kako nisko in zaničljivo opravilo izroči, misli de je bolj počasten, kakor zasluži, in vse rado-voljno opravi; in nobene reči se bolj ne boji in ogiblje, kakor visokih in častitljivih opravil.“ — S. Francišška Fremiot.

Mlad imeniten gospod, kteriga je bil s. Vincenc prijazno posvaril, mu je v jezi rekel, de je *star norc*. Kadar je ta svetnik to besedo zaslišal, se je mladenču k nogam vergel, in ga je odpušenja prosil zavolj perložnost, ki mu jo je dal, mu to besedo reči. — Neki krivoverc si je dolgo perzadeval, svojo krivo vero tudi s. Vincencu vsiliti; in ni mogel nič opraviti. Ga je tedaj začel zaničevati, in mu je rekel, de je

neumin in nevedin, in de se le čudi, kako zamore njegov red to terpeti, de je on vikši celiga reda. — Ponižni s. Vincenc mu je odgovoril: Sej se jest še bolj nad tem čudim: zakaj spoznam, de sim bolj neumen in nevedin, kakor ljudje mislijo.

Nekteri pušavniki so slišali močno hvaliti Agatona, vikšiga v nekim kloštru, in so želeli, se prepričati, če je res tako svet, kakor je slišati. Prišli so tedaj k njemu, in so mu nalaš začeli očitati, de je napuhnjeniga serca, de je nečist, nepoterpežljiv in pohujšljiv; in de svoje pregreške s tem zakriva, ko jih na druge zverže. — On pa jim je odgovoril, de je res tak, kakor pravijo; se jim je k nogam vergel in jih je prosil, de naj za-nj Boga prosijo, de bi mu njegove grehe odpustil, in mu gnado dal se poboljšati. — Na to so se pušavniki z velikim začudenjem domu vernili.

Neki kloštarski vikši, Mojzes po imenu, je bil zavolj svoje ponižnosti in svetosti po povelji svojiga škofa mašnik postal. Škof je bil pa cerkvenim služabnikom povelje dal, de kadar bo hotel k altarju iti, naj ga zaničljivo izženejo, in naj poslušajo, kaj bo rekel. Kadar se je tedaj hotel altarju približati, so mu služabniki rekli: Vun se poberi, malopridni nejevernik! — In leta sveti mož je precej iz cerkve šel, in si je na tihama rekel: Prav ti je hudobni človek. Nisi vreden človek imenovan biti, pa si upaš med ljudi iti.

S. Roza iz Lime v Ameriki je bila zavolj svojiga svetiga in spokorniga življenja velikokrat od svoje matere in svojih bratov zaničevana

in kregana. In leta ponižna devica je zmiram mislila, de vse to in še več hudiga zasluži; in zatoraj se ni nikdar izgovarjala, ampak je očitno spoznala, de vse to zasluži. — In v svojim sercu je bila neizrečeno vesela vsiga tega zaničevanja.

„Zaničevanje in očitanje voljno terpeti, to je nar gotovši znamnje ponižnosti in prave keršanske pobožnosti; zakaj s tem nar bolj Jezusu Kristusu podobni postanemo, kateri je nar lepši zgled vsih pravih čednost.“ — S. Francišk Salezi.

Sveti služabnik božji Serafin, je bil vratár v nekim kapucinarskim kloštru. Blizo vrat je bila na vertu kapelica, v kateri je Serafin zmiram molil. Enkrat je prišel unanji Pater obiskat vikšiga tistiga kloštra, v katerim je Serafin prebival in sta šla se sprehajat na vert. Kadar blizo kapelice prideta, pravi vikši: Pater tukej bote svetnika vidili. — Ko prideta kje, najdeta Serafina, ki moli. — Kaj delaš tukaj, hinjavec! mu pravi nalaš vikši z ojstrim glasom. Le zato hodiš sem molit, de te ljudje vidijo. Poberi se, sram te bodi, de tako ljudi goljfaš. — To očitanje je Serafin z veliko ponižnostjo prejel, je tla kušnil in s tako veselim obličjem iz kapelice šel, kakor ko bi mu bil kdo nar veselši novico povedal.

V življenji svetih pušavnikov se bere, de je bil s. Amoni na tako visoko stopnjo popolnamosti prišel, de je tako neobčutljiv postal, za razžaljenje in zaničevanje, kakor kamen; in kolkorkoli mu je kdo razžaljenja in krivice storil,

ni nikdar mislil, de se mu krivica dela, ampak de vse to in še več zasluži.

„Resnično ponižin kristjan mora *zares* želeći zaničevan, zasramovan, preganjan, in po krivici obdolžen biti. Če želi Kristusa posnemati, in v kateri reči ga zamore ložej posnemati, kakor v tej? — O kako bo tisti, ki se veseli, de ga ljudje zaničujejo in za norca imajo tam per sodbi božji spoznal, de je bil moder; zakaj večni modrosti se je ravno tako na svetu godilo.“ — Tako piše s. Terezija.

V svetim pismu se bere, de je kralj Herod s svojimi vojšaki Jezusa, večno Modrost, zaničeval in zasramoval in za norca imel. *) — Jezus nam pravi, de naj se od njega učimo; in nam ne pravi, de naj se učimo bolnike z samo besedo ozdravljali, morju in vetram zapovedovati in mertve k življenju obudovati; ampak de naj se *krotkosti in ponižnosti* od njega učimo; in nam zato obljubi dušni mir. **)

Od svetiga meniha Pafnucja se bere, de ni nič bolj želel in iskal, kakor zaničevan biti. Pafnuci je bil vikši v nekim kloštru v pušavi; ali ker je vidil, de ga njegovi menihi zavolj njegove starosti in modrosti in njegoviga svetiga življenja grozno časté, mu je to tako težko djalo, de ni mogel več v tem kloštru ostati; je tedaj po noči pobegnil, se je preblekel, in je šel delječ do družiga kloštra, v katerim je s. Pakomi vikši bil; in tam je veliko dni zunaj pred vratmi stal, se je vsim meniham, ki so vun in noter hodili, k nogam vergel, in jih je

*) Luk. 23, 11.

**) Mat. 11, 29.

ponižno prošil, de naj ga v klošter vzamejo. Ali ti menihi so ga zaničevali, ker so vidili, de je že tako star, in so mu rekli: Zdaj ko že ne moreš več posvetniga veselja vživati, se k Bogu oberneš, in želiš v naš klošter priti, de bi te tukaj zastonj redili. — Ali Pafnuci se s temi besedami ni dal odverniti, zakaj ravno to je iskal, zaničevan in zaveržen biti in je tedaj le zmiram prošil, de naj ga v klošter vzamejo. Na zadnje so se ga menihi vender usmili, so ga v klošter vzeli, so mu klošterski vert obdelovati dali, in so ga pod oblast vertnarja postavili. Zdaj je bil leta sveti služabnik božji v svojim nar večim veselji. Pridno je svoje delo na vertu opravljal, in tudi v kloštru je vse opravil, kar je bilo naj sitnejšiga in nar zaničljivšiga; in kadar je le zamogel, je tudi po noči, ko so vsi spali, dela drugih menihov opravil, tako de so se vse čudili, kader so zjutrej k svojimu delu prišli, in so že veliko storjeniga najdili, brez de bi bili vedili, kdo je to storil. — Tako je leta sveti mož tri leta živel, perserčno vesel, de je tako lepo perložnost najdil, neznan in zaničevan biti. — Ali menihi njegoviga kloštra pa niso bili veseli, de so tako dobriga očeta zgubili, in so ga povsod skerbno iskali. Clo v leta daljni klošter so ga prišli iskati, in so ga precej spoznali, ko je ravno vert gnojil. Z velikim veseljem so se mu k nogam vergli in so ga prosili, de naj spet nazaj gre v njih klošter. Kader so drugi menihi to vidili, so se grozno čudili, de se temu zaničevanemu starimu grešniku k nogam veržejo; ali še veliko bolj so se začudili, kader so slišali, de je Pafnuci, zakaj

leto častitljivo ime je bilo vsim tistim meniham nekdanj znano. Sdaj se mu tudi oni k nogam veržejo in ga prosijo, de naj jim odpusti, ker so ga tako zaničevali. S. Pafnuci pa se začne milo jokati in pravi: Po nevošljivosti hudobniga duha sim zdaj najden in spoznan. O kako veliko srečo sim bil najdil, in zdaj jo na enkrat vso zgubim! — Njegovi menihi pa, veseli de so svojiga svetiga očeta spet najdili, so ga s silo v svoj klošter nazaj perperjali, kjer je bil z neizrečenim veseljem od vsih sprejet, in po tem zmiram skerbno varovan, de ni mogel več uiti. —

„Ko bi dobro premislili vse to, kar je v nas slabiga in pomankljiviga, bi več ko zadosti najdili, kar bi nas učilo, de se moramo poniževati pred Bogom in pred ljudmi, tudi pred tistimi, ki so nižji kakor mi.“ — S. Vincenc.

Sveta nuna, Serafina po imenu, je enkrat od Boga posebno razsvetljena bila, tako de je vse svoje nepopolnamosti na tanko vidila, in je po tem rekla, de je vidila svojo dušo tako polno velikih in ostudnih pregreškov, de je bila kakor jama, v katero se smeti in vse nesnažnost mečejo. — Tako dobro je leta sveta duša svoje nepopolnamosti spoznala; zatorej je pa tudi tako ponižna bila, de je vse krivice z veseljem prejemale, in je le zmiram rekla: Prav pravijo, res sim taka: prav mi storé; prav mi je tako. — Če mi tako radovoljno zaničevanja in krivic ne prejemo, je znamenje, de nimamo še prave ponižnosti in praviga spoznanja svoje nevrednosti.

„Meni se tako zdi, de ne bomo nikdar prave ponižnosti zadobili, če svojih oči proti ne-

besam ne povzdignemo, in Boga ne preišljujemo. Kadar premislimo njegovo visokost, narbolje spoznamo svojo lastno nizkost; kadar premislimo njegovo prečisto svetost, popolnoma spoznamo svojo ostudno grešnost; kadar premislimo njegovo poterpežljivost, prav vidimo, kako malo poterpežljivost imamo. Ob kratkim, bolj ko naša duša božje popolnamosti preišljuje, več razodene v sebi velikih nepopolnamost.“ — S. Terezija.

Zatorej so se svetniki če *dalje* bolj poniževali, bolj ko so na visoko stopnjo notranje molitve in svetiga preišljevanja prišli; zakaj v preišljevanji so z očmi svoje duše Boga gledali, in so se nad njegovimi prelepimi lastnostmi tako zavzeli, de so svojo lastno dušo, ko so po tem svoje oči na-njo obrnili, vso gerdo in nagnusno vidili; kakor kader človek z svojimi telesnimi očmi v solnce pogleda, po tem vse druge reči temne in omadežvane vidi.

„Kdor zares hoče svetnik postati, se ne sme izgovarjati in svojo nedolžnost skazovati, desiravno je po krivim obdolžen; (le v nekterih okolišinah sme to storiti.) Tako je Jezus Kristus ravnal. Slišal je hudobije, kterih so ga njegovi sovražniki dolžili, in kterih on nikdar storil ni; pa ni nobene besede pregovoril, de bi leto krivo obdolženje od sebe odvernili.“ — Tako pravi s. Filip Neri.

S. Vincenc se ni nikdar izgovarjal in sam sebe pravičil, kader je bil opravljan, in po krivici kake hudobije obdolžen. — Neki nevredin duhovin je bil namenjen za škofa izvoljen biti; ali s. Vincenc, ki je njegovo nevrednost poznal,

se je terdno nasproti postavil, in je leto izvo-ljenje vbrani. Na to je duhovin, iz jeze in so-vraštva, zoper Vincenca grozno hudobno oprav-ljanje znajdil, in po celim mestu Parizu raztrosil, tako, da je tudi kraljici na znanje prišlo; ali ona, ki je Vincenca dobro poznala, ni nič ver-jela. Kader ga je po tem vidila, mu je pove-dala, kaj je zoper njega slišala. Vincenc pa je ponižno odgovoril: Spoznam, da sim velik grešnik. — Na to mu je kraljica rekla, da naj se pred ljudmi opraviči in naj svojo nedolžnost skaže. Ali s. Vincenc ji je odgovoril: Sej so Jezusa še večih hudobij obdolžili, pa ni besede pregovoril, da bi svojo nedolžnost skazal.

Božja služabnica Serafina se ni nikoli izgo-varjala, kadar je bila kakiga pregreška po kri-vim obdolžena. Enkrat jo je njeni vikši oestro posvaril, popolnoma po nedolžnim; ali ona ni nobene besede odgovorila, in bi bila tudi per tem ostala, ko bi ji ne bil njeni vikši na zad-nje pod pokoršino zapovedal, mu na tanko po-vedati, kako je bilo. Iz njenih besedi je kmalo previdil, da je popolnoma nedolžna, in mu je bilo žal, da jo je tako oestro posvaril.

„Včasih povzdigne dušo to bolj visoko, ko se ne izgovarja, desiravno je po krivim obdolžena, kakor deset pridig; zakaj s tem, ko se ne izgovarja, se navadi v nemar pušati posvetno čast, in za to ne marati, če se več hudiga ka-kor dobroga od nje govori. Kdor se navadi pri takih perložnostih molčati, se mu na zadnje zdi, kadar sliši zoper sebe hudo govoriti, da od ka-kiga družiga govore, ne pa od njega.“ — Tako govori s. Terezija.

Pater (oče) Alvarec, spovednik s. Terezije, je bil po krivim obdolžen velikiga greha, in je bil zavolj tega v velikim zbirališi duhovnov očitno in hudo posvarjen; ali on ni nobene besede pregovoril za svoje opravičenje; in tudi po tem ni nikoli od tega govoril: — **Gospod Bog** mu je po tem zato lepo ponižnost velike očitne gnade dodelil.

V življenji svetih pušavnikov se bere od s. **Evlogja**, ki je bil neizrečeno ponižin in krotak, tako de ni nikoli nič odgovoril, kadar je bil kakiga pregreška po krivim obdolžen; zatoorej so se bili drugi pušavniki, ki so bili zani-kerni v dopolnjeni svojih dolžnost, navadili, vso svojo zanikernost in pomankanje na **Evlogja** vreči; in ker se on ni nikdar nič odgovarjal, ki je vesel bil, po krivici terpeti, je vikši le zmiram njega svaril in pokoril, in on je z velikim veseljem vse te pokore opravljal. **Kader** so pa stari **Patri (očetje)** tistiga kloštra vidili, de je **Evlogi** zmiram svarjen in pokorjen, in de se vender nič ne poboljša, so vikšiga prosili, de naj ga iz kloštra izžene. **Vikši** je bil pa svet in moder mož, in se je vselej popred z **Bogam** posvetoval, predinj je kaj storil; je tedaj tudi to reč **Bogu** perporočil, in ga je ponižno prosil, de naj ga razsvetli in mu na znanje da, kaj de naj s tem človekam stori. — **Bog** je njegovo molitev vslišal in mu je dobro misel dal. **Vikši** je tedaj vse svoje menihe vkup poklical, in jim je zapovedal, de naj vsak svojo štorijo pernese, na kateri po noči leži. In kader so bile vse pernešene, je zapovedal, velik ogenj vžgati, in vse te štorije v oginj vreči. **To se je zgo-**

dilo, in vse štorije so do čistiga pogorele, le Evlogjeva je cela ostala. — Na to so vsi na kolena popadali in so Boga odpušenja prosili, ker so tega svetnika tako dolgo po krivim sodili. — S. Evlogi pa je tako žalostin bil, de ni mogel več v tem kloštru ostati, ampak prvo noč po tem je skrivej iz kloštra šel, in se je deleč v pušavo podal, kjer ga nikoli več nobedin vidil ni.

„Med nar boljšimi perpomočki, po katerih se ponižnost zadobi, je tudi ta, de se človek prav od tega prepriča, de je le toliko vreden, kolikor pred *Bogam* velja, in nič več.“ — Tomaž Kemčan.

S. Frančišk Salezi je bil od te resnice popolnoma prepričan; zato mu pa tudi nič ni bilo na tem ležeče, če ga ljudje časté ali zaničujejo, ampak le Bogu je dopasti želel. Kadar je bil od svojih sovražnikov gerdo in popolnoma po krivim opravljan, je rekel: Bog daj, de bi moja nedolžnost nikoli ljudem na znanje ne prišla, še na sodnji dan ne, in de bi na vekomaj skrita ostala v vsigavedni modrosti božji! — In rekel je tudi! Ko bi mi Bog po svoji milosti dal kako pravično dobro delo storiti; ali ko bi Bogu dopadlo, se moje slabosti poslužiti za kako dobro delo; bi bil vesel, ko bi nikdar znano ne bilo, in ko bi Bog na sodnji dan, kadar bo vse naše djane na svitlobo prišlo, vse moje dobre dela pred ljudmi skril, moje grehe pa vsim ljudem pokazal.

„Vsi tisti, ki so resnično želeli si ponižnost perdobiti, so si močno perzadevali, se poniževanja navaditi, in so ga vedno iskali, ker so vedili, de po tej poti se nar ložej in nar pred

k pravi ponižnosti pride.“ — Tako uči s. Bernard.

S. Kamil je vedno iskal poniževanje in zaničevanje, ker je želel ponižnost zadobiti. Toraj je nar raji nizke opravila opravljal; in desiravno je poglavar svojiga réda ali ordna bil, je velikokrat per mizi drugim stregil, je po jedi posodo pomival, je rad križ per pogrebih nosil, in včasih tudi pare; in si je, kjer je le kako perložnost najdil, v poniževanje vadal, zato je pa tudi tako gotovo in stanovitno ponižnost zadobil.

S. Roza iz Lime v Ameriki je vsak dan nar niži opravila v hiši opravljala, kakor nar manjši dekla; in ne zadovoljna s tem je še več drugih perpomočkov ponižnosti znajdila. Bila je namreč dekla v hiši njenih starišev, ki je bila huda in neusmiljena. In s. Roza je vse zaničevanje in preganjanje, ki ga je od té hudobne dekline terpela, vsa v božjo voljo vdana prenesla; in tako je leta svetnica z posnemanjem Jezusoviga poniževanja k veliki in resnični ponižnosti prišla.

S. Janez Klimak perpoveduje od pušavnika, ki je resnično želel, pravo ponižnost zadobiti, pa je imel veliko skušnjav prestati, ker ga je hudobni duh zmiram s to mislijo motil, de je boljši in bolj svet, kakor drugi. De bi se tedaj tem skušnjavam vbrnil, in se vedno poniževal, si je zapisal na zid svoje celice lete lepe besede: *Popolnoma ljubezin. Nar vikši molitev. Duh pokore. Nespremenljiva krotkost. Nepremagana poterpežljivost. Angeljska čistost. Nar globokejši ponižnost. Otroško zaupanje.*

Neutrudena pridnost. Nar. veči podverženje. — Kadar so mu tedaj prevzetne skušnjave in misli v glavo prišle, je rekel sam sebi: Poglejmo in premislimo, če je to res; — in je šel brati besede, ki so bile na zidu zapisane. — *Popolnoma ljubezin.* Moja ljubezin je majhna, ni popolnoma, ker še slabo od svojiga bližnjiga govorim. *Nar. globokejši ponižnost.* Te jest nimam; bi bil vesel, ko bi globoko imel. *Angeljska čistost.* Kako je moja čistost angeljska, ker se še v nespodobnih mislih radovoljno mudim. *Nar. vikši molitev.* Te spet nimam, ker med molitvijo velikokrat v kej družiga mislim. *Duh pokore.* Tega ni v meni, ker si v vsih rečeh tako skerbno strežem. *Nespreminljiva krotkost.* Te tudi nimam, ker me vsaka majhna zopernost precej vjezi itd. **S** tem poniževanjem si je kmalo vse prevzetne misli pregnal, in se je v pravi ponižnost poterdil.

„Ponižnost mora zmiram z ljubeznijo do Boga in do bližnjiga sklenjena biti, sicer ni prava kersanska ponižnost. Le zato moramo poniževanje iskati in radovoljno prejeti, de bi Bogu dopadli, in Jezusu Kristusu podobni postali. Če niso naši nameni taki, ne bo naša ponižnost nič boljši, kakor je ponižnost nevernikov.“ — **S.** Francišsk Salezi.

S. Hieronim piše od s. Pavle, de je slišala, kako zaničljivo ljudje od nje govoré, in de pravijo, de je nora, in de bi ji bilo treba luknjo v glavo narediti, de bi se njena norost iskadila. — Ali ona na vse to ni družiga nič odgovorila, kakor te besede s. Pavla: *Mi smo neumni za-*

volj Kristusa. *). In je tudi djala: Kristusu so še hujši rekli, kakor meni: *Hudobniga duha ima in znorel je; kaj ga poslušate.**)*

Druga jablana.

Pokoršina.

„Vsi imamo več nagnjenja k zapovedovanju, kakor k pokoršini; in vender je gotovo, de je boljši podložin in pokorin biti, kakor zapovedovati. In ravno zato žele vse pobožne duše v pokoršini živeti; in podložnost je njih nar veči veselje.“ — Tako govori s. Francišk Salezi.

Leta svetnik je tudi v djanji pokoršino visoko častil. Desiravno je bil škof, je bil vender svojimu služabniku v vsih domačih rečeh popolnoma pokorin, kakor ko bi bil on služabnik, njegov služabnik pa gospodar.

„Med darovi, ki sim jih od Boga prejela, ga posebna zahvalim, de mi je dal želeti pokoršino; zakaj v pokoršini nar veči tolažbo in dušno veselje najdem, ker nam je Jezus (z besedo in v djanji) leto čednost tolikanj perporočil.“ — S. Terezija.

Jezusova pokoršina je naše zveličanje. Oče, ne kakor jest hočem, ampak kakor ti hočes; pravi Jezus na oljski gori, in se poda rado-voljno v britko terpljenje za naše odrešenje in

*) 1. Kor. 4, 10.

**) Joan. 10, 20.

zveličanje. — *Pokorin* je bil do smerti na križi, zato ga je Bog povikšal, in mu je ime dal, ki je čez vse imena. *)

„Pokoršina je pokora *uma*, zatorej je Bogu bolj prijetna, kakor *telesne* spokorne dela. Bolj prijetno Bogu služiš s pokoršino, kakor z drugimi dobrimi deli.“ — Tako govori s. Janez od Križa.

V življenji svetih pušavnikov se bere, de so prišli štiri pušavniki pred svojiga vikšiga, in vsak mu je mogel čednosti svojih tovaršev povedati. Iz tega je vikši spoznal, de prvi se je vedno postil; drugi ni na nobeno reč navezan bil, ampak je vse časne reči zaničeval; tretji je imel gorečo ljubezin do bližnjiga; četerti je bil dva in dvajset let pod pokoršino. — Kadar je vikši to slišal, je razsodil, de je keršanska popolnamost četertiga več, kakor unih treh; zakaj leti trije so po svoji lastni volji dobre dela opravljali; četerti pa je bil svojo voljo popolnoma zaterl, in jo je bil volji svojiga vikšiga podvergel.

„V pokoršini je več zasluženja, kakor v nar ostrejši pokori; zakaj ni je oistrejši pokore na svetu, kakor je ta: svojo voljo vedno v podložnosti in pokoršini deržati.“ — Tako govori spokorna s. Katarina iz Bolonje.

Od s. Doziteja se bere, de ni zamogel nobeniga posebniga spokorniga dela opraviti, ker je bil preslab in bolehin; in de še tega ni zamogel storiti, kar je bilo vsim sporkornikam sploh zapovedaniga. Je tedaj sklenil prav pokorin biti

*) Fil. 2, 8. 9.

in se s pokoršino zveličati. In je zares s ponizno pokoršino na visoko stopnjo svetosti prišel.

„Ena sama kaplja ponizne pokoršine je več vredna, kakor velika posoda polna narvikšiga premišljevanja.“ — S. Marija Magdalena de Pazzi.

Leta beseda je zares zlato jabelko, in je vredna, premišljena in ohranjena biti. Ko bi jo pač nekteri kristjani prav premislili, bi ne bili več tako svojoglavni za kako posebno pobožnost po svoji lastni volji, ampak bi bili raji svojim duhovskim pastirjem pokorni, in bi imeli več zasluženja in menj nevarnosti. Kadar se ovca pase, koder sama hoče, je kmalo volk zaleze in razterga; kader je pa pastirju pokorna in zvesta, se volk ne upa blizo.

„Naša nar veči sreča je dopolnovanje božje volje. Božja volja pa se nikoli ne dopolnjuje boljši, kakor s pokoršino, v kateri se znajde zatiranje lastne ljubezni in prostost božjih otrok. Zatorej najdejo pobožne duše tako veliko srečo in tako veliko veselje v pokoršini.“ — Tako pravi s. Vincenc.

Leta svetnik je neizrečeno želel, božjo voljo zmiram dopolnovati; zato je pa tudi zvesto vsim svojim vikšim, ne le duhovskim, ampak tudi deželskim, popolnoma pokorin bil. Posebno je pa svojimu spovedniku tako pokorin bil, de si je vselej mislil, de mu Bog zapoveduje, kader mu je spovednik kaj zapovedal.

S. Marija Magdalena de Pazzi je neizrečeno ljubila pokoršino, ker jo je pokoršina varovala, de ni v nevarnost prišla, svojo lastno voljo dopolnovati, ktere se je neznano bala.

Kadar je bila v kakih velikih skušnjavah in dušnih težavah, in vsa žalostna, se je precej razveselila, kakor hitro ji bilo kej pod pokoršino zapovedno.

„Veliko je svetnikov v nebesih, ki so velikoveč po poti pokoršine, kakor po poti molitve v nebesa prišli.“ — S. Frančišk Salezi.

Sveti učenik Bernard je bil šel obiskat bolniga spokornika, in ker je vidil, de ne bo mogel več dolgo živeti, mu je rekel, de naj se v sercu veseli, ker bo skoraj iz težav tega življenja v veselje večniga življenja prišel. Bolnik mu odgovori: **Zaupam v božje usmiljenje, in terdno verujem, de bom skoraj Boga gledal.** S. Bernard, kadar je te besede slišal, se je bal, de bi leta spokornik ne imel prederzniga zaupanja v božjo milost, in mu je tedaj rekel: **Ljub moj brat! premisli kako si bil revin, predinj si k nam prišel. Bog ti je dal v to hišo priti, kjer si z vsim preskerbljen; in namesti de bi s hvaležnostjo to spoznal, še gotovo misliš, de ti bo Bog tudi še nebeško kraljestvo dal.** — Častivredni oče, mu odgovori bolnik, kaj niste vi sami večkrat pridigovali, de se nebeško kraljestvo ne zadobi z bogastvam in z imenitnostjo, ampak s ponižno pokoršino? Na te besede sim se vedno zanašal, in sim tedaj vsakimu zvesto pokorin bil, kateri mi je kej zapovedal. Le vprašajte vsih mojih tovaršev, vam bodo povedali, de je res tako. Zakaj bi tedaj terdno ne upal tega zadobiti, kar ste mi vi za pokoršino obljubili, namreč nebeško kraljestvo? — Na to ga je s. Bernard še bolj v zaupanji poterdil, rekoč: de je pokoršina zares dobra pot v nebesa.

„Pokoršina je zapopadek popolnamosti, zapopadek duhovskega življenja, pokoršina je tudi nar menj težavna, nar menj nevarna in nar krajši pot do keršanskih čednost, in do konca vsih naših želja, to je, do večniga zveličanja.“ — Tako piše modri Pater Alvarec.

S. Terezija je bila od lete resnice perserčno prepričana, in je tedaj rekla, de ko bi ji Angelji kako reč razodeli, njeni vikši pa bi ji kaj družiga zapovedal, bi vselej raji po besedah vikšiga ravnala: zakaj pokoršino do vikših nam je Bog v svetim pismu zapovedal; *) tedaj je resnica naše svete vere, de moramo vikšim pokorni biti. To ne more nikdar zmota biti; razodenje pa je včasi goljfivo. — In tako je tudi zares leta svetnica ravnala. Kadar je svojimu spovedniku kako razodenje povedala, ki ga je imela, ji je spovednik včasi rekel, de naj ga le iz misli spusti, in ga je precej v nemar pustila.

S. Marija Magdalena de Pazzi je na smertni postelji rekla, de nobena reč v njenim celim življenji, kteriga bo zdaj skoraj sklenila, jo tako ne veseli, kakor to, ko ji vest spričuje, de ni nikdar nobene reči po svoji lastni volji storila, ampak vselej le po volji svojih vikših in spovednikov.

„Ker hudobni duh vidi, de pokoršina je nar bliži in nar varniši pot do keršanske popolnamosti, nam veliko izgovorov in težav na leto pot postavi, in vé tem izgovoram lepo podobo dati.“ Pravi s. Terezija.

S. Brigida je grozno rada spokorne dela opravljala; ali njen spovednik ji je včasi prèpo-

*) Rim. 13, 1. 2. I. Kor. 16, 6. Tit. 3, 1.

vedal, to ali uno spokorno delo storiti, in se je precej pokoršini svojiga spovednika podvergla, desiravno včasih s težavo, ker je mislila, da bo pred Bogom zasluženje zgubila, če kakiga spokorniga dela ne bo opravila. To je bila pa le zmota, s katero jo je hotel skušnjaviec od pokoršine odverniti. Usmiljeni Bog je tedaj svoji zvesti služabnici, da bi jo v sveti pokoršini bolj poterdil, to misel razodel: Ko bi dva kristjana sklenila se cel dan postiti, in ko bi se prvi po svoji lastni dobri volji zares cel dan postil, drugi pa, po povelji svojiga spovednika, leta post opustil, bi prvi od Boga eno samo plačilo prejel, drugi pa dva; eno namreč za svoje želje, ki jih je imel, se postiti; drugo pa za svojo pokoršino. — Leta misel je s. Brigido popolnoma v duhovski pokoršini poterdila.

„Bolj ko se vidi, da se kristjan v kaki reči noče v pokoršino podati, bolj je očitno, da je to skušnjava. Zakaj kadar nam zares Bog kako misel v serce da, nam vselej najprej pokoršino da.“ — Tako uči s. Terezija.

To se očitno vidi v zgledu svetiga služabnika božjiga Jordana, ki je bil poglavar Dominikanarskiga reda ali ordna. Ko je ravno po opravljenih svojiga stanu okoli hodil, je v mestu Piemontu močno zbolel, in ker v tem mestu ni bilo nobene hiše njegoviga reda, ga je škof nekatere dni v svojo hišo vzel, in ga je na lepo, mehko posteljo položiti vzkazal. Ali leta spokorni služabnik božji ni hotel na tako mehki postelji ležati, ampak na tleh. Takrat je bil pod pokoršino nekiga vikšiga iz svojiga reda ali ordna, ki je bil iz drugiga mesta poklican, ker je

bil učen zdravnik, in leta je bolniku pod pokoršino zapovedal, de se mora v posteljo vleči, in mora na tanko vse storiti, kar mu bo zapovedal, sicer ne bo ozdravil. Na to se je tedaj bolnik na posteljo vlegil. Ali hudobni skušnjavic ga je zmiram motil, de se kaj taciga ne spodobi spokornimu kristjanu, in de bo s tem veliko pohujšanja dal celimu redu. Te misli so ga tako motile, de ni mogel več v postelji ostati, ampak se je spet na tla vlegel, in je celo noč na tleh ležal, ker je menil, de so te misli božje razodenje. Zjutrej pride zdravnik, in se grozno začudi, ker svojiga bolnika na tleh najde, ki se ves trese od mraza; in mu reče: Kaj je to? kaj hočete sami sebe ob življenje perpraviti, ki se v taki hudi bolezni na tla vležete? — In z velikim perzadevanjem ga spet nazaj v posteljo perpravi. — Ali skušnjavic ga še ni v miru pustil; tako dolgo ga je motil, de se je drugo noč spet na tla vlegel, ker je gotovo mislil, de je to božja volja. Kadar je drugi dan zdravnik noter prišel, se je še bolj začudil, kakor v prvič, je bolnika z ostrojstjo posvaril, in mu je pod pokoršino zapovedal, zmiram v postelji ostati. Na to mu leta svetnik odgovori, de ne ravna po svoji glavi, ampak po božji volji, in de mu je Bog lete misli dal. Ali zdravnik, ki je bil sam tudi vikši ravno tega reda, in ki je dobro poznal skušnjave hudobniga duha zoper pokoršino, je bolniku rekel, de to gotovo ne more od Boga priti, ker je zoper sveto pokoršino, ktero nam Bog tolikanj perporoča; in de so to le skušnjave hudobniga duha, kateri želi, pridniga služabnika božjiga iz sveta spraviti, de bi ne mo-

gel več za božjo čast na svetu storiti. Zadnjič mu je rekel, de naj te misli, če mu bodo še prišle, zaničuje in zaverže, ker so le skušnjave hudobniga duha, zakaj Bog nam nikoli misel zoper pokoršino ne daje. — To je leta služabnik božji zvesto storil, se je popolnoma v pokoršino podal, je po tem v kratkim času ozdravil in je svoje svete dela za božjo čast še veliko let na tem svetu opravljaj, in zdaj na unim svetu plačilo za-nj vživa.

„Kdor hoče popolnoma pokoršino imeti, jo mora v treh rečeh pokazati: v djanji, v volji in v mislih. V *djanji* jo mora s tem pokazati, de precej, in z veseljem in na tanko to opravi, kar mu vikši zapové. V *volji* jo pokaže, kadar tudi sam nič družiga noče, kakor kar hoče vikši. V *mislih* jo pokaže, kadar tudi sam ravno to misli in za prav spozna, kar mu vikši reče.“ — Tako piše s. Ignaci Lojola.

Vikši nekiga kloštra, Silvan po imenu, je posebno eniga svojih menihov perserčno ljubil; in ker je slišal, de so drugi zavolj tega nejevoljni, jim je rekel, de jim bo pokazal, zakaj uniga bolj ljubi, kakor druge: Kadar so tedaj vsi menihi v svojih celicah bili, je vikši prišel, in je vsaciga po imenu k sebi poklical; ali vsak se je nekoliko pomudil, predinj je iz nje prišel, samo tisti, ki ga je vikši ljubil, je precej prišel, kakor je bil poklican. Po tem je šel vikši v celico tega meniha, in je najdil pisanje na mizi, v katerim zadnja čerka ni bila dokončana, zakaj leta pokorni mož, kakor hitro je glas svojiga vikšiga zaslišal, je precej vstal in k njemu prišel, in se ni toliko pomudil, de

bi bil čerko spisal. Po tem je Silvan vsim svojim meniham rekel, de to, kar tega človeka Bogu in vikšimu tako dopadljiviga dela, je njegova velika pokoršina.

„Kdor hoče zares pokorin biti, mora zraven tega, de vselej stori kar se mu reče, tudi stanovitno perpravljen biti, vse to voljno storiti, kar mu bo v prihodnje zapovedano, (če ne bo zoper božjo postavo).“ — S. Vincenc.

S. Frančišk Ksaveri je v Indii neizrečeno veliko dobriga storil, ker je toliko nevernikov h keršanski veri spreobernal; in je zraven tudi perserčno veselje in nebeški trošt občutil. Pa je vender zmiram tako perpravljen bil, svojimu vikšimu pokorin biti, de je večkrat rekel, de ko bi v sredi svojih misijonarskih opravil povelje dobil od svojiga vikšiga, de naj k njemu pride, bi bil precej Misijon zapustil, in bi bil k svojimu vikšimu šel.

Velika je bila tudi pokoršina s. Feliksa. Kakor hitro je zaslišal kako povelje svojih vikših, je precej bil perpravljen in voljin vse storiti, kar so zapovedali, če je bilo tudi še tako težko, sitno in veliko. Tako perpravljen je bil k pokoršini, de so se mogli njegovi vikši varovati, kadar je bil on pričujoč, de niso kaj rekli, kar je bilo povelju podobno, zakaj sicer je pokorni Feliks precej mislil, de mu je to zapovedano, in je kmalo začel po tem ravnati.

„Prava pokoršina se posebno v tem pokaže, kadar človek s veseljem in brez vsiga izgovaranja še clo to stori, (po povelji svojiga vikšiga,) kar mu je zoperno, in kar mu kako časno

škodo stori.“ — Tako piše sveti služabnik božji, **Rodriguec**.

S. Terezija je veliko za božjo čast in za zveličanje duš storila, in tudi veliko kloštrov sozidala, ali vse je pod pokoršino svojih vikših storila; in po svoji volji ni nikdar nič storiti hotla. — Enkrat je bila dobro delo za božjo čast in zveličanje bližnjiga začela in je bila z velikim perzadevanjem še delječ v tem delu prišla; kar je povelje od svojih vikših dobila, de naj to delo pusti: in ga je precej pustila, brez odgovarjanja.

Od svetiga **Feliksa** se bere, de je bil zmiram perpravljen svojo voljo, svoje želje in svoje spokorne dela na stran pustiti, iz pokoršine. — Včasi so pobožni kristjani, močno navezani na kake posebne pobožnosti in spokorne dela, in jih tudi na besedo spovednika ne zapusté, ker mislijo, de bodo s tem veliko dušno škodo terpeli, de bodo na poti pokore in keršanske popolnamosti nazaj šli, de bodo bližnjiga pohujšali itd. — **S. Feliks** je zasluženje svete pokoršine bolj spoznal kakor tisti, kateri hočejo le po svoji volji dobre dela opravljati. Karkoli so mu njegovi vikši ali spovedniki storiti zapovedali, je storil; in kar so mu prepovedali, je opustil, brez vsiga odgovarjanja, in je zravin zmiram vesel in miren bil, ker je vedil, de je Bogu pokoršina bolj prijetna, kakor druge dobre dela. — **S. Feliks** je imel navado zmiram bos hoditi, za pokoro in iz ponižnosti. Kadar je pa že star in slab postal so njegovi tovarši vikšiga prosili, de naj mu zapové, de naj obut hodi. To se mu je gotovo grozno bitko zdelo, ker je močno želel,

do konca svojiga življenja v tem spokornim delu ostati; ali vendar se je precej obul, in ni nobene besede pregovoril, tudi ni nikoli popraševal, kdo je vikšimu to misel dal, in si ni glave ubijal s tem, kaj bodo ljudje rekli, ki ga bodo vidili, de zdaj več v taki pokori ne živi, kakor popred. — Ni čudi, de je tako pokorin kristjan na tako visoko stopnjo keršanske popolnamosti in svetosti prišel.

„Kdor je zares pokorin, nobeniga razločka med rečmi ne dela, in tudi ne pravi, de bi raji to, kakor uno opravilo imel; zakaj resnično pokorin človek družiga nič ne želi, kakor to zvesto in dobro opraviti, kar mu je zapovedano, (če le ni zoper božjo postavo).“ — S. Bernard.

S. Hieronim piše, de kadar je bil šel pušavnike obiskat, je vidil pušavnika, ki je po zapovedi svojiga vikšiga vsak dan dvakrat velik kamen na ramo vzel, in ga je tri milje deleč nesil; in je bilo že osem let, kar je to delal. S. Hieronim ga je vprašal, kako zamore tako nepotrebno in težavno reč tako dolgo opravljati. Pušavnik mu je odgovoril, de to s tako veselim sercam opravlja, kakor ko bi bilo še tako imenitno in častitljivo delo; zato ko mu je zapovedano. — Pokorne duše, pravi dalje s. Hieronim, si per Bogu veliko zasluženja zadobé, zakaj one njegovo voljo v pokoršini dopolnujejo. — In tudi pravi, de kadar je to vidil, je take želje do pokorniga življenja v svojim sercu občutil, de je, po tem tudi on pušavnik postal.

„Kdor ima pravo pokoršino, ne dopolnuje le volje prijazniga in prijetniga vikšiga, kateri velikoveč s prošnjami, kakor z ojstrimi bese-

dami zapoveduje; ampak se podverže tudi pod jarm vikšiga, ki je ojster, hud in nevšečin, kterimu se nikoli vstreči ne more. To se pravi čisto vodo zajemati, ktera teče iz gerla železniga leva.“ — Tako pravi s. Francišk Salezi.

S. Franciška Fremiot je večkrat rekla, de bi bila raji pokorna nar nevedniši in nar niži sestri, ktera bi jo prav pokorila, in bi ji ojstro in hudo zapovedovala, kakor pa nar modrejši, nar boljši in nar vikši; *zakaj kjer je manj od stvari, tam je več od stvarnika.* — To se pravi, de modrimu in svetimu vikšimu smo že zavolj njegove modrosti in svetosti radi pokorni; kdor je pa nespametnimu in hudobnimu vikšimu pokorin, (v vsih rečeh, ktere niso zoper božjo voljo), je le zavolj Boga pokorin.

S. Atanazi spričuje, de so si klosterski ljudje v starih časih večidel ojstriga in nevšečniga vikšiga izvolili, kateri ni bil nikoli z njih djanjem zadovoljin, in jih je vedno svaril. In pravi, de bolj ko je vikši sitin in nevšečin bil, bolj so mu bili z veseljem pokorni, ker so vedili, de bodo s tako pokoršino veči zasluženje pred Bogam imeli.

S. Katarina iz Bolonje je želela, de bi ji njena vikši zmiram z ojstrostjo zapovedovala, in de bi ji težavne dela dajala. Zakaj pokorin biti v lahkih in prijetnih rečeh, je večkrat rekla, je dobro; ali pokorin biti v težkih rečeh, in pokorin biti vikšimu, ki je nevšečin in ki z ojstrostjo zapoveduje, to napolne dušo z čednostmi, in jo z Bogam zedini.

„Dokler sam sebe ne premaguješ, in dokler tako delječ ne prideš, de ti bo vse enako,

naj bo tvoj vikši kakoršini hoče; nikar ne misli, de si v pravim duhovskim življenji vterjen.“ — Tako govori s. Janez od Križa.

S. Frančišk Serafinski je rekel, de med velikimi gnadami, ki jih je od Gospoda prejel, je tudi ta, de je ravno tako perpravljen, nar mlajšimu in nar zadnjimu, ki je komaj eno uro v redu ali ordnu, pokorin biti, kakor nar vikšimu in nar staršimu.

„Če hočeš resnično pokorin biti, ne smeš, na imenitnost, ali na djanje in zadržanje svojiga vikšiga gledati, zakaj sicer boš božjo pokoršino za človeško zamenjal, ker boš vikšimu le zavolj tega pokorin, kar na njem vidiš, ne pa zavolj Boga, ki ga ne vidiš, ali ki ti skozi usta tvojiga vikšiga zapoveduje.“ — S. Janez od Križa.

Naš Gospod Jezus Kristus nas uči, de vsa oblast je od zgoraj doli dana; in nam zapoveduje, de naj vikšim, posebno pa duhovskim učnikom, pokorni bomo, tudi takim, ki sami niso zvesti služabniki božji, ki sami tega ne store, kar drugim storiti zapovedujejo.* — V takih okolišinjah je pokoršina še bolj čista in Bogu dopadljiva, ker le iz vere in iz ljubezni do Boga pride.

„Kadar ti tvoj vikši kej zapoveduje, si precej misli, de ne govori on, ampak Bog; de tedaj vikši ni družiga, kakor trobenta, skozi katero glas božji do tvojih ušes pride. Leta misel je ključ k pravi pokoršini, in po tej misli so zvesti služabniki božji tako radi pokorni, in ne

*) Mat. 23, 3.

delajo nobeniga razločka med vikšimi, ampak so ravno tako pokorni nar zadnjimu, kakor nar imenitnišimu; in ravno tako tistim, ki niso pobožni, kakor tistim, ki so nar pobožniši; zakaj ne gledajo na imenitnost, ne na življenje vikšiga, ampak vidijo v njem le Boga, kateri je zmiram in povsod ravno tisti nar svetejši in nar mogočniši.“ — Pater (oče) Rodriguec.

S. Alojzi je spričeval, de se ne ve spomniti, de bi bil kdej nar manjši zapoved svojih vikših prelomil. Njegova pokoršina je bila tako velika in ponižna, de je vratarju in nar zadnjimu služabniku ravno tako pokorin bil, kakor nar vikšimu v hiši.

Sveta služabnica božja Serafina je imela včasi nevedniga in nepremišljeniga spovednika; ali vender mu je bila ravno tako zvesto pokorna, kakor nar modrejšimu in nar svetejšimu; in je večkrat rekla, de kakor hitro spovednik ne zapoveduje pregrešnih reči, se mora enimu kakor drugimu pokorin biti.

„Če ti kdej pridejo v glavo misli in skušnjave zoper pokoršino, nikar jih ne poslušaj, desiravno se ti zdi, de so lete misli pravične; zaverzi jih ravno tako, kakor bi nečiste misli, ali pa misli in skušnjave zoper sveto vero zaverigel.“ — Tako uči s. Janez Klimak.

To je na tanko dopolnila sveta služabnica božja Serafina. Njen spovednik ji je bil pervolil, vsak dan k svetimu obhajilu iti; po tem je v drugo mesto šel, in Serafina je bila dolgo časa odločena od svojiga praviga spovednika, ali perpušenje vsak dan k svetimu obhajilu iti, je še zmiram od svojiga spovednika imela; zra-

ven pa ji je bil perporočil, vsak dan duhovniga vprašati, če sme dans sveto obhajilo prejeti; ali leta duhovin ji je velikokrat to prepovedal; in ona mu je brez vsiga odgovarjanja, desiravno z veliko žalostjo, pokorna bila. Posebno je enkrat per sveti maši neisrečene želje imela do svetiga obhajila; in zdelo se ji je, de Jezusa vidi, ki jo vabi k sveti mizi; ali vender ni hotla perstopiti, ker je premislila, de to, ki Jezusa vidi, ki jo k sveti mizi vabi, je morebiti le zmota in skušnjava; duhovska pokoršina pa v tej reči ne more nikdar zmota biti.

„Ali veš, od kod to pride, de jih je veliko, ki imajo obljubo pokoršine in ki vsak dan veliko del iz pokoršine store, pa vender nikdar prav v tej čednosti vterjeni niso? To pride od tod, ker ne premislijo, de volja njih vikšiga je božja volja, in tedaj niso vselej zavolj Boga pokorni včasi iz tega namena, in včasi iz družiga; in ker tedaj niso zmiram iz ravno tistiga namena (zavolj Boga) pokorni, tudi nikoli ne morejo v pravi sveti pokoršini poterjeni biti.“ — Tako piše Pater (oče) Rodriguec.

S. M. Magdalena de Pazzi ni nikoli razločka delala med vikšimi, ampak je le zmiram mislila, de ji Bog skozi njih usta govori; in ni iz nobeniga družiga namena pokorna bila, kakor iz tega, de bi božjo voljo dopolnila. Zatoraj je tako rada in brez odgovarjanja vse storila, kar ji je bilo zapovedano.

„Nikar nikdar ne premišluj in ne sodi poveljev svojih vikših, zakaj so to in to zapovedali, in če bi ne bilo bolji, ko bi bili kako drugo povelje dali. To premišljevati ni opravilo

podložniga, ampak vikšiga.“ — Tako uči s. Hieronim.

Bil je pobožin šolar desete šole, kateriga so si nekteri njegovih tovaršev radi od vikšiga sprosili, de je z njimi šel, kadar so se sprehajati šli. In tako se je pergodilo, de je včas po trikrat ali štirikrat na dan mogel na sprehoditi, včas v veliki vročini. Eden njegovih tovaršev, kterimu se je leta pokorin mladenič smilil, mu je rekel, de bi imel več previdnosti imeti in se bolj varovati, sicer bo zbolel, če bo tolikokrat vun šel v taki vročini. Na to je pobožni mladenič lep odgovor dal, ki je spominja vredin; rekel je namreč: Ljub moj brat! previdnost moram tistimu pustiti, ki mi zapoveduje, jest pa družiga nimam storiti, kakor pokorin biti.

Lepe zglede ponižne pokoršine je tudi sveta božja služabnica Serafina svetu zapustila, in spominja in posnemanja vredne so besede, ktere je ona navajena bila izreči, de se je v sveti pokoršini bolj poterdila. Kadar ji je bilo namreč kej težavniga in zoperniga zapovedano, ni nikoli poveljev svojih vikših premišljevala, sodila ali zametovala, ampak je pred pododo križaniga Jezusa pokleknila, je njegove noge kušnila in rekla: *Pokorin je bil do smerti!* *) — Te besede so jo tako poterdile, de je precej vstala, in brez odlašanja storila, karkoli ji je bilo zapovedano.

„Kdor hoče zares pokorin biti, ne stori zadosti, če le to opravi, kar mu je pod pokoršino zapovedano, ampak mora to tudi brez odgovar-

*) Fil. 2, 8.

janja opraviti, in mora terdno verovati, de to, kar mu je zapovedano, je nar boljši in nar popolniši reč, ki se zamore storiti, desiravno se mu zdi, ali desiravno ve, de ni tako.“ — Tako uči s. Filip Neri.

Ko bi nam kdo kako zares pregrešno reč zapovedal, bi je nikakor ne smeli storiti; zakaj to bi bilo zoper božjo voljo; in Bogu moramo bolj pokorni biti, kakor vsim ljudem. *) S. Filip Neri tukej le od takih reči govori, ki so perpušene, pa same na sebi nepotrebne, in včasi clo nespametne viditi, in so same na sebi zares brez zasluženja. Ali kadar so iz pokoršine zavolj Boga storjene, so dobre dela, in nam veliko zasluženja perdobe, če jih zvesto opravimo. In v takih rečeh se mora podložin kristjan svojimu vikšimu pokorniga skazati brez odgovarjanja, desiravno misli, de je to povelje nespametno, ali vsaj nepotrebno.

V svetim pismu se bere, de je Jezus slepimu človeku oči z blatam pomazal, in mu je rekel, de naj se gre v bajer Siloe vmit. Ta človek bi bil lahko rekel: To je bolj perpravno, pogled vzeti, kakor dati. Ali pokorin je bil besedi Jezusovi brez sojenja, in je pogled zadobil.

Neki klošterski vikši je imel navado, svojim podložnim (de jih je v ponižnosti in v pokoršini vadal), zgled klošterskiga osla pred oči postaviti. Poglejte tega osla, jim je rekel, in posnemajte njegov zgled: Ne izvoli si sam tega, kar nosi; ne hodi po potih, po kterih on hoče; in ne počiva, kader sam hoče, ampak stori, kar

*) Djanje Apost. 5, 29.

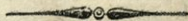
drugi hočejo. In tako ravna popolnoma po volji svojiga stvarnika; tode brez vsiga zasluženja, ker svojiga stvarnika ne spozna. Vi pa, ljubi moji bratje, bote imeli neskončno veliko zasluženje, če bo vaša pokoršina ponižna, popolnoma in zavolj Boga storjena.

„Kdor pod pokoršino živi, naj se božji previdnosti prepusti, de naj z njim ravna po vikšim, kakor z merličem. Merlič nič ne vidi, ne sliši, se ne odgovarja, se ne pertoži, in nobeniga razločka med eno ali drugo rečjo ne dela, ampak se pustí prenašati in obračati, kamor kdo hoče in kakor hoče.“ — Tako govori s. Ignaci Lojola.

Pokoršina ni le klošterskim ljudem, ampak vsim kristjanam sploh zapovedana; Bog nam vsim pravi, de mu je pokoršina bolj dopadljiva, kakor dar. *) — Kdor služi, naj bo svojimu gospodarju in svoji gospodinji v vsih rečeh, ktere niso zoper božjo voljo, ravno tako pokorin, kakor bi imel Bogu pokorin biti; in bo imel veliko zasluženja per Bogu. Kdor pa ne služi, mora vsaj pod duhovsko pokoršino živeti. Duhovsko pokoršino je Jezus svojim poslušavcam in vsim kristjanam zapovedal, ker jim je rekel, de karkoli jim bodo duhovski učeniki zapovedali, naj vse store. **) — Toraj je srečin tisti kristjan, kteri v svojim pridigarji in v svojim spovedniku ne vidi in ne sliši človeka, ampak Boga; in mu po tem tudi pokoršino skazuje.

*) I. Kralj. 15, 22.

**) Mat. 23, 3.

Tretja jablana.

Poterpežljivost.

„Če se ti zdi, de do zdaj še nisi nič terpljenja prestati imel; je gotovo, de še nisi začel, pravi služabnik božji biti, zakaj sveti Apostelj Pavel pravi, de vsi, kateri hočejo pobožno v Kristusu Jezusu živeti, bodo preganjanje terpeli.“ *) — Tako govori sveti učenik Avguštín.

Zerkvene zgodbe od prvih tri sto let po Kristusovi smerti, in življenje svetnikov, so polne zgledov, kateri poterdujejo lete besede. — Kristus sam je mogel pred terpeti, in po tem je šel v svojo čast. **) — Le po velikim terpljenji moramo priti v božje kraljestvo ***) , so Aposteljni prvim in vsim kristjanam rekli.

„Ker nam je Sin božji le po velikim terpljenji zveličanje zadobil, nas po tem uči, de nobena reč na svetu ni tako Bogu v čast, in našim dušam v zveličanje, kakor voljno terpljenje. Zares je terpljenje iz ljubezni do Boga pot resnice, *pot sveličanja*. Torej kdor zmore več terpeti, naj več terpi, in bo nar srečniši. Kdor se pa preveč terpljenja ogiblje, si ne bo nikoli veliko perdobil za večno življenje.“ — Tako piše s. Terezija.

*) 2. Tim. 3, 12.

**) Luk. 24, 26.

***) Djanje Ap. 14, 21.

Leta svetnica je tudi v djanji skazala, kako visoko je terpljenje častila, in kako ga je želela. Kakor je posvetnim kristjanam življenje polno terpljenja zoperno, ravno tako je bilo sveti Terezii življenje brez terpljenja zoperno. Toraj je zmiram Boga prosila, de naj ji terpljenje, ali pa smert pošlje, ni ji bilo živeti brez terpljenja. — Bog nam daj, njene besede prav premisliti, in njeno djanje posnemati.

„Ne želim še kmalo umreti in v nebesa iti, zakaj v nebesih ni nič terpljenja. Želim še dolgo živeti in terpeti za svojiga preljubiga Ženina. Ne želim le kratkiga terpljenja, kakor so ga marterniki prestali; ampak želim velik kup vsiga hudiga in zoperniga: preganjanje, obrekovanje, nesreče, in vse zopernosti in grenkosti, kolikor jih le zamorem prejeti.“ — Tako je rekla večkrat s. M. Magdalena de Pazzi.

In kakor je govorila, tako je tudi misliia in ravnala. Bog je njene želje dopolnil, in ji je dolgo in hudo bolezin poslal, v kateri je grozno veliko terpela; pa več ko je terpela, več je želela terpeti. V njeni zadnji boleznii ji je nekdo veliko krivico storil, ali ona je ni le z poterpežljivostjo, ampak tudi z veseljem prejela; in je rekla, de je vesela, de ni še umerla, de ni lete lepe perložnosti zgubila, krivico terpeti.

„Pot v nebesa je ozka. Kdor hoče po tej poti varno hoditi, mora iti prazin, in se mora na palico križa opirati; to je: ne sme svojiga serca na posvetne reči navezovati, in mora perpravljen biti, vse is ljubezni do Boga voljno terpeti.“ — Tako govori s. Janez od Križa.

Zatorej je Jezus bogatimu mladenču sve-

toval, de naj vse svoje premoženje ubogim da, in de po tem naj pride in za njim hodi. *) — In je djal, de kdor hoče za njim hoditi in za njim v nebesa priti, mora svoj križ *vsak dan* na ramo vzeti, in tako za njim hoditi. **)

Od nekiga zvestiga služabnika božjiga se bere, de je od Boga s posebnimi gnadami obdarovan bil, in de je v velikim miru, tolažbi in dušnim veselji živel, tako de se je začel bati, de morebiti na unim svetu ne bo nobeniga veselja vžival, ker ga že na tem svetu tolikanj vživa, in de ga morebiti Gospod Bog ne ljubi. Je tedaj Boga prosil, de naj mu vse sladkosti in vse dušno veselje na tem svetu odvzame; in je bil uslišan, zakaj pet let ni nobene nar manjši tolažbe, nobeniga razsvetljenja imel. ampak je bil zmiram v velikih težavah in skušnjavah, in v vedni dušni suhoti; tako de se je že Bogu smilil, in Bog mu je spet tolažb in dušno veselje poslal. Ali leta spokorni kristjan se je v molitvi k Bogu obernil in mu je rekel: Gospod! nobeniga veselja več ne želim na tem svetu, in ne želim, de bi v moje serce kdej kej družiga prišlo, kakor ti, o moja ljubezin! Sej mi je to zadosti tolažba in veselje, de se mi po tvoji presveti volji godi. — Te besede so Bogu močno dopadle; in njegov služabnik zdaj na unim svetu večno veselje vživa, ker na tem svetu za časno veselje maral ni.

„O Gospod! kdor ti kej dopadljiviga stori, mu kako terpljenje za to poverneš. O kako ve-

*) Mat. 19, 21.

**) Luk. 9, 23.

liko plačilo je to za tiste, ki te zares ljubijo, posebno kadar jim je dano, to prav spoznati.“
— **S. Terezija.**

Bil je služabnik božji, ki je veliko dobriga storil; ali dostikrat ni družiga povračila za to imel, kakor zopernosti in opravljanje; in je vse to kakor posebne gnade božje prejel, rekoč: Kadar vidim, de mi Bog na tem svetu nobeniga plačila ne da, sim vesel; zakaj to je znamenje, de mi za uno življenje vse plačilo hrani.

„O duše, ktere hočete zmiram v miru in tolažbi živeti, ko bi vedile, kako je Bogu terpljenje dopadljivo, in koliko se po terpljenji družiga dobriga zadobi, bi nikdar v nobeni reči tolažbe ne iskale, ampak bi spoznale, de je to velika sreča, križ za Gospodam nositi.“ — **S. Janez od Križa.**

S. Vilhelm je enkrat lepe sanje imel, in je bil po tem močno v poterpežljivosti poterjen. Vidil je namreč angelje, ki so neizrečeno lepo krono pletli, in jih je vprašal, za koga jo delajo. — Za-te jo delamo, so mu odgovorili; in kadar boš zadosti na svetu terpljenja prestal, bo dodelana. Vsako terpljenje, ki ga voljno poterpiš, je lep drag kamin v tvoji kroni.

Bog je bil sveti Terezii razodel, de tiste duše se mu nar prijetniši, ktere imajo nar več težav in terpljenja, če ga voljno terpe. In od tistiga časa je leta svetnica do konca svojiga življenja tako želela terpeti, de v nobeni reči ni več tolažbe in veselja najdila, kakor v težavah in v terpljenji; in kadar nič terpeti ni imela, je bila žalostna, in je želela umreti. Torej je

imela ta pregovor: **Gospod**, daj mi terpeti ali umreti!

„Več je vredna unča voljniga terpljenja, kakor sto tavžent funtov molitve. Več je vredin en sam dan na križi, kakor sto let v pobožnosti in v drugih dobrih delih. Več je vredna minuta v zopernosti, kakor nebeško veselje pokusiti.“ Pravi sveta služabnica božja Marija Viktorija.

S. Angela je bila vprašana, kako zamore težave in zopernosti s takim veseljem prejeti in preterpeti; in je odgovorila: Verjemite mi, de nič prav ne spoznamo, kako je voljno terpljenje imenitno in zaslužljivo; zakaj ko bi to prav spoznali, bi si edin drugimu terpljenje iz rok tergali.

„Boljši je, en sam krat iz serca reči: *Hvala Bogu* ali *Bog bodi češen in zahvaljen!* v terpljenji in v zopernostih, kakor tavžent zahvalnih besedi izreči v sreči in v veselji.“ — Tako piše Pater Avila.

S. Francišk Serafinski je posebno v eni svojih bolezin velike telesne bolečine terpel. Kadar je to njegov tovarš vidil, mu je rekel, de naj **Boga** prosi, de bi mu njegove bolečine polajšal. Ali s. Francišk je glavo perklonil in odgovoril: **O Gospod!** zahvalim se ti za te bolečine, ki jih terpim, in te prosim, de mi jih pomnoži, če je tvoja sveta volja. In ktera reč na svetu bi mi zamogla bolj prijetna biti, kakor mi je to, de me terpeti pustiš brez polajšanja; zakaj ravno to jest bolj želim, kakor vse druge reči na tem svetu.

„Ko bi ti **Gospod Bog** dal moč, mertve k

življenju obudovati, bi ti veliko menj dal, kakor kadar ti da kej terpeti. Zakaj ko bi ti dal moč, čudeže delati, bi *ti* njegov dolžnik postal, kadar ti pa terpeti da, *on* tvoj dolžnik postane. — In ko bi tudi nobeniga družiga zaslužnja v terpljenji ne bilo, kakor le to, de kej prestopiš za tistiga Gospoda; ki te ljubi, ali bi ne bilo že to zadosti veliko plačilo? — Kdor ljubi, zapopade kaj pravim.“ — Tako piše s. Janez Kri-zostom.

Leta svetnik je tako dobro spoznal, koliko je pred Bogam vredno keršansko poterpljenje v težavah, de je rekel, de ne časti toliko svetiga Pavla zamaknjeniga v tretje nebesa, kakor zapertiga v ječi. In pravi, de ko bi mu bilo na izvolo dano, v nebesih z angelji, ali pa s svetim Pavlam v ječi biti, bi si izvolil, v ječi terpeti. — Srečna duša, ktera tako spozna, kakor ta svetnik, de več ko kristjan na tem svetu voljno preterpi, veči bo njegovo veselje v nebesih.

Življenje brez greha kolikor je mogoče, Bogu močno dopade; še bolj dopadljive so mu dobre dela; ali nar dopadljivši in nar prijetniši mu je voljno poterpljenje v težavah. Jezus je brez vsiga greha živel, je vedno dobre dela opravljal, in je zravin neizrečeno veliko težav voljno preterpel. Kdor tedaj, kolikor je mogoče, brez greha živi, in dobriga stori, kolikor zamore, že nekoliko Jezusa posnema; kdor pa še zravin vse svoje težave in zopernosti voljno preterpi, ga tako popolnoma posnema, kolikor je človeku na tem svetu mogoče.

„To bi se imelo za veliko nesrečo spoznati, kadar kakimu človeku, ali kaki celi družini vse

po volji gre, in ko nima clo nič iz ljubezni do Boga terpeti. Gotovo je, verjemite mi, de človek, ali cela družina, ki nima nič terpeti, in ki ga vsi ljudje hvalijo, je blizo padca.“ — Tako govori s. Vincenc.

Kako je leta svetnik od tega, kar tukej pravi, sam prepričan bil, spričuje leta pergodba. Duhovni njegoviga reda so dolgo časa mirno živeli, in vse njih časno blago se je množilo. To je serce s. Vincenca žalilo, zato ki je vedil, de Bog tistim, ki jih ljubi, veliko terpljenja pošilja. Večkrat je tedaj Boga za-se in za svoje duhovne prosil, de naj jih nikar ne pozabi in ne zaverže. Bog ga je uslišal, in je perpustil, de je njegov red veliko časno škodo in zgubo terpal. Kadar je s. Vincenc to zvedil, je prišel z veseljem to novico svojim duhovnam oznanit, in jim je rekel, de iz tega se vidi, de jih Bog še ni pozabil, ker jih zdaj spet obiskat pride, in per tej perložnosti jim je tudi povedal, de neki svet star mož je bil zmiram bolehin in je imel veliko terpeti, pa je vse z veseljem in voljno prestal. Po tem se je pa pergodilo, de eno celo leto ni nobene bolečine in težave občutil, in je bil močno žalostin, ker se je bal, de bi ga ne bil Bog zapustil in zaverigel, ker ga ni več obiskat prišel.

Zvesti služabnik božji, Pater Avila, je bil na naglama po noči zbolel, kadar so bili že vsi zaspali, in njegove bolečine so se tako množile, de je mislil, de bo mogel umreti, pa vender ni hotel nobeniga poklicati, ker je bil tega terpljenja vesel. Ali na zadnje so njegove bolečine tako velike postale, de je začel Boga prositi,

de naj mu jih polajša, in kmalo po tem je zaspal, in zjutraj, ko se je zbudil, ni nobene bolečine več občutil. Kadar je to vidil, mu je bilo močno žal, de je Boga polajšanja prosil, ker je bil s tem lepo perloznost terpeti zgubil.

„Nobena reč nam ne more toliko gotove tolažbe dati, kakor terpljenje in zopernosti; zakaj terpljenje nas Kristusu, Gospodu našimu, podobne stori, in leta podobnost je nar gotovši znamnje, de smo izvoljeni za nebesa.“ — S. Vincenc.

Nobedin ni te resnice bolj spoznal, kakor s. Andrej Apostelj. Kadar je križ zagledal, na katerimu mu je bilo umreti, je z veseljem rekel: O križ! kolikanj sim te želel, kolikanj ljubil, kolikanj iskal! Glej, zdaj pridem k tebi poln tolažbe in veselja. Vzemi me ljudem in daj me mojimo Učeniku, de me po tebi prejme, ker me je na tebi odrešil.

„Nar očitniši znamnje, iz kteriga se zamore spoznati, če je kdo svet in iz števila izvoljenih, je to, kadar lepo živi, zravin pa veliko zapušenja, težav in zopernosti terpi.“ — Tako pravi s. Alojzi Goncaga.

Ker je s. Ignaci tako svet in Bogu prijetin bil, so povsod težave in zopernosti za njim hodile; tako de včasi, kadar njega v kakim kraji ni bilo, je vse po sreči šlo, in njegovi tovarši so mirno živeli; kadar je pa on v hišo prišel, je kmalo kako terpljenje za njim prišlo.

S. Terezija je enkrat bogatiga kupca ubogejme prosila; in kupec, ki je bil pobožin mož, je ji dal, kar ga je prosila, in se ji je perporočil, de naj za-nj moli. S. Terezija je to sto-

rila, in po tem mu je rekla, de njegovo ime je v bukvah večniga življenja zapisano; in v znamenje, de je to resnično, mu od zdaj v prihodnje nobena reč ne bo več po sreči šla. — In to se je res tako zgodilo. Vse njegove barke so se mu potopile, in vsa njegova kupčija je bila pokončana. Kadar so njegovi prijatli to vidili, so mu pomagali, in so mu tudi barko kupili; ali tudi leta barka se je v kratkim potopila, in kupec se je radovoljno v ječo dolžnikov podal. Njegovi prijatli pa, ki so njegovo pobožnost in nedolžnost poznali, so ga iz ječe rešili. Po tem je v revšini, tode zadovoljno in Bogu hvaležin živel, in je v svetosti umerl.

„Če ti Bog veliko terpljenja daje, je znamenje, de te je za kako veliko reč namenil, in te hoče svetiga storiti. In če želiš, svetnik postati, ga še sam prosi, de naj ti veliko terpljenja daje. Zakaj ni boljšiga lesa za oginj svete ljubezni, kakor je les križa, kteriga se je Kristus poslužil per svoji veliki daritvi neskončne ljubezni.“ — S. Ignaci Lojola.

Egiptovski Jožef je imel veliko terpeti po nevošljivosti svojih bratov, in po hudobii nečiste žene svojiga gospodarja v Egiptu. Ali ravno po tem terpljenji ga je Bog tako visoko povzdignil. — In če Bog človeka na tem svetu po terpljenji ne povzdigne in srečniga ne stori, ga bo pa na unim svetu bolj obilno poplačal. Voljno poterpljenje nikdar svojiga plačila ne zgubi.

♦ S. Terezija, ktero je bil Bog za tako visoke reči namenil, je imela grozno veliko terpeti. Nekteri so mislili, de je od hudobniga duha preslepljena; drugi so jo zasmehovali zavolj nje-

niga razsvetljenja in njenih posebnih gnad; nekteri so prosili duhovne, de naj roke na-njo polože in naj za-njo molijo, ker so mislili, de je od hudobniga duha obsedena; drugi so jo hudo tožili pred duhovsko gosposko, i. t. d. In koliko zopernosti, težav, preganjanja in zaničevanja je mogla prestati, predinj je iz-zidala kak kloster; in jih je dva in drideset iz-zidala!

„Ni boljšiga znamnja, po katerim se razloči slama od dobriga zernja v božji cerkvi, kakor je zopergovorjenje, terpljenje in zaničevanje. Kdor v tem stanovitin ostane, je dobro zernje; kdor se pa vzdigne, je slama, in toliko lahkeji slama, kolikor se bolj na kviško vzdigne, to je, kolikor se bolj jezi, in kolikor bolj prevzetno odgovarja.“ — Tako piše sveti učenik Avguštin.

Imenitni gospod je bil prišel prositi svetiga škofa Franciška Salezja, de naj da dobro faro duhovnimu, ki se je bil temu gospodu perporočil. S. Francišk mu je odgovoril, de je sklenil, faro tistimu dati, kateri bo nar boljši opravil spraševanje, h katerimu so vsi tisti poklicani, kateri želé, faro dobiti; de naj tedaj tudi njegov duhovin k spraševanju pride. Na to se je ta gospod močno razjezil, in je začel zaničljivo in razžaljivo govoriti; ali s. Francišk ni nič zamiril, in je z veliko poterpežljivostjo in krotkostjo govoril. Leta gospod pa, ki je bil posvetin, je še več razžaljih besedi škofu rekel, in je po tem v veliki jezi vun šel. — Vse to je vidil in slišal bogaboječ prijatelj svetiga Franciška, in se je čudil, kako je zamogel škof toliko razžaljenja tako poterpežljivo prestati. — Nikar se ne

čudi, mu je po tem s. Francišk rekel, de me besede tega gospoda niso nič razžalile, zakaj premislil sim, de tih besedi ni on govoril, ampak le njegova jeza. Kadar ni v jezi, je moj dober prijatelj; in boš vidil, de ravno moje poterpljenje mu bo perložnost dalo, de se bo še pred spoznal in skesal. — Na to ga je njegov prijatelj vprašal, če ni nič nejevolje občutil, kadar mu je ta gospod tako razžaljive besede govoril; in s. Francišk mu je odgovoril, de ni hotel poslušati svoje nejevolje, ampak de je precej začel premišljevati dobre lastnosti tega gospoda, kateri je do zdaj zmiram njegov dober prijatelj bil. — Kmalo po tem se je ta gospod spoznal, in mu je bilo tako žal, de je svetiga škofa tako zaničeval, de je prišel in se je s solzami k njegovim nogam vergel, in ga je odpušenja prosil. Po tem je bil njegov bolj zvesti prijatelj, kakor popred.

„Praviga *keršanskiga* duha ima, kdor ima raji terpljenje, suhoto, zopernosti in težave, kakor pa tiste sladke in prijetne občutke; zakaj vé, de kristjan z voljnim poterpljenjem za Kristusam hodi, in sam sebe zatajuje; in ravno to nam je Kristus posebno perporočil.“ — S. Janez od Križa.

✦ S. Katarina iz Siene je imela praviga *keršanskiga* duha, zakaj tako je želela terpeti, de je večkrat rekla, de nobena reč je tako ne veseli in ne tolaži, kakor terpljenje; in de je njeno serce po terpljenji tako polajšano, de ko bi dolgo časa nič terpeti ne imela, bi se ji življenje grozno pusto in dolgočasno zdelo. Tudi je rekla, de ko bi ji Bog na izvólo dal, ali

precej umreti in v nebesa iti, ali pa še nekaj časa na tem svetu živeti in terpeti, bi raji terpljenja izvolila; zakaj terpljenje neizrečeno pomnoži nebeško krono.

Bila je spokornica, ki je neizrečeno želela terpeti; in desiravno je bila močno bolna, je zmiram na tléh ležala, in kamin pod glavo imela, in je bila s svojim spokornim oblačilam ogernjena. Včasi je posebno hude bolečine po celim životu občutila, in je iz serca k Bogu zdihovala, pa le iz hvaležnosti. Neki božji služabnik, ki je vidil, koliko terpi, je Boga prosil, de naj ji te bolečine odvzame; in Bog ga je uslišal in je spokornici zdravje dal. Kadar je pa ona to zvedila, je poročila božjimu služabniku, de naj nikar več Boga za njo ne prosi, de bi ji Bog zdravje dal, ker je raji bolna, kakor zdrava.

„Tisti kristjani, ki so do popolnamosti prišli, in posebno tisti, ki pravo notranjo molitev poznajo, nikoli Gospoda ne prosijo, de bi jih od težav in skušnjav rešil, ampak jih le še želé in obrajtajo, kakor posvetni ljudje obrajtajo zlato in drage kamne, ker vejo, de s tem bogati postanejo.“ — S. Terezija.

Kadar je s. Frančišk Ksaveri kej terpeti imel, je tako molil: Gospod, nikar mi ne vzemi tega križa, drugači ne, če mi večiga daš namesti tega.

„Kušni večkrat in iz serca križe, ki ti jih Gospod Bog pošilja, in ne glej, kakošni so; zakaj bolj ki so zaničljivi in zoperni, bolj zaslužijo *križi* imenovani biti. Naše zasluženje v križih ne pride is velikosti križa, ampak iz

tega, kako ga nosimo; zakaj včasih je več zasluženja v poterpežljivim prenašanji majhniga in lahkega križa, kakor v prenašanji veliciga in težkega; zakaj lahki križi so bolj skriti in menj obrajtani, in so tedaj menj prijetni našimu nagnjenju, po katerim le očitne velike reči išemo.“
— Tako uči s. Francišk Salezi.

Ravno ta svetnik je vse svoje velike in majhne križe s pravo keršansko poterpežljivostjo prenašal. Kadar je kam šel po svojih opravilih, se ni nikoli pertožil nad mrazam ali vročino ali vremenam; tudi ni imel navade pertožiti se nad jedmi, ki so jih pred-nj postavili, ampak je vse zadovoljno prejel, kakor iz božjih rok; še vesel je bil, kadar je bil včasih slabo postrežen, in je nar slabiši reči za-se izvolil, kadar je le mogel.

Od brunniga mladenča se bere, de kadar je že blizo smerti bil, in ko so duhovni njegovo dušo Bogu perporočevali, je oči odperl in je okoli-stoječim rekel: Ljubi moji bratje! meni se zdaj ravno tako zdi, kakor človeku, ki gre v semenj, in z malo dnarjem veliko blaga kupi. Glejte, brez de bi ga bil zaslužil, bom zdaj božje kraljestvo prejel, za tako malo terpljenja, ki sim ga na svetu voljno prestal. — In po tem je mirno v Gospodu zaspal.

S. Janez Klimak perpoveduje od spokorniga mladenča v pušavi, kteriga so njegovi vikši grozno ojstro deržali; in tudi od vsih svojih tovarsev je bil vedno zaničevan. Kadar je s. Janez vidil, kako ta mladenič po nedolžnim terpi, se mu je smilil, in ga je tedaj miloval in tolažil. Mladenič pa mu je odgovoril, de je terpljenje njegovo nar večji veselje, in njegovi tovarši ne

ravnajo tako slabo z njim iz hudobije, ampak po božjim perpušenji, zato de ima perložnost se v poterpežljivosti vaditi, in svojo dušo čistiti, zakaj le z ognjem se zlato čisti. — Dve leti po tem je leta mladenič na smertno posteljo prišel, in je Boga in svoje tovarše zahvalil, de so mu perložnost dajali terpeti. Po tem je s terdnim upanjem večniga zveličanja svoje časno življenje dokončal.

„Ko bi mi prav spoznali, koliko zaslužnja je v voljnim poterpljenji boleznì, bi jo vselej z ravno takim veseljem prejeli, s kakoršnim se nar večì dobrote prejmejo; in bi jo brez goder-njanja in brez nejevolje preterpeli.“ — Tako pravi s. Vincenc.

Leta svetnik je dobro spoznal, koliko zaslužnja je v keršanski poterpežljivosti; zatorej je vse svoje dolge in hude boleznì ne le s poterpežljivostjo, ampak tudi z veseljem prestal. Včasi je bil tako bolan, ni mogel nobeniga uda ganiti, in de po dnevi in po noči ni počitka imel; pa je bil vendar zmiram vesel in prijazin, kakor v zdravji. Ni bilo nikdar slišati iz njegovih ust besede zoper svoje bolečine, ampak vedno je Boga hvalil, de mu tako velike gnade in dobrote daje. Kadar je prav hude bolečine občutil, se je k podobi križaniga Jezusa obernal, in ga je prosil, de naj mu gnado da, iz ljubezni do njega vse voljno preterpeti. Kadar je mogel od svojih bolečin govoriti, je govoril tako, de je bilo viditi, de se mu vse premajhne zdé, rekoč: Moje terpljenje ni nič proti temu, kar sim terpeti zaslužil, in proti temu, kar je Kristus zavolj mojih grehov terpel. — Posebno

je pa v nogah dolge in hude bolečine občutil; več ko štirideset let so bile njegove noge zmiram otekle in ranjene, in jih je mogel zmiram obvezane imeti. Kadar jih je edin njegovih duhovnov vidil, je rekel: Ah, gospod kako težavne in zoperne morajo te bolečine biti! — Na to je s. Vincenc precej odgovoril: Zakaj praviš, de je božje delo zoperno? kakor de bi Bog ne storil prav, de terpljenja pošlje nevrednemu grešniku. Bog ti odpusti, kar si rekel. V Kristu-
sovi šoli se ne sme tako govoriti. Kaj ni to po pravici, de grešnik terpi zavolj svoje hudobije? in de Gospod Bog z nami ravna po svoji sveti volji?

S. Feliks je velikokrat neizrečene bolečine terpel. Zdravnik, ki je bil k njemu poklican, in ki ga je poznal, de je velik služabnik božji, mu je enkrat, ko je bil v nar hujših bolečinah, rekel: Prosi Boga v presvetim imenu Jezusa, de bi ti odvzel te bolečine. — Ali s. Feliks mu je odgovoril: Kako govoriš! kaj tako mi svetješ? Kaj misliš, de bom Boga prosil, de naj mi odvzame te bolečine, s katerimi me on obiše? To niso bolečine, to so nebežke rože, ktere v nebeškim raji rastejo in nebeški Oče jih svojim otrokam pošilja. — In po tem je začel božjo dobroto hvaliti, de tako ljubeznjivo z njim ravna.

„Nekteri kristjani, kadar so bolni, so žalostni, in se pertožijo, ne zavolj svojiga lastniga terpljenja, ampak zavolj tega, ker svojim ljudem težavo in nadležnost delajo z svojo boleznijo; in ker ne morejo svojih dolžnost in drugih dobrih del opravljati, in tudi ne prav moliti, kadar so bolni. — To je pa le zmota; zakaj, kar

zadene nadležnost, ki ju bolnik drugim ljudem stori, se mora premisliti, de kdor je prav poterpežljiv, hoče le to, *kar Bog hoče*, in *kakor Bog hoče*. Kar zadene opravila in dobre dela, je premisliti, de en sam dan v terpljenji, če se voljno preterpi, je več vredin, kakor cel mesec truda in dela. Kar pa molitev zadene, premislimo to: Kaj je boljši, na križi biti z Jezusam, ali pa pod njegovim križem stati, in njegovo terpljenje na križi premišljevati? — Zravin tega, če Bogu darujemo svojo bolestin, če premislimo, de po njegovi volji in zanj terpimo, in se njegovi sveti volji radovoljno podveržemo, to je gotovo nar boljši molitev.“ — Tako uči s. Frančišk Salezi.

Sveti Aldegundi je bil Bog na znanje dal, de bo skoraj umerla; tedaj je Gospoda prosila, de naj ji kako težko in hudo bolestin pošlje predenj jo iz tega sveta pokliče. Bog jo je uslišal in ji je veliko bolestin poslal, v kateri je neizrečeno hude bolečine terpela; ali več ko je terpela, bolj je bila Bogu za to hvaležna, in je rekla, de bolj ko se bo njena duša v ognji terpljenja očistila, ložej se bo proti nebesam povzdignila.

S. Frančišk Serafinski je zravin drugih bolestin in bolečin tudi grozno velike bolečine v očeh terpel; pa je zmiram Boga častil in hvalil, in ga je le prosil, de naj mu poterpežljivost da, in naj ga v svoji sveti službi ohrani. Na to mu je Gospod odgovoril: Bodi vesel, Frančišk! veselje večniga življenja te v nebesih čaka, in to tvoje terpljenje naj ti bo za aro.

S. Vincenc, kadar je bil močno bolan, ni

mogel svojih vsakdanjih duhovskih molitev opravljati, pa je vendar zmiram molil, to je, je svoje misli zmiram k Bogu povzdigoval, je svojo voljo zmiram v božjo voljo vdajal, in se je vedno z zaupanjem, z ljubeznijo in hvaležnostjo Bogu izročeval. To vse je ob kratkim, pa pogosto opravljal.

„Dobro premislite, de pred Bogam več zaslužimo v enim samim dnevu s terpljenjem, ki nam ga Bog pošlje, ali ki nam ga bližnji stori, kakor v desetih letih s terpljenjem, ki si ga sami izvolimo.“ — Tako piše s. Terezija.

Spokorni služabnik božji Henrik je lepo živel, in je svoje meso vedno križal s spokornimi deli: ali vse to je po svoji lastni volji opravljal, in od svojiga bližnjiga nič ni terpeti imel. Njegovo življenje je bilo sicer Bogu močno dopadljivo, ali Bog mu je vendar na znanje dal, de bo posihmal še več zasluženja imel, ker bo njegovo terpljenje od drugih ljudi prišlo; zakaj do zdaj se je le sam sebe gajžlal in križal, posihmal ga bodo pa hudobni jeziki gajžlali in križali. — To se je tudi zares tako zgodilo, in ker je preganjanje in zaničevanje, ki ga je mogel od hudobnik jezikov prestati, voljno preterpel, je s tem še veliko bolj Bogu dopadljiv postal, kakor z svojo ojstro pokoro.

„Kdor je zares poterpežljiv, ne porajta na to, kako dolgo in koliko mora terpeti, in tudi ne premišluje, kdo mu terpljenje daje, če je njegov viksi, ali njegov tovarš, ali njegov podložin; če je sveti, ali hudobni duh; ampak le v to misli, de bi vse voljno poterpel.“ — Pravi Tomaž Kempčan.

Dva pušavnika sta skup živela, edin je bil mlad, drugi star. Pridno sta delala, in kadar je bilo kej storjeniga, je stari pušavnik delo v mestu nesil, ga je prodal, je dnarje zapravil, in je zvečer svojimu mladimu tovaršu komaj kosic kruha pernesil. Mladi pušavnik je to krivico in težavo voljno prenašal, in ni nikoli nič svojimu tovaršu zavolj tega rekel. Tri leta je tako terpel; na zadnje se mu je že prehudo zdelo, njegovo oblačilo je bilo že raztergano, in on je bil že ves slab od stradanja; in je tedaj začel premišljevati, če bi smel z dobro vestjo svojiga malopridniga tovarša zapustiti. Kadar je to premišljeval, mu je Bog na znanje dal, de naj le še malo časa poterpi, ker bo skoraj iz tega sveta šel. To je mladi pušavnik svojimu starimu tovaršu povedal, ali ta mu ni nič verjel. Drugi dan je leta poterpežljivi mladenič v božji gnadi umerl; stari pušavnik pa se je tako prestrašil, de se je resnično svojih grehov skesal, in spokorno živeti začel.

„Gospod Bog nam pošilja terpljenje in boleznj, de nam s tem perložnost daje, tiste neizrečeno velike dolge poplačati, ki jih pred njim imamo. Zato pa tudi tisti kristjani, ki imamo kej premislika in spoznanja, vse terpljenje voljno prenašajo, ker velikoveč gledajo na dobiček, ki ga zraven imajo, kakor na težave, ki jih prestopjé.“ — Tako pravi s. Vincenc Ferreri.

Ravno leta sveti pridigar je to v lepi perglihi pokazal. Bil je kralj, je rekel, ki je imel dva dolžnika, ktera mu nista zamogla dolgov poplačati, in jih je tedaj v ječo zapreti ukazal. Ker je pa kralj usmiljeniga serca bil, je napolnil

dve mošne z dnarji, in je toliko v vsako mošno djal, kolikor mu je vsak dolžan bil. Po tem je šel v ječo obiskat svoja dva dolžnika, in je v vsaciga njegovo mošnjo s vso močjo vergel, tako de sta velike bolečine občutila. Edin tih dveh dolžnikov se je precej hudo ujezil, je mošno z nogo od sebe sunil, in je ni hotel pogledati. Njegov tovarš pa je bolj pametin in premišljen bil, je kmalo spoznal dobro svojiga kralja, in desiravno je velike bolečine občutil, je mošno s hvaležnostjo pobral, in je ravno toliko dnarjev v nji najdil, kolikor je kralju dolžan bil. Po tem je precej svoj dolg plačal, je iz ječe rešen bil, in je per kralji spet v gnado prišel. Leta prilika ne potrebuje izlaganja, vsak jo lahko zapopade. — Bog daj, de bi mi vsi, ki smo dolžniki pred Bogam, vse terpljenje, ki ga usmiljeni Bog na nas verže, voljno in hvaležno prejeli in prestali; zakaj to so tisti dnarji, s kterimi nar ložej poplačamo dolgove, ki smo jih per Bogu s svojimi grehi storili.

„Nikar ne bodi nejevoljin zavolj zopergovorjenja, zakaj to nam perložnost daje, lepe čednosti v djanji skazovati, ki nam jih je Gospod perporočil. Verjemite mi, de se prave čednosti ravno tako malo v mirnim prijetnim življenji izredé, kakor dobre ribe v mirni vodi, v mlakah. — Kako zamoremo lepši svojo ljubezin do Boga, ki je toliko za nas terpel, pokazati, kakor z voljnim poterpljenjem v težavah in zopernostih?“ — Pravi s. Francišk Salezi.

Spokorni služabnik božji v svojih težavah misli, de mu Jezus Kristus na strani stoji, in mu pravi: Moj brat si; ali te ni sram, tako

majhno težavo z nejevoljo terpeti, ker sim jest tolikanj za-te terpel.

Lep zgled stanovitne poterpežljivosti v zopernostih nam je zapustil s. Filip Neri, ki je pomsnanja vredin. Leta svetnik je stanoval v Rimu blizo cerkve s. Hieronima, in je tedaj v tej cerkvi maševal in spovedoval. Ker je tako sveto in spokorno živel, je imel zmiram grozno veliko ljudi za spoved, tako de so cerkveni služabniki nejevoljni postali, so ga če dalje bolj sovražili, in so si močno perzadevali, ga iz tega kraja pregnati. Včasih, kadar je hotel iti maševati, mu niso hotli mašniga oblačila dati; včasih so mu kelih in mašne bukve skrili, de ni mogel maševati; in per vsaki perložnosti so mu kako razžaljivo besedo rekli. / Leta svetnik jim pa ni nikoli nič hudiga odgovoril in njim ni nikoli viditi dal, de je nejevoljen, ali de zamiri, in in jim je zmiram dober in prijazin bil. Njegovi prijatli so ga večkrat prosili, de naj ta kraj zapusti, in naj drugam gre, kjer bo lahko bolj mirno živel. S. Filip pa jim je odgovoril, de noče križa od sebe vreči, ki mu ga je Bog naložil; in je tedaj zmiram per tej cerkvi ostal. Na zadnje, ker je vidil, de so služabniki lete cerkve zmiram bolj nejevoljni in sovražni proti njemu, je Boga prosil, de naj mu spoznati da, kaj mu je storiti, in de naj mu stanovitno poterpežljivost da. In na to mu je Bog na znanje dal, de mu bo dal pravo poterpežljivost, tode si jo mora s prenašanjem tih svojih križev zaslužiti. — Po tem je če dalje bolj poterpežljiv postal, tako de je posebno veselje občutil, kadar mu je kdo kaj razžaljiviga ali zoperniga storil ali rekel;

in je svoje zopernike le še bolj ljubil, kakor druge ljudi, in nikdar od njih hudo govoril, in tudi ni terpel, de bi bil kdo drugi hudo od njih govoril, ampak jih je zagovarjal in je njih dobre lastnosti skazoval. Cerkev s. Hieronima mu je na zadnje tako prijetna in ljuba postala, de je celih trideset let v nji ostal; in bi bil tudi do smerti tamkej ostal, ko bi mu ne bili sveti oče papež sami zapovedali, drugam iti.

„Učite se terpeti iz ljubezni do Boga, brez de bi ljudje za to vedili.“ — Pravi s. Terezija.

Skrito, radovoljno in le Bogu znano terpljenje mu je gotovo nar bolj dopadljivo; zakaj tako terpljenje je čisto in keršansko, ker pride le iz ljubezni do Boga, in ne iz lastne ljubezni, ktera včasi tudi nevernike, ki Boga ne poznajo, perganja, de kako veliko očitno terpljenje s prečudno poterpežljivostjo in stanovitnostjo prestopje, ker vejo, de si bodo s tem veliko posvetno hvalo in čast pridobili. — Kar je Jezus od drugih dobrih del rekel, to tudi od poterpežljivosti velja, de kdor zavolj ljudi dobre dela opravlja, že na tem svetu svoje plačilo zadobi, in ga tedaj od Boga ne bo prejel, kdor pa na skrivnim, le zavolj Boga, kej dobriga stori bo od Boga večno plačilo zadobil. *)

Zvest božji služabnik je enkrat v veliki pe-tik Kristusa prosil, de naj mu gnado da, kej zanj terpeti. Njegova prošnja je bila uslišana, in je po tem cel čas svojiga življenja po celim životu hude bolečine občutil. S serčnem veseljem je vse te bolečine prestal, in se ni nikoli per-

*) Mat. 6.

tožil. En samkrat se je spozabil, in je svojimu prijatlu, ki ga je vprašal, kako se počuti, razodel, de samo v glavi ne, drugej pa po vsih udih vedne bolečine občuti. Ali komaj je bil to izrekel, ko se je neizrečeno kesal tih besedi, in je oblubo storil, nikdar več od svojih bolečin govoriti, drugači ne, kakor ko bi bila božja volja, de bi jih mogel komu razodeti.

S. Klara je bila osem in dvajset lét hudo bolna; in ves ta čas je ni bilo nikoli slišati, de bi se bila pertožila zavolj svojih bolečin, ampak velikokrat je **Gospoda** za-nj zahvalila.

Od svetiga služabnika božjiga Štefana se bere, de je bil hudo bolan: in njegov tovarš, ki mu je stregil, mu je jed perpravil in je po zmoti namesti laškiga olja laneniga vzel, de je jed za-belil. Kadar je to jed bolniku pernesil, jo je leta pokusil, pa je ni mogel jesti, je bila pregrenka, ali vender ni clo nič rekel. Drugi dan je spet ravno tako jed perpravil, in bolnik je spet ni mogel jesti, pa je le poterpel, in je bil vesel, de je perložnost najdil, kaj terpeti. — Ali njegovimu tovaršu, se je to čudno zdelo, de bolnik noče nič jesti, in je tedaj sam jesti začel, de bi v bolniku poželjenje do jedi obudil; kar je spoznal svojo zmoto, in mu je neizrečeno težko djalo; bolnik ga je tolažil rekoč: **Bog** je to zmoto perpustil, de mi je perložnost dal terpeti. Čast in hvala mu bodi!

„Kdor želi popolnoma biti, se mora dobro varovati, de ne reče: Prav sim ravnal; to in to se mi po krivici zgodi. — Zakaj če le tisti križ voljno prenašati hočeš, ki se na pravico

opira, ne boš popolnamasti zadobil.“ — S. Te-
rezija.

Svetimu Vincencu je njegov škof opravilo ukazal, in on je precej začel, povelje škofovo zvesto dopolnovati. Nekteri duhovni pa, ki niso vedili, de mu je bilo to od škofa zapovedano, in ki jim ni bilo dopadljivo, so se pred ravno tem škofam nad tem pertožili; in škof je bil pozabil, de mu je bil on to storiti ukazal. Tedaj je poklical Vincenca, in ga je vpričo vsih tih duhovnov močno posvaril. Ali s. Vincenc ni nobene besede odgovoril, in je v serca vesel bil, to krivico terpeti. — Nekaj časa po tem se je škof spomnil, de je bil on sam Vincencu to opravilo ukazal, zavolj kteriga ga je po tem tako po nedolžnim kregal, in je veliko poterpežljivost in ponižnost tega božjiga služabnika spoznal.

Ko bi mi svoje težave vselej s keršanskimi očmi pogledali, in ko bi se iz našiga uma popolnoma vzdignile tiste posvetne megle, ktere zaderžujejo luč vere, de ne more do dna naše duše posvetiti; bi se pač srečne spoznali, kadar bi nas ljudje opravljali, in bi rekli, de smo leni in nevedni, de smo neprijazni ali clo pregrešni. — Kadar kej dobriga storimo, in ko smo zavolj tega preganjani, ali ni to velika sreča? ker je Kristus rekel, de so srečni, kteri preganjanje terpé zavolj pravice.“ — Tako govori s. Vincenc.

Kadar je Pater Alvarec zvedil, de je nekdo gerdo opravljanje zoper njega naredil in raztrosil, se je močno razveselil, in ker se je tisti, ki mu je to novico pernesel, začudil, mu je leta poterpežljiv božji služabnik rekel: Zdaj

vidim, de me Bog ljubi, ker me po poti svojih nar ljubših prijatlov vodi.

„Če Mojzesovo palico na tleh pogledaš, je ostudna kača, *) če jo pa pogledaš v Mojzesovih rokah, je izvirik velikih čudežev. **) — Ravno tako je s težavami in zopernostmi. Če jih same za sebi premisliš, so strašne; če jih pa v božji volji in previdnosti premisliš, so ljubeznive in prijetne.“ — Tako uči s. Francišk Salezi.

S. Marija Magdalena de Pazzi je večkrat rekla, de misli, de ni na svetu takó hude zopernosti, ali takó grenkiga terpljenja, de bi ga ona z veseljem ne prestala, kakor hitro bi spoznala, de je božja volja, de naj ga terpi. — Torej kadar je bila še tako hudo bolna in polna bolečin, se je precej razveselila, kadar ji je kdo rekel, de to po božji volji terpi.

Kadar imamo terpeti bolečine, zopernost in revšino, in kadar ljudje gerdó z nami ravnajo, spomnimo se precej terpljenja našiga Zveličarja, in po tem se nam bo naše terpljenje kmalo manjši, zdelo. In če so naše bolečine še tako velike, se nam bodo rože zdele, in njegovo terpljenje ternje.“ — S. Francišk Salezi.

Bil je imenitin gospod, ki je imel veliko zaničevanja in krivic terpeti, še clo od svojih podložnih; in jih je vse voljno in mirno preterpel. Kadar je bil vprašan, kako zamore tako poterpežljiv biti, je rekel: Kadar mi kdo kej razžaljviga reče ali stori, nočem v to misliti, ampak obernem svoje misli precej v tisto veliko

*) II. buk. Mojz. 4, 3.

**) II. buk. Mojz. 14 itd.

razžaljenje, katero je Sin božji od svojih stvari prejel, in pravim sam per sebi: **Ko** bi ti leti ljudje tudi za uh dajali, bi to še vse nič ne bilo proti zaničevanju in razžaljenju, kteriga je tvoj **Gospod** in **Zveličar** prejel in voljno preterpel. — **Res** je, je dalje rekel, de včasih per zaničevanji in razžaljenji veliko nejevoljo občutim, ktera se hoče v meni vzdigniti; ali precej svoje misli na kako enako razžaljenje obernem, ki ga je **Jezus** prestal, in tako dolgo svojih misel od tega ne odvernem, dokler ne čutim, de je vsa nejevolja prešla.

Pobožna gospa je bila hudo bolna, in je neznane bolečine občutila; ena njenih prijateljic ji je tedaj podobo križaniga **Jezusa** v roke podala, rekoč: **Prosi** **Jezusa**, de naj te reši od tih bolečin. — **Ali** gospa je odgovorila: **Zakaj** ga bom zato prosila? **Misliš** de želim iz križa stopiti, ker imam v rokah podoba **Jezusa**, ki je do smerti na križi ostal? **Bog** me tega varuj! **Še** več želim zanj terpeti, ki je toliko zame terpel.

„**Kadar** premislim, kolikanj je **Jezus** terpel. ker vender ni clo nič terpeti zaslužil, res ne vem, kje imam pamet, če se pertožim zavolj svojiga terpljenja, ali če mislim, de ga nisim zaslužila. — **Pravi** s. **Terezija**.

S. Ludvina je celih osim in trideset let bolna bila, in je vedno bolečine v vsih udih občutila; in per vsim tem je bila zmiram vesela in prijazna, ker je neprenehama premišljevala, koliko in kako je **Jezus** terpel.

Četerta jablana.

Zaupanje.

„Bog bolj želi našiga zveličanja in vsiga tega, kar nam v zveličanje služi, kakor ga mi sami zamoremo želeti; tudi bolj ve, kakor mi, po kateri poti bomo nar ložej k zveličanju prišli. Vse poti so v božjih rokah, in po njegovi volji se zgodi, karkoli se zgodi na svetu. Gotovo je tedaj, de med vsim tem, kar se nam zamore zgoditi, se nam bo ravno to zgodilo, kar bo nar bolj za nas. — Ali želiš od tega prepričan biti? Premisli tedaj to; Gospod Bog ti pravi: Jest te ne bom nikoli pozabil. *) Jest bom zmiram z vami, vse dni. **) Ko bi ti to kak pošten človek obljubil, bi mu verjel in bi va-nj zaupal; glej, *Bog* ti to obljubi, in nič prav ne zaupaš. Zamore le kej bolj gotovo biti, kakor je božja beseda?“ — Tako uči s. Avguštin.

Sveto pismo sploh, posebno pa psalmi, so polni nar lepših nauk od božje milosti in ljubezni do nas, in od njegove perpravljenosti, nam pomagati v vsih rečeh. Torej so svetniki v vsih rečeh terdno v Boga zaupali, in njih serce je bilo v svetim miru. — Bere se, de se je s. Hugo škof enkrat po noči grozno bal, de

*) Iza. 49, 15

**) Mat. 28, 20.

bi se neka nesreča ne pergodila, in se ni precej spomnil božje dobrote in previdnosti; ali kmalo po tem je spoznal, de ni prav, de se boji, se je skesal svoje zmote, in je z velikim zaupanjem rekel: **Zakaj se le bojim! Bog je obljubil, de nam bo na strani stal v vsih nadlogah in nesrečah. Ni se mi tedaj nič bati; kar se bo zgodilo, to bo nar boljši za-me.**

Od svete Roze iz Lime v Ameriki se bere, de je bila v svoji mladosti grozno boječa, tako de si ni upala po noči nikamor brez luči iti. Pergodilo se je pa, de je enkrat zvečer dolgo molila v celici, ki jo je na vertu svojih starišev imela. Njena mati, ki je bila ravno tako boječa, je začela skerbeti za svojo hčer, in je želela do nje priti, pa si ni upala sama čez vert iti do celice. Kadar je njeni mož domu prišel, ga je prosila, de naj z njo gre. **S. Roza** je bila tako zamišljena v molitev, de ni nič družiga mislila; ali kadar je vidila, svoje stariše, ki so jo prišli iskat, se je spomnila, de mora že pozno biti, in je z njimi v hišo šla. Po poti je pa to misel imela. **Glej,** moja mati je tako boječa, kakor jest, in si ni upata sama po-me priti; le v družnji svojiga moža si je upala priti. Jest pa sim še zmiram tako boječa, desiravno me moj ljubeznjivi ženin **Jezus** povsod spremlja, in me nikoli same ne pusti. **Zakaj me je tedaj strah!** — **Leto** premišljevanje je s. **Roza** tako v zaupanji poterdilo, de po tem ni bila več tako boječa.

„**Bog** je vsigamogočin, torej mu nobena reč ni nemogoča; **Bog** je neskončno moder in vsigavedin, torej mu nobena reč ni neznana, ne

skrita; Bog je neizmerjeno dober, torej vse to želi, kar nam je zares dobro. — Ali bi ne imelo vse to naše zaupanje do Boga popolnoma poterditi?“ — Tako piše zvesti služabnik božji Zkupoli.

Serce svetiga Frančiška Salezja je bilo tako polno terdniga zaupanja do Boga, de je zmiram mirno in zadovoljno živel, tudi v nar večih nesrečah in nadlogah; in je večkrat rekel, de ne zapopade, kako zamore kristjan, ki v praviga Boga veruje, drugači misliti, kakor de vse to, kar Bog perpusti, je prav, in nam služi v zveličanje.

„Gotovo smo prepričani, de nas resnice svete vere ne morejo goljfati; in vender nič prav ne znamo va-nje zaupati, in smo bolj perpravljani zaupati v besede ljudi, in v obljube goljfiga sveta. In ravno zato táko malo naprej pridemo v čednostih, in tako mala storimo za božjo čast. — Pravi s. Vincenc.

Svetniki božji so le po tem večno življenje zadobili, ko so se na božjo besedo bolj zanašali, kakor na besede ljudi, in so bolj Bogu verjeli, kakor goljufnimu svetu, ker so vedili in dobro premislili, de nebo in zemlja bota prešla, božja beseda pa večno ostane. — Jesus je rekel, de on je *pot, resnica in življenje*; *) to je, de njegova beseda nam pravo pot v nebesa kaže, njegova beseda nam gotovo resnico razodeva, in po njegovi besedi, če jo zvesto dopolnujemo, bomo večno življenje zadobili.

„Navaditi se moramo v vsih rečeh za lepo

*) Jan, 14, 6.

lučjo vere hoditi; to nam je potrebno za naše lastno zveličanje, in tudi za zveličanje bližnjiga; leta luč nas precudno poterdi, in razsvetli naše serca. Gotovo nam ne more nobena druga reč serca napolniti in nas po varni poti voditi, kakor le večne resnice. Veruj mi, de kdor se opira na božje resnice, bo kmalo do keršanske popolnamosti prišel, in bo zamogel velike reči storiti.“ — Tako govori s. Vincenc.

S. Filip Neri, predinj je kako delo začel, posebno če je bilo veliko, se je vselej pred v molitvi perporočil božji previdnosti, in s tem se je tako poterdil v zaupanji do Boga, de je večkrat rekel: Terdno zaupam, de bom od Gospoda zadobil, karkoli ga bom prosil; zakaj pravi nam, de bomo vse zadobili, karkoli ga bomo v molitvi z živo vero prosili. *)

„O Gospod moje duše! kdo bi zamogel to z besedami izreči in na znanje dati, kar ti tistim daješ, ki na-te zaupajo; in koliko tisti zgubé, kateri že tako visoko pridejo v notranji molitvi, de so zamaknjeni, in po tem sami na-se zaupajo.“ — Pravi s. Terezija.

Ravno ta svetnica piše, de je poznala kristjane, ki so bili v pobožnosti in v čednostih tako delječ prišli, de so bili v molitvi vsi k Bogu povzdignjeni in včasi zamaknjeni, in ki so po tem v sužnost hudobniga duha padli. In právi, de se je to morebiti le zato zgodilo, ker so preveč sami v sebe zaupali. Zakaj kadar kristjan vidi, de se njegova duša tako visoko proti Bogu povzdiguje, kadar spozna, kako zaničljivo

*) Mat. 21, 22.

je vse posvetno bogastvo in veselje proti nebeški časti; in kadar občuti, kako Bog njegovo dušo ljubi: ga vse to tako poterdi v zaupanju do samiga sebe, de misli, de po takim spoznanju se ne bo mogel nikdar več k posvetnim rečem obrniti; in se po tem nič več ne varuje, in se brez strahu v nevarne perložnosti podaja, v kterih svojimu Gospodu če dalje bolj nezvest postaja. — Torej, kdor misli de stoji, naj se varuje, de ne pade. *)

„Kadar se človek na svojo lastno pamet in moč zanaša, si veliko škodo dela. Kadar postavim kak vikši, ali kak pridgar ali spovednik v svojo lastno modrost, učenost in pamet zaupa, mu Bog svojo pomoč odvzame in ga samimu sebe prepusti, de mu s tem spoznati da, kako malo sam zamore; in iz tega pride, de z vsim svojim trudam in perzadevanjem malo ali pa nič dobriga ne opravi. — Ravno zavolj tega tedaj včasi tako malo dobriga storimo v svojih opravilih.“ — Pravi s. Vincenc.

S. Frančišk Salezi je vse svoje opravila, ki mu jih je bil Bog izročil, srečno opravil, zato ko se ni nikoli na svojo lastno modrost zanašal, ampak je le v božjo previdnost zaupal. In nikoli ni večiga upanja imel, de se bo kako opravilo dobro izšlo, kakor kadar druge opore in družiga perpomocka ni imel, kakor božjo previdnost.

S. Filip Neri je večkrat rekel, de kdor se v grešno perložnost poda in zavin pravi: Ne bom v greh padil, ne bom hudiga storil; ravno

*) 1. Kor. 10, 12.

s tem spričuje, de bo padil in svojo dušo močno poškodoval; zakaj kdor nevarnost ljubi bo v nevarnosti pokončan. *)

„Perzadevajmo si, to prav zapopasti, de ne smemo nikoli sami v sebe zaupati, in de sami iz sebe nismo dobri za nič družiga, kakor de skazimo božje namene, ki jih z nami ima. Če se bomo od tega prav prepričali, se bomo popolnoma božji voditvi prepustili, in ga bomo neprenehoma prosili, de naj nam pomaga.“ — Tako pravi s. Vincenc.

Pemski kralj s. Vincenc je bil nesrečin v vojski, je vso svojo armado zgubil, in je v oblast svojih sovražnikov prišel. Kadar so ga vprašali, kako se počuti in kako mu je per sercu, jim je odgovoril: Nisim bil še nikoli tako mirin in vesel, kakor sim zdej; zakaj kadar sim bil obdan z armado, sim se na človeške perpomočke zanašal, in nisim vtegnil v Boga misliti; zdaj pa, ko sim vso armado in posvetno moč zgubil, zmiram le v Boga mislim in le v njega zaupam; in upam, de me ne bo zapustil.

S. Filip Neri je imel navado reči: Gospod, ne zanesi se na-me in ne pusti me samiga; če me ne varuješ, bom precej padel. — O Gospod, nikar nič družiga od mene ne perčakuj, kakor kej hudiga.

„Nikar se veliko ne zanašajte na prijaznost in pomoč ljudi, zakaj ne zamorejo nam prav pomagati; in kadar Gospod Bog vidi, de se preveč na-nje zanašamo, nas on zapusti.“ — S. Vincenc.

*) Sir. 3, 27.

To nas Bog sam uči skozi usta preroka Jeremijata: rekoč: Gorje človeku, kateri v človeka zaupa . . . in ki njegovo serce Gospoda zapusti. *)

S. Vincenc je bil od te resnice tako prepričan, da ni le nobeniga zaupanja imel v prijaznost in pomoč posvetnih ljudi, ampak da se je te pomoči tudi ogibal, kolikor je le mogel, kadar se mu je ponujala. Enkrat ga je vikši poglavar mesta prosil, da naj za-nj govori pred kraljico zavolj reči, ki jo je prejeti želel; in mu je obljubil, da bo tudi on, kolikor bo mogel, njegovimu redu dobriga storil. Na to mu je s. Vincenc tako odgovoril: Kolikor bom po pravici za vas storiti zamogel, bom storil. Kar pa moj red zadene, prepustimo vse božji previdnosti.

Ravno tako je tudi s. Frančiška Fremiot mislila in ravnala, kadar je bila vikša celiga svojiga reda. Francoska kraljica se ji je bila v molitve perporočila, in ji je na znanje dala, da jo močno obraja. Na to so znanci in prijatli svete Frančiške grozno želeli, da naj kraljici piše in naj se njeni prijaznosti perporoči. Ali Frančiška ni nikakor hotla tega storiti, ampak je rekla, posebno svojim nunam: Me moramo želeti, nizke in neznane ostati, in ne smemo nikdar prijaznosti vikših in mogočnih tega sveta iskati. Če si perzadevamo svoje dolžnosti do njih dopolnovati, kakor nam Bog zapoveduje, in če molimo za njih zdravje in življenje, in posebno za njih večno zveličanje; bo

*) Jerem. 17, 5.

gotovo Bog, ki za nas skerbi, storil, de nas bodo spoznali, kadar nam bo njih pomoči treba, in de nam bodo v naših potrebah pomagali.

S. Terezija je imela navado reči: Pravi prijatelj, v kteriga zaupati zamoremo, je le Jezus Kristus. Kadar sim na-nj operta, tako moč v sebi občutim, de se mi zdi, de bi se zamogla celimu svetu vstaviti, ko bi se zoper mene vzdignil.

„Kdor se v svojih opraviilih zvijač in ovin-
kov posluži, razžali previdnost božjo, in se nje-
gove očetovske skerbi nevredniga stori.“ — Pravi
s. Vincenc.

Ravno ta svetnik je vse zvijače v svojim
govorjenji in djanji sovražil, in se jih nikoli ni
hotel poslužiti, ampak je rekel, de pusti vse
ovinke in zvijače pravdarjem in drugim modrim
tega sveta.

„Kadar kdo vse svoje misli v Boga oberne
in se le va-nj zanaša, zravin pa si perzadeva,
mu zvesto služiti, Bog zvesto za-nj skerbi; in
veči ko je njegovo zaupanje v Boga, bolj Bog
za-nj skerbi; in ni mu treba se bati, de bo Bog
nehal za-nj skrbeti; zakaj njegova ljubezin je
neskončno velika do tistih, kteri vanj terdno za-
upajo.“ — Tako piše s. Frančišk Salezi.

S. Frančišk Serafinski je bil posebno prav
prepričan od te resnice, in je tudi svoje tovarše
učil, popolnoma v vsih rečeh v božjo previdnost
zaupati. Kadar je kteriga svojih tovaršev kam
poslal, mu ni nikoli druge popotnice dal, kakor
te besede svetiga pisma: *Versi na Gospoda
svojo skerb, in on te bo preživel.* *) — In

*) Psalm. 54, 23.

kadar ga je Rimski papež vprašal, kako se on in njegovi tovarši prežive, mu je odgovoril: Sveti oče! naša mati (to je: obljuba revšine) je res grozno revna; ali naš oče (to je: dobrotljivi Bog) je neizrečeno bogat.

„Kdor Bogu služi s čistim sercam, in kdor v nemar pusti svoj lastni dobiček in vse kar je časniga, in le božjo žast iše, bo zmiram svoje opravila in dela po sreči opravil, posebno takrat kadar po človeški previdnosti ni nobeniga dobriga upanja; zakaj opravila v službi božji so povzdignjene čez vso človeško previdnost, ker jih neskončna božja previdnost vlada.“ — Tako govori s. Karl Boromej.

Kakor je ta svetnik govoril, tako je tudi ravnal. V vsih svojih opravilih je v Boga zaupal in se mu je v molitvi perporočal; in z molitvijo je vse svoje dela začel, je med delam vedno v božjo pričujočnost mislil, in je z Bogam svoje dela dokončal. In bolj ko je bilo kako delo težavno, z večim zaupanjem je Boga pomoči prosil. Zatoraj je pa tudi tolikanj velikih in težkih opravil srečno opravil, ki so se posvetnim ljudem nemogoče zdele. — Ravno tako je s. Karl tudi v svojih hišnih potrebah popolnoma v božjo previdnost zaupal, in Bog mu je včasih očitno pokazal, de mu je to zaupanje dopadljivo. Leta svetnik je bil grozno usmiljeniga serca, in je vse kar je imel, ubogim dal. Njegov hišnik ga je včasih za to svaril in mu je včasih z nejevoljo povedat prišel, de ni nobene reči več per hiši. S. Karl ga je z božjo dobroto in previdnostjo tolažil; ali hišnik se s tem ni dal potolažiti, in mu je rekel, de bi imel

menj ubogim dajati, in bolj za svojo hišo skerbeti. Posebno je enkrat njegov hišnik z veliko nejevoljo prišel mu povedat, de nima clo nič več dnarjev, in de ne ve, kako bo zamogel družini potrebin živež dati. S. Karl mu ni drugiga nič odgovoril, kakor de naj v Boga zaupa, Bog bo gotovo pomagal. — In Bog je pokazal, kako mu je bilo to zaupanje dopadljivo; zakaj dve uri po tem je s. Karl pismo prejel, v kterim je bilo tri tavžent tolerjev. Je tedaj precej hišnika poklical, in mu je te dnarje dal, rekoč: Vzemi to, človek majhne vere! Glej, de nas božja previdnost ni zapustila. — Zares veliko je bilo zaupanje tega svetnika v božjo previdnost; ali zravin tega se pa bere v njegovim življenji, de njegovo zaupanje ni bilo prederzno, ampak z veliko keršansko previdnostjo združeno. Zatorej se ni nikoli nepremišljeno in nepotrebno v nevarnost podal, in se je v vsih svojih opravilih rad posvetoval, in je vse dobro premislil, predinj je kej začel, in po tem, kadar je vse storil, kar je storiti zamogel, je popolnoma v božjo previdnost in pomoč zaupal.

„V velikih potrebah in težavah je čas pokazati, de zares v Boga zaupamo. Verjemite mi, de trije delavci več store, kadar Bog pomaga, kakor deset drugih; in pomaga vselej, kadar nam človeške perpomocke odvzame, in kadar nam opravila izroči, ki so večji, kakor naša moč.“ — Tako uči s. Vincenc.

Leta svetnik je v celim svojim djanji veliko zaupanje do Boga skazal; in Bog, ki je obljubil, de tistih, ki va-nj zaupajo, ne bo nikdar zapustil, je včasi s čudeži pokazal, de mu

je zaupanje svojiga zvestiga služabnika dopadljivo; in mu je moč dal, take velike dela opraviti, nad katerimi se še zdej svet čudi. — Leto zaupanje je s. Vincenc tudi lepo pokazal, kadar je njegov hišnik prišel mu povedat, de nima nobeniga venarja več. — O vesela novica! je odgovoril s. Vincenc, Bog bodi zahvaljen! Zdej je čas pokazati, če imamo pravo zaupanje v Boga! O kako neskončno veliko je bogastvo božje previdnosti, ali naše obupanje in cagovanje ji veliko nečast dela. — Kmalo po tem ga je Bog še bolj v zaupanji poterdil, ker mu je pomoč poslal.

„Kadar hočemo kako opravilo v božji službi in za božjo čast opraviti, moramo narpred Boga prositi, de naj nas razsvetli, in nam svojo sveto voljo spoznati da; po tem se sicer smemo človeških perpomočkov poslužiti, kateri so potrebni in perpravni, de se božja volja in božji nameni dopolnejo; tode se ne smemo preveč na-nje zanašati, ampak le na božjo pomoč, in moramo le od Boga perčakovati, de nam bo pomagal, to opravilo po sreči opraviti. Zrayin tega pa moramo terdno prepričani biti, de karkoli se bo zgodilo, bo vselej nar boljši za nas, desiravno se bo morebiti nam slabo zdelo po naši pameti.“ — Tako pravi s. Vincenc.

Temu svetniku se je bil nekdo v molitev perporočil, in on mu je odgovoril: Ljubi moj prijatelj, dans sim se celo dopoldne v opravih pomudil, tako de sim le prav malo molitve opraviti zamogel, in še ta je bila raztrésena; tedaj vidite, kako malo se zamorete dans na mojo molitev zanesti. Ali to me vender žalostniga

ne stori, ker vse svoje upanje v Boga postavim, in ne v svoje molitve in tudi ne v svoje perzadevanje; in terdno verujem, de je sedež božje milosti in dobrote na našo revšino postavljen; (bolj ko smo revni in pomoči potrebni, bolj se nas Bog usmili in nam pomaga).

„Kadar opravljamo svoje navadne dela, de si perdobimo, kar nam je v življenje potrebno, ne smemo preveč v skerbeh in v strahu biti, ampak si moramo pametno in modro perzadevati, kolikor zamoremo, in po tem vse božji previdnosti prepustiti, s serčnimi željami, de bi Bog vse naše opravila po svojih namenih voditi, in nam svojo voljo na znanje dati hotel. In terdno verovajmo, de kadar Bog hoče, de bi kako opravilo srečno dokončano bilo, zadržki nič ne škodvajo, opravilo bo vender le dokončano; in menj ko bo zravin našiga dela, več bo božjiga.“ — Pravi s. Vincenc.

V življenji ravno tega svetnika se bere, de predinj se je človeških perpomočkov poslužil, desiravno so bili dobri in potrebni, je vselej pred svoje opravilo Bogu perporočil, in je potlej mirno čakal, de bi Bog po svoji previdnosti njegovo delo na pravo pot in k svoji časti obrnil. In je večkrat rekel, de Bog po svoji previdnosti stori, de se tiste opravila nar srečniši izidejo, v kterih človek želi, sa božjo previdnostjo hoditi, ne pa *pred* njo.

„Kdor nima prave keršanske moči, in je preveč navezan na svojo lastno čast, je grozno jezin in vpije in si ne da pokoja, kadar kdo kako krivično opravljanje zoper njega napravi. Kdor je pa uterjen v božji ljubezni, in družiga

nič ne želi, kakor Bogu dopasti, ni tak; zakaj dobro ve, de Bog vidi njegovo nedolžnost, in de jo bolj obraja, kakor on sam; in de ga bo Bog gotovo varoval in branil, kolikor mu bo v večno zveličanje služilo.“ — Tako piše svetl učnik Avguštín.

V življenji svetiga Frančiška Salezja se bere, de je bil velikokrat grozno gerdo opravljan od svojih sovražnikov, pa se ni zavolj tega nikoli jezil, tudi ni žalostin postal, in se ni odgovarjal in pravičil, ampak je vse božji previdnosti prepustil, z terdnim zaupanjem, de bo Bog vse k dobri mu obrnil. Kadar je slišal, de ga gerdo opravljajo, je imel navado reči: Si močno perzadevajo, mi dobro ime odvzeti, pa zaupam, de mi ga bo Bog obranil, če je to potrebno za njegovo službo. Sam za-se gotovo ne želim dobriga imena in nobene časti, ampak le kolikor mi je tega za božjo službo potrebno. De bi zamogel Bogu prav zvesto služiti, le to želim; naj bo v dobrim ali v slabim imenu, naj bo v časti ali v nečasti, koga je na tem ležeče? Bogu prepustim skerb za svojo čast in za svoje dobro ime; naj Bog stori, kar mu je dopadljivo, in njegovo je vse. In ko bi se s tem, ko sim zaničevan in zasramovan, božja čast pomnožila, ali bi ne bilo moje zaničevanje in zasramovanje moja nar večí čast? To je nar večí čast stvari na svetu: božjo čast množiti. — Enkrat je bil edin njegovih sovražnikov gerdo opravljanje zoper njega naredil, de namreč v nečistosti živi. Posvetni ljudje, ki svetiga Frančiška niso ljubili, so to opravljanje precej verjeli in povsod raztrosili. Njegovi prijatli pa, ki

so njegovo svetost poznali, in ki so bili grozno žalostni zavolj tega hudobniga opravljanja, so ga prosili, da naj svojo nedolžnost skaže, zakaj sicer mu bo to opravljanje vse dobro ime odvzelo, in bo če dalje bolj njegovim duhovskim opravilam škodvalo. On pa je z mirnim sercam odgovoril: Prepustimo Gospodu vse to, Gospod Bog nar bolj ve, koliko mi je časti in dobriga imena treba za njegovo službo; in le toliko ga želim, in nič več.

Če močno hitimo in si silno perzadevamo perpomocke najti, da bi se obvarovali nesreč in žalostnih pergodb na tem svetu, in da bi jih od sebe odvernili, imamo še praviga zaupanja v Boga. Zakaj ker s takim zaderžanjem božjo previdnost prehiteti hočemo, s tem očitno pokazemo, da bolj v svoje perzadevanje, kakor v božjo previdnost zaupamo; in da se bolj zanašamo na človeško modrost, kakor na božjo besedo.“ — Tako govori s. Vincenc.

Božji služabnik Alvarec je imel hišnika, ki je bil grozno skerbin za hišne opravila, in za vse, kar je bilo za časno življenje potrebno; in je bil v grozno velikih skerbah in težavah, kadar je vidil, da kake reči permankuje. Včasih je prišel z veliko žalostjo svojemu gospodu svoje težave potožiti; ali Alvarec ga je narpred vprašal, če se je z Bogom posvetoval, in če je njemu narpred to težavo potožil in ga pomoči prosil. In kadar je hišnik odgovoril da ima preveč skerbi in dela, da ne utegne moliti, mu je služabnik božji rekel: To bi imela tvoja narveči skerb, in tvoje pervo delo biti, se Bogu perporočiti in v njegovo previdnost zaupati. Pojdi

in moli napred. Kaj misliš, de nimamo gospoda in oskerbnika, ki bolj za nas skerbi, kakor mi sami skerbeti zamoremo? Napred se Bogu perporoči, potlej stori, kar ti je mogoče, in ne misli, de je vse na tvojim perzadevanji ležeče.

„Kadar smo v kaki nevarnosti, če je tudi velika, ne smemo obupati in serca zgubiti, ampak moramo močno na Gospoda zaupati; zakaj veči ko je nevarnost, veči je tudi pomoč tistiga, ki se pusti imenovati: *Pomočnik ob pravih času v težavi.*“ *) — Tako piše sveti učenik Ambrož.

S. Ignaci Lojola je enkrat v barki na morji bil, kadar se je strašni vihar vzdignil, tako de so vsi mislili, de se bo barka potopila, in so grozovitno jokali in cagovali; le s. Ignaci je bil popolnoma mirin in neprestrašen, in je lete besede svetiga pisma premišljeval: *Jezus jim je rekel: Kaj ste boječi, maloverni? Tedej je vstal, in zapovedal vetrovam in morju, in bila je velika tihota.* **) — Premislil je zravino, de brez božjiga perpušenja se vetri nikdar ne vzdignejo, in brez njegove volje se nobedin ne more na morji potopiti. In je rekel: Če je pa božja volja, de naj se tukaj potopim, je tudi moja volja.

„Kakor hitro spoznamo božjo voljo v kakim opravilu, desiravno je težko, ga moramo vendar neprestrašeno začeti in ga stanovitno opraviti, če se tudi še tako velike težave nasproti

*) Psalm 9, 10.

**) Mat. 8, 26.

stavijo; zakaj Bog nam bo gotovo pomagal v takih delih, ktere po njegovi volji opravljamo.“
— Tako pravi s. Vincenc.

Leta svetnik je s svojim velikim in stanovitnim zaupanjem v božjo previdnost velike dela za božjo čast in za zveličanje duš opravil. Kadar je spoznal, de je božja volja, de naj to ali uno opravilo opravi, ga je serčno začel in ga ni več popustil, in ni obupal, če so se mu tudi še tako velike zopernosti in težave nasproti stavile. Ravno takrat, kadar je nar več zoperstav in hudobij od ljudi v svojih dobrih delih prestatil imel, je le še bolj v samiga Boga zaupal, in je še z večji stanovitnostjo svoje delo opravljal.

Ravno tako je s. Karl ravnal. Po tem ko je tako opravilo dobro premislil, in ko je popolnoma spoznal, de je božja volja, de naj ga opravi, ga je začel; in desiravno so mu njegovi prijatli včasi rekli, de ni mogoče tega opraviti, se ni dal ostrašiti, ampak si je s terdnim zaupanjem v Boga stanovitno perzadeval; in tako je vselej do konca opravil, karkoli je za božjo čast začel.

„Nekteri imajo tako zaupanje v Boga, de do zadnjiga, in kadar drugi mislijo, de je že vse zgubljeno, še zmiram terdno zaupajo. O kako dopadljivi so Bogu, in kako rad jim Bog pomaga!“ — S. Francišk Salezi.

V svetim pismu se bere, *) de je bila nedolžna Suzana zatožena, k smerti obsojena, in že vun peljana k smerti. Ali zmiram je še v Boga zaupala, in Bog ji je pomagal.

*) Daniel 13.

„Postavimo vse svoje zaupanje v Boga, in bodimo popolnoma podložni njegovi previdnosti, in po tem se nič ne bojimo, naj ljudje zoper nas govore ali store, karkoli hočejo; vse se nam bo k dobriemu obrnilo. Če se tudi ves svet zoper nas vzdigne, se nam ne bo moglo nič pergoditi, kakor kar bo Bogu dopadljivo, v kteriga smo vse svoje zaupanje postavili.“ — Tako govori s. Vincenc.

Kadar kdo vse svoje zaupanje v Boga postavi, ga Bog zmiram posebno varuje, in je tedaj popolnoma brez vse nevarnosti, nič zares hudiga se mu ne more pergoditi.“ — S. Vincenc.

Kar tukej s. Vincenc pravi, ravno to je bilo tudi v njegovim djanji popolnoma viditi. Karkoli se je njemu ali njegovim duhovnam permirilo, to ga ni nikoli žalostniga ali nejevoljniga storilo, ampak zmiram poln zaupanja do Boga se je z veselim sercam popolnoma božji previdnosti perpustil. In bere se v njegovim življenji, de je vselej takrat še posebno vesel bil, kadar se je njemu ali njegovim duhovnam kej zoperniga pergodilo, ker je takrat lepši perložnost imel, le v Boga zaupati, in se njegovi sveti volji popolnoma podvreči.

„Kdor ne obupa v neprevidnih, naglih nevarnostih in težavah, ampak se precej z zaupanjem k Bogu poda, pokaže, de je dobro vkořenjen v tej čednosti (v zaupanju).“ — Tako piše sveti služabnik božji Rodriguec.

V življenji svetih pušavnikov in menihov se bere od s. Kolumbana, de se je enkrat nana glima od dvanajsterih lačnih volkov ohdaniga vidil, ki so vanj režali, in ki so že njegovo

oblačilo tergati začeli. Ali on je mirno obstal, je proti nebesam pogledal, in rekel: *Bog pridi mi na pomoč; Gospod, hiti mi pomagat!* *) — In Bog je precej njegovo zaupanje lepo poplačal, ker ga je rešil iz te nevarnosti.

„Če smo se zares popolnoma v božje roke podali, s terdnim zaupanjem v njegovo previdnost, se ne smemo nobene zopernosti bati. Če nam jo Bog pošlje, bo gotovo vse tako obernil, de bo nam k dobrimu, po potih, ki nam zdaj niso znane, ali enkrat jih bomo spoznali.“ — Pravi s. Vincenc.

To se vidi poterjeno v tem, kar se je s. Francišku Salezju in s. Ignaciju pergodilo. S. Francišsk, kadar je bil v Rimu, je prebival v hiši blizo reke Tiber. Pergodilo se je pa, de so drugi imenitni gospodje, ki so v Rim prišli, želeli v ravno tisti hiši stanovati; in ker je gospodar te hiše več plačila od njih dobiti upal, kakor od s. Franciška, je njegovim služabnikom rekel, de naj si drugej stanovanja išejo, ker bodo drugi gospodje v to hišo prišli. Služabniki s. Franciška niso hotli tega storiti, in so se začeli z gospodarjem močno prepirati. Kadar so nar bolj upili, je prišel s. Francišsk domu; in kakor hitro je zvedil, zakaj se prepirajo, je precej svojim ljudem zapovedal, de naj gredo drugiga stanovanja iskat. To so služabniki storili; in komaj so se bili preselili, se je strašna ploha vlila, tako de je reka Tiber v kratkim času tako velika in dereča postala, de je hišo, iz ktere je bil s. Francišsk po krivici pregnan,

*) Psalm 69, 2.

poderla, in vsi, ki so bili v nji, so se potopili. Po tem je s. Francišk še bolj spoznal, kako skerbno ga božja previdnost varuje.

Ravno tako je Bog tudi svetimu Ignacju pokazal, kako ljubeznjivo za-nj skerbi in ga varuje. S. Ignaci je bil šel v Jeruzalem in v druge svete kraje. Na poti nazaj proti Rimu je prišel v Ciper in je tam tri barke najdil, ki so bile na Laško namenjene. Perva je bila turška barka: druga je bila veneška, in je bila lepa, velika in močna barka; tretja je bila majna, stara in slaba. Prijatli svetiga Ignacija so si močno perzadevali, de bi bil v veneško barko prišel, in so vikšiga lete barke grozno prosili, de naj Ignacija v barko vzame, in so mu ga močno hvalili, in rekli, de je svetnik. Ali kadar je vikši barke slišal, de je Ignaci revin, in de želi, ubogajme v barko vzet biti, ga ni hotel vzeti, in je rekel: Če je svetnik, mu ni treba barke, bo lahko brez barke čez morje prišel, kakor je od drugih svetnikov slišati, de so prišli. — Tedaj se je s. Ignaci na majhno in slabo barko podal, kjer so ga z prijaznostjo sprejeli. Vse tri barke so ob enim času z dobrim vetram odrinile; ali veter ni bil dolgo dober, ampak vzdignil se je strašin vihar, tako de se je perva barka kmalo potopila, in vsi ljudje, ki so bili v nji, so potonili. Druga, ki je bila močna in velika, se ni potopila, ampak je na plitvo prišla in je v pesku obtičala. Le tretja, ki je bila nar slabši, je srečno k kraju prišla. Kadar je s. Ignaci to vidil, je perserčno Boga zahvalil za njegovo veliko ljubezin, in je bil po tem v zupanji do Boga še bolj poterjen.

„Kdor ima pravo keršansko zaupanje, vse božji previdnosti prepusti, in ne posluša tega, kar človeška modrost in previdnost zoper govori. O kako srečin je, kdor se v vsim svojim djanji previdnosti Gospodovi podverže! Njega Bog zmiram skerbno varuje.“ — Tako govori sveta Frančiška Fremiot.

Veliko zaupanje v Boga so že v starih časih zvesti služabniki božji imeli; še bolj bi se ga kristjanam spodobilo imeti, ker nam Kristus v svetim evangeliu Boga v jako ljubeznivih podobah pokaže, v podobi dobrotljiviga očeta, zvestiga prijatla, skerbna pastirja itd. — Abraham je imel veliko in stanovitno zaupanje v Boga. Bog mu je bil obljubil, de se bo njegova rodovina neznano pomnožila, in de bo veliko ljudstvo postala; in po tem mu je zapovedal, de naj svojiga *ediniga* sina Izaka zakolje in daruje. Abraham je bil takrat že tako star, de ni več upati mogel, družiga sina dobiti; ali brez vsiga zopergovorjenja je bil precej perpravljen, božje povelje dopolniti, s terdnim in nepremakljivim zaupanjem, de bo Bog vse prav obernil.

Ravno tako zaupanje v Boga je imel tudi Job. Ves je bil ranjen, vsi otroci so mu bili pobiti, vse premoženje je bil zgubil, zaveržen in zasramovan je bil od svoje žene in od svojih prijatlov in znancov. Ali v vsih tih težavah je bil popolnoma zadovoljin s tem, kar mu je Bog poslal, in je iz serca rekel: *Ko bi mi Bog tudi življenje vzel, bom zmiram vanj zaupal... In on bo moj odrešenik. *)*

*) Job. 13, 15. 16.

„Kdor se popolnoma božji previdnosti v roke da in se ji voditi pusti, se z vsimi svojimi križi na lepim vozu pelje, in skoraj nobene težave ne občuti; kdor se pa sam na-se zanaša, gre peš, in svoje križe z veliko težavo za sabo vleče.“ — Tako piše sveti učenik Bernard.

Bila je revna deklè, ki je v dolgi bolezni in velikih bolečinah na revni postelji ležala, pa je bila zmiram vesela in zadovoljna. Slišala je, de se ljudje grozno bojé hude létine in lakote; pa tudi to je ni clo nič strašilo. Nad tem so se ljudje, ki so jo hodilo obiskat, močno čudili, in so jo vprašali, kako zamore vesela biti v takih težavah. In jim je odgovorila, de le zmiram v Boga misli, in de je vedno ravno tako pod perutnicami božje previdnosti, kakor mlad ptiček pod perutnicami svoje matere, in de sato jo nobena reč ne ostraši in ne skerbi.

„Služabnik božji se ne sme nobene reči bati, tudi hudobnih duhov ne ... Gospod Bog je mogočin, in derži hudobne duhove v sužnosti; koga nam tedaj zamorejo hudiga storiti, ker smo služabniki tako veliciga Kralja in Gospoda?“ — Tako pravi s. Terezija.

Ravno ta svetnica spričuje sama od sebe, de je bila tako boječa, de včasi še po dnevi si ni upala sama v hiši biti. Ali enkrat je pa prav premislila, kako nespodobno je to, de se kristjan kake druge reči boji, kakor Boga razžaliti, ker imamo tako mogočniga in veliciga Gospoda, ki vse vlada in za vse skerbi, in kterimu je vse podverženo, tudi hudobni duhovi. Po tem je premislila, de le temu Gospodu želi služiti in dopasti, in je rekla sama per sebi: Koga se

bojim? zakaj me je strah? — In je vzela podobno križaniga Jezusa v roke in je rekla: Pridite zdaj vsi, hudobni sovražniki! Gospodova služabnica sim, in se nobeniga sovražnika in nobene reči več ne bojim. — In spričuje, de od tistiga časa ni več boječa bila.

„Če je kdo še toliko in še tako hudobno grešil, ne sme nikdar obupati nad svojim zveličanjem, in ne sme zaupanja v Boga zgubiti; zakaj božja milost je neskončno večji, kakor vsa človeška hudobija.“ — Tako piše sveti učenik Janez Krizostom.

Kadar je bil s. Bernard hudo bolan, je bil zamaknjen v duhu, in se mu je zdelo, de je k božji sodbi peljan, in tam si je hudobni duh perzadeval, ga s svojimi skušnjavami ob upanje perpraviti. In na te skušnjave je s. Bernard tako odgovoril: Spoznam de s svojimi deli nisim popolnoma vredin tako velikiga plačila. Ali moj Gospod ima nebesa *dvakrat*; prvič, ker je Sin božji, jih ima od vekomej; drugič jih je zadobil, kadar je na križi umerl. Sam zase je s prvimi zadovoljin, druge pa meni da. V to zaupam.

Od svete Jederti se bere, de ji je Kristus te besede razodel: Vedno sim pred svojim Očetam v nebesih, in ga prosim za zveličanje ljudi; in kadar ljudje po človeski slabosti omadeževajo svoje serca z grešnimi mislimi, mu darujem svoje prečisto serce v odpušenje njih hudobnih misel; in kadar v djanji grešé, mu darujem svoje prebodene roke v odpušenje njih pregreh. In tako v vsih rečeh, kadar ljudje grešé, govorim za-nje svojimu Očetu, de bi jim gnado

dal, se spokoriti in odpušenje svojih grehov zadobiti.

V svetim pismu se bere, de je Jezus po svojim vstajenji od smerti še zmiram svojih pet ran, ki jih je na križi prejel, na svojim životu imel, *) in jih bo tudi v nebesih na svojim životu ohranil, zato de jih zmiram svojimu nebeškemu Očetu kaže, in s tem njegovo pravično jezo zoper nas grešnike tolaži.

Peta jablana.

Molitev.

„Molitev nam je v zveličanje potrebna, in ni je reči bolj potrebne, kakor molitev. Torej jo moramo visoko častiti in jo želeti, in si perzadevati jo dobro opravljati.“ — Pravi s. Vincenc.

Vsi svetniki so radi molili. Postavim s. Kajetan je večidel osem ur zaporedama molil. S. Marjeta kraljica, s. Štefan kralj, s. Anton pušavnik, in drugi svetniki, so velikokrat celo noč molili. S. Roza iz Lime je vsakdan dvanajst ur molila. Nekteri svetniki so že v otroških letih začeli pobožno molitev opravljati; postavim s. Alojzi je že po dve ali tri ure vsak dan molil, ko je bil še majhin. Včasi se je v dervarnico skril, de je bolj mirno molil, kadar

*) Jan. 20, 27.

ni mogel v hiši mirno moliti. S. Marija Magdalena de Pazzi, ko je bila komaj devet let stara, je že po tri ali štiri ure na dan molila, in včasih celo noč; še več časa je pa potlej v kloštru molitvi dala.

„Dobro opravljena molitev stori veliko veselje angeljem, in jo veseli Bogu pernesejo; hudobnemu duhu pa je grozno zoperna, zatoorej si močno perzadeva nas motiti, kadar molimo.“ — Tako piše sveti učenik Janez Krizostom.

Ravno ta učenik tudi pravi, de angelji božji močno tiste kristjane ljubijo, ktere pogosto v molitvi pred Bogom vidijo; pravi, de kadar molijo, so angelji okoli njih v veliki tihoti; in kadar dokončajo molitev, jih hvalijo, jih srečne spoznajo in se veselé.

S. Janez Evangelist pravi v razodenji, de je vidil nebeške prebivavce pred Bogom, ki so imeli zlate posode v rokah polne lepo dišečih reči, in pravi, do to so molitve svetnikov, *(to je kristjanov)*. *) In pravi, de je vidil angelja v nebesih, ki je molitve svetnikov *(kristjanov)* na zlat altar pokladal, ki je bil pred božjim sedežam. **) — Iz tega vidimo, v kaki visoki časti so v nebesih dobre keršanske molitve.

„Kristjan brez molitve je kakor človek, ki je od božjiga žlaka udarjen; ima roke in noge, pa se jih ne more nič poslužiti. Molitev popustiti se pravi pot proti nebesam zgrešiti. Molitev so vrata, skozi ktere nam pridejo božje gnade; kdor te vrata zaprè, ne vém, od kod

*) Razod. 5, 8.

**) Razod. 8, 3.

mu bodo potlej božje gnade prišle.“ — Tako piše s. Terezija.

Leta svetnica, (kakor se bere v njenim življenji), je to, kar je pisala, po svoji lastni skušnji zvedila. Nekaj časa je bila tudi ona molitev zapustila, in kmalo je vidila, de je začela v grehe padati, kateri sicer se niso bili smertni grehi, pa je vender vidila, de je zmiram globokejši padala, in pravi, de je spoznala, de bi se bila gotovo pogubila, ko bi ne bila spet moliti začela.

„Duša, ki je stanovitna v molitvi, desiravno je hudobni sovražnik veliko grehov, skušnjav in padcov nasproti postavi, bo gotovo na zadnje rešena, Gospod jo bo, kadar bo njemu dopadljivo, iz nevarnosti rešil, in jo bo v večno zveličanje perpeljal.“ — Pravi s. Terezija.

S. Marija Egiptovska je nekaj časa pred svojo smertjo spričevala, de je celih sedemnajst let strašne in vedne skušnjave imela, ali ker je zmiram stanovitna ostala v molitvi, ni nikdar v nobeno skušnjava pervolila.

Jezus nam med nar boljšimi perpomočki, se skušnjav vbrani, molitev perporoča, rekoč: *Čujte in molite, de v skušnjave ne padete.* *)

„Kdor ima dolžnost, svojimu bližnjimu od duhovskih reči govoriti, se mora narpred v molitvi k Bogu obrniti, in se z njim pogovoriti in posvetovati. Če to stori, se sprazne od svojiga lastniga duha, in se z božjim duham napolne... Ne le v velikih in težavnih opravilih, ampak tudi v majhnih in vsakdanjih, bi se imel tako

*) Mat. 26, 41.

k Bogu povzdigniti, de se sam narpred Bogu podučiti da, predinj on druge uči; po zgledu Mojzesa, kateri je ljudstvo zmiram to učil, kar se je sam od Boga naučil. Zato je vselej, predinj je ljudstvu kaj oznanil, narpred rekel: *To pravi Gospod Bog.*“ — S. Vincenc.

Kadar je imel s. Vincenc kako reč premisliti, ali kej skleniti, ali komu kej svetovati, je vselej pred, predinj je začel premišljevati ali govoriti, svoje oči in svoje misli k Bogu povzdignil, in ga je pomoči in razsvetljenja prosil. Kadar je bilo kej veliciga in težavniga opraviti, si je vselej narpred toliko časa vzel, de se je z Bogam v molitvi posvetoval, in de je vse njegovi sveti previdnosti perporočil. In ker se je v vsih svojih opravilih le na božjo previdnost in modrost zanašal, in nikoli za svojo lastno, je od Boga veliko razsvetljenje in velike gnade prejemal, tako de je včasi k takimu spoznanju prišel, h katerimu bi ne bil nikdar po sami človeški pameti priti zamogel.

Modri služabnik božji Pamb, se ni v nobeni reči na svojo lastno pamet, ampak le na neskončno božjo modrost zanašal. Kadar se je kdo v kaki reči z njim posvetoval, je vselej odgovoril: Daj mi čas, de to premislim. — Po tem se je v molitvi z Bogam posvetoval, in je Bogu to reč perporočil. Če mu je Bog po molitvi kako razsvetljenje in dobro misel dal, jo je tistimu, ki se je z njim posvetoval povedal. Kadar ga pa Bog ni razsvetlil, ni nič svetoval, ker ni nikdar hotel po svoji lastni pameti svetovati.

„Notranjo molitev opraviti, se pravi, v to misliti, kar govorimo, kadar molimo; dobro spo-

znati, kdo je tisti, s katerim govorimo, in kdo smo mi, ki si upamo, s tako velikim Gospodam govoriti. To se pravi zares notranjo molitev opraviti. Toraj se tisti motijo, ki menijo, da notranjo molitev opravljati se ne pravi nič drugega, kakor *misliti*, (in nič govoriti); in menijo, kadar zamorejo svojo misel nepremakljivo v Boga držati, desiravno z velikim perzadevanjem, da s tem je nar boljši notranja molitev opravljena; in kadar se jim včasih, po človeški slabosti, v kako drugo desiravno dobro reč, misel oberne, se jim zdi, da niso nič drugega opravili. — Ali prava notranja molitev po mojim spoznanji, ni nič drugega, kakor *prijazno pogovarjanje z Bogom*. Se z njim pogovarjati, ki vemo, da nas ljubi, to je notranja molitev.“ — Tako uči s. Terezija.

Enkrat se je bil s. Ignaci s nekaterimi svojih tovaršev na daljno pot podal, in vsak je svoje potrebne reči na rami nesil. Kadar je to vidil neki bogaboječ mož, mu je težko djalo viditi, da leti sveti duhovni svoje reči sami nosijo, se jim je tedaj ponudil, jih za njimi nesti, in so mu jih perpustili. In tako so veliko dni hodili. Vsak večer, predinj so spat šli so leti sveti gospodje vsak v svoj kot pokleknili in dolgo molili; in ravno tako je tudi mož, ki je njih reči nosil, pokleknil in tako dolgo klečal, kakor oni. Enkrat so ga leti duhovni vprašali, koga pravi ali misli, kadar kleči; in jim je odgovoril: Druziga nič ne pravim kakor to: Leti duhovni so svetniki, in jest sim njih osel; kakor oni molijo, želim tudi jest moliti. To cel čas Bogu darujem. — Bere se, da je leta dobri

mož po tem k veliki pobožnosti prišel, in de je dar visoke molitve od Boga prejel.

Bere se od bogaboječiga škofa; ki je v molitvi večkrat to premišljeval in rekel: **O Gospod!** kdo je tisti, ki govori, in s kom govori? Nar nevredniši grešnik govori z večnim, nar vikšim **Gospodam!** zaničljiv červ z **Bogam!** — To je tako premišljeval, de se je zjokal; in ga je serce bolelo, ker si upa z **Bogam** govoriti. desiravno ni družiga kakor prah zemlje, nevredin zgubljen človek, in govori z večnim, neskončnim, nezapopadljivim **Bogam.** — Včasi je tudi rekel v molitvi: **O Gospod!** kako si upam s tabo govoriti, tebe ljubiti, večniga vsigamogočniga **Boga** in stvarnika vsih reči! Ali tebe ljubiti, o **Gospod!** je moja dolžnost, zato te ljubim. **Gospod!** červi na zemlji te časté; jest sim červ, zato te častim in molim. — **Gospod!** ti si bil prišel na zemljo, grešnikov iskat, in si jih k sebi vabil; jest sim nar veči grešnik, zatorej pridem k tebi. — **Gospod!** ker si se ti zato do nas ponižal, de bi te molili, s tabo govorili, te prosili; zakaj bi tedaj ne molil? zakaj bi s tabo ne govoril? zakaj bi te ne prosil? — Tako je leta škof z **Bogam** govoril; in to je bila prava notranja molitev.

„Kadar kdo z ustmi moli, in zravin misli in spozna, de z **Bogam** govori, in de več zravin misli, kakor z besedo izreče, opravi ustno in notrajno molitev ob enim; in to je jako dober perpomoček v zveličanje. Kdor pa zravin ne premisli, s kom govori in kaj pravi, gotovo malo ali nič ne moli, desiravno veliko besedi z ustmi izreče.“ — Tako uči s. Terezija.

Kristjani, ki imajo navado svoje molitve hitro in le z ustmi opravljati, prav za prav nikoli ne molijo, in Kristusova beseda jih popolnoma zadene, ker pravi: *Leto ljudstvo me le & žnablji časti, njih serce je pa delječ od mene.* *) — Taka molitev gotovo ni dopadljiva Bogu, kateri hoče v duhu in v resnici moljen biti.

„Kadar je naše serce per molitvi s kako dobro mislije ginjeno in vneto, nam ni treba kakiga družiga premišljevanja iskati, ampak pomudimo se nekaj časa v misli, ki naše serce gine, in zravin recimo Gospodu kako besedo, ki pride iz zgrevaniga, ljubezni polniga, v božjo voljo vdaniga serca itd., po občutkih, ki jih v sercu imamo. Taka molitev je jako dobra.“ — Tako pravi s. Franciška Fremiot.

S. Ciril iz Aleksandrije je to v priliki lepo pokazal, rekoč: Premišljevanje v molitvi je enako kresanju. Kadar hočemo oginj vkresati, udarimo s kresalam na kresivni kamen, in kakor hitro iskra na gobo pade in jo užgè, denemo kresalo na stran. Ravno tako moramo s premišljevanjem kake svete resnice svoje terdo, kamnito serce udariti, de iskre da in se vname z božjo ljubeznije in z poželjenjem lepih čednost, ponižnosti, poterpežljivosti itd.; in v teh občutkih in željah se pomudimo in se v dobrih sklepih poterdimo. Taka molitev je gotovo boljši kakor veliko besedi, ali pa le zgolj visoko premišljevanje.

Od nekiga služabnika božjiga se bere, de je nar raji Kristusovo terpljenje v molitvi premišljeval, in s tem si je nar ložej serce vnel.

*) Mat. 15, 8.

Premislil je leto nezapopadljivo skrivnost in kadar je občutil v svojim sercu ljubezin ali hvaležnost do Jezusa, ali grevengo nad svojimi grehi, ali želje ga posnemati v njegovi ponižnosti, pokoršini, poterpežljivosti itd., se je v tih mislih pomudil. De je svojo molitev bolj gorečo ohranil, je posebno to večkrat premislil: **Kako veliko je bilo zares terpljenje Jezusovo!** — **Kdo je terpel? Sin božji. Oh, Sin božji!** — **In za koga je terpel? Zame, — o moj Bog. Sin božji je zame toliko terpel!** in jest nočem ene same zoperne besede iz ljubezni do nje-ga voljno poterpeti? — **Glej koliko je Jezus Kristus zame terpel, in jest ga ne neham žaliti!** — **Oh, kako mi je žal, de sim tako nehvaležno s svojim Bogam ravnal! Terdno sklenem, ga ne več razžaliti. — S tako molitvijo je leta služabnik božji na visoko stopinjo kersanske popolnamosti prišel.**

„**Kristjani, ki so malo uterjeni v pobožnosti, radi in z veseljem hodijo po poti Gospodovi, dokler jim tolažbe daje v molitvi; kadar jim je pa odvzame, precej začnejo omagati in žalostni biti, ravno kakor otroci, kateri se zahvalijo materi, kadar jim sladkih reči da; kadar jim jih pa vzame, se začnejo jokati, zato ko so otroci, in ne spoznajo, de jim je škodljivo, preveč sladkih reči jesti, ker se po tem preveč gliste v njih zaredé. Občutljive tolažbe v molitvi lahko v našim sercu zaredé lastno dopadenje, in iz tega pride notranji napuh, kateri je strup naši duši, in kateri vse naše dobre dela ognusi. In ravno zato Gospod Bog, ki nam od konca sladke tolažbe daje, de nas k sebi pervabi, nam**

te sladkosti odvzame, ker vé, de nam bodo škodovale; in zato se mu moramo ravno tako zahvaliti, kadar nam jih vzame, kakor kadar nam jih da.“ — Tako piše s. Frančišk Salezi.

Neki velik služabnik božji je spričeval sam od sebe, de je celih štirideset let molitev opravljal brez vse notranje tolažbe, in de ima upanje; de mu bo to v zveličanje služilo. — Vsa tolažba, je rekel, ki sim jo imel in ki jo imam, je ta, de Bogu brez časniga plačila služim.

„Kadar se naša duša obtežena čuti s suhoto, takrat je čas v molitvi skazovati počastenje božje velikosti, zaupanje, podverženje in vdajanje v sveto božjo voljo. Takrat moramo pred Boga priti, kakor kak revež pred svojiga kralja, in se moramo kake besede poslužiti, ktera pokaže ljubeznjivo vdanost v njegovo sveto voljo.“ — Tako govori s. Frančiška Fremiot.

S. Terezija je večkrat rekla: Jest si druge molitve ne želim, kakor tako, ki me v čednostih bolj poterdi. Tedaj, če molim s suhoto, s skušnjavami in težavami, in če sim s tem bolj v ponižnosti poterjena, se mi bo taka molitev dobra zdela. — Človek bi lahko rekel: To se ne pravi moliti, v takih težavah biti. — Ali ravno če kristjan te težave Bogu daruje, in jih po njegovi sveti volji radovoljno preterpi, brez de bi vanjo pervolil, to je dobra molitev.

„Kdor želi do prave molitve priti, se ne sme zanašati na dušne tolažbe; zakaj iz skušnjevem, de duša, ktera se na pot molitve podá, in ki je popolnoma zadovoljna, če ji Bog da, ali ne da tolažbe in sladkosti, je že veliko poti storila.“ — Pravi s. Terezija.

S. Francišk Salezi ni nikoli žalostin bil zavolj dušne suhote in zapušenja, v katerim se je velikokrat znajdil; in je rekel, de kadar moli, nikoli ne premišluje, če je v tolažbi ali v zapušenji; ampak kadar mu Gospod da kako sladko občutenje, ga prejme z ponižnim počastenjem božje dobrote, in s priprostim sercam; in kadar mu ga ne da, nič tega ne premišluje, ampak je pred Bogam z velikim zaupanjem, kakor otrok pred svojim ljubeznjivim očetam.

„Druga reč, ktera tiste duše, ki se v molitev podajo, močno žali, je raztresenje, ki ga v molitvi imajo, in ki jim njih misli zdaj sim, zdaj kje zanese; in z mislimi vred tudi včas serce. Včas pride leto raztresenje iz tega, ker premalo zatirajo svoje zunanje počutke, (oči, ušesa itd.), včas je duša sama na sebi raztresena; velikokrat nam pa Bog sam te težave pošlje, de svoje služabnike na skušnjo postavi. — V raztresenji moramo misli precej nazaj poklicati, in se spomniti, kar nas vera uči, de je Bog pričujoč, in moramo s častjo pred njim biti. Če pa z vsim tem ne moremo svojih misel proti Bogu obernjenih obderžati, moramo te težave in zopernosti s ponižnostjo in poterpežljivostjo prestat; in desiravno se nam zdi, de je tisti čas, ki ga v tako molitev obernemo, zgubljen, nam bo vendar tudi ta molitev v zveličanje služila, in včas bolj, kakor druge, ki smo jih z zbranimi mislimi in z veseljem opravili. Zakaj če si perzadevamo, raztresene misli pregnati, to le zato storimo, de bi Bogu bolj dopadli, in de bi mu zamogli bolj vredno z molitvijo služiti; in

ker to vse iz ljubezni do Boga pride, mu je dopadljiva.“ — Tako uči s. Terezija.

Kadar je kdo per molitvi v težavah in v raztresenji, si mora perzadevati, de opravi *molitev poterpežljivosti*, in de večkrat reče: Gospod, ti si edina pomoč moje duše, in vsa moja tolažba; pomagaj mi, ozri se na mojo revšino itd.

S. Janez Krizostom da vsim, ki so v molitvi raztreseni, leta svèt: Kadar vidiš, de si per molitvi raztresen, reci sam sebi tako: Kaj je to! Kadar kakimu prijatlu kako novico, ali kej družiga perpovedujem, vselej v to mislim, kar govorim; zdej pa, ko se tukej z Bogam pogovarjam zavolj odpušenja svojih grehov, in kako bi zamogel večno zveličanje zadobiti; sim ves merzel in raztresen; in desiravno tukej pred Bogam klečim, so moje misli povsod drugej, kakor per Bogu. Kje je vera! kje je pamet! —

Prečudin dar molitve je imel s. Alojzi. Bere se v njegovim življenji, de je bil tako dalječ prišel, de nobenih skušnjav in nobeniga raztresenja več ni imel v svojih molitvah, desiravno je po tri ali štiri ure vsak don molil, in včasi še veliko delj. Enkrat ga je njegov vikši vprašal, če ima kej skušnjav per molitvi, in če je kej raztresen. In po tem, ko se je majhno pomislil, je odgovoril, de v *šestih mescih* ni toliko raztresen bil, kolikor bi *Češena si Marija* zmolil. — To je bil zares prečudin dar božji; tode si je leta sveti mladenič tudi veliko perzadeval, de je ta dar od Boga zadobil. Vse svoje zunanje počutke je bil popolnoma zaterl, in ni nikoli, tudi kadar ni bil v molitvi, drugih reči premišljeval, kakor take, ki so ga v po-

božnosti in v spoznanji božjih resnic poterdovala; in med molitvijo ni nobene druge misli prejeti hotel, kakor le misli v Boga. — Ali per vsim tem je njegov dar molitve velik čudež božji vsigamogočnosti bil.

„Kdor se hoče v molitev podati, in želi molitev dobro opravljati; si mora perzadevati in terdno skleniti, svojo voljo božji volji podvreči. To je nar. veči popolnamost, ki se zamore v duhovskim življenji zadobiti.“ — S. Terezija.

Ravno ta svetnica si je z vsimi svojimi molitvami posebno to zadobiti perzadevala, de bi zamogla v vsih rečeh božjo voljo dopolniti. — Tudi od s. Bernarda se bere, de si je v vsih svojih molitvah perzadeval, božjo voljo prav spoznati, in po tem spoznanji zvesto ravnati. — Ravno to se bere od s. Vincenca, in od drugih svetih hožjih služabnikov.

„Molitev mora biti ponižna, goreča v božjo voljo vdana, in z velikim počastenjem opravljena; premisliti moramo, de smo pred Bogam, in de s tistim Gospodam govorimo, pred katerim se vse nebeške moči tresejo in ga časté.“ — Tako pravi s. Marija Magdalena de Pazzi.

S. Frančišk Salezi, tudi kadar je zgol sam bil, je vselej per molitvi spodobin, ponižin, perklonjen in mirin bil, z veliko častjo, kakor ko bi bil Boga pred sabo vidil. — S. Roza iz Lime je bila per molitvi tako zbrana, de ni nič vidila, ne slišala, kar se je okoli nje godilo. V cerkvi je v taki kot pokleknila, posebno kadar je bilo s. Rešnje Telo izpostavljeno, in včasi po dve ali tri ure ni oči od svetiga Zakramenta premaknila; in vse ropotanje in hojenje v cerkvi je

ni nič od njeniga premišljevanja odvernilo. — Sveti služabnik božji Silvan je bil per molitvi ves v Boga zamišljen; in po molitvi so se mu vse posvetne reči tako zaničljive zdele, de jih ni mogel viditi; in včasih si je z rokami oči zakril, rekoč: Zaprite se, moje oči, in ne gledajte posvetnih reči, zakaj niso vredne videne biti.

„Odtergaj se nekoliko od svojih skerbí in daj si čas v Boga misliti in se v njem počiti. Pojdi v skrivni hram svojiga serca, in vse iz njega izženi, de bo le Bog sam v njem, in kar je božjiga. Po tem zapri vrata, in reci mu z vso svojo dušo: O Gospod! le tvoje božje obličje išem; prosim te, daj mi gnado te najti.“ — Tako pravi s. Avguštin.

S. Frančišk Salezi je svoje notranje ime noval *božje prebivališe*, v kteriga nobedin drugi ne sme priti, kakor Bog in dušo. — S. Bernard, predinj se je k molitvi podal, ali predinj je v cerkev stopil, je svojim mislim rekel: Tukej zunej ostanite, nepotrebne misli in posvetne želje; ti pa, moja duša, pojdi noter pred svojiga Gospoda.

„Tisti, ki se zamorejo zapreti v tiste nebesica svoje duše, kjer prebiva on, ki je vstvaril nebo in zemljo, gotovo hodijo po izvoljeni poti; in bodo do izvirka prišli, iz kteriga bodo čisto vodo pili; in v kratkim času bodo veliko poti storili.“ — S. Terezija.

S. Katarina iz Siene, ki je že v svoji mladosti nar raji sama bila, ni skoraj nikoli zamogla v samoti biti, ker so ji njeni stariši zmiram veliko dela v hiši dajali. Torej si je bila v svojim *sercu* pušavo napravila, v kteri je zmiram

bila tudi per nar večih časnih opravilih; in v tej pušavi je zmiram Boga gledala in se ljubeznjivo z njim pogovarjala. In tako je zmiram z Bogom sklenjena ostala, in je imela navado reči, de v naših sercih je zares božje kraljestvo, tukej on hoče prebivati.

„Kadar molimo, nam ni treba zmiram lepiga govorjenja iskati, ampak včasi le mislimo v božjo pričujočnost, kakor ko bi pred Bogom stali, in veseli bodimo, de smo pred njim. Nikar si silno ne perzadevajmo, visokih in lepih besedi najti, ampak s priprostimi in navadnimi besedami mu pripovedujmo svoje potrebe in težave, in ga opomnujmo, de je obljubil nam pomagati.“ — S. Terezija.

Bere se od služabnika božjiga, ki je tako sam od sebe spričeval: Štirideset let je že, kar si perzadevam, kolikor mi je mogoče, dobra molitev opravljati, in nisim mogel nikdar boljšiga perpomočka za to najti, kakor de se v božjo pričujočnost postavim in pred Boga pridem, kakor otrok pred svojige očeta, in kakor berač, ki je slep, raztergan in zapušen, pred bogatiga in usmiljeniga gospoda. Leta misel mi zadosti besedi daje, s kterimi mu svoje težave in potrebe potožim. —

Ravno to je storil tudi s. Frančišk Serafinski, in tako je včasi celo noč v molitvi prečul, samo s temi besedami: *O moj Bog! kdo si ti, in kdo sim jes!* — Te besede so obudile v njegovim sercu veliko ljubezin do ljubezniviga, vsigamogočniga, usmiljeniga Boga; in veliko zaničevanje samiga sebe, zavolj svoje nehvaležnosti do dobrotljiviga Boga, in zavolj svojih

pregreškov in nepopolnamost, ki jih je v sebi najdil; in je prosil Boga, de naj mu jih odpusti, in mu moč in gnado da, se poboljšati. — V taki molitvi je leta veliki služabnik božji včasi celo noč prečul.

„V molitvah si moramo včasi misliti, de se nam je kaka krivica ali kako razžaljenje storilo, in de nam kake zopernosti pridejo, in po tem si moramo perzadevati, de svoje serce pervadimo, precej odpustiti, in vse težave poterpežljivo prestati, po zgledu našiga Zveličarja. S tako molitvijo si bomo veliko praviga keršanskiga duha zadobili.“ — Tako pravi s. Filip Neri.

Od svetiga Ignacija se bere, de kadar je bil bolan, si je v svojim premišljevanji pred Bogam veliko težav in nadlog mislil, in po tem, ko je vse težave premislil, ki bi mu zamogle priti, je najdil, de nobena druga reč bi ga tako hudo ne zadela, kakor to; ko bi vidil, de je njegov red pokončan. Po tem je večkrat pred Bogam to prav premislil, in je na zadnje tako svoje serce na to navadil, de je rekel: Ko bi se to zares zgodilo, de bi moj red pokončan bil, bi po kratki molitvi moje serce popolnoma mirno postalo.

„Dobro je, v molitvi Boga hvaliti, in ljubezin do njega v sercu obudovati; dobro je, želeti in terdno skleniti, le po božjim dopadenji v vsih rečeh ravnati, dobro je, serčno veselje obuditi, de je Bog tako dobrotljiv in tako popolnoma in nezapopadljiv; in serčno želeti, de bi ga vsi ljudje častili in posvečevali; dobro je, se perporočevati njegovi milosti; dobro je tudi,

si misliti, kakor ko bi ga vidil, kako je častiljiv, mogočin in milostljiv; in de po tem svojo lastno zaničljivost in nevrednost premislimo, in de smo zadovoljni z vsim, kar nam **Bog** da, naj bo tolažba in sladkost, ali suhota in zopernost, ker on nar bolj vé, kaj nam je potrebno. Taka molitev močno obudi našo voljo in naše nagnjenje k dobri. — Tako govori s. Terezija.

Od svete **Franciške Fremiot** se bere, de njeno nar veči veselje per molitvi je bilo, božjo velikost in božje popolnamosti premišljevati, in želje obudovati, de bi presveti **Bog** od vsih ljudi prav spoznan in ljubljén bil.

S. Egidi, tovarš s. **Franciška Serafinski-ga**, je v premišljevanji božjih popolnamost, njegovih del, in njegovih neskončnih dobrot, svoje serce s tako ljubeznijo do **Boga** vnel, de kadar je od **Boga** govoril, ali od njega govoriti slišal, je bil precej v duhu zamaknjen.

„Premišljevanje terpljenja našiga **Zveličarja**, moramo visoko obrajtati; zakaj eno samo tako premišljevanje je več vredno, kakor ko bi se kdo celo leto vsak tedin enkrat do kervaviga gajžljjal, in se ob kruhu in vodi postil; ali pa ko bi vsak dan vse psalme prebral.“ — Tako uči zvesti služabnik božji **Albert Véliki**.

Kristusovo terpljenje so vsi svetniki radi premišljevali; in bolj ko so premišljevali, bolj se je njih serce z ljubeznijo do **Kristusa** vnelo, in bolj so želeli terpeti, de bi mu podobni postali.

Cesarica Leonora je po vednim premišljevanji **Kristusoviga** terpljenja svoje serce s tako perserčno ljubeznijo do **Jezusa križaniga** napolnila, de je močno želela terpeti, de bi mu po-

dobna postala; in je rekla: **Ko** bi tudi gotovo vedila, de bom ravno tako v nebesa prišla, če tudi brez terpljenja in v časti živim, vender raji izvolim pot križa, de vsaj nekoliko svojimu **Jezusu** podobna postanem. — **Zatorej** je tako ljubila in skrivala svoje boleznin in telesne bolečine, in se ni nikdar zavolj njih pertožila. In kadar so drugi njene bolečine spoznali in ko so jo milovali, je rekla: **To** ni nič, ta križ je lahek in mi je grozno prijetin; brez križa bi ne mogla zadovoljna biti; in mi je tudi potrebin, zakaj sicer bi preveč prevzetna postala.

Bere se od svetiga škofa, ki je rad **Kristusovo** terpljenje premišljeval, de si je svojo dušo včasih v podobi ptice mislil, ki léta, in kadar je trudna, se usede na žebelj, s katerim so **Jezusove** noge na križ perbite; in tam ga gleda in premišluje, kako na križi visi, in pije njegovo kri, ki iz njegovih ran teče. **Leto** premišljevanje ga je neizrečeno potolažilo. — **Včasih** si je mislil svojo dušo v podobi bečele, ktera leti na **Kalvari** in **Jezusove** rane prebira, kakor bečela rože, in zdaj iz ene, zdaj iz druge njegovo presveto kri pije.

Posebno je pa s. **Filip Neri** terpljenje **Kristusovo** perserčno premišljeval, in je na zadnje tako delječ prišel, de kadar se je le spomnil **Kristusoviga** terpljenja, ali kadar ga je slišal brati, je začel obilne solze točiti. **Enkrat** je v postu pridigoval od **Kristusoviga** terpljenja; ali komej je bil dobro začel, se mu je serce tako vnelo, de je začel naglas jokati; in desiravno si je močno perzadeval, govoriti in pridgovati, ni mogel nobene razločne besede več izreči, in

je mogel iz prižnice iti. To se mu je večkrat zgodilo, tako de na zadnje ni mogel več od Kristusoviga terpljenja pridgovati.

Ravno to se tudi bere od Ludvika iz Granade. Leta božji služabnik je bil pridgo od Kristusoviga terpljenja perpravil za véliki petek. Ali kadar je na prižnico prišel, in ko je te besede izrekel: *Terpljenje Gospoda našiga Jezusa Kristusa*, so se mu tako obilne solze ulile, de dolgo časa ni mogel besede spregovoriti. Po tem se je spet potolažil in je spet govoriti začel; ali komaj je besede: *Terpljenje Gospoda našiga*, izrekel, se je še bolj jokati začel, kakor v prvič. Pa se je vender spet potolažil, je vse svoje misli v pridgo obernil, in je začel spet govoriti; ali komaj je spregovoril, so se mu solze še bolj ulile kakor popred, tako de je komaj zamogel dihati, in de ni zamogel nobene besede več spregovoriti. Kadar so ljudje v cerkvi to vidili, so se tudi oni vsi jokati začeli; in tako je bila pridga dokončana, predinj je prav začeta bila.

„Kakor prijatelj svojiga prijatla večkrat obiše, in mu gre zjutrej dobro jutro vošit in zvečer lahko noč, in tudi čez dan ga vačkrat vidi, tako tudi ti večkrat pojdi obiskat Jezusa v svetim Zakramentu; in vselej kadar ga obišeš, daruj njegovo presveto kri večnemu Očetu; in boš vidil, de po tem obiskanji se bo prečudno pomnožila tvoja ljubezen.“ — Tako pravi s. M. Magdalena de Pazzi.

Vsi svetniki so radi hodili Jezusa v svetim Zakramentu obiskat, ker so spoznali, de je njih nar večji prijatelj. S. Francišk Borgia ga je sel

nar manj sedemkrat vsak dan obiskat; in s. M. Magdalena de Pazzi clo tri in tridesetkrat vsak dan. S. Vincenc ga je šel obiskat kolikokrat ga je utegnil; in njegov počitek po kakim težavnim opravilu je bil, v cerkev iti in pred svetim Zakramentam moliti, včasih po dve ali tri ure; in se je tam tako ponižno in pobožno zaderžal, kakor ko bi bil zares Jezusa Kristusa vidil. Predinj je kako težavno opravilo začel, je šel, kakor nekdej Mojzes, pred tabernakelj božji, in se je tam posvetovval z večno Resnico. Predinj je iz hiše šel, je šel Jezusa prosit, de naj mu svoj sveti žegin da; in kadar je domu prišel, se mu je šel zahvalit za vse gnade, ki mu jih je dal; in ga je prosil, de naj mu odpusti, kar je morebiti grešil med ljudmi.

„Nikar ne pozabimo, de si moramo vedno perzadevati, sami sebe prav spoznati, zakaj to spoznanje nam veliko pomaga na poti molitve. Ali tode se more z méro opraviti, to je, kadar kdo vidi, de je njegova duša Bogu podložna, in de dobro spozna, de sama na sebi nima nič dobriga, in de se sramuje, pred tako imenitniga kralja priti, in de vidi, kako malo mu zamore dati, desiravno mu je tolikanj dolžna: kadar vse to dobro spozna, se ni treba več dolgo spoznanji samiga sebe zaderževati; ampak bolj-ši je, de po tem na druge reči v molitvi misli, de tako rekoč duša sama iz sebe gre, in božjo velikost premišljuje.“ — Tako uči s. Terezija.

Od svetiga Frančiška Serafinskiga se bere, de se je včasih cel dan, in včasih celo noč v tej kratki molitvi pomudil: O moj Gospod in moj

Bog! kdo si ti, in kdo sim jest! in de je včasi v tej molitvi v duhu zamaknjen bil.

Od božjiga služabnika Izidora mašnika se bere, de je po spoznanji samiga sebe do ponižne in prave molitve prišel. Desiravno je sveto živel, je zmiram mislil, de je velik grešnik, in je včasi z obilnimi solzami svoje grehe objokoval. Kadar je to edin njegovih učencov vidil, ga je vprašal: Oče, zakaj se tako jokate? Izidor mu je odgovoril: Svoje grehe objokujem. Učenic mu je rekél: Oče, sej vi nimate nič grehov. Na to mu je ponižni Izidor z žalostnim glasam odgovoril: O moj sin! Ko bi Bog moje grehe ljudem na znanje dal, bi se vsi zavzeli in prestrašili.

Bere se od služabnice božje, (Marije), de se je po dolgim premišljevanji in poniževanji sama sebe tako zaničljivo spoznala, de se je zmiram čudila, kako jo zamorejo ljudje med sabo terpeti; in kadar ji je kdo kej razžaljiviga ali krivičniga rekél, se je le čudila, de ji kej hujiga ne reče. — Rekla je tudi, de ko bi ji bil kdo rekél, de se čudi, de je tako nevedna, neumna, gerda in nerodna, bi se bila čudila in rekla: O kako malo poznaš ti mojo dušno revšino. V božjih očeh sim vsa nagnusna, in ti se čudiš, de nimam nobenih dobrih lastnost? Ko bi kdo beraču, ki je ves z razterganimi cunjami pokrit, očital, de nima zlate svetinje na zlati ketini okoli vratu, kaj bi si leta berač mislil? Ali bi ga to očitanje razžalilo? Čudil bi se in bi rekél: Sej še srajce nimam, in ti se čudiš de nimam zlate svetinje na zlati ketini okoli vratu?

„Veliko delo naše popolnamosti se začne in raste in se v djanji ohrani z dvema perpomočkama, ki sta lahka, pa vender jako dobra, namreč de večkrat k Bogu zdihnemo in de svoj dušni pogled večkrat v Boga oberremo. Zdihljeji k Bogu se opravijo z malo besedami, s kterimi se duša k Bogu povzdigne; in bolj ko so goreči in ljubeznivi, boljši so. In naši notranji dušni pogledi, bolj ko so perserčni, več so vredni; to je, de si perzadenemo z dušnimi očmi proti Bogu pogledati, in premisliti, kakošnin je, in kaj je storil in se stori za nas; in de po tem v sercu obudimo ponižnost, ljubezin, podverženje in udajanje v njegovo sveto voljo itd. — Nezapopadljivo je, koliko moči imata leta dva perpomočka, in kako nas deržita v dopolnovanji naših dolžnost: kako nam pomagata skušnjave premagovati, in hitro spet vstati, če pademo; in kako nas z Bogam zedinita. — Premislimo tudi, de se leti zdihljeji in dušni pogledi lahko zmiram in povsod in ob kratkim opravijo; tedaj bi nam imeli tako v navadi biti, kakor dihanje.“ — Tako piše s. Francišk Salezi.

S. Ignaci je imel navado, kadar je slišal uro biti, k Bogu zdihniti, in kako kratko molitvico opraviti. — Ravno tako se bere od s. Vincenca, de kadar je slišal uro biti, se je k Bogu povzdignil, in je večidel te besede zravin izrekel: O Gospod! o božja dobrota! daj nam gnado, de bomo popolnoma tvoji, in de ne bomo družiga nič ljubili, kakor tebe. — Nekteri služabniki božji imajo navado, kadar slišijo uro biti, tako k Bogu zdihniti: O Gospod! daj mi srečno zadnjo uro, in daj mi gnado, vse ure

svojiga življenja tebi dopadljivo preživeti, tebi k časti, in moji duši v zveličanje. V imenu Jezusa, Amen. Bog pridi mi na pomoč; Gospod, hiti mi pomagat! Zgodi se tvoja volja!

Po zgledih svetnikov zdihnimo k Bogu per vsaki perložnosti, in se s kako kratko molitvico k njemu obernimo. — Kadar smo v težavah in ne vemo kaj storiti, recimo: O Gospod, kaj mi je storiti v tej reči? Svetvaj mi; pelji me po pravi poti, varuj me v nevarnosti; daj mi gnado vse po tvoji sveti volji storiti. — Kadar kak pregrešek storimo, z besedo ali v djanji, recimo: Ah, moj Bog! kaj sim storil, kaj je to! Prosim te, odpusti mi. Vzdigni me, o Gospod! in daj mi gnado, de več ne padem. — In tako per vsaki perložnosti.

„Veliko nam bo to k zveličanju pomagalo, če se navadimo, per vsaki perložnosti precej v Boga misliti in se k njemu povzdigniti, de v njem njegove prelepe lastnosti gledamo; ali de se spomnimo njegove ljubezni do nas, in svoje dolžnosti, mu zvesto služiti.“ — Tako piše zvesti služabnik božji Skupoli.

Leto sveto navado, od ktere je tukej govorjenje, je imel posebno s. Frančišk Salezi. Kadar je vidil, postavim, lepo polje, je rekel: Mi smo polje božje, on sam to polje obdeluje. — Kadar je vidil lepo cerkev, je rekel: Mi smo živi tempeljni božji; zakaj niso naše duše z čednostmi tako olepšane, kakor je ta cerkev olepšana? — Kadar je vidil cvetje, je rekel: Kdaj bo čas prišel, de bo cvetje naše duše sad dobrih del obrodilo? — Kadar je vidil lepe in drage podobe, je rekel: Ni lepši reči na svetu,

kakor je naša duša, ker je po božji podobi vstvarjena. — Kadar je vidil lep vert, je rekel: Kdaj bo vert naše duše tako obsijan z lepimi rožami, kdaj bo tako poln sadu, tako lepo obdelan, in tako pospravljen, kakor je leta? — Kadar je vidil kak studenic, se je spomnil Jezusove besede in je rekel: O kdaj bomo šli pit iz studenca našiga Zveličarja! — Kadar je vidil tekoče vode in reke, je rekel: Kdaj bomo mi tako pridno k Bogu hiteli kakor leta voda k morju teče? — In tako je per vsaki reči, ki jo je vidil, svoje misli in želje k Bogu povzdignil. To je zgled, kteriga bi imeli kristjani zvesto posnemati.

„Prav lahka in dobra molitev je to, če svojo dušo navadimo, de vedno v pričujočnost božjo misli, (kakor ko bi Boga pred sabo vidila); ali zravin si moramo perzadevati, de se z Bogam perserčno in popolnoma zedinimo. — O kako veliko vredna je taka molitev.“ — Pravi s. Frančišk Salezi.

Egiptovski Jožef je zmiram v pričujočnost božjo mislil per vsih svojih delih, in v vsih težavah in nevarnostih. Zatorej je bil zmiram žegin božji z njim: in kadar ga je hotla nečista ženska v greh zapeljati, se je s spominjem božje pričujočnosti iz skušnjave in nevarnosti rešil. *)

Svetimu Alojzju je bila to nar loži in nar prijetniši reč, svoje misli zmiram k Bogu povzdignjene imeti. In njemu je bilo ravno tako težko, svoje misli od Boga odverniti, kakor je drugim ljudem težko, svoje misli zmiram k Bogu povzdignjene deržati.

*) I. buk. Mojz. 39.

„Če se celo leto vadimo; vedno v božjo pričujočnost misliti, bomo na koncu leta vidili, de smo visoko prišli v keršanski popolnamosti, brez de bi bili vedili kdaj.“ — Tako govori s. Terezija.

Moder služabnik božji je dal svojimu mladimu učencu leta nauk: Vedno si perzadevaj, de nikdar Boga iz svojih dušnih oči ne zgubiš, ampak misli si, de je zmiram pred tabo; zakaj to je perpomočik vsih perpomočkov za zveličanje, kteriga nas je Gospod Bog sam naučil, ker je Abrahamu rekel: *Hodi pred mano in bodi popolnoma.* *) — Lete besede si je ta mladenič tako k sercu vzel, de jih ni nikdar več pozabil, in je vedno po njih ravnal; in tako je iz razujzdaniga posvetniga mladenča velik služabnik božji postal, in v svetosti umerl.

„S tem posebno lahko človek zmiram v božjo pričujočnost misli, lahko vedno moli in se per ognji božje ljubezni greje, kadar si namreč med svojim delam misli, de je božja volja, de to dela; in kadar ga to tolaži in veseli.“ — Tako piše božji služabnik Rodriguec.

S. Francišk Salezi je veliko let pred svojo smertjo toliko opravilov za božjo čast in za zveličanje duš imel, de včasi cel dan ni utegnil poklekniti in svoje molitve opraviti. Enkrat je bil vprašan, če je dans svojo molitev opravil, in je odgovoril, de ne, ampak de je cel dan to delal, kar je ravno toliko vredno, kakor molitev; to je, de si je perzadeval, vedno med delam z Bogam v mislih sklenjen biti, vse po božji volji storiti, in tedaj *molitev djanja* oprava-

*) I. buk. Mojz. 17, 1.

viti. — In tako je bilo njegovo celo življenje vedna molitev, ker je zmiram v božjo pričujočnost mislil, z Bogom sklenjen ostal, in svojo voljo popolnoma in za zmiram božji volji podvergel.

„Nar vikši in nar popolniši stopnja molitve je: Boga v duhu gledati. Tode do te stopnje ne more nobedin sam od sebe priti, ampak le tisti na-njo pride, kteriga Bog na-njo povzdigne: zakaj to je nadnaravno, vikši kakor naša narava; in duša ne more v tej molitvi nič sama storiti, ampak se le zamore perpraviti za to gnado. Nar boljši perprava za to je: ponižnost, in resnično perzadevanje, si čednosti perdobiti, posebno ljubezin do Boga in bližnjiga; in de terdno sklene, v vsih rečeh le po božji volji ravnati, po poti križa hoditi in svojo lastno ljubezin vedno zatirati, ktera nas zapeljuje, de bolj svojiga dopadenja išemo, kakor božjiga.“ — Tako piše s. Terezija.

S. Anton pušavnik je bil vprašan, kako zamore cele noči v molitvi prečuti; in je tako odgovoril: Predenj sim bil začel sam sebe pre-mišljevati in spoznovati, nisim nikdar vedil, kaj se pravi, Boga v duhu gledati; ali kadar sim začel svojo dušo očiševati od vsiga tega, kar jo je nepokojno delalo, in ko sim svoje serce od vsiga posvetniga nagnjenja odtergal, sim začel pokušati tisti prečudni sad božje volje, kteriga pokušajo očišene duše v svetim pre-mišljevanji, ko Boga gledajo.

Šesta jablana.

Priprostost serca.

„Med kristjani, ki so poklicani, za Jezusam hoditi in po njegovim duhu živeti, bi imela ponižna priprostost serca v veliki časti biti; tolikanj bolj, ker med posvetnimi modrijani nobena reč ni bolj zaničljiva, kakor keršanska priprostost serca. Leta čednost je veliko vredna in ljubeznjiva, in nas na ravnost v božje krajestvo pelje, in nam tudi ljubezin ljudi perdobi, zakaj kdor je znan, de je priprostiga serca, brez goljufij in zvijač, je ljubljén in časten; clo tisti ga časte, ki sami od jutra do večera družiga ne išejo, kakor drugači kazati se, kakor so res.“
— S. Vincenc.

V prvih časih keršanstva je živel mož, Foka po imenu, ki je bil priprostiga serca, in je vselej ravno tako ravnal in govoril, kakor je mislil; zato mu je pa tudi Bog gnado dal, krono marternikov zadobiti. S. Foka je bil vertnar, in karkoli je zamogel s pridnim obdelovanjem svojiga verta perdobiti, je dal ubogim popotnikom, ktere je z veliko ljubeznijo v svojo hišo prejemal in prenočeval. V tistih časih so bili kristjani močno preganjani; kadar so tedaj preganjavci zvedili, de je tudi Foka kristjan, so kmalo sklenili ga umoriti; toraj so poslali sol-

date s poveljem ga umoriti, kjer ga bodo najdili. Pergodilo se je pa po božji previdnosti, de so leti soldatje zvečer ravno v njegovo hišo prišli prenočit, brez de bi ga bili poznali. Foka jih je prijazno sprejel, in jim je kolikor je mogel, dobro večerjo perpravil. Kadar so soldatje vidili, de je leta mož tako prijazin in odkritoserčin, so mu razodeli, de išejo kristjana, ki mu je Foka ime, in de imajo povelje od deželskiga poglavarja ga umoriti, kjer ga bodo najdili; in so ga prosili, de naj jim pomaga tega človeka najti, če ve, kje prebiva. Foka jim je odgovoril, de dobro pozna človeka, ki ga išejo, in jim je obljubil, de jim ga bo jutri pokazal. — Po tem jim je posteljo perpravil, in so šli spat. — Kadar so bili zaspali, se je Foka začel s perserčno molitvijo k smerti perpravljati, in je celo noč molil. Drugi dan zjutrej so ga soldatje precej opomnili, de jim je obljubil, jim Foka pokazati, in de so perpravljani, z njim iti do njegoviga stanovanja. — Vam ne bo treba delječ iti, sej je Foka tukej pred vami; storite z mano, kar vam je zapovedano. — Kadar so soldatje to slišali, so se grozno začudili, in nobedin si ni upal, ga umoriti; ampak so rekli: Ne bomo ti življenja vzeli, ampak bomo poglavarju rekli, de smo te skerbno iskali, pa te nismo mogli najti. — Foka pa jim je odgovoril: Bolji je, de umerjem, kakor de bi se zavolj mene laž storila. Dopolnite povelje, ki vam ga je poglavar dal. — Po tem jim pomoli vrat in mu odsekajo glavo. — Srečin kristjan, kateri raji umerje, kakor de bi kako zvijačo ali laž storil!

„Priprostost serca nima družiga namena, kakor Bogu dopasti in njegovo ljubezin zado-
biti. In naše serce je takrat zares priprosto,
kadar v vsih rečeh družiga nič ne išemo, ka-
kor ljubezin božjo.“ — Tako pravi š. Francišk
Salezi.

Jezus je svojim aposteljnám priprostost ser-
ca močno perporočil. *) — Od nar večih slu-
žabnikov božjih se v svetim pismu bere, de so
bili priprostiga serca, postavim: Jakob, Job,
Daniel i. t. d. — Modrost mesa (to je, po-
svetna modrost,) je sovražnica božja, pravi s.
Pavel; **) toraj je ponižna priprostost serca
božja prijateljica, ker je tej modrosti naravnost
nasproti postavljena.

„Priprostost serca stori, de na ravnost proti
Bogu gremo, brez de bi na ljudi porajtali, in
tudi ne sami na-se in na svoj časni dobiček;
de vsako reč po pravici povemo, kakor jo ima-
mo v sercu; de odkritoserčno ravnamo, brez
hinjavšine in brez zvijač; in de se odvernemo
od vsih goljfiij.“ — Tako pravi s. Vincenc.

Leta svetnik je le zmiram v Boga mislil
per vsih svojih opravih, ne pa v ljudi in v
svoj lastni dobiček; in je ravno to tudi svojim
duhovnam zmiram perporočal. Enkrat je zve-
dil, de je edin njegovih duhovnov nekaj le za-
volj ljudi storil; in ga je oistro posvaril in je
rekel, de je bolji, z zvezanimi rokami in no-
gami v oginj verženimu biti, kakor kako reč le
zato storiti, de bi od ljudi hvaljen bil. — En-
krat je enimu svojih duhovnov tako na njegovo

*) Mat. 10, 16.

**) Rim. 8, 7.

pisanje odgovoril: Mi pišete, de kadar bote kej dobriga od koga pisali, naj to njegovim prijatelam povem, tako de bo po tem tudi on to zvedil. — Oh, kakošne misli imate! kje je priprostost serca, ki jo mora duhovin zmiram imeti, kateri bi mogel zmiram na ravnost proti Bogu iti? Če nič dobriga v kakim človeku ne najdete, ni treba od njega govoriti; če pa kej dobriga v njem najdete, govorite od njega tako, de bote Bogu čast dajali, od kteriga vse dobro pride. Naš Gospod in Zveličar je svaril mladenca, ki ga je hvalil, de je dober, *) zato ker ga ni iz praviga namena hvalil; kolikanj bolj vas svari, če grešniga človeka hvalite, iz tega namena, de bi mu dopadli in de bi kako časno dobroto od njega prejeli. — Tudi v svojim govorjenji je bil s. Vincenc tako odkritoserčnin in resničnin, de so mu vsi, ki so ga poznali, vse popolnoma verjeli, karkoli je rekel; in de se nobedin nikdar ni bal, od njega goljfan biti.

Ravno tako je tudi s. Karl ravnal, in je bil priprostiga serca brez zvijač; in je tudi svoje podložne svaril, de naj resnični in odkritoserčni bojo. Enkrat je prišel edin njegovih služabnikov k njemu zavolj nekiga opravila, in mu je med drugimi tako rekel, Gospod, zdaj vam bom prav po pravici povedal, kakor mislim od te reči. . . Ali s. Karl mu ni dal časa izgovoriti, ampak ga je precej posvaril, rekoč: Kaj včasi pa ne govoriš, kakor misliš? Gotovo ti povem de nobedin ne more moj prijatelj biti, kdor ne govori zmiram odkritoserčno kakor misli.

*) Mark. 10, 18.

„Bog ljubi tiste, ki so priprostiga serca, se rad z njimi pogovarja; jim razodeva svoje resnice, in jih vodi po svojim dopadenji. Z modrimi in prebrisanimi tega sveta pa ne ravna tako.“ — Pravi s. Frančišk Salezi.

To nas Jezus sam uči, ker tako k svojimu nebeškemu Očetu moli: Zahvalim te, Oče, Gospod nebes in zemlje, de si to skril modrim in razumnim, in si razodel malim, *) (to je: ponižnim in priprostim).

S. Vincenc je spričeval, de ga je skušnja učila, de med modrimi in prebrisanimi tega sveta ni toliko duha vere in pobožnosti, kakor med revnimi in priprostimi, katerim Bog obilno daje živo vero, ktera si v djanji skaže in stori de verjejo in z veseljem prejmejo besede večniga zveličanja. Zato se tudi vidi, de večidel svoje bolezni, in druge nadloge in težave z večji potterpežljivostjo prenašajo, in se bolj popolnoma v božjo voljo podajo, kakor modri tega sveta.

„Tisti, ki so zares priprostiga serca, so kakor otroci, kateri mislijo, govore in ravnaajo z odkritosercnostjo in brez hudobije. Kar se jim reče, verjamejo; nimajo nobene skerbi in misli sami za-se, posebno kadar so per svojih stariših; se jih zvesto derže, in ne mislijo na svoje lastne vžitke in tolažbe, ampak jih zadovoljno prejmejo in priprosto vživajo, in ne premišlujejo, od kod pridejo in čemu so.“ — Tako uči s. Frančišk Salezi.

Leto otroško priprostost serca je Jezus svojim aposteljnám (in vsim kristjanám) perporočil,

*) Mat. 11, 25.

ker je otroka med-nje postavil in jim rekel: Resnično vam povem, če se ne spreobernetete in niste kakor otroci, ne pojdete v nebeško kraljestvo. *)

S. M. Magdalena de Pazzi je bila v svojih pogovorih priprosta, kakor otrok, brez ovinkov in brez hinjavšine, in vsa odkritoserčna in resnična, zrav in pa je bila tako modra in pametna, de so jo vsi ljubili in častili.

„Prebrisanost ni nič družiga, kakor kup zvičaj, ovinkov, hudobnih namenov in goljfij, s katerimi si perzadevamo tiste goljfati, ki imajo z nami opraviti, de bi mislili, de nimamo drugih misel in namenov v kaki reči, od ktere je govorjenje, kakor kar na znanje dajemo s svojimi besedami. Vse to je na ravnost nasproti priprostosti serca, ktera nas uči, de mora naše zunanje ravno tako biti, kakoršno je naše notranje. Človek priprostiga serca, kadar ima kej storiti, le to premisli, če je prav in dobro, to storiti ali govoriti; in kadar spozna, de je dobro, se poda k opravi, brez de bi premišljeval, kaj bodo ljudje rekli ali storili. In po tem ko je storil, kar misli, de je bila njegova dolžnost, je mirin, in tega nič več ne premišljuje. . . Zakaj človek priprostiga serca ne želi nič družiga, kakor Bogu s svojim djanjem dopasti, in ljudem le toliko, kolikor ljubezin do Boga perpusti.“ — Tako govori s. Francišk Salezi.

Ravno ta svetnik je bil šel enkrat obiskat učeniga in pobožniga vikšiga, ki je bil v samotnim kraji, in je bilo že zvečer, kadar je do

*) Mat. 18, 3.

njega prišel. Leta vikši je bil grozno vesel, svetiga škofa Salezja viditi; ga je tedaj z veliko prijaznostjo sprejel, in se je z njim od božjih reči dolgo pogovarjal; ali kadar je vikši vidil, de se čas perbližuje v kor iti molit, je škofa prosil, de naj ne zamiri, de ne more več v njegovi družnji ostati, ker mora iti v kor; in je šel. Predinj je do kora prišel, ga je edin njegovih tovaršev srečal in mu je rekel, de ni prav storil, de je škofa samiga pustil, in de naj nazaj gre. In leta božjih služabnik je precej odgovoril, de je res tako; je šel nazaj do škofa, mu je odkritoserčno povedal, kaj mu je tovarš rekel, in je škofa prosil, de naj mu odpusti. — S. Salezi spričuje, de se je nad to ponižno priprostostjo in odkritoserčnostjo vikšiga bolj začudil, kakor ko bi ga bil vidil kak čudež storiti. — (Po tem mu je sam rekel, de naj gre svojo dolžnost opraviti.)

„Ni treba, de bi se kristjan v svojih delih in opravih ljudi bal, ampak to je nar potrebniši, de se boji, Boga razžaliti.“ — Pravi s. Terezija.

Leta svetnica je grozno veliko težavnih opravilov za božjo čast in za zveličanje duš opravila, in je spričevala, de si je per vsih svojih delih in opravih le to perzadevala, de bi bila Bogu dopadla, kteriga je zmiram pred sabo stati vidila.

S. Vincenc je spričeval, de od tistiga časa, ko je začel Bogu služiti, ni nikoli nobene reči *sam* storil, ktere bi si ne bil upal *vpričo ljudi* storiti; zakaj vedno je vidil Boga pred sabo, in se ga je bolj bal, kakor vsih ljudi.

„Kadar kdo misli, de je toliko, kolikor Bog od njega imeti hoče, storil, de bi se kako opravilo dobro izšlo, naj je po tem mirin in pokojin, če se opravilo dobro ali slabo izide; in naj je zadovoljin z spričuvanjem svoje vesti.“
— Tako govori s. Vincenc.

Od svetiga Ignacija se bere, de je v tem posebno lepe zglede svetu zapustil. Včasih si je močno perzadeval, kako reč k dobrimu obrniti in kaj dobriga storiti; tode vse njegovo perzadevanje je bilo včasih zastoj; pa vendar zavolj tega ni nejevoljin ali žalostin postal, in ni mislil, de je svoj čas po nepotrebnim zgubil. Zadowoljin je bil s tem, de si je resnično perzadeval, svojo dolžnost storiti; in po tem se je ponižno podvergel presveti božji volji, in nezapopadljivemu sklepu božje previdnosti, kteriga mi po svoji slabosti ne moremo vselej spoznati.

„Perzadevajmo si, vse po božji volji storiti. Če pa včasih to, kar storimo ali rečemo, ni od vsih ljudi pohvaljeno, ni treba zavolj tega veliko premišljevat svojiga djanja in svojih besedi. Zakaj to le iz lastne ljubezni pride, de premišljujemo, če je bilo to kar smo storili ali rekli, pohvaljeno ali ne. Kristjan priprostiga serca ne premišljuje svojiga djanja, (če je ljudem dopadljivo ali ne,) ampak vse božji previdnosti prepusti, in le Bogu dopasti želi; in brez de bi se na desno ali na levo obrnil, na ravnost po svoji poti hodi.“ — Pravi s. Frančišk Salezi.

Ravno tako, kakor tukej s. Frančišk govori, je tudi mislil in ravnal; ni nikoli popraveval, če je to, kar je storil ali govoril, lju-

dem dopadljivo ali ne. In kadar je slišal, de kako njegovo djanje nekterim ni dopadljivo, in de hudo zoper njega govore, ni bil nejevoljin ali žalostin, ampak je z mirnim sercam rekel: Zavolj tega se nič ni treba čuditi, ker clo djanje našiga Gospoda Jezusa Kristusa ni bilo vsim dopadljivo, in še dan današnji jih je veliko, ki zoper Kristusa in njegovo djanje hudo govore.

„Nikar ne premišljuj svojih težav in zopernost, ampak glej, de jih s krotkostjo in poterpežljivostjo prejmeš, in bodi s tem zadovoljin, de veš, de iz božjih rok pridejo.“ — S. Frančišk Salezi.

S. Vincenc je imel grozno veliko zopergovorjenja in drugih težav od posvetnih ljudi prestati, pa vender ni bil nikdar nepokojin v svojim sercu, ali nejevoljin zavolj hudobije in krivice svojih sovražnikov, zakaj nikdar ni premišljeval svojiga terpljenja, in tudi ne hudobije svojih sovražnikov, ampak je le zmiram to mislil, de je božja volja, de naj to terpi.

„Vedno premišljevanje svojiga djanja nam le veliko časa vzame, kteriga bi lahko boljši obernili v dobre dela. Ravno to, ko človek zmiram z nepokojnim sercam premišljuje, če je njegovo djanje dobro ali ne, stori, de včasih kako reč slabo opravi.“ — Tako uči s. Frančišk Salezi.

Neki mladenič si je močno perzadeval, lepo in sveto živeti, in svojo dušo od vsih nar manjših nepopolnamost očistiti; in je tedaj z nepokojnim sercam zmiram svoje djanje premišljeval in pregledoval. Tode z vsim svojim perza-

devanjem ni nič mogel opraviti. Je tedaj stariga in skušeniga služabnika božjiga prosil, de naj mu dober svet da; in leta mu je tako odgovoril: Premisli dobro te besede svetiga pisma: *Moj sin, v krotkosti ohrani svojo dušo **). *Moj sin, v krotkosti opravi svoje dela ***). — Perzadevaj si, de bo tvoje serce bolj pobleвно in z ljubeznijo do Boga napolnjeno; opravljaj svoje dela z dobrim namenam, in po tem jih prepusti božji previdnosti, brez tistiga nepokojniga premišljevanja, kako si jih opravil; s tem boš veliko pred do popolnamosti prišel. — Mladenič je svesto po tem storil, in je v kratkim času dušni mir zadobil.

„De nas ne bo lastna ljubezin goljfala, kadar sodimo svoje reči in opravila, si moramo misliti, de so opravila drugih ljudi, in de je naša dolžnost jih soditi, brez lastniga dobička, ampak le po pravici. In ravno tako si mislimo, de opravila in reči drugih ljudi so naše lastne.“
— Tako pravi s. Ignaci Lojola.

Spominja vredin je nauk, ki ga je neki božji služabnik svojimu prijatlu dal, rekoč: Predinj sodiš djanje ali govorjenje kakiga človeka, premisli hitro, kaj bi ti mislil in v sercu občutil, ko bi to *tvoje* djanje ali *tvoje* govorjenje bilo, in ko bi ga kdo drugi soditi imel; in po tem glej, de vse po ljubezni do Boga in do bližnjiga opraviš.

„Kako dobro bi bilo to za nas, ko bi nam Bog v serce položil sveto zaničevanje lastniga

*) Sir. 10, 31.

**) Sir. 3, 19

veselja in tolažbe, ktere naša narava tolikanj poželi; kakor je, postavim, to, de bi se nam vsi ljudje prijazne in podložne skazali, in de bi nam, vse po volji šlo. — Prosimo ga, de nam gnado da, de bo njemu dopasti naše nar veči veselje, de bomo le to ljubili, kar on ljubi, in le v tem dopadenje najdili, kar njemu dopade.“ — Tako govori s. Vincenc.

S. Dorotej je bil jako učen in moder; ali vendar je v vsih perpušenih rečeh rad nauke in misli drugih prejel, in se je njih razsojenju rad podvergel, desiravno je večkrat spoznal, de je njegova misel boljši. Tudi ni imel navade, kake reči, ki se mu je pergodila, po svojim lastnim umu soditi; ampak po tem, ko je vse storil, kar je njegova dolžnost bila storiti, je vse božji previdnosti prepustil, in je popolnoma s tem zadovoljin bil, kar mu je Bog poslal.

„Svesti služabniki božji, ki so priprostiga serca, nobene reči ne spoznajo za majhno in zaničljivo, če je le Bogu dopadljiva, zakaj oni le na božje dopadenje gledajo, in le božje dopadenje je izvir, mera in plačilo vsih njih del in opravil in vsih njih reči. Toraj ker najdejo kako reč po božjim dopadenji, to jim je velika in potrebna reč.“ — Tako uči sveti božji služabnik Rodriguec.

Ne le z velikimi in prečudnimi deli, ampak tudi z majhnimi in vsakdanjimi se nebesa zaslužijo, če jih človek po božjim dopadenji in Bogu k časti svesto opravlja. Veliko svetnikov je v nebesih, od kterih se nič družiga ne ve, kakor de so ravno take vsakdanje dela opravljali, kakor drugi ljudje, in ni bilo nič posebniga in čud-

niga v njih zunanjim zaderžanji viditi; ali leta veliki razločik je bil med njimi in med posvetnimi ljudmi, de so svoje nar manjši dela in opravila z veliko zvestobo in zavolj Boga opravljali s priprostim sercam, in so vse posebno s tem namenam storili, de bi Bogu dopadli. **Ka-**dar **Bog** takiga svojiga služabnika k sebi pokliče, mu pravi: **Dobri** in zvesti hlapec, ker si bil v malim zvest, te bom čez veliko postavil: pojdi v veselje svojiga gospoda. *)

„**Kdor** si hoče kak stan izvoliti, (ali kako veliko delo ali opravilo začeti,) in ko želi vediti, kaj mu je storiti za zveličanje svoje duše, naj narpred vse svoje nagnjenje na stran dene, naj se brez zaderžka **Bogu** v roke da, in naj je enako perpravljen vsimu, kar mu bo **Bog** na znanje dal; in po tem naj po resnicah svete vere premisli, kaj mu je storiti; naj premisli, kaj bi utegnilo iz tega priti, če ta ali uni stan izvoli, (če to ali uno delo stori, ali ne;) naj tudi premisli, zakaj ga je **Bog** na svet postavil. In če po vsim tem še ne more spoznati, kaj mu je storiti, naj si misli, de je na smertni postelji, ali pa pred sodbo božjo; in kar bo takrat želel, de bi bil storil, to naj zdej stori.“ — Tako pravi s. **Ignaci**.

S svetim **Vincencam** se je nekdo posvetoval zavolj nekiga velikiga opravila. **S. Vincenc** mu ni hotel precej odgovora dati, ampak mu je rekel, de mu ga bo drugi dan dal. In drugi dan mu je ta odgovor dal: **Per** sveti maši sim **Bogu** daroval vaše težave, in sim ga prosil,

*) Mat. 25, 21.

de naj me razsvetli, de bi vam prav svetovati zamogel. Po tem sim premislil, kaj bi vam svetoval, ki bi zdej na smertni postelji bil, in to kar sim takrat mislil, vam zdej odkritoserčno povem. — In po tem mu je resnično dober svet dal; in je nam zgled zapustil in pot pokazal, po katerim lahko pridemo do spoznanja, kaj nam je storiti, de Bogu dopademo in večno zveličanje zadobimo.

Revin, ves raztergan berač je brumno gospo prosil, de naj mu kej oblačila da. Gospa je tedaj svoji dekli rekla, de naj mu kako srajco da. Po tem je dekla staro in raztergano srajco vzela, de bi mu jo dala; ali pobožna gospa se je precej sodbe božje spomnila in tistih besedi Jezusovih, ki nam jih bo per sodbi rekel: *Kar ste storili kterimu teh mojih nar manjših bratov, ste meni storili* *) in je dekli rekla: Ni kar tako slabe srajce temu revežu ne daj; kako boljši pernesi. Bi me bilo preveč sram per sodbi božji, ko bi Kristus očitno pokazal, kako slabo srajco sim mu dala.

„Prava priprostost serca stori, de človek oči zapre vsim občutkam narave in človeškemu umu, in de jih le svetim resnicam keršanske vere odpre, de po njih vse svoje opravila ravna, in se v vsih svojih delih, besedah in mislih, in v vsih pergodbah zmiram in povsod tih resnic zvesto derži in vse po njih opravi. Tako priprostost serca je sveta in precudna.“ — Tako pravi s. Vincenc.

V tih besedah je s. Vincenc popolnoma sam

*) Mat. 25, 40.

sebe popisal, brez de bi bil hotel; zakaj bere se v njegovim življenji, de je ves tak bil, kakor tukej govori.

„Zravin priprostosti serca je na tem svetu tudi modrost in previdnost potrebna, de je človek varljiv in previdin v svojim djanji, in de ve, z vsakim človekam po tem, kakoršin je, ravnati.“ — Pravi s. Vincenc.

Tudi leta keršanska čednost je bila imenitna v zaderžanji svetiga Vincenca; in zato so se mu vse opravila tako dobro izšle, de so se vsi ljudje čudili, in de so če dalje bolj spoznali, de je s. Vincenc edin nar modrejših mož, kar jih je takrat na svetu živel. Zatoraj so se nar učeniši in nar imenitniši možje vsih stanov; tudi škofje in kralji, v nar težih opravilih z njim posvetovali, in so se njegovi voditvi prepustili.

Ravno tako je tudi s. Frančiška Fremiot ponižno priprostost z veliko modrostjo sklenila; tako de so se clo škofje z njo posvetovali, in so po njenim razsojenji ravnali. Clo s. Frančišk Salezi, ki je bil njeni spovednik, in s. Vincenc, ki je po smerti s. Salezja njeni spovednik bil, sta se velikokrat v nar večih opravilih z njo posvetovala, in sta po njenih besedah storila.

„Modrost je dvojna, človeška in keršanska. Človeška modrost, ki je v svetim pismu imenovana: modrost mesa, *) modrost tega sveta, **) je tista, ki nima družiga namena, kakor za časne reči, in družiga ne misli, kakor svoje časne

*) Rim. 8, 7.

**) 1. Kor. 3, 19.

namene dopolniti, in se zrav in le človeških in goljfovih perpomocnikov posluži. — Keršanska modrost pa je tista, ki ravno tako sodi, govori in ravna, kakor je večna Modrost, ki je bila našo podobo na-se vzela, sodila, govorila in ravnala; in ki se v vsih rečeh le resnic svete vere drži, na goljfove šege in besede posvetnih ljudi, in na slabo luč svoje pameti pa nič ne porajta.“ — Tako govori s. Vincenc.

Ravno ta svetnik se ni nikoli posvetne modrosti poslužil, ampak le keršanske, in zato je do tako visoke in prečudne modrosti prišel. Desiravno je bil učen in z velikim umam obdaran; se ni vender nikdar na svojo lastno glavo zanašal, ampak predinj je kaj rekel ali razsodil, ali komu kaj svetoval, je vselej pred resnice svete vere premišljeval, dokler je kako besedo Jezusovo, ali kako njegovo djanje najdil, na katero je zamogel svoje besede opreti. In po tem je dal odgovor in je svetoval.

„Varujem se človeških misel in namenov, zakaj leti nameni nas velikokrat zapeljejo, de mislimo kej zavolj Boga in za njegovo čast storiti, kar vender le zavolj sami sebe in zavolj ljudi storimo: in per tem ni božjiga žegna.“ — S. Vincenc.

Leta svetnik je večkrat svojim tovaršem perporočil, de naj nikoli nič zavolj ljudi ne store, ali iz tega namena, de bi jih ljudje častili; ampak vse zavolj Boga. Naši revšini, je rekel, in duhu keršanstva bo to nar bolj permerjeno, de se ogiblujemo vsimu častenju, in velikoveč išemo in želimo zaničevani biti, ter tudi Jezusa Kristusa pred očmi imejmo, ki se je vsimu za-

nícevanju voljno podvergel. Če bomo v tem njemu podobni postali, bo gotovo on naš tovarš v vsih naših opravilih.

„Oh! vse preveč sami sebe ljubimo, in vse preveč imamo človeške modrosti, in nočemo od svoje lastne pameti nič odjenjati. Oh, kako velika zmota je to: Svetniki niso tako ravnali.“ — Pravi s. Terezija.

Svetimu Frančišku Ksaverju je bil Rimski papež častitljivo ime dal, namreč: *Aposteljski poslanic*; in s tem imenam je šel v misijon (poslan nevernike h katoliški veri spreobračat) v Indijo. Posvetni ljudje so mu perporočili, de naj se varuje, de ne bo kej zoper čast svojiga imena storil. Ali s. Frančišk, ki ni poznal človeške posvetne modrosti, tudi ni nič porajtal na človeško posvetno čast, in je tedaj na čolnu, v katerim se je v Indijo peljal, svoje srajce sam pral. Posvetni modrijani so ga svarili, de naj tega ne stori, ker s tem svojimu stanu nečast dela. S. Frančišk pa jim je odgovoril, de nobena reč ni zaničljiva in nečastljiva za kristjana, kakor le greh.

„Bog nas vedno varuj, de ne bomo nikdar ljudem prazne hvale dajali in se jim perlizovali, in de tudi nobene druge reči ne bomo storili iz zgolj tega namena, de bi si njih ljubezin in pomoč perdobili. Taki nameni so zaničljivi, in so Jezusovim duku nasproti; de si *njegovo* ljubezin perdobimo, v to mora posebno vse naše djanje obernjeno biti. Terdno sklenimo, veliko storiti iz ljubezni do Boga, in nikdar človeške časti iskati; se truditi za zveličanje ljudi, in nič

ne porajtati na njih besede.“ — Tako uči s. Vincenc.

Leta svetnik, desiravno je bil zmiram in z vsimi ljudmi prijazin, se ni nikdar nobenimu perlizoval, in je rekel, de perlizovanje je grozno zaničljiva in nevredna reč za keršanskiga človeka. Zatoraj tudi nikdar noberšiga človeka ni hotel vpričo hvaliti, drugači ne, kakor kadar je bilo potrebno, de ga je v kakim začetim dobrim delu bolj pridniga in serčniga storil. Nikdar ni sam nič storil, in tudi ni hotel, de bi bili njegovi duhovni kej storili, iz tega namena, de bi si ljubezin, hvalo ali pomoč ljudi perdobili. — Premislimo dobro, je rekel, de dvojnost, (to je, kadar hoče človek Bogu in ljudem ob enim dopasti), ni Bogu dopadljiva; in de, če hočemo resnično pripróstost serca zadobiti, ne smemo nobeniga družiga namena imeti, kakor le njemu samimu dopasti.

„Kadar se komu perméri, de kako reč storiti pozabi, ktero bi bil imel storiti, mora odkritoserčno svoje pozabljenje spoznati; in kadar je kdo kako reč vprašan, ktere ne vé, ali kake reči prošén, ktere ima, mora po pravici povedati, de te reči ne vé, ali de te reči nima; in mora vse zvijače in ovinke modrim tega sveta perpustiti.“ — Tako pravi s. Vincenc.

Ravno ta svetnik je vse zvijače in tudi nar manjši laži grozno sovražil; in je spričeval iz svoje lastne skušnje, de je s tem nar ložej shajal, ko je vsako reč tako povedal, kakor je bila res, zakaj s tem si je božji žegin zadobil.

Ravno tako je ravnal tudi s. Karl, in ni nikdar ljudi z lepimi besedami in praznimi ob-

ljubami pasil; ampak kader se je kdo z njim posvetoval, ali ko ga je kdo pomoči prosil, je odkritoserčno povedal, kaj misli, in ni nikdar nobene reči obljubil, kadar je previdil, de je ne bo smel ali zamogel storiti. Zato so pa tudi vsi, ki so ga poznali, in tudi veliki in imenitni gospodje, veči zaupanje v njegovo besedo imeli, kakor v nar terdniši pismo.

„O kako lepo je to, kadar si kristjan to postavijo stori, nikdar nobene reči iz družiga namena ne storiti, kakor de bi s tem Bogu dopadel; in ko vso skerb za-se Bogu perpusti.“

— Pravi s. Frančišk Salezi.

Oče svetiga Karlna je tako ravnal, je le Bogu dopasti želel, in je vso skerb za-se in za svojo družino Bogu prepustil. Posebno je ubogim obilne darove delil; in kadar je bil svarjen, de naj nikar toliko ubogim ne daje, ampak de naj svojim otrokam kej perhrani, je rekel: Če bom jest za uboge skerbel, bo pa Kristus za moje otroke skerbel.

„Prava priprostost serca je velika popolnamost. Leto čednost ima tisti, kateri s svojimi dušnimi očmi le na Boga gleda, in si zvesto perzadeva, po njegovih besedah živeti, in se vsih perpomočkov za zveličanje poslužiti, ktere nam Bog daje. Se ne mudi v drugih mislih in željah, ne ravná po svoji lastni volji, nič posebniga in čudniga ne stori, in nima nobeniga dopadenja in veselja sam z sabo; Bogu pa močno taka priprostost serca dopade, in Bog takiga kristjana ljubi in ga s sabo zedini.“ — S. Frančišk Salezi.

To prelepo čednost so sploh vsi svetniki

imeli, brez de bi bili sami za-njo vedili. Posebno so nekteri (po zunanjim soditi), ravno tako živali, kakor drugi ljudje; nič ni bilo posebniga in čudniga v njih življenji po zunanjim; ali njih dušne oči so bile zmiram na Boga obrnjene, in s priprostim sercam so mu tudi v nar manjših rečeh služili, in s tem so se posvetili.

„O koliko je to vredno, kadar človek serčno sklene posnemati nizko in skrito življenje Gospoda našiga Jezusa Kristusa! Očitno se vidi, de ta misel pride od Boga, ker je tako delječ odločena od mesa in kervi, (ker je na ravnost nasproti postavljena mislim in željam posvetnih ljudi).“ — S. Vincenc.

Jezusovo življenje na svetu je bilo zares nizko in skrito. V vedni revšini je na svetu živel, in je neskončno visokost svoje božje narave pod slabo podobo služniga človeka skrila. Sin je večniga Boga, in je sam sebe le zmiram imenoval *sinu človeka*, in se je pustil imenovati: tesarjev sin *). Desiravno bi bil lahko vsim ljudem svojo neskončno čast in svitlost pokazal, ktero je bil trem izvoljenim aposteljniam na Taborji nekoliko viditi dal, je zmiram le v revnim oblačilu okoli hodil, in od milih darov živel. — Srečin je kristjan, kteri v ponižni priprostosti svojiga serca, nizko in skrito življenje Kristusovo rad posnema! V tem je bil posebno imeniten s. Vincenc. Velike in prečudne darove in gnade je bil od Boga prejel, in je bil edin nar modrejših duhovnov na svetu, tode je zmiram skerbno svojo učenost in modrost pred ljudmi

*) Mat. 13, 55.

skrival, in se je le rad za nevedniga in neumniga spoznal; in vse časti in visokosti tega sveta se je bolj skerbno ogibal, kakor jo posvetni ljudje išejo.

Sedma jablana.

Krotkost.

„Krotkost serca je čednost, ki se malo-kde najde, še menjkrat, kakor čistost; in vendar je več vredna; kakor čistost in marsiktera druga čednost; zakaj krotkost je nar vikši stopnja ljubezni do bližnjige, ktera je, kakor pravi s. Bernard, takrat nar popolniši, kadar ni le poterpežljiva, ampak tudi dobrotljiva. Zatoraj moramo krotkost visoko čislati, in si resnično perzadevati, de si jo perdobimo.“ — Tako uči s. Frančišk Salezi.

Leta svetnik je to čednost gotovo visoko čislal. Tolikokrat in s tako perserčnostjo je od nje govoril, de je bilo viditi, de mu je ljubši, kakor vse druge čednosti. Desiravno je bil imenit in v keršanskih čednostih, je bila vendar krotkost njegova posebna čednost. Njegovo obličje je bilo zmiram jasno; na njegovih ustih, ki so bile zmiram nekoliko na smeh obrnjene, je bilo neke posebnosti prijazniga in ljubezniviga; njegove oči in njegovo celo obličje je bilo tako veselo in prijazno in polno krotkosti in ljubezni, de so se vsi ču-

dili, ki so ga vidili, in de si je serca vsih tistih perdobil, s katerimi je imel opraviti. Njegove besede, njegovo zunanje zadržanje in vse njegovo djanje je bilo zmiram sklenjeno z veliko prijaznostjo in krotkostjo. In kakor se v svetim pismu od Mojzesa bere, de je bil nar krotkejši mož med vsimi ljudmi, kar jih je na zemlji prebivalo *); ravno to so tudi vsi, ki so svetiga Frančiška Salezja poznali, od njega spričuvali. — S. Vincenc, ki ga je dobro poznal, spričuje, de ni nikoli tako ljubeznjiviga in krotkiga človeka vidil, kakor je bil s. Frančišk; in pravi, de kadar ga je v prvič vidil, je kmalo spoznal v njegovim obličji, zadržanji in govorjenji popolnoma podobo Jezusove krotkosti in ljubeznjivosti, in ga je precej perserčno ljubil.

Ali ravno leta sveti Vincenc, ki tako hvali in čisla krotkost svetiga Frančiška, je bil tudi sam neizrečeno krotak in ljubezniv; in ne od narave, ampak z božjo pomočjo in z vednim perzadevanjem si je bil to čednost pridobil. Od narave je bil k nagli jezi nagnjen, in se je včasi v mladosti, in tudi ko je bil že odrašen, z naglo jezo pregrešil. Ali kadar je vidil, de ga je Bog poklical, nov red začeti in v družnji svojih duhovnov živeti, je začel perserčno Boga prositi, de naj mu gnado da se poboljšati; in si je po tem zmiram tako resnično perzadeval, lepo čednost krotkosti zadobiti, de je zares tako krotak, prijazin in poterpežljiv postal, de je bilo viditi, kakor de bi bil drug človek.

„Krotkost je čednost, v kateri je prava ime-

*) IV. Bukve Mojz. 12, 3.

nitnost serca. Ravno zato posvetni ljudje večidel nimajo te čednosti, zato ki je imenitnost serca v njih le majhna in nepopolnoma; in desiravno niso precej perpravljani z ojstrimi in nespodobnimi besedami začeti, jih vendar hudo občutijo in jih obilno povernejo, kadar jim jih kdo reče; in tako s svojo jezo in s svojim maševanjem pokažejo, de je njih serce nagnusno in ne imenitno. Božji služabniki pa, desiravno so žaljeni in zaničevani, z besedami ali z djanjem, ostanejo zmiram mirni in krotki, in s tem pokažejo pravo imenitnost serca.“ — Tako piše sveti učenik Tomaz Akvin.

Leta sveti učenik je to, kar je z besedo učil, tudi v djanji dopolnil. Veliko preganjanja in zaničevanja je imel prestati, posebno od svojih lastnih bližnjih ljudi, kadar se je bil v duhovski stan podal; ali nikoli ni bilo viditi, de bi ga bilo to razžalilo ali vjezilo, ampak z mirnim sercam in s pravo keršansko krotkostjo je vse zadovoljno prejel in stanovitno preterpel.

Od bogaboječiga cesarja Konstantina se bere, de so mu enkrat nekteri ljudje veliko razžaljenje storili in so ga gerdo zaničevali. Kadar je cesar to zvedil, ni nič rekel in je voljno poterpel. Njegovi prijatli so mu rekli, de ne sme te reči tako pustiti, ampak de mora leto zaničevanje ojstro kaznovati, ker so mu tako veliko rano v obraz storili. Na to se je krotki Konstantin z roko po obrazu pošlatal, in je nasmejč rekel: Nobene rane ne najdem v svojim obrazu. — In je svojim razžaljivcam iz serca odpustil.

Z nobeno rečjo svojimu bližnjimu tako le-

piga zgleđa dati ne zamoremo, kakor z ljubeznivo krotkostjo.“ — Pravi s. Frančišk Salezi.

V življenji svetiga Frančiška Ksaverja se bere, de so ga njegovi tovarši, misijonarji, v časi le zato obiskati šli, de so vživali njegovo prečudno krotkost in ljubeznjivost, in de so se po njegovim zgledu v tej lepi čednosti poterdovali.

S. Ignaci je enkrat s svojim tovaršem blizo ljudi mem šel, ki so na polji želi. Kadar so ga vidili, so se začeli smejati in se norca iz njega delati. Ali on se ni le zavolj tega nič jezil, ampak je obstal in jih je mirno poslušal; in po tem ko so nehali, jim je dal sveti žegin in je naprej šel. Kadar so leti ljudje to njegovo veliko krotkost vidili, jih je bilo sram, in jim je bilo žal, de so tako gerdo govorili, in so rekli: Ta je svetnik.

Z vsimi ljudmi se moramo krotko in pobleвно pogovarjati, in s tistimi čednostmi z njimi ravnati, ktere pridejo iz dobriga in keršanske ljubezni polniga serca, to je, s prijaznostjo, z ljubeznivostjo, s ponižnostjo. S temi čednostmi si nar ložej perdobimo serca ljudi, in jih nar popred h kaki reči perpravimo, ki jim je zoperna.“ — Tako govori s. Vincenc.

S. Frančišk Salezi je z vsimi ljudmi z veliko ljubeznivostjo in krotkostjo ravnal, zatorej je pa tudi z njimi vse storil, kar je hotel, in nobedin se ni mogel njegovim ljubeznivim besedam dolgo zoperstaviti. Vse ljudi je častil in spoštoval, vse je z ljubeznijo sprejel, in vsim je perserčno rad pomagal in ustregel, kolikor je le mogel; zatorej je pa tudi tako moč in oblast

imel čez serca vsih ljudi, ki so ga poznali, de mu nobedin ni mogel nič odreči. In kakor si je perzadeval, vsim ustreči, in vsim vse biti: ravno tako so si tudi vsi perzadevali, njegove želje dopolniti, ktere so zmiram le na to šle, de bi vsi ljudje Bogu zvesto služili in po potu zveličanja hodili.

„Včasi, je ena sama beseda zadosti, de se potolaži človek, ki je ves vnet od jeze; in včasi je ena sama beseda zadosti, de se človek v jezo perpravi, in de se grozno škodljiva grenkost v njegovim sercu obudi.“ — Pravi s. Vincenc.

S. Markari pušavnik je s svojim tovaršem v mestu Nitrija šel, kjer je bilo še veliko nevernikov. Njegov tovarš je šel naprej, je srečal duhovniga nevernikov, ki je tram na rami nesel in hitro tekkel, in mu je rekel: Kam greš, hudobni duh? — Ta beseda je nevernika tako razžalila, de je tram kje vergel, in je pušavnika tako otolkel, de ga je skorej ubil. Na to je spet tram na ramo vzel in naprej tekkel. Ko je prišel do s. Makarja, ga je letá prijazno pozdravil, rekoč: Bog ti daj zdravje in srečo, delavic! Nevernik mu je odgovoril: Prav storiš, de me prijazno pozdraviš. Na to mu je s. Markari z ljubeznivo krotkostjo rekel: Le zato te pozdravim, de te nekoliko zaderžim, de se spočiješ; se preveč trudiš in preveč tečeš s tem tramam. Leta sveta krotkost in prijaznost je tako serce tega nevernika ginila, de se je k nogam s. Makarja vergel, rekoč: Iz tega spoznam, de si ti služabnik praviga Boga. Ne bom te več zapustil, dokler tudi meni takiga

oblačila ne daš, kakor ga ti nosiš. Je tedaj z njim šel; in je v stan spokornih pušavnikov stopil. — *Krotka beseda perdobi prijatle in potolaži sovražnike.* *)

„Ker v našim popotvanji na tem svetu ni drugači mogoče, kakor de se srečujemo, in de smo vsi edin drugimu na potu, nam je treba imeti veliko zalogo krotkosti, de bomo zamogli premagati neprevidene perložnosti k jezi, in bomo ohranili serčni mir.“ — Tako govori s. Frančišk Salezi.

Španjski kralj Filip II. je enkrat po noči dolgo pismo Rimskemu papežu pisal; in kadar je dokončano bilo, ga je dal svojimu pisarju, de bi ga s peskam posul in zapečatil, pisar pa, ki je bil ves zaspan je namesti peska tinto na pismo ulil, in se je tako ustrašil, de je skorej v omedlevco padel. Kralj pa mu ni nič družiga rekel, kakor: *Pernesi mi papirja.* — In je z mirno krotkostjo pismo prepisovati začel.

S. Remigi škof, je bil previdil dragino in lakoto, in je tedaj veliko žita nakupil, de bi ubogim ljudem pomagal. Ali desiravno je bil perserčno dobrotljiv, je vender imel svoje sovražnike, kateri so njegovo žitnico nalaš zažgali. Kadar je s. Remigi to zaslišal, je hitro na konja sedel in na pomoč perhitel, pa je kmalo vidil, de je prepozno. Je tedaj mirno iz konja stopil, in se je ognju perbližal, (ker je bilo mraz) in je nasmejoč rekel: *Ogenj je vender le tudi dobra reč.* —

„Nekteri ljudje so viditi zlo krotki, tako

*) Sir. 6, 5.

dolgo, dokler vse po njih volji gre; kakor hitro jih pa kaka težava ali kako zopergovorjenje zadene, se precej vnamejo z jezo. Taki ljudje so kakor žerjavca pod pepelam. To ni tista krotkost, katero nas je Jezus učil, de bi nas sebi podobne storil. Moremo biti, kakor lilije med ternjem; lilije, desiravno jih ternje bode, so zmiram prijetne in voljne.“ — Tako uči s. Bernard.

Dva posvetna gospoda, ki sta s. Frančiška Salezja sovražila, sta grozno razžaljivo in zaničljivo pismo temu svetimu škofu spisala, in sta mu ga poslala, ko je ravno imel na prižnico iti, ker sta mislila, de ga bo to močno v pridgovanj motilo. S. Frančišk je mislil, de je kako oznanilo v tem pismu, in ga je precej prebral; ali desiravno je bilo polno razžaljivih besedi ni vendar nobeniga nar manjšiga znamnja nejevolje na tem svetim škofu viditi bilo. Po pridgi je uprašal cerkveniga služabnika, kdo je to pismo pernesil, in je precej šel obiskat tista dva gospoda; in brez de bi bil od pisma kej govoril, jih je prosil, de naj mu povesta, v kateri reči jih je razžalil. Kadar sta mu to povedala, (desiravno ni bilo nič pregrešniga zraven za svetiga Frančiška), je pokleknil in njiju je odpusjenja prosil. Leta ponižna krotkost svetiga škofa je njiju tako v sêrcu ginila; de sta ga tudi ona dva prosila, de naj njima odpusti, in sta v prihodnje zmiram njegova velika prijatla bila.

Lepi zgledi svete krotkosti se tudi najdejo v življenji svete Frančiške Fremiot. Leta svetnica je bila vikša Salezjanarskiga reda, kteriga je s. Frančišk Salezi postavil. Pergodilo se je, de je mlada gospodična v ta red stopila,

s katero se je imenitin mladenič oženiti želel. Leta mladenič je tedaj prišel s sveto Franciško zavolj tega govoriti, in ji je veliko grozno razžaljivih besedi rekel: ali ona ga je mirno in z veseljem poslušala; in kadar je odšel, je svoji tovaršici, ki je vse slišala, rekla: Nikoli me ni nobena hvala tako veselila, kakor besede, ki mi jih je leta dobri mladenič rekel. Le to mi težko dene, de je v jezi in v grehu. Molimo za-nj, de bi ga Bog razsvetlil. — In njene molitve so bile uslišane, zakaj ta mladenič se je kmalo po tem spoznal, in je prišel sveto Franciško odpušenja prositi. Po tem je tudi on v kloster šel, in je zvest služabnik božji in velik pridigar postal.

„Kadar želiš sovražnike spraviti, de bi si edin drugimu odpustili; ali ljudi, ki se kregajo, potolažiti, ali koga h kaki reči pregovoriti: si moraš perzadevati, de krotko in ljubeznivo govoriš, kolikor je mogoče. Boš vselej več opravil in boš ložej premagal, ko boš odjenjeval in se poniževal, kakor ko bi ojestro govoril. Kdo ne vé, de se več muh vjame z eno samo unčo medu, kakor z sto bariglami jesiha?“ — Tako pravi s. Francišk Salezi.

Od veliko svetnikov se bere, de so posebin dar imeli, sovražnike spraviti in potolažiti; pa vselej zravin tudi bere, de niso z ojstrim zapovedovanjem, ampak le s prošnjami, in s krotkim in ljubeznjivim pregovarjenjem sovražne serca premagovali.

„De si ne bote zastonj perzadevali duše k Bogu obračati, morate prijetno olje krotkosti v vino svoje gorečnosti viliti, zato de vaša goreč-

nost ne bo preveč ojštra, ampak dobrotljiva, mirna, poterpežljiva in polna usmiljenja. Zakaj človeško serce je tako vstvarjeno, de z ojštostjo le še bolj terdo postane, krotkost pa ga popolnoma omeči. Zravin tega se moramo spomniti, de Jezus Kristus je prišel požegnat dobro voljo; in če mu prepustimo svojo dobro voljo, de naj jo on vodi, naše dobro perzadevanje ne bo zastoj.“ — Pravi s. Frančišk Salezi.

Ravno leta s. Frančišk je tudi z nar terdovratnišmi grešniki z veliko ljubeznijo in krotkostjo ravnal, in si je perzadeval, jih le z dobroto in prijaznostjo spreobniti in k pokori perpeljati; zakaj duh dobrote je duh božji. — Enkrat se mu je velik grešnik spovedoval, in je svoje grehe tako pravil, de je bilo viditi, de jih clo nič ne občuti, in de mu ni nič žal, de je z njimi Boga razžalil. Kadar je s. Frančišk to vidil, se je začel v spovednici jokati. Grešnik je mislil, de se mu je kaj pergodilo, in ga je vprašal, kaj mu je; ali s. Frančišk mu je rekel, de naj se le naprej spoveduje. Po tem je leta grešnik še druge grehe, ki so bili še hujši kakor prvi, povedal, in je ravno tako malo žalosti in duha pokore pokazal, kakor od začetka; in s. Frančišk je zmiram zdihoval in jokal. To se je temu človeku čudno zdelo, in ga je tedaj vprašal, zakaj se tako joka. — Zato ko se ti ne jokaš! mu je odgovoril sveti škof. — Te besede in leta perserčna dobrota in ljubezin s. Frančiška so tega grešnika, (kakor je sam po tem perpovedoval), tako omečile, de se je spreobniti in pravo pokoro storil.

S. Vincenc je zmiram in povsod prijazin in

krotak bil; posebno pa je na prižnici s tako ljubeznijo in perserčnostjo govoril, de je serca svojih poslušavcov, posebno kmetiških ljudi, tako omečil, de so velikokrat po pridgi za njim šli, so ga z solzami prosili, de naj jih spove. — Enkrat je s. Vincenc velikiga grešnika nekimu svojih duhovnov izročil, de naj skusi ga na pot pokore perpeljati. Leta duhvin si je, kolikor je mogel, s tem terdovratnikom perzadjal, de bi ga spreobernal; pa ni mogel nič z njim opraviti; je tedaj s. Vincenca prosil, de naj mu on kej pové. S. Vincenc ga je tedaj k sebi poklical, in komej mu je z svojo navadno ljubeznivostjo in serčno dobroto govoriti začel, mu je precej serce omečil; kmalo po tem se je spreobernal in je lepo živeti začel; in je potlej večkrat rekel, de prečudna krotkost in ljubeznivost, s katero mu je s. Vincenc govoril, mu je popolnoma serce premagala, in de nikoli ni slišal nobeniga človeka tako ljubeznjivo od Boga govoriti, kakor je ta duhovin govoril.

Od s. Franciška Ksaverja se bere, de je enkrat v mestu Makao v Indii zunaj pridgoval in nekteri razujzdani mladenči in neverniki so ga zasramovali, in so začeli kamnje va-nj lučati. Ali on ni nič zavolj tega nejevoljin bil, in je le še dalje pridgoval; in letá njegova poterpežljiva krotkost in dobrota je takrat veliko več nevernikov spreobernala, kakor njegova pridga.

„Kakor je nemogoče, brez vere Bogu dopasti, *) tako je nemogoče brez krotkosti ljudem dopasti in jih prav voditi“ — pravi s. učenik Bernard.

*) Hebr. 11, 6.

Tega svetiga učenika je to, kar tukej pravi, lastna skušnja naučila; zakaj od začetka, kadar je bil ravno vikši svojiga kloštra postal, je z ojstrostjo svojim podložnim zapovedoval; ali desiravno so njegovi podložni dobro spoznali in častili njegovo učenost in svetost, mu vender niso nič prav pokorni bili. Po tem mu je Gospod Bog misel dal, de naj poskusi z dobroto in ljubeznivostjo svoje podložne po potu pokoršine voditi. To je tedaj storil, in s tem si je tako njih serca perdobil, de so mu po tem vsi radi in zvesto pokorni bili.

Od kralja Teobalda se bere, de kadar je na kraljevi sedež povzdignjen bil, je tako rekel: Ker zdej drug stan nastopim, imam tudi druge namene: Do zdaj sim hud in neprijazin bil in sim le z ojstrostjo ravnal; zdaj pa sklenem, vse z dobroto in ljubeznijo storiti.

Bil je v starih časih moder cesar, ki je imel dva sina. Kadar je na smertno posteljo prišel, je vse vikši svojiga cesarstva skup poklical in jim je rekel: Veste de imam dva sina; obedva sta dobra, pa vender mislim, de mlajši bo boljši kraljeval, kakor stariši; zakaj zravin drugih čednost, ki jih obedva imata, je mlajši krotkiga in pohlevniga serca, se tudi rad z drugimi posvetova in po njih besedah stori; stariši pa je nagle jeze, in kadar je jezin, se spozabi; *in jeza je sovražnica dobriga sveta, in pokonča vso modrost.*

„Kdor ima ljudi v svoji skerbi in oblasti; ne sme nikdar nehati, jih zavolj njih pregreškov svariti, in se mora tudi njih hudobnim namenam in djanju vstavljati, kadar je treba, to de vse-

lej s krotkostjo in mirno, posebno kadar jim mora take resnice praviti, ki jih neradi poslušajo in neradi prejmejo. Lete resnice se morajo, tako rekoč, skuhati per ognji keršanske ljubezni, de se jim njih srova ojstrost odvzame. Če se to ne stori, bodo te resnice kakor nezrelo sadje, ktero našiga života ne redi, ampak mu veliko več škodje. Ni je reči bolj grenke in zoperne, kakor zelena lušina orehova, kadar je srova; kadar je pa v cukru skuhana, je sladka in prijetna, in dobra za želodec. Ravno tako tudi svarjenje, ki je zoperno samo na sebi, postane ljubeznjivo in prijetno, kadar je skuhan per ognji keršanske ljubezni, in posladkano s perserčno krotkostjo. Kadar resnica ali svarjenje, ki ga z ustmi izrečemo, ni s krotkostjo posladkano, je očitno znamenje, de ni še prave ljubezni v našem sercu.“ — Tako uči s. Frančišk Salezi.

S. Frančišk Borgja je svoje podložne zmiram z veliko ljubeznijo in krotkostjo svaril. Kadar je kdo kej majhniga pregrešil, je imel navado reči: Bog ti to odpusti! Ko bi te vender mogel viditi sveto živeti! Moj ljubi brat! kako si to rekel, ali storil? — Kadar je pa kdo kej večiga pregrešil, ga je k sebi poklical in prijazno posvaril; in če se je poboljšal, ni po tem nikdar več njegoviga pregreška v misel vzel.

Kadar je imel s. Vincenc koga posvariti, mu je s tako krotkostjo, in tako perserčno in ljubeznjivo govoril, de so se tudi nar terši serca omečile, in de nobedin ni mogel njegovi močni ljubezni zoperstati. — S. Vincenc je spričeval, de je samo trikrat v svojim življenji z ojstrostjo

svaril, ker je mislil, de mora tako storiti; pa obstoji, de s tistim svarjenjem ni nič dobriga opravil; z dobroto in krotkostjo pa je skorej vselej opravil, kar je želel. — **S. Vincenc** je per svojim svarjenji tri lepe postave imel, ki so našiga spominja in posnemanja vredne: *Pervič*; kadar ni bila velika sila, ni nikoli nobeniga precej po pregrešku svaril, ampak je pred dobro premislil in se je z **Bogam** posvetoval, kaj naj reče in kako naj svari. Tudi je grešniku čas pustil, se ohladiti in spoznati. Po tem ga je prijazno nagovoril in vprašal, če hoče dober svét poslušati. Zravin je spoznal, de je sam veči grešnik kakor drugi. — *Drugič*; kadar je kej dobriga v njem vidil, ga je narpred pohvalil, in si je s tem pot k njegovimu sercu perpravil. Po tem mu je govoril od njegoviga pregreška, zravin ga je pa zmiram izgovarjal, kolikor je po pravici mogel; in potlej mu je perpomočke svetoval, po katerih bo zamogel na pravo pot priti; in iz ponižnosti je rekel, de so ravno leti perpomočki tudi njemu potrebni. — *Tretjič*; mu je rekel, de naj nikar ne obupa, ampak naj terdno sklene, se poboljšati; in mu je upanje dal, de bo po božji previdnosti iz tega pregreška kej dobriga prišlo, ker se bo grešnik po tem bolj ponižal, in bo potlej z veči ponižnostjo **Boga** ljubiti začel. — **S** takim preljubeznivim svarjenjem je skorej vselej tudi nar terdovratniši grešnike na pot pokore in keršanskiga življenja perpeljal.

„Jako dobro je, de si perzadevamo, svoje govorjenje in zaderžanje prijetno storiti. De to storimo, moramo biti ponižni, poterpežljivi, spošt-

ljivi, perserčni, postrežljivi, in se v vsih rečeh, ktere niso grešne, v voljo drugih vdati. Posebno se moramo varovati, de nobenimu zoper ne govorimo, kadar ni zares potrebno; in kadar je to potrebno, se mora z veliko krotkostjo in previdnostjo storiti, de se bližnji ne razžali, in de se kako prepiranje ne začne, zakaj iz prepiranja družiga nič ne pride kakor grenkost; in prepiranje ne pride toliko iz ljubezni resnice, kakor velikoveč iz tega, ki smo preveč navezani na svoje misli in zapopadke.“ — Pravi s. Franžišk Salezi.

V življenji s. Vincenca se bere, de ga ni nikdar bilo slišati se prepirati, ali kako reč terditi, ki ni bila potrebna; ampak v takih rečeh, ktere niso bile prav potrebne za božjo čast in za zveličanje duš, je vsakimu svojo misel pustil in se ni hotel prepirati.

„Perzadevajmo si, de bomo ljubeznivi, krotki in ponižni z vsimi ljudmi, posebno pa s tistimi, ki so naši tovarši po božji previdnosti, kakor postavim, naša družina; in ne bodimo (kakor so nekteri) drugej angelji, doma pa hudobni duhovi.“ — Tako govori s. Frančišk Salezi.

Leta častitljivi svetnik nam je posebno v tem lepe zglede zapustil. Z veliko dobrotnostjo, ljubeznijo in ponižnostjo je z vsimi svojimi tudi nar nižmi služabniki ravnal, in jih ni nikoli žalil, ne z besedo, ne v djanji. Kadar jim je kej zapovedati imel, jim ni z ojestrostjo govoril, ampak jih je le prosil; in kadar mu niso dobro stregli, ni nič rekel, in jim je, kolikor je le mogel, malo zapovedoval. Kadar so kej pre-

grešili, jih je vselej posvaril, zato ko je to njegova dolžnost bila; ali njegovo svarjenje je bilo tako ljubeznjivo in dobrotljivo, de jih je bilo sram, de so tako ljubeznjiviga gospodarja razžalili. — V njegovim življenji se bere, de nikdar ni bilo znano, de bi bil kak gospodar s svojimi služabniki lepši ravnal, kakor on; in de tudi nikdar noben gospodar ni bil tako ljubljen od svojih služabnikov, kakor on.

„Močno se nasproti stavi svoji nepoterpežljivosti, in v vsih okolišinah bodi dobrotljiv, prijazin in krotak z vsimi ljudmi; posebno si perzadevaj tudi s tistimi dobrotljiv in prijazin biti, ki so ti zoperni.“ — S. Francišk Salezi.

Leta sveti škof je ravno tako ravnal, kakor tukej govori. Desiravno je tolikanj svetih opravil imel, posebno veliko pisanja, je vender s poterpežljivostjo vsaciga poslušal, ki je k njemu prišel; in desiravno se je nekteri po nepotrebnim dolgo per njem pomudil, ni zavolj tega nikdar nejevoljin postal, ampak ga je s poterpežljivo krotkostjo poslušal, dokler je hotel govoriti.

„Nar vikši stopnja keršanske krotkosti je to, kadar človek tiste ljudi, ki so mu zoperni, in ki se mu včasi sovražne, nehvaležne in nagajive skažejo, vender obiskuje, jim postreže, jih časti, in se z njimi zmiram in povsod ljubeznjivo in prijazno pogovarja.“ — Pravi s. Francišk Salezi.

Bere se od ravno tega s. Franciška, de je s svojo prečudno krotkostjo tudi veliko krivovernikov k sveti katolški veri spreobernal. Med tem je bila tudi stara krivoverna gospa, ktera

je dolgo časa, vsaki dan po trikrat ali štirikrat k njemu prišla; in desiravno od začetka ni clo nič zamogel z njo opraviti, jo je vender vselej prijazno sprejel, jo je poterpežljivo poslušal, in je z veliko dobroto z njo govoril. Na zadnje se je vender spreobernila, in je s. Francišku rekla, de zdaj spozna, de katolška vera je prava zveličanska vera, in de nobene misli več zoper to vero nima, kakor le to se ji še čudno zdi, zakaj katolška cerkev prepoveduje svojim duhovnam se ženiti. Na to ji je s. Francišsk odgovoril: To je katolškim duhovnam potrebno; zakaj ko bi oženjeni bili in obilno družino imeli, bi ne mogli tako lahko svojih duhovskih opravil opravljati. Glejte, tudi jest, ko bi imel ženo in otroke, bi ne utegnil, vas tolikokrat in tako dolgo poslušati. — Te besede so gospo bolj prepričale, kakor še tako dolg nauk, in se je popolnoma spreobernila.

S. Franciška Fremiot je dolgo prebivala v hiši svojiga tasta, kateri je imel deklo, ki je bila prevzetna, in ki je raji po svoji glavi ravnala in zapovedovala, kakor pa pokorna bila. Kadar je s. Franciška v hišo prišla, in vidila kako ta dekla ravna, je sklenila, jo z dōbroto in krotkostjo poboljšati in na pravo pot perpeljati, če bo mogoče. Tedaj ji je v vsih rečeh stregla, kolikor je mogla, in je tudi njenim otrokam, (zakaj ta dekla je bila vdova in je otroke imela,) jako veliko dobriga storila, jih je učila, oblačila in čedila, kakor svoje lastne otroke; in tudi ni svojim služabnikom nikdar perпустиła, de bi bili tej dekli ali njenim otrokam kej žaliga rekli ali storili, ampak jim je vedno perporoče-

vala, de naj jim dobri bodo. — Ali z vsimi temi dobrotami vendar le ni zamogla hudobno dekle spreobrniti in poboljšati, desiravno je sedem let tako dobrotljivo z njo ravnala. Njeni prijatli so ji tedaj rekli, de naj neha, tej nehvaležni ženski tako dobra biti; ali s. Franciška jim je leta spominja vredin odgovor dala: Res bi nehala ji dobra biti, ko bi v nji nobeniga družiga ne vidila, kakor hudobno, nehvaležno žensko. Ali Jezus nam je rekel, de karkoli bomo svojimu bližnjimu, posebno pa revnim ljudem, zavolj njega in v njegovim imenu, dobriga storili, bo tako prejel, kakor ko bi to njemu storili. Z Bogam nič ne zgubimo; in menj ko so nam ljudje hvaležni za to, kar jim dobriga storimo, več bomo od Boga plačila prejeli, če bomo vse zavolj njega storili.

„Varuj se, de nejevoljin ne postaneš in se ne jeziš zavolj pregreškov svojiga bližnjiga; zakaj to bi bila neumnost, ko bi ti vidil, de tvoj bližnji v jamo pade, in ti bi se po tem brez vse potrebe v kako drugo jamo vergel.“ — Tako govori s. Bonaventura.

Od nekiga Kardinala se bere, ki je imel prevzetniga in nepokojniga služabnika. Enkrat se je po nemarnosti tega služabnika velika škoda zgodila; tedaj ga je Kardinal k sebi poklical in ga je z dobroto posvaril; ali služabnik se je s prevzetnostjo zoper njega vzdignil, in mu je veliko razžaljiviga in nespodobniga rekel, gospod je pa le molčal in ga je dolgo poslušal, tako de so se nekteri drugi gospodje, ki so ravno per njem bili, grozno čudili. Na zadnje je leta dobrotljivi Kardinal svojim prijatlam re-

kel: Ne čuditi se, de mu nič ne rečem; jako dobro je, jezo zaderžati, in pameti čas dati, de jezo premaga; zakaj sicer človek, ki hoče svojiga bližnjiga zavolj kakiga pregreška posvariti, sam v greh pade.

„Kadar vidiš in spoznaš svoje lastne nepopolnamosti, moraš zavolj njih zares žalostin biti, ali to de tvoja žalost mora ponižna biti in mirna, ne pa nepokojna in jezna; zakaj s tem se več hudiga, kakor dobriga stori.“ — Tako pravi s. Frančišk Salezi.

Od tega nam je ravno ta svetnik lep zgled dal, ker je rekel: Ko bi jest v kak greh padel, bi se razjezil sam zoper sebe in bi si ne rekel: Ali nisi ti zares nesrečin in malopridin človek! Kolikokrat si sklenil, tega greha ne več storiti, in zdaj si ga spet storil! Sram te bodi do smerti! Ne povzdigni več svojih oči proti nebesam, ne-sramni puntar, ki se vzdiguješ zoper svojiga Boga! — Tako bi jest ne govoril sam sebi, ampak z dobroto in krotkostjo bi si rekel: Oh, ubogo moje serce! glej, spet sva padla v jamo, ki sva se je že tolikokrat ogniti sklenila. Oh! vstaniva in zapustiva jo enkrat za vselej. Sa-upajva v božjo milost; Bog nama bo pomagal, de bova v prihodnje bolj stanovitna v dobrim; hodiva pa zmiram po potu ponižnosti. Nikar ne obupajva, in bolj skerbno se v prihodnje varovajva, in bova zmiram na dobrim potu ostala. — Tako bi jest svojimu sercu govoril, in po tem bi terdno sklenil, ne več v ta greh pasti, in se vsih keršanskih perpomočkov zoper ta greh poslužiti.

Kadar je s. Alojzi v kak majhin greh pa-

del, (zakaj smertniga greha ni nikoli storil,) mu je bilo zares grozno žal, ali vendar ni zavolj tega *preveč* žaloval in obupal, ampak je zdihnil in rekel: *Semlja je dala svoj sad.* *)

„Kdor želi, pravi mir serca zadobiti, in ne zmiram v nepokoju in v težavah živeti, ne sme *preveč* žalovati zavolj dušne suhote, zavolj dušnih skerbi, zavolj raztresenja v molitvi in zavolj hudobnih skušnjav in misel.“ — Tako uči s. Terezija.

Kristjan v tih okolšinjah si mora to zmiram perzadevati, de v svoje skušnjave in hudobne misli ne pervoli; vse drugo pa zravin mora božji previdnosti prepustiti.

S. Frančišk Salezi je pobožni duši, ki se je v svojih dušnih težavah z njim posvetovala, tako pisal: Ti bi raji brez vsiga pregreška in brez vse težave živela, kakor pa v nepopolnamostih in v dušnih težavah. Ravno to tudi jest želim; in tako bi bili v nebesih. — Tvoje serce je nepokojno, in misliš, de sovražtvo, ki ga imaš do svojih nepopolnamost, ni pravo. — Gotovo ni pravo, zato ki si zravin še nepokojna v sercu. Sovraži tedaj svoje nepopolnamosti, zato ki so nepopolnamosti; zravin jih pa ljubi, zato ki ti dajejo spoznati, de si prazin nič, in ker ti perložnost dajejo; se v ponižnosti in v drugih čednostih vaditi; in Bogu dajejo perložnost, ti svoje usmiljenje skazovati.

„Bodi zmiram krotak in prijazin, tudi v sredi svojih opravil; s tem boš lep zgled drugim dajal.“ — Pravi s. Frančišk Salezi.

*) Psalm. 66, 7.

S. Vincenc je neizrečeno veliko za božjo čast in za zveličanje duš delal; ali v sredi svojih nar večih opravil je bil zmiram prijazin z vsimi ljudmi. Prečudno je bilo zares, ko je vsaciga z veselim obličjem in z ljubeznjivimi besedami sprejel, kateri je k njemu prišel, in je vsakimu postregel, kolikor je mogel; in desiravno je imel včasih grozno veliko opraviti, in desiravno so nekteri grozno sitni bili, ki so k njemu prišli, ni bilo nikoli viditi, da bi bil nevoljin, ali v duhu nepokojin.

S. Atanazi piše od s. Antona pušavnika, da je bil zmiram tako zadovoljin in vesel, kakor ko bi bila vsak dan Velikanoč. In pravi, da kadar ga je kdo prišel obiskat, in ko ga je v sredi njegovih tovaršev najdil, ga je kmalo lahko spoznal, brez da bi ga bil kdej popred vidil, po veliki prijaznosti in ljubeznjivosti, ki se je na njegovim obrazu svetila. — Njegovo veselje, pravi dalje s. Atanazi, in njegova velika prijaznost in ljubeznjivost, je prišla iz terdniga zaupanja večniga zveličanja; zakaj v duhu je bil zmiram v nebesih, in to ga je tako prijazniga in veseliga storilo.

„Vedite in terdno verjemite, da vse tiste misli, ki nas nemirne delajo, ki nam nepokoj serca dajejo, niso od Boga, zakaj Bog je *kralj miru*; *) ampak pridejo od hudobniga duha, ali iz lastne ljubezni, ali pa iz tega, ko sami sebe preveč obrajtamo; to so tisti trije izvirk, iz katerih pride naš nepokoj. Kadar nam tedaj take misli pridejo, jih moramo precej zavreči, in jih

*) Iza. 9, 6.

ne smemo clo nič poslušati.“ — Tako govori s. Francišsk Salezi.

Ravno zato je bil ta svetnik tako mirin in vesel, in nikdar nepokojin v sercu; zakaj skušnjave hudobniga duha ga niso premaknile, svoji lastni ljubezni je bil večno sovražstvo napovedal, in perserčno je ponižin bil.

„Ponižna krotkost je čednost vsih čednost, ktero nam je Jezus tolikanj perporočil; toraj jo moramo zmiram in povsod v djanji skazovati. Hudiga se moramo varovati, pa z mirnim duham; dobro moramo storiti, pa zmiram le s krotkostjo. Vzemite si ta nauk k sercu. Kadar vidite, de zamorete kej z ljubeznijo storiti, storite; to pa, kar brez prepira ne morete storiti, pustite. Z eno besedo, mir in krotkost morata zmiram verh vsiga našiga djanja stati, kakor stoji olje verh vode in vsih drugih pijač.“ — Tako pravi s. Francišsk Salezi.

Od ravno tega svetnika se bere, de je rekel: Ktera reč na svetu bi le zamogla nam serčin mir vzeti? Ko bi se vsi ljudje na svetu edin zoper družiga vzdigovali, bi jest zavolj tega ne bil nič nepokojin. Ves svet ni toliko vredin, kakor mir serca. — In kakor je govoril, tako je tudi ravnal. Zatorej je raji kako opravilo popustil, kakor de bi ga bil z gerdo in s silo opravil, ker je vidil, de persiljene reči ne terpe dolgo; in je vse božji previdnosti prepustil, de naj Bog stori, kar je človeku nemogoče.

„Če ti je mogoče, se nikdar ne jezi; nikar nikoli za nobeno reč jezi ne odpri vrat svojiga serca, zakaj če jeza v tvoje serce pride, je ne boš zamogel kmalo vun izgnati, kakor bi hotel,

in je tudi ne boš zamogel zmagati. Če vidiš, de je jeza po tvoji slabosti prišla v tvoje serce, precej vso svojo moč vkup vzemi, in skusi, de ga spet vmiriš. Ali vse to se mora s krotkostjo storiti, pa ne z gerdo in s silo; in se moraš dobro varovati, de svoje serčne rane še hujsi ne storiš, kakor je že.“ — Tako pravi s. Frančišk Salezi.

To kar tukej pravi leta častljivi svetnik, je vzal iz svoje lastne skušnje. Neizrečeno si je perzadeval, de ni nikdar jezi odperl vrat svojiga serca, desiravno je bil po naravi grozno k jezi nagnjen. — Kadar jeza moja ubogo serce preberne, pravi ta svetnik, ker hoče po sili va-nj priti; kadar se mi glava vname, in ko moja kri vre, kakor ko bi v piskru per ognji stala; na vse to nič ne porajtam, in per vsim tem ne neham prijazin biti. In desiravno mi narava pravi, de bi se lahko včasih po pravici vjezil, nočem njeniga glasu nikdar poslušati. — To niso bile le prazne besede s. Frančiška, ampak per vsaki perložnosti je tako ravnal, kakor tukej govori. — Enkrat je imenitin gospod k njemu prišel, in mu je začel s hudimi in nespodobnimi besedami očitati, de mu je neko krivico storil. S. Frančišk je bil popolnoma nedolžin, in si je s prijaznimi besedami perzadeval, temu gospodu skazati, de je v zmoti. Ali gospod se je le če dalje bolj razjezil, in je če dalje hujsi besede škofu govoril. — Kadar je odšel, je s. Frančišk duhovniku, ki je zravin bil, rekel: Leta gospod je bil zadosti jezin, ga ni bilo treba še bolj jeziti. Ko bi mu bil še jest hude besede dajal, bi se bil še bolj jezil, zato sim le s lepo

z njim ravnal. — V življenji ravno tega s. Frančiška se bere, da je bil od začetka in po svoji naravi močno k jezi nagnjen, in da njegova velika in prečudna poterpežljivost in krotkost ni bila dar narave, ampak da si jo je z božjo pomočjo, po svojim vednim perzadevanji perdobil. In je spričeval sam od sebe, da je bil terdno sklenil, jezo zmiram z vso močjo premagovati in zatirati, in da si že dva in dvajset let perzadeva, si čednost krotkosti perdobiti. Tudi se bere od njega, da se je po njegovi smerti v njegovim truplu najdilo, da ni že nič več žolča v njem bilo, ampak da je njegov žolč ves v kroglicah bil, ki so bile terde kakor kamen; znamenje, da je jezo neizrečeno in vedno premagoval in zatiral.

„Perpomochki zoper jezo so: *Pervič*; kolikor je mogoče, se moramo varovati, da se jeza v nas ne vzdigne; in kadar se že začne vzdigovati, moramo precej misel v kako drugo reč obrniti. *Drugič*; po zgledu aposteljnov, kadar so vidili, da se morje vzdiguje in da so v nevarnosti, se moramo k Bogu obrniti in ga pomoči prositi; zakaj on zamore naše serce vmiriti. *Tretjič*; kadar nam kri vre, ne smemo govoriti. *Četrtič*; perzadevati si moramo, krotkost in ponižnost precej skazovati v besedah in v djanji.“ — Tako uči s. Frančišk Salezi.

Leta svetnik, ker je bil tako krotak in dober, je bil velikokrat od posvetnih ljudi z besedami zaničevan in žaljen; ali tako je bil uterjen v poterpežljivi krotkosti, da se ni nikdar razjezil. De bi se ložej jeze obvaroval, kadar mu je kdo kej žaliga rekel ali storil, si je nar-

pred spomnil, de ga Bog vidi in sliši; in po tem je premislil kako dobro lastnost tistiga človeka, ki mu je kej razžaljiviga rekel, in je le z ljubesnijo in krotkostjo z njim govoril. Kadar je pa vidil, de z vsim tem nič ne opravi, je molčal, in se je pustil zaničevati, kolikor je kdo hotel. In je večkrat rekel: Jest sim svojimu jeziku to postavo naredel, da kadar mi bo kdo kej rekel, kar bi me zamoglo v jezo perpraviti, bo mogel mirin biti in se ne ganiti.

Navadi se imeti krotko, prijazno, pokorno serce, de boš vsakimu rad jenjal v vsih perpušenih rečeh iz ljubezni do svojiga preljubeznivi-ga Boga. . . Zatorej postavi vsako jutro svoje serce v ponižnost, v mir in krotkost; in čez dan ga večrat poglej v svojih opraviilih, in če ga vidiš, de ni prosto in mirno, ga spet v mir postavi.“ — Pravi s. Francišsk Salezi.

S. Vincenc je imel navado, v vsih perpušenih rečeh le po volji drugih ljudi ravnati in vsakimu precej jenjati, de je sam sebi in drugim serčni mir ohranil.

„Dober perpomočik, si perdobiti pravo krotkost serca, je tudi to, de se navadimo, vse svoje dela modro in ne prenaglo opravljati, in vse svoje besede prijetno in počasi izreči. — Kadar je tvoje serce v miru, zmiram stori to, kar ti tukej perporočam, in tako se boš navadil krotkosti. In de bo tvoje serce zmiram krotko in prijazno, se navadi, vse svoje dela v božji pričujočnosti opravljati, in kakor ko bi ga slišal, ki ti zapoveduje, jih opravljati.“ — Tako uči s. Francišsk Salezi.

Verin kristjan, ki ve, de je Bog zmiram

pred njim, bi imel božjo pričujočnost vedno v spominji ohraniti, in bi se imel zmiram bati, de bi kej ne rekel ali ne storil, kar je zoper božjo voljo.

„Velik perpomocek, si vedni mir serca ohraniti, je to, de vse iz božjih rok prejmemo, *kar-koli* se nam pergodi in *kakor* se nam pergodi.“

— Pravi s. Dorotej.

Bog je sveti Katarini iz Siene na znanje dal, de človek si mir serca nar ložej perdobi in ohrani, če premisli in terdno veruje, de vse, kar se na svetu zgodi, se zgodi po volji ali po perpušenji vsigamogočniga Boga; in de Bog nikdar ne perпусти, de bi se komu kej pergodilo, kar ni zares nar boljši za-nj.

Kadar so služabniki kralja Davida jezni postali zoper Semeja, ki je kralja zaničeval in preklinjal, jim je rekel, de naj puste govoriti. Bog mu je zapovedal, je rekel David, de naj tako zoper mene govori. *) — Ne, kakor de bi bil Bog zares Semeju zapovedal, tako pregrešne besede govoriti, zakaj Bog nam nikoli ne zapoveduje grešiti; ampak Bog je Semeja njegovi hudobii prepustil, po kateri je svojiga kralja preklinjal; in spokorni kralj David je leto zaničevanje za pokoro vzel, ktero mu je Bog zavolj njegovih grehov naložil.

Od božje služabnice Serafine se bere, de v vsih težavah in nesrečah, ki so jo zadele, je zmiram mir serca ohranila in je v vsih rečeh Boga hvalila. Imela je navado reči: Bog je naš oče; kar z nami stori in kar nam pošlje,

*) II. Kralj. 16.

je v naše zveličanje. Kadar nam kakošna reč ni v zveličanje, jo nam gotovo ne pošlje.

Osma jablana.

Pridnost v dobrih delih.

„Kakoršne so naše dela, takošni smo mi. Če so naše dela dobre, smo dobri; če so hudobne, smo hudobni; zakaj mi smo drevesa, in naše dela so sad. Dela tedaj kažejo, kakošni je kdo.“ — Tako govori s. učenik Avguštin.

To nas je Jezus prvi učil, ker nam je perporočil, se hinjavcov in zapeljivcov varovati; in nam je rekel, de jih bomo kmalo lahko po njih delih spoznali, kakor se drevo po njegovim sadji spozna.

S. Bonaventura je sam sebe in druge vedno perganzjal, svoj čas zmiram v dobre dela obertiti, in je imel navado reči, de toliko nebeške časti zgubimo, kadar kako uro po nepridnim zapravimo, kolikor bi zamogli v tisti uri dobrih del storiti.

„Ni zadosti, dobrih del opravljati, ampak si moramo perzadevati, de jih tudi *dobro* opravimo, po zgledu Gospoda našiga Jezusa Kristusa, od kteriga je zapisano, *de je vse dobro storil.* *) Si moramo tedaj perzadevati, vsa-

*) Mark. 7, 37.

ko reč v duhu Kristusovim storiti, to je, s tisto popolnamostjo, na tisto vižo, in s tistim namenom, s katerim je on svoje dela opravljajal. Če svoje dobre dela drugači opravljamo, si bomo namesti plačila velikoveč kaznijo zaslužili.“ — Pravi s. Vincenc.

To se očitno skaže v zgledu farizejev. Koliko so leti ljudje dobrih del opravili! So se pogosto postili, so veliko molili, so obilno ubogajme dajali, i. t. d. In vender si niso z vsimi svojimi dobrimi deli nič pred Bogom zaslužili, zato ko jih niso *dobro* opravljali, ker jih niso iz ljubezni do Boga, ampak iz lastne ljubezni opravljali.

Kristjan je k božji službi poklican; in kakoli dela, bi imel vedno misliti, de za Boga dela in de mu njegov Gospod zmiram v roke gleda. — S. Ignaci je vidil eniga svojih bratov v kloštru, ki je svoje dela nepopolnoma in zanikerno opravljajal, in ga je vprašal, za koga dela; mu je odgovoril, de za Boga dela. Na to mu pravi s. Ignaci: To je zares žalostno! Ko bi ti za *ljudi* delal, in bi svoje dela zanikerno opravljajal, bi ne bil tako kriv; ali ker za *Boga* delaš, in svoje dela tako slabo opravljaš, Bogu velika nečast storiš.

„Veliko jih je, ki mislijo, de ne morejo drugači pokore storiti za svoje grehe, kakor z ojstrimi *telesnimi* spokornimi deli. Ali gotovo je, de dobro pokoro za svoje grehe tudi tisti stori, ki vse svoje dobre dela s tem namenom opravlja, de bi Bogu dopadljive bile. V takim djanji je veliko popolnamosti in veliko zaslužnja.“ — S. Francišk Salezi.

V življenji nekterih svetnikov ni viditi ostrih telesnih spokornih del, pa vendar so bili veliki prijatli božji. Njih svetost in popolnamost je bila posebno v tem, de so svoje navadne in vsakdanje dela zvesto, popolnoma, in Bogu k časti opravljali. Bili so v majhnim zvesti, in zato jih je Bog vzel v nebeško veselje. *)

„Ko bi človek na tem svetu zamogel viditi, kaj bo najdil na unim svetu za svoje dobre dela, bi ves svoj um, svoj spominj, svojo voljo in vso svojo moč v drugiga nič ne obračal, kakor v dobre dela; in vse težave in zopernosti bi ga ne zamogle ostrašiti in odverniti.“ — Tako piše s. Katarina iz Genve.

To so vsi svetniki dobro zapopadli, zato so si za dobre dela tolikanj perzadevali, in so vse težave in vse terpljenje z velikim veseljem prestali. — S. Frančišk Serafinski je imel navado reči: *Tako veliko je veselje, ki me na unim svetu čaka, de mi je vse terpljenje na tem svetu prijetno.* — Zares je vse terpljenje tega sveta kakor nič proti prihodnjim zveličanju, ki nas v nebesih čaka. **)

„Perzadevati si mora človek, de ni v *zunanjim* posebin, ampak v *znotranjim*; to se pravi, de mora človek navadnje vsakdanje opravila opravljati, tode prav in popolnoma, v tistim kraji, na tisto vižo in ob tistim času, kakor so zapovedane. In navadnih opravil ne sme na navadnjo vižo opravljati, (kakor zanikerni posvetni ljudje), ampak bolj čisto in popolnoma. Kadar

*) Mat. 25, 23.

**) Rim. 8, 18.

človek tako ravná; se po zunanjim nič od družih ljudi ne razloči, ampak le po znotranjim; in to je velika čednost, in je neizrečeno veliko vredno.“ — Tako piše sveti učenik Bernard.

Ravno od tega svetiga učenika se bere letá kratka, pa vender velika hvala, *de v navadnih rečeh ni bil navadin.*

„Ne bodi tak, kakor so tisti, kateri mislijo, de se mora prav veliko reči storiti, če se hoče popolnoma biti; ampak bodi, kakor tisti, kateri spoznajo, de popolnamost je to, kadar se dobro in prav opravi, če je tudi malo. Zakaj bolji je, malo opraviti, pa dobro in prav, kakor pa veliko reči začeti, in nobene prav opraviti. Zares, *malo in dobro, malo in dobro, to je nar boljši.* Tedaj, če si hočemo kaj zaslužiti, in če hočemo Gospodu svojimu posebno ustreči, nam ni treba, več opravil začeti, ampak to, kar opravljamo, moramo boljši in bolj popolnoma opravljati.“ — Tako uči s. Francišk Salezi.

Kakor od drugih dobrih del, tako tudi od ustne molitve ravno to velja. Nekteri kristjani mislijo, če bodo le veliko molitve vsak dan opravili, bo že prav; tega pa ne pomislijo, *kako* molijo. Per ustni molitvi je to navadno, de več ko se je opravi, slabši je. Toraj bi bilo boljši, menj molitve opraviti, pa s pobožnim in zbranim duham, kakor veliko, pa z raztresenjem in brez premislika. „*Malo in dobro, malo in dobro, to je nar boljši,*“ posebno per ustni molitvi. — Drugači je pa, kdor ima dar notranje molitve. Leto molitev so nekteri svetniki po osem, po deset ur zaporedama opravljali, in več ko so je opravili, boljši je bil. Kdor pa tega daru nima,

in se le zmiram svojih navadnih molitvic posluži, naj le raji malo in dobro moli, kakor veliko in slabo.

„Gospod Bog ne meri naše popolnamosti po številu in po velikosti naših del, ki jih za-nj storimo, ampak po tem, *kako* jih storimo, to je, po *ljubezni*, ki jo per svojih delih do Boga imamo. Naše dela so tolikanj popolnši, kolikor jih z bolj čisto veliko ljubeznijo do Boga opravljamo, in kolikor menj zravin lastniga veselja in hvale išemo v tem življenji in v unim. — Pravi s. Janez od Križa.

S. Frančišk Borgja spričuje, de njegove pridige včasi niso ne njemu ne drugim ljudem dopadle, pa so vender vselej dober sad pernesle; zato ki je od svoje strani toliko storil, kolikor je mogel, in ki je vse le iz ljubezni do Boga storil.

Ravno to se tudi spozna iz tega, kar Jezus od tiste vboge vdove spričuje, ki je le dva venarja ubogajme dala, drugi pa so sreberne in zlate dnarje dajali; in vender pravi Jezus, de je ona več dala, kakor vsi drugi. Samo na sebi sicer ni bilo več, ampak pred Bogam je bilo več, zakaj Bog ne gleda toliko na naše darove in dobre dela, kakor na ljubezin, s katero jih opravljamo. Ljubezin lete vdove je mogla velika biti, ker je vse, kar je premogla, iz ljubezni tje dala. — Kdor toliko, kolikor zamore, iz ljubezni do Boga stori; če je še tako majhno samo na sebi, je veliko pred Bogam,

„Če hočemo svoje dela dobro opraviti, jih moramo s čistim namenam in z dobro voljo opraviti, le zato, de bi Bogu dopadli. Dobra volja je duša naših del, in čisti namen je njih

vrednost, in nam jih tudi lahke in prijetne stori.
— Pravi s. Francišsk Salezi.

S. M. Magdalena de Pazzi je imela navado, svoje podložne neprevidama vprašati: Iz kteriga namena to delaš? — Včasih je nektera odgovorila, de nima nobeniga posebniga namena per tem delu. — In ona ji je rekla: Ali ne vidiš, de s tem vse zasluženje zgubiš, ker iz ljubezni do Boga ne delaš? Bog takih del ne prejme z dopadenjem. Storimo vse iz ljubezni do Boga.

V cerkvenih zgodbah se bere od božjiga služabnika **Pamba**, de je enkrat posvetno plesavko srečal, ki je bila grozno nečimerno napravljena; in je začel zdihovati in se jokati. Njegov tovarš ga je vprašal, zakaj se tako joka; in božji slušabnik je odgovoril: Objokujem svojo dušno revšino; zakaj jest si ne perzadevam tako skerbno, de bi Bogu v vsih svojih delih dopadel, kakor si ta ženska perzadeva, de bi posvetnim ljudem dopadla.

Ktere so tiste dela, iz kterih pride naše zasluženje in naša popolnamost? Vse dela in opravila, ki jih imamo, posebno pa navadnje in vsakdanje: Zakaj lete dela nar bolj pogosto opravljamo, zatorej moramo na-nje bolj kakor na vse druge svoje oči obrniti, in si perzadevati, de jih dobro in pridno opravimo; zakaj kakoršne bodo naše navadnje vsakdanje dela, taki bomo tudi mi pred Bogam. Če bodo lete dela dobre, bomo tudi mi dobri; če bodo slabe, bomo slabi.“ — Tako uči **Pater Rodriguec**.

Od svete **Jederti** se bere, de je menj posebnih spokornih del opravljala, kakor njene tovaršice, zato ki so ji njeni vikši marsiktero oj-

stro spokorno delo zavolj njeniga slabiga zdravja prepovedali. Po zunanjim soditi, je imela menj zasluženja pred Bogam, kakor njene tovaršice; pa je vender veliko bolj popolnoma in sveta bila, kakor vse druge. Zakaj? Zato ki je vse svoje navadnje in vsakdanje opravila, ki niso same na sebi nobeniga posebniga zasluženja imele, bolj popolnoma in z veči ljubeznijo do Boga opravljala, kakor vse druge njene tovaršice.

„Med navadnimi opravili moramo posebno dušne opravila (postavim: premišljevanje, molitev, božjo službo itd.), nar bolj per sercu imeti, de jih dobro opravljamo, in de jih tudi pred vsimi drugimi opravili opravimo, kadar nam potreba ali pa pokoršina drugači ne ukazuje. Zakaj dušne opravila se posebno zavolj Boga opravljajo, in nas narpred k popolnamosti perpeljejo. Če leté dela zanikerno opravljamo, nas bodo zadele tiste strašne besede, ki jih je Sveti Duh v svetim pismu govoril: *Preklet je, kdor delo Gospodovo nezvesto opravlja.*“ *) — Tako uči s. Vincenc.

S. Filip Neri je dušne opravila tako per sercu imel in jih je tako zvesto opravljal, de kadar je molil ali maševal, ali svete bukve bral, ali brati ali pridgovati slišal, je bil ves v to zamišljen, in se je večidel zravin jokal; včasih tako, de si je oblačilo z solzami zmočil.

„Kadar je prerok Elizej svojiga učenca Gieza poslal, de naj gre v življenje obudit sina Sunamitiške žene, mu je perporočil, *de naj se z nobenim človekam na potu ne zgovarja.* **)

*) Jerem. 48, 10.

**) IV. buk. kralj. 4, 29.

To pomeni, de kadar je kdo v dušnih opravilih in ko z Bogom govori, se ne sme v posvetnih rečeh muditi, in se z ljudmi pogovarjati.

„Sveta maša je gotovo nar imenitniši, nar svetejši, Bogu nar prijetniši in nam nar zaslušniši opravilo, ki se zamore na svetu storiti. Kadar se sveta maša bere, je veliko angeljev okoli altarja, kateri s ponižnostjo leto skrivnost gledajo z neizrečenim začudenjem in počastenjem. Torej mora mašnik, ki jo bere, z veliko čistostjo, z zbranim duham, s pobožnostjo in častjo k altarju perstopiti.“ — Tako piše s. Lorenc Justinian.

Ker je sveta maša tako velika in sveta skrivnost, bi si imeli kristjani močno perzadevati, po zgledu svetnikov božjih, se s posebno pobožnostjo per nji znajdi. Ko bi mi zamogli s telesnimi očmi tiste angelje viditi, ki so okrog altarja, kadar se sveta maša bere; ali ko bi Jezusa zamogli viditi, ki je v sveti hostji na altarji pričujoč, bi nas groza obšla, in bi se gotovo spodobno zadržali. Ali sveta vera nas uči, de je to res tako. Verjemimo tedaj, brez de bi vidili, in bomo še bolj srečni, kakor ko bi s telesnimi očmi vidili, in po tem še le verjeli. *)

„Spraševanje vesti, ktero vsi dobri kristjani opravijo, predenj spat gredo, de vidijo, kako so se zadržali ta dan, in če so šli nazaj ali naprej; leto spraševanje vesti je neizrečeno dobro, ne le samo zato, de človek svoje hude nagnjenja ukroti in svoje grešne navade zapusti, ampak tudi, de si perdobi čednosti, in de dobro

*) Jan. 20, 29.

opravi svoje navadnje opravila. Premisliti pa se mora, de nar boljši spraševanje vesti ni to, kadar si človek le perzadeva, de svoje pregreške spozna, ki jih je ta dan storil; ompak si mora posebno tudi perzadevati, de svoje grehe iz serca sovraži, in de terdno sklene, jih ne več storiti.“ — Tako uči Pater Avila.

Vsi svetniki in služabniki božji so spraševanje vesti vsak večer zvesto opravljali in tudi drugim perporočevali. Posebno pa ga s. Ignaci vsim kristjanam močno perporoča, in pravi, de leto spraševanje je še več vredno, kakor molitev; zakaj spraševanje vesti nam da to v djanji skazovati, kar z molitvijo zadobimo. In sam spričuje, de če je kdej kej dobriga v svojim življenji storil, je prišlo iz pridnosti, s katero je vsak dan spraševanje svoje vesti opravil.

S. Hieronim piše, de so clo ajdovski modrijani leto spraševanje svojim učencam perporočevali. Modri Pitagora jim je zapovedal, de naj se vsak dan dvakrat, zjutrej in zvečer, čez te tri reči na tanko sprašujejo: **Kaj sim storil? Kako sim to storil? Kaj sim opustil, ki bi bil imel opraviti?** — Ravno to je tudi modri Seneka svojim učencam perporočal. — Kakošin lep zgled dajejo leti neverniki vsim kristjanam, kateri so včasi v tej reči bolj nezvesti, kakor so oni bili.

„Kralj David pravi: *Hvalita Boga, solnce in luna.* *) Kako zamoreta solnce in luna Boga hvaliti? S tem ga hvalita, ker dobro opravita opravilo, kteriga jima je Boga dal. In velika je hvala, katero mu dajeta. — Glej, ravno

*) Psalm 148, 3.

tako tudi ti lahko cel dan Boga hvališ, če dobro opravljaš vse dela in opravila svojiga stanu.“
— Tako uči s. Hieronim.

Leta lepi nauk svetiga cerkveniga učenika Hieronima naj posebno tiste kristjane potrošta in razveseli, kateri si morajo s terdo službo vsakdanji kruh perdobiti, in ki ne utegnejo veliko moliti. Če navadnje molitve zjutrej in zvečer opravijo, čez dan pa svoje dela iz ljubezni do Boga zvesto opravljajo in jih njemu darujejo, bodo ravno tako Boga hvalili, kakor pušavniki in menihi, kateri skoraj cel dan molijo in božjo hvalo pojo.

„Ne bojmo se, de bi nas opravila, ki jih iz *pokoršine* opravljamo, če so tudi še tako mnogo in težke, od Boga odvernile; zakaj če jih le njemu v čast opravljamo, imajo veliko moč, nas še bolj terdno z Bogam skleniti. Kako bi le zamogle tiste reči nas od Boga odverniti, ktere našo voljo z njegovo zedinijo? — Zmota, v kateri so nekteri, pride iz tega, ker mislijo, de so že od Boga odločeni, kadar so odločeni od tiste sladkosti, ktero občutijo, kadar so v mirnim premišljevanji z Bogam zedinjeni. Res je, de per delu ne občutijo vselej tiste sladkosti (desiravno se včasi še bolj občuti per delu, kakor sicer), ali kadar jo dobrovoljno zapustimo iz ljubezni do Boga, nič zravin ne zgubimo, ampak veliko dobimo. Torej ko bi opustili svoje delo, ali pa bi ga popolnoma ne opravili, iz tega namena, de bi se z Bogam zedinili v molitvi, v branji, v premišljevanji in v samoti, bi s tem zares Boga zapustili, in bi

se le sami s sabo, in s svojo lastno ljubeznijo zedinili.“ — Tako uči s. Frančišk Salezi.

Od božjiga služabnika se bere, ki je bil klošterski kuhar, in ki je vse dela zvesto opravljal, in kadar je vse opravil, je šel moliti, in je per molitvi nebeške sladkosti občutil. Kadar je vidil, de v molitvi toliko sladkosti občuti, je svojiga vikšiga prosil, de naj komu drugimu kuho izroči, de bo on več časa za molitev imel. Vikši mu je to pervolil. Z veseljem se je tedaj k molitvi podal, in je skoraj cel dan molil; ali družiga ni občutil per molitvi, kakor suhoto in raztresenje. Kadar je to vidil, je vikšiga prosil, de naj ga spet nazaj postavi k njegovimu navadnimu delu. To mu je vikši spet pervolil; in kadar je po dobro opravljenim delu k molitvi prišel, je spet neizrečene nebeške sladkosti občutil. — Tako je tedaj Bog svojimu služabniku pokazal, de ni njegova volja, de bi kristjan le molil, in zavolj molitve svoje navadnje dela zapustil; ampak de hoče, de naj kristjan *moli in dela*.

„Tudi majhne dela so velike, kadar so dobro storjene; tako de je bolj Bogu prijetno in bolj njemu k časti majhno delo, kteriga le zato storimo, de bi Bogu dopadli, kakor veliko delo ktero ni iz tega namena storjeno. Tedaj si moramo posebno perzadevati, de dobro opravimo majhne opravila, ki so lahke in ki jih zmiram pred sabo imamo, če si želimo božjo prijaznost če dalje bolj perdobiti.“ — Tako govori s. Frančišk Salezi.

S. Ignaci je spričeval od eniga svojih tovaršev, ki je bil zidar, de kolikor zeglov je po-

ložil in kolikokrat je z kladvam udaril, toliko kron si je v nebesih zaslužil, zavolj dobriga in čistiga namena, s katerim je vse svoje dela posvečeval.

Od svetiga Frančiška Ksaverja se bere, da je vse svoje nar manjši dela zvesto in dobro opravljal; in je imel navado reči: Nikar se ne motimo; kdor ni zvest in pridin v majhnih rečeh, tudi v velikih ni.

S. Terezija pravi, da z eno samo prošnjo iz očenaša se več dobriga stori, če se iz serca in le iz ljubezni do Boga izreče, kakor s celim očenašam in z velikim številam očenašov, če se brez premislika in brez dobriga namena zmolijo.

„Kdor ni skusil, ne more verjeti, koliko zadobimo zasluženja, kadar si perzadevamo, da se v majhnih rečeh ne pregrešimo; zakaj hudobni skušnjavic z majhnimi pregreški zverta majhne luknje v našo vest, skozi ktere pa potem veliki grehi v njo pridejo.“ — Tako govori **S. Terezija**.

S. Lorenc Justinian se je bolj skerbno majhnih grehov varoval, kakor velikih, in je večkrat rekel, da varovati se smernih grehov, to ni za božje služabnike, ampak za posvetne ljudi.

„Glej, da per svojih delih in opravilih, nikdar Boga ne pozabiš; in ne veruvaj, da s tem, ko boš le v svoje delo mislil, boš nar več opravil; zakaj če te Bog zapusti, boš precej per prvi stopnji z obrazam na zemljo padel. Stori raji, kakor otroci, kteri se z eno roko svojiga očeta derže, in z drugo jagode in malence okoli mej tergajo. Misli v svoje delo; ali pogosto pogledaj gori proti nebeškemu Očetu,

de spoznaš, če mu je tvoje delo prijetno, in de ga pomoči prosiš. Če tako ravnaš, boš vse tudi še tako težke opravila boljši in ložej opravil. Poglej presveto devico Marijo, kako ljubeznjivo z eno roko svoje dela opravlja, in z drugo pestova svojiga sina Jezusa, Gospoda našiga.“ — Tako pravi s. Frančišk Salezi.

S. Roza iz Lime v Ameriki je per svojih vsakdanjih delih svoje serce zmiram per Bogu imela, tako de kadar je hišne dela za potrebo družine opravljala, ali kadar je z ljudmi govorila, ali kadar je kam šla, z eno besedo, zmiram in povsod, je gledela z dušnimi očmi prelepo obličje svojiga ljubiga Ženina. Prečudno je bilo, de leta vedni spominj božje pričujočnosti, ki je njeno dušo tako ljubeznivo napolnil, je ni nič zamaknil, tako de je bila ob enim popolnoma z Bogam sklenjena, in je z ljudmi govorila, jim perpravne odgovore dajala, jim svetovala itd. In je vse, kar je bilo per hiši treba, tako dobro in ročno opravljala, kakor ko bi ne bila v nič družiga mislila, kakor v svoje delo, desiravno je bila z svojo mislijo vsa v Bogu.

Bil je pobožin škof, ki je veliko pisal za božjo čast in za zveličanje duš, in je zravin zmiram v Boga mislil. Kadar včasi ni vedil, kako bi to zapisal, de bi bilo boljši, je k Bogu zdihnil: Gospod, kako hočem to zapisati? Gospod, uči me, kako naj to povem. — In včasi, kadar je bil zapisal to, kar je mislil, de je nar boljši, je svoje pisanje Bogu daroval, rekoč: Gospod, naj bo to tebi v čast in dušam v zveličanje; ti daj mojemu pisanju praviga duha. O Gospod, življenje vsih stvari! ti daj letim čer-

kam življenje. — Včasih, kadar mu je dopadlo, kar je bil zapisal, je vzel papir v roke in ga je k luči perbližal, rekoč: Moj Bog, hočeš, da ga sožgem? V tem pisanju ni nič mojiga. Naj zgori in naj bo pokončano vse, kar je moje lastno, če je zoper tvojo sveto voljo! — Tako je letá služabnik božji svojo delo zmiram v božji pričujočnosti opravljal, in torej ni nič storil, kar bi bilo Bogu zoperno. — Srečin kristjan, kateri per vsih svojih delih in opravljenih zmiram v Boga misli, kakor ko bi ga pred sabo vidil. Srečin je, kdor ima svoje roke per delu in svoje serce per Bogu.

„Stori zvesto to, kar Bog zdej od tebe imeti hoče, in prepusti mu skerb in misel za prihodnje. Če boš tako ravnal, boš gotovo velik dušni mir zadobil.“ — Tako pravi sveta Frančiška Fremiot.

Od s. Frančiška Salezja se bere, da kadar je kako delo opravljal, si je perzadeval, da ga tako dobro storiti, kakor ko bi nikoli in nobeniga družiga opravila na svetu ne imel.

S. Gregor iz Nacianca piše od svoje matere, da je bila vsa v vsakim delu, in da je vsako reč popolnoma opravila, tako da kadar jo je kdo vidil v domačih hišnih delih, bi bil lahko mislil, da za nobeno drugo reč nima skerbi, kakor za domačijo; in kadar je bila v dušnih opravilih, je bilo viditi, kakor da bi nikoli nobene druge reči ne opravljala, kakor božjo službo. Z eno besedo, vsako delo, ki ji je v roke prišlo, je s tako ljubeznijo in skerbjo opravila, kakor ko bi nikoli in nobeniga družiga dela ne imela.

„Božje dela se večidel počasu opravijo, in imajo svoj začetek in svojo rastvo. Tedaj si ne smemo perzadevati, vse na enkrat in naglo opraviti, in ne smemo misliti, de je vse zgubljeno, če se kaka reč na enkrat ne opravi; ampak se mora počasu naprej iti, vedno Boga prositi, in se poslužiti tistih perpomočkov s kterimi nas duh božji navdaja, in nikdar tistih, ki pridejo iz napčnih postav tega svetá.“ — Tako uči s. Vincenc.

Ravno ta sveti Vincenc je imel lepo in modro navado, vse svoje dela in opravila mirno in počasu opravljati, in ni nikdar prenaglo kakiga opravila začel, in potem ko je bilo začeto, ga tudi ni prenaglo opravljal; tako de so posvetni ljudje rekli, de je preveč počasin. Ali skušnja je pokazala, de njegova počasnost ni nikdar nič skazila, ampak velikokrat so se vsi začudili, kedar so vidili, kakošne velike in težavne opravila je leta revni duhovin sam opravil, kterih bi veliko drugih ljudi vkup nikdar ne bili opravili, ko bi jih bili tudi s še tako veliko gorečnostjo začeli.

„*Pervi zaderžek*, zavolj kteriga svojih opravil dobro ne opravljamo, je ta, de kadar smo per enim delu, že v družiga mislimo, ki ga imamo storiti, ali ki smo ga že storili; s tem se naše dela zaderžujejo in medejo, in nobeno se prav ne opravi. — Če hočemo vse svoje opravila prav in dobro opraviti, moramo le v tisto misliti, ki ga ravno zde v rokah imamo, in si perzadevati, de ga tako dobro opravimo, kolikor nam je le mogoče, in moramo vse misli in skerbi za druge opravila takrat vnemar pustiti. In kadar bo to storjeno, ga pustimo iz

misli, in obernimo vse svoje misli v delo, ki ga imamo po tem storiti. — Tako uči Pater Avlia.

Od svete nune, Marije po imenu, se bere, da ravno v tistem času, kadar jo je bil Bog z nebeškimi sladkostmi obilno obdaroval v samotnim premišljevanji, je mogla iz pokoršine veliko hišnih del opravljati, tako da je skorej cel dan v tih delih bila, ker je mogla zakristijo, kelder, kuhinjo, mizo, in včasih tudi še vrata in apoteko preskerbeti. In vender je vse tako dobro opravila, da so bile vse zadovoljne; in je zravin še čas najdila za svoje sveto premišljevanje. Kadar je namreč per enim opravilu bila, ni v druge mislila, ampak le v tega, in si je perzadevala, ga prav opraviti. Kadar je bila, postavim, v kuhinji, si je rekla: Zdej si kuharca, in nič družiga; in je tudi po tem ravnala, kakor ko bi nobeniga družiga opravila ne imela, kakor kuho. In kadar je to delo opravila in iz kuhnje šla, si je rekla: Zdej pa nisi več kuharca. In tako per vsih drugih opravilih.

„*Drug zadržek* je naglost. Varuj se naglosti, zakaj ona je poglavitna sovražnica prave pobožnosti; in nobena reč, ktera se je s preveliko naglostjo storila, ni bila še dobro storjena. Hodimo počasu in le zmiram *naprej* hodimo, in bomo delječ prišli.“ — Pravi s. Francišk Salezi.

S. Filip Neri je svoje spokornike zmiram opominjal, da naj se v nobeni reči, in tudi v dušnih opravilih, nikdar ne prena glijo; in jim je večkrat rekel: Ne smete misliti, da se mora v enim dnevu storiti, in da bote v enim mescu svetniki postali. To ni po pameti.

„*Tretji zadržek* je maloserčnost ali ca-

gljivost in skerbljivost. Bodi pridin in zvest v vsih svojih opravilih; ali če ti je mogoče, nikar preveč skerbi in težav zravin ne imej, to je, nikar jih ne opravljaj z nepokojnim sercam, z maloserčnostjo, in ves otožin; in varuj se dušnih težav per svojih opravilih, zakaj te težave pamet motijo in nas zaderžujejo, de tudi takih reči dobro ne opravimo, ki nam niso težavne. Velike opravila nas ne motijo tako, kakor majhne, kadar nam jih veliko na enkrat pride. Torej tudi majhne opravila mirno prejmi, in si perzadevaj, de jih zaporedama eno za drugim opraviš, brez nepokojnosti. Če tako ravnaš, boš vse svoje tudi majhne dela z velikim zasluženjem opravil.“ — Tako pravi sveti Francišk Salezi.

Leta sveti škof je imel velikokrat z ljudmi nizkiga stanu opraviti, ki so mu včasi zavolj kakih majhnih reči veliko časa vzeli; pa jih je vender zmiram s ponižno poterpežljivostjo poslušal. In kadar mu je kdo rekel, de ni prav, de zavolj tih majhnih reči toliko časa zgubi, je odgovoril: Kaj pa hočete, de naj storim? Te reči, ki so same na sebi majhne, se tistim, ki mi jih perpovedujejo, velike zdé; in želé polajšani in potolaženi biti, kakor ko bi njih opravki še tako veliki bili. Bog že vé, de mi zdej ni treba večiga opravila, kakor s tem ljudmi govoriti, in vsako opravilo mi je enako, de le zravin Bogu služim. In kadar to opravilo po božji volji opravljam, desiravno je majhno, nisim dolžan družiga opravljati. In če prav premislimo, ali ni to veliko in imenitno opravilo: božjo voljo storiti?

„Med velikim številam perpomocikov, de svoje opravila dobro opravimo, je *pervi perpomocik* ta, de vsako delo tako opravimo, kakor ko bi imelo zadnje delo našiga življenja biti. — Torej si per vsakim svojim opravilu tako reci: Ko bi vedil, de bom mogel precej po tem delu umreti, ali bi ga hotel storiti? ali bi ga hotel tako opravljati, kakor ga opravljam?“ — Tako govori s. Vincenc.

Bere se od pobožniga duhovniga, ki je imel navado, se vsako jutro pred mašo spovedati. Kadar je zbolel, so ga njegovi prijatli opomnili, de naj se spové, kakor za smert; zakaj je bil močno bolan. Ali on jim je odgovoril: Gospodu Bogu bodi čast in hvala! Trideset let je že, kar sim začel se vsak dan tako spovedovati, kakor ko bi bil imel precej po spovedi umreti.

„*Drugi perpomocik* je, de le na današnji dan mislimo. Hudobni skušnjavic je prebrisan, in veliko kristjanov tudi s tem straši in jih od pobožniga življenja odvraca, ker jim kaže, kako težko je, toliko let, do konca svojiga življenja, tako varno živeti, in vse reči tako na tanko in popolnoma storiti. — Tedaj, kadar človek le na današnji dan misli, to zapre vrata tem skušnjavam, in s tem tudi človeška trudnost in slabost veliko pomoči zadobi. Zakaj kdo bi se ne zamogel *en dan* perzadevati, de bi, kolikor je mogoče, dobro svoje dela opravil? Naj si tedaj zjutrej reče: *Dans* si hočem perzadevati, de dobro opravim svoje navadnje dela. — Če tako ravna, bo ložej v pobožnim življenji ostal, kakor ko bi le zmiram vse skup premišljeval, de si bo mogel vsak dan tako perzadevati do konca

svojiga življenja. — In tako, če si človek le današnji dan perzadeva, po keršansko živeti, mu bo to v navado prišlo in mu ne bo več težavno.“ — Tako uči božji služabnik Rodriguec.

V življenji svetnikov se bere od pušavnika, ki je imel veliko skušnjav prestati zavolj posta. Precej zjutrej je čutil veliko lakoto in velike slabosti; ali ker so pušavniki navado imeli, se vsak dan do treh popoldan postiti, ni hotel zjutrej jesti, in de bi se ložej premagoval, je tako sam sebi rekel: Desiravno sim lačin in slab; bom vendar lahko do devetih počakal; kaj je to taka reč, do devetih počakati? — Ob devetih si je spet rekel: Zdej je devet, pa moram do dvanajstih počakati: ko sim do devetih počakal, bom tudi do dvanajstih. — Ob dvanajstih je djal svoj stari kruh namakat in je rekel: Predinj se dobro namoči, bo ravno tri. — In ob treh je svoje molitve opravil in jedil. Tako si je leta spokornik dolgo perzadeval, se skušnjavam hudobniga duha ubraniti; nazadnje mu je pa Bog gnado dal, de se je lahko cel dan postil, brez slabosti in brez skušnjav.

Od družiga pušavnika se bere, ki je imel hude skušnjave iz pušave iti, spokorno življenje zapustiti in spet med posvetnimi ljudmi živeti; zakaj skušnjavic ga je s to mislijo motil, de mu bo nemogoče, cel čas svojiga življenja tako oestro živeti, kakor so pušavniki takrat živeli. — Ali kaj je storil leta spokornik? Vsak večer, predinj je spat šel, je rekel: To noč v zadnjič tukej spim; jutri bom zapustil pušavo. — In drugi dan zjutrej je rekel: Naj bo! Iz ljubezni do Boga bom še dans tukej ostal. — In tako

je ravnal celih devet let, dokler mu ni Bog lete nevarne skušnjave odvzel, in potem mu je gnado dal, terdno skleniti, do konca svojiga življenja v pušavi ostati; kakor je tudi res ostal in v sveti pokori umerl.

„*Tretji perpomoček.* Nektere sicer dobre in pobožne duše so v tej zmoti, de mislijo, de se notranji mir ne da ohraniti med opravili in težavami. — Večiga nepokoja in guganja vender nikjer ni, kakor v barki na morji; in vender ljudje, ki so v nji, počivajo in spé. In magnetna igla v barki je zmiram le proti polnoči obernjena, naj se barka premetava in suče, kakor hoče. Ravno tako mora tudi naša volja v vsih težavah in delih zmiram le v en kraj obernjena biti, to je, v božjo voljo.“ — Tako uči s. Francišk Salezi.

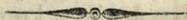
Med drugimi svetniki je tudi s. Vincenc to vedno v djanji skazoval. Neizrečeno veliko je imel včasi opraviti, in mnoge in težavne so bile njegove opravila. Ali ni zravin nikoli svojiga notranjiga miru zgubil, ampak je vse mirno, poterpežljivo in stanovitno opravil. To se je posebno takrat vidilo, kadar je bil kraljevi svetovavec postal; in zravin tege je bil vikši svojiga reda in drugih bratovšin, ktere je bil on vpejljal. Vsak dan je imel z veliko ljudmi opraviti, ki je vsak s kako drugo rečjo k njemu prišel, in je mogel zdaj svetovati, zdaj svariti, zdaj prositi, zdaj zapovedovati. — Kdo bi ne bil takrat mislil, de mora ves raztresen in razmišljen biti? Ali v sredi svojih mnogih in težavnih opravil je s. Vincenc zmiram mirin, v Bogu zbran, prijazin in dobrovoljin bil, zato ko so vse nje-

gove misli, besede in dela le v en kraj obrnjene bile, namreč v presveto božjo voljo.

„Vse naše dela in opravila imajo svojo vrednost le po tem, *kakor je naša volja, z božjo voljo sklenjena*; tako de, če jem ali se razveselujem, in če to storim iz tega namena, ko vem, de je to božja volja, več zravin zaslužim, kakor ko bi svoje življenje dal brez tega namena. — Dobro v spominji ohrani to, kar ti tukej pravim; in kadar boš kako opravilo imel, spomni se tega nauka, in boš svoje opravilo dobro opravil.“ — Tako uči s. Francišk Salezi.

To je dobro razumel neki božji služabnik, ki je v duhovski pokoršini živel, in ki je terdno veroval, de skozi usta vikšiga mu Bog svojo voljo oznanuje. Imel je namreč navado reči, kadar je per mizi sedel, ali kej družiga vsakdanjiga opravljal: **Zdej nevernikam pridgovam, kakor s. Francišk Ksaveri; zakaj to, kar je bilo nar boljšiga v njegovih pridgah, je bilo, de je po božji volji v Indii bil in pridgoval. In jest sim tudi tukej po božji volji; in božja volja je, de naj to storim, kar tukej delam.**

Deveta jablana.

Zatajevanje in zatiranje samiga sebe.

„Perva stopinja, ki jo mora tisti storiti, ki hoče hoditi za **Kristusam**, je ta, (kakor pravi

on sam, *) de sam sebe zataji, to je, de zataji in zatira svoje počutke, svoje nagnjenje, svojo voljo, svoj um in vse občutke svoje nature, de jih noče poslušati in jim streči; in de vse to Bogu daruje, in ravno tako tudi vse svoje djanje. To so Bogu grozno prijetni darovi. In v tem zatajevanji in zatiranji se človek ne sme utruditi; zakaj ko bi kdo tako rekoč z eno nogo že v nebesih bil, in bi po tem zatajevanje samiga sebe opustil, bi ravno takrat, ko bi mislil še z drugo nogo v nebesa stopiti, v nevarnosti bil, se pogubiti.“ — Tako uči sveti Vincenc.

Leta svetnik je bil v tej čednosti tako delječ prišel, de se lahko reče, de zatiranje in zatajevanje samiga sebe je bilo tisto mogočno orožje, s katerim se je do konca svojiga življenja bojeval, in je premagoval svojo lastno nature in hudobniga skušnjavca; in s tem je bil vse svoje želje, svojo voljo, svoje nagnjenje in vse svoje počutke tako pod oblast svoje pameti perpravil, de je bilo viditi, kakor de bi njegova natura k hudimu nagnjena ne bila.

„Méra, po kateri spoznamo, kako delječ smo že prišli v duhovskim življenji, je čednost zatajevanja samiga sebe; zakaj gotovo je, de bolj ko si bomo perzadevali se zatajevati, delj bomo prišli na potu popolnamosti.“ — Tako piše sveti učenik Hieronim.

Kadar je s. Francišk Borgja slišal od kteriga praviti, de je svet, je imel navado reči: Če zmiram sam sebe zatajuje, je gotovo svet.

*) Mat. 16, 24.

— In on sam je zato tako svet postal, ker je v vednim zatiranji in zatajevanji samiga sebe živel. Tako je letó čednost ljubil, de tisti dan se mu je nar bolj grenak zdel, kadar nobene perložnosti ni imel, se na telesu ali na duši zatirati in zatajevati.

Mlad pušavnik je enkrat stariga vprašal, zakaj med tolikanj Kristjani, kateri do popolnamosti priti želé, jih je tako malo, ki zares popolnamost zadobé. Na to je stari pušavnik tako odgovoril: Kdor hoče popolnoma biti, mora vsimu svojimu nagnjenju odmreti; in to malokteri stori.

„To mora biti naše posebno opravilo, sami sebe premagovati, in od dneva do dneva rasti v moči in v popolnamosti. Posebno si moramo perzadevati, de tudi svoje majhne skušnjave precej premagamo, postavim kako majhno jezo, slabe misli do bližnjiga, kako nevošljivost, majhne laži, ničimernost itd. Zakaj tako bomo zmiram bolj in bolj močni postali, de bomo tudi velike skušnjave lahko premagali.“ — Pravi s. Frančišk Salezi.

V starih zgodbah se bere, de je neki mož, ki je po obrazu ljudi poznal, kakošniga zadržanja so, pred modriga Sokrata perpeljan in vprašan bil, kakošno saderžanje ima Sokrat. Leta mož ni nikoli popred Sokrata vidil, in tudi ni vedil, kakošniga zadržanje je, ampak je le na tanko njegov obraz in njegovo glavo ogle dal, in po tem je rekel: Leta človek je močno nagnjen k tatvini, k požrešnosti in pijanosti. — Kadar so učenci modriga Sokrata to slišali, so bili tako nevoljni, de so hotli moža pretepst.

Ali Sokrat jih je vstavil, rekoč: Stojte, resnico je ta mož govoril; zakaj jest bi bil tat, požrešnik in pijanic, *ko bi se vedno ne premagoval*. — Tako je govoril in tako je ravnal ajdovski modrijan, kateri ni nikoli Jezusovih nauk slišal; in sramoto dela marsikterimu kristjanu, kateri tolikokrat sliši, kako nam Jezus satajevanje in premagovanje samiga sebe perporoča, in vender vedno po hudobnim nagnjenji svoje narave živi.

Blizo pušave stariga pušavnika so vedno pastirji pasli, ki so zmiram velik šum delali in vpili. Kadar je bil leta pušavnik vprašan, kako zamore tak šum preterpeti, je odgovoril: Res sim jih že mislil posvariti; ali po tem sim se pa premislil, in sim rekel sam sebi: če leté majhne težave prestati ne moreš, kako boš pa kako veliko prestal, kadar ti bo prišla?

S. Francišk Ksaveri se je vedno v majhnih rečeh premagoval, in je večkrat rekel: Ne motimo se; kdor se v majhnih rečeh ne premaguje, se tudi v velikih ne bo mogel.

„Kdor se da svojim telesnim počutkam (ktere tudi živali imajo) premagati, zasluži velikoveč žival, kakor človek, imonovan biti. — Kdor malo porajta na *zunanjo* zatiranje, (na zatiranje svojih telesnih počutkov), ker pravi, de *znotranjo* satiranje, (zatiranje lastne volje, nagnjenja itd.) je boljši, očitno pokaže, de se nič ne zatira in ne zatajuje, ne po zunanjim in ne po znotranjim.“ — Pravi s. Vincenc.

Ravno ta svetnik je v vednim zatiranji svojih telesnih počutkov živel, in je tako sveto sovrastvo do svojiga života imel, de ga je vsak

dan tepel in pokoril; in mu je, kolikor je bilo le mogoče, malo spanja in počutka prvošil. Desiravno je bolehin bil, in včasih komaj dve uri po noči spal, je vendar zjutrej zgođej vstal, in po dnevi ni nikdar spati hotel. Tudi je, kadar je le perložnost najdil, rad mraz ali pa vročino terpel; in kolikor je le mogel, je zatiral in pokoril svoje telesne počutke.

„Zatiranje požrešnosti je A, B, C, to je, prvi začetik duhovskega življenja. Kdor se od te pregrehe zderžati noče, bo težko druge pregrehe premagati zamogel, ki se teži premagujejo.“ — Pravi s. Vincenc.

Ta svetnik je bil po dolgi navadi v zatiranju požrešnosti in v zatajevanju telesnih počutkov tako delječ prišel, de na zadnje že ni nobeniga razložka več med jedmi delal, ampak je vse enako vzel, kar se mu je dalo, če je bilo tudi še tako zoperno, neslano, merzlo ali premalo kuhano: in je tako malo v to mislil, kar je jedil, de je enkrat srove jajca, ki so bile po zmoti pred-nj postavljene, pojedil, brez de bi bil vedil, kaj je jedil. — Kadar je k mizi šel, se je vidilo, de gre nerad; in kadar je jedil, je zmiram v Boga mislil, in je le toliko jedil, kolikor mu je bilo prav potrebno. Nikoli od mize šel, brez de bi si ne bil kej per jedi pertergal.

„Poglavitni zaderžek, kateri nas od popolnamosti odločene derži, je naš jezik; zakaj kdor je tako delječ prišel, de se z jezikom več ne pregreši, je po spričevanju Svetiga Duha, gotovo popolnoma dober človek. *) In ker se

*) Jak. 3, 2.

človek v govorjenji s tem nar večkrat pregreši, ko *preveč* govori, naj je tedaj tvoje govorjenje kratko in odkritoserčno, kratko in usmiljeno, kratko in ljubeznivo.“ — Tako govori s. Frančišk Salezi.

Od svetiga Vincenca se bere, de je imel svoj jezik popolnoma v svoji oblasti, tako de ni bilo nikdar nobene besede zoper ljubezin do bližnjiga, nobene lastne hvale, nobeniga perlizovanja in nobene nespremišljene besede iz njegovih ust slišati. Spričuje se od njega, de je bil včasi že usta odperl, de bi bil kej rekel, pa si je precej spomnil, de bi ta beseda morebiti Bogu ne bila dopadljiva, in je omolčal. Po tem je svoje misli k Bogu povzdignil in je premislil, če bi bilo njemu dopadljivo, to govoriti; in potlej je govoril, ne po nagnjenji svoje nature, ampak bo božjim dopadenji. — Kadar mu je kdo kako reč pravil, ki jo je že vedil, je poterpežljivo poslušal, brez de bi bil na znanje dal, de to že vé; in to je le zato storil, de je svojo lastno ljubezin zatiral, ktera zmiram hoče na znanje dajati, de mi tudi to vemo, kar drugi ljudje vejo. — Kadar je slišal razžaljive besede ali kako očitanje, se ni jezil, se ni pertožil in tudi ne zgovarjal, ampak je poterpežljivo molčal, in je za svoje razžaljivce in sovražnike Boga prosil, de bi jim odpustil. — Kadar je imel veliko težavnih opravil in drugih zopernost, se ni nikdar pertožil, ampak je imel navado reči: Hvala Bogu! Vse za dobro vzemimo, kar nam Bog pošlje.

„Sploh nauk svetnikov je ta, de svoje oči zderzevati in varovati, je gotovo edin nar bolj-

ših perpomočkov k dobrimu in keršanskimu življenju.“ — Tako piše Pater Rodriguec.

V življenji s. Bernarda se bere, de ga je enkrat papež Inocenci z svojimi Kardinali v njegov klošter obiskat prišel. Kadar je papež že blizo bil, mu je s. Bernard z svojimi tovarši naproti prišel; in tako modro je bilo njih zadržanje, de ni nobedin svojih oči povzdignil, de bi leté nar imenitniši in nar vikši duhovske gospode pogledal, tako de so se vsi začudili in Boga hvalili, ker so vidili, kako so se leti menihi premagovali in zatajevali. — Dalje se bere od svetiga Bernarda, de clo v svoji celici, ko je sam bil, je svoje oči vedno zatiral in zadrževal, tako, de kadar je že eno leto v nji bil, ni vedil, kakošna je; in kako je strop narejen. Še bolj je v cerkvi svoje oči varoval, tako de je nikdar ne vedil, kakošna je cerkev, in kaj je v nji.

Od svetiga Lucjana marternika se bere, de je vedno svoje oči tako varoval, in de je njegovo zadržanje tako modro bilo, de so se včasih neverniki, ki so ga le samo vidili, že h keršanski veri spreobrnili, predinj jim je še pridgovati začel.

Kakor je zderževanje oči znamenje svetosti, in perpomoček k veliki popolnamosti; ravno tako so prosti in razujzdani pogledi grozno nevarni in pregrešni, zapeljujejo v velike grehe in dajejo veliko pohujšanje. Premislimo tukej le en sam zgled. Kralj David je bil velik služabnik božji; ali z enim samim radovoljnim nečistim pogledam, s katerim je ženo Urijovo pogledal, je

strašne grehe padel in celimu svojimu kraljevstvu veliko pohujšanje dal *).

„Verjemite mi, de zatiranje oči, ušes in jezika je veliko več vredno, kakor ojstre telesne spokorne dela.“ — Tako pravi sveti Frančišk Salezi.

S. Vincenc je po velikim in svetim perzalevanji tako delječ prišel, de je svoje zunanje počutke popolnoma v svoji oblasti imel in vedno zatiral. Kadar je kam šel, ni nikamor pogledal, desiravno bi se s tem ne bil nič pregrešil, ampak je nalaš svoje oči zatiral, in je pogosto podobo križaniga Jezusa pogledal, ki jo je zmiram per sebi imel. Kadar je po opravku v hišo kakiga imenitniga Gospoda prišel, ni svojih oči nikdar hotel na lepe reči obrniti, ki se v prebivališih visokih posvetnih ljudi najdejo, ampak je zmiram le v Boga in v nebesa mislil. — Nikdar ni nobene rože utergal, de bi jo bil duhal, desiravno to ni nič grešniga; in tudi kake druge lepo dišeče reči ni nikoli hotel poduhati; po bolnišnicah pa, po ječah in po hišah revnih bolnih ljudi je nar raji hodil, posebno tudi zato, ko po tih krajih slabo diši. — Tudi ušesa je per vsaki perložnosti zatiral; zatorej tudi takih reči, ki bi jih bil lahko brez greha poslušal, ni nikdar hotel poslušati, kadar niso bile ravno dušam v zveličanje in Bogu v čast, kakor postavim novice in pravlice, ktere ljudje sploh radi poslušajo; ali s. Vincenc jih pa ravno zato ni hotel poslušati, de je svoje ušesa per vsaki perložnosti zatiral.

*) II. bukve kralj. 11.

Neki spokornik, ki se je že velikokrat z jezikam pregrešil, je svojiga spovednika prosil, de naj mu pokorivni pas (ali cilicium) da, de ga bo nosil. Spovednik pa je s perstam na usta pokazal in rekel: To bo nar boljši pokorivni pas za-te, če se boš zvesto varoval, de skozi té vrata nič hudiga ne pride.

S. Alojzi je dve leti Španski kraljici Marii stregel, in je cel čas svoje oči tako premagoval in zatiral, de je ni nikdar v obraz pogledal. Ravno tako tudi nikdar nobene druge ženske ni pogledal. Za leto prečudno zatiranje oči mu je Bog gnado dal, de ni nikoli nečistih skušnjav občutil.

Nekteri so tako nagnjeni k zatiranju in zatajevanju, de si perzadevajo, se v vsih rečeh zatirati. Kako lepo je to in kako zveličansko!“ — Pravi božji služabnik Pater Rodriguec.

Sveta služabnica božja Joana Marija je imela leto lepo in sveto navado, de se je v vsih rečeh in per vsaki perložnosti zatirala. Per jedi je vselej to, kar je bilo nar slabši, za-se vzela; med oblačili si je nar revniši zbrala; med opravi si je nar teži in nar sitniši izvolila. In tako si je per vsih rečeh nasproti ravnala, je svoje počutke in svoje lastno nagnjenje per vsaki perložnosti zatirala, in je v vsih rečeh le božje dopadeje in božjo čast iskala.

Ravno tako se je tudi s. Francišk Borgja per vsaki perložnosti pokoril, in je svojim telesnim počutkam nasproti ravnal. Navado je imel, majhne kamnice v svoje čevlje devati, de ga je bolelo, kadar je hodil, ponoči je malo časa spal; kadar je bil bolan in ko je mogel ka-

z košno grenko zdravilo vzeti, ga je nalaš prav
l, počasu pil in dolgo v ustih deržal. In tako per
le vsaki drugi perložnosti.

„Kdor hoče dušni dobiček imeti od zatira-
nja in zatajevanja samiga sebe, mora dobro ve-
e diti, kako se mora zatirati in zatajevati, to je, mora
vediti, ktero zatiranje je ravno za-nj nar boljši;
ii in sploh nar boljši zatiranje je tisto, ktero je
- našimu nagnjenju nar bolj nasproti. Nekteri so
nagnjeni k gajžlanju in postu; desiravno so to
i oistre reči, jih vender serčno začnejo, in jih
e radi in lahko opravljajo, zato ko imajo do tih
reči nagnjenje. Ali včasi so pa ravno leti spo-
korniki tako občutljivi in častizeljni, de je kako
majhno zaničevanje ali opravljanje, ki se zoper
nje stori, zadosti, jih v tako nepoterpežljivost
in nevoljo perpraviti, de se močno pertožijo in
de mir serca zgubé. Ali ravno to zaničevanje
in opravljanje je tisto zatiranje in pokorjenje,
kteriga bi imeli z veliko gorečnostjo opravljati,
če si hočejo za svojo dušo kej zaslužiti.“ —
Tako uči s. Francišk Salezi.

Dokler se človek vsiga tega, kar je nje-
govimu napčnimu nagnjenju vseč, skerbno ne
varuje, ne bo delječ v kersanskih čednostih pri-
šel. Zakaj kdor postavim v sebi spozna na-
gnjenje k nasprotigovorjenju, k zapovedovanju,
k svojoglavnosti, k jezi itd., če se zvesto ne
varuje in če si ne perzadeva, svojiga nagnjenja
per vsaki perložnosti premagovati, bo po poti
čednosti nazaj, namesti naprej šel, in bo v ne-
varnosti, se na zadnje pogubiti.

Nekimu klošterskimu mašniku je bilo pod
pokoršino zapovedano, de naj kuharju pomaga.

To povelje je bilo njegovimu nagnjenju tako nasproti, de je hude skušnjave zoper pokoršino občutil. Ali kmalo se je spomnil Jezusove ponižnosti in revšine, je svoje nagnjenje zaterl, in je pred podobo križaniga Jezusa obljubo storil, cel čas svojiga življenja v tem ponižnim opravilu ostati, če bodo vikši dovolili. — S tem in z drugim enakim premagovanjem je v kersanski popolnamosti tako delječ prišel, de je lahko po pravici rekel, de bi z božjo pomočjo, vsako reč, ki bi bila še tako težavna, rad in z veseljem opravil, ko bi bilo treba, ali ko bi mu bila zapovedana.

Tisto zatiranje in pokorjenje, ki pride od Boga, ali pa po božjim perpušenji od našiga bližnjiga, je vselej več vredno kakor pokorjenje, ki si ga sami izvolimo; zakaj gotovo je, de menj ko je našiga dopadenja in naše lastne volje v našim djanji, bolj je naše djanje dobro, terdno, pobožno, Bogu dopadljivo in našim dušam v zveličanje.“ — Tako govori s. Frančišk Salezi.

V življenji pušavnikov se bere, de je star in svet pušavnik slišal močno hvaliti mladiga pušavnika, ki je blizo njega živel, in je tedaj sam per sebi mislil: Moram iti in sam sebe in druge prepričati, če je ta mladenič zares tako svet, in če se zna zares tako premagovati in sam sebe zatirati, kakor pravijo. — Tedaj ga je šel obiskat, in je vidil, de je vse čedno in snažno okoli njegove pušave, in de je posebno njegov vert dobro obdelan: je šel na vert in je vse, kar je bilo na njem, poruval in pokončal; eno samo zeliše je pustil. Mladi pušavnik je vse to vidil, pa ni nobene besede rekel, ampak kadar je stari

pušavnik do njega prišel, ga je prijazno sprejel, in sta precej začela moliti in psalme peti. Po molitvi je mladi pušavnik starimu prijazno rekel: Oče, zdaj vam bom pa jesti perpravil, če vam je dopadljivo; je ravno še eno zeliše na vertu. — Kadar je stari pušavnik to slišal, je spoznal svetost svojiga mladiga tovarša, ga je perserčno objel in rekel: Moj sin, zdaj vidim, de si zares vsimu svojimu nagnjenju umerl, kakor sim slišal od tebe praviti.

„Bolj ko človek svoje lastno nagnjenje zatira, bolj se perpravniga stori za božje razsvetljenje, in dalji pride v čednostih.“ — Pravi s. Francišsk Salezi.

Kadar je serce kristjana z lastno ljubeznijo in z lastnim napčnim nagnjenjem napolnjeno, božja gnada v njem nobeniga prostora ne najde; kadar pa kristjan svoje nagnjenje zatirati začne, precej gnada božja začne njegovo serce napolnovati; in kolikor več napčniga iz svojiga serca strebi, toliko več božji gnadi prostora da.

„Kristjani večidel svoje popačeno serce le nekoliko narežejo, pa si ne perzadevajo, ga popolnoma obrezati. Le malokteri svoje serce čisto obreže in ga od vsiga napčniga nagnjenja otrebi.“ — Tako pravi s. Francišsk Salezi.

Če jabelko, ktero gnjiti začne, le nekoliko narežeš, bo še zmiram naprej gnjilo, de bo vse gnjilo; če pa vse, kar je zgnjitiga, čisto obrežeš in otrebiš, boš jabelko ohranil.

„Kdor želi v keršanski popolnamosti naprej priti, si mora posebno perzadevati, de se ne da premagati od svojiga hudobniga nagnjenja; zakaj kdor po svojim nagnjenji ravna, z eno roko to spet

podere, kar je z drugo sozidal. — De boš pa svoje hudobne nagnjenja ložej premagal, se moraš navaditi, jim kmalo od začetka zoperstati, zakaj kadar že odrastejo in se terdno vkorenijo, jih ni skorej več mogoče premagati.“ — Tako govori s. Vincenc.

S. Dorotej piše od zvestiga služabnika božjiga, ki je imel mladenča v svoji duhovski skerbi, in pravi, de sta se šla enkrat v hosto sprehajat. Modri služabnik božji se je te perložnosti poslužil, de je svojimu učencu lep in zveličansk nauk dal, kteriga letá mladenič nikdar več pozabel ni. Kadar je namreč v hosti vidil majhne in velike drevesa, je pokazal mladenču v prvič majhno drevesce, potlej nekoliko veči, po tem še veči, in na zadnje veliko drevo; in mu je rekel, de naj leté štiri drevesa izruje. Pervo drevesce je mladenič z eno roko in brez vse težave izroval; drugo tudi z eno roko, pa že nekoliko teži; tretje je mogel z obema rokama prijeti, in z vso močjo večkrat poprijeti, predin ga je izroval. Kadar je pa do četertiga prišel, ga je z vso močjo poprijel, ga je na vse kraje majal, in si je perzadeval, kolikor je mogel, pa je bilo vse zastonj. — Na to mu je njegov učnik rekel: Glej, moj sin, naše nagnjenja so kakor te drevesa. Dokler je nagnjenje še majhno, ga lahko premagamo in iz serca izrujemo, če si le kolikej perzadevamo in ga zatiramo; če ga pa pustimo, de se v sercu vkorenini, ga po tem nobena človeška moč ne more več izrovati, ampak le vsigamogočni Bog.

„Objokovanja vredna je nevednost nekterih kristjanov, kteri si nespametne pokore nakladajo,

in ojstre spokorne dela po svoji lastni volji opravljajo; in v te dela postavijo vse svoje zaupanje, in mislijo, de bodo svetniki postali. Ko bi si le pol toliko perzadevali, svoje hudobne nagnjenja zatirati in premagovati, bi s tem perzadevanjem več v enim mesecu zadobili, kakor veliko let z vsimi drugimi spokornimi deli.“ — Tako pravi s. Janez od Križa.

Od svetiga Ignacija se bere, de po vednim zatiranji in premagovanji je bil tako delječ prišel, de je bilo viditi, kakor ko bi nobeniga naravniga nagnjenja več ne imel. In kadar je bilo kako nagnjenje v njem viditi, je bilo popolnoma pameti podverženo in pokorno, kakor zvest služabnik svojimu gospodarju.

„Naša nar veči skerb bi imela ta biti, zatreti in izrovati svoje *poglavitno* hudobno nagnjenje, to je, tisto nagnjenje; tisti greh ali tisto grešno navado, ki nar bolj v nas kraljuje, ki nas za sabo vleče, ki nas v nar veči nevarnost postavi, in ki nas nar večkrat v greh perpravi. Dokler pa tega nagnjenja ne premagamo, ne bomo nikoli stanovitno po poti popolnosti hodili.“ — Tako piše Pater Rodriguec.

Podobo tega imamo v vojski Sirskiga kralja zoper kralja Izraelskiga, v kateri je bil Sirski kralj svojim vojšakam zapovedal, de naj se zoper nobeniga družiga ne vojskujejo, kakor zoper Izraelskiga kralja; zakaj previdil je, de če kralja premagajo, bo kmalo vojska dokončana. In tako se je zares zgodilo. Izraelski kralj Ahab je bil smertno ranjen, in je tudi kmalo po tem umerl, vojska je bila dokončana. *)

*) III. buk. kralj. 22, 31.

S. Ignaci je imel v svojim redu mladenča, ki je bil jako k nagli jezi nagnjen, in mu je tedaj večkrat rekel: moj sin, premagaj leto hudobno nagnjenje, in boš imel lepši krono v nebesih, kakor marsikteri drugi, ki je bolj krotke narave. — In kadar se je njegov vikši pred svetim Ignacijem pertožil, de s tem mladenčem ne more nič opraviti, mu je odgovoril: Poterpite z njim; jest mislim de je leta mladenič v nekterih mescih delj prišel po poti proti popolnamosti, kakor marsikteri drugi, ki ni tako k jezi nagnjen, v celim letu. — S. Ignaci je bil sam tudi močno k nagli jezi nagnjen; pa si je tako dolgo perzadeval, to hudobno nagnjenje premagati, de je z božjo pomočjo tako rekoč svojo hudobno naravo pre naredil, in de je tako krotak in prijazin postal, kakor ko bi bila njegova narava vsa k krotkosti nagnjena.

S. Frančišk Salezi je očitno spoznal, de je imel posebno dva hudobna nagnjenja v sebi, namreč nagnjenje k posvetni ljubezni, in nagnjenje k nagli jezi; in pravi, de je prvo nagnjenje z lepo, drugo pa z silo premagal. Kadar je namreč spoznal, de je njegovo serce tako k ljubezni nagnjeno, de ne more brez nje živeti, je vse svoje nar ljubeznjivši občutke proti Bogu obernal, in bolj ko je začel Boga ljubiti, bolj se mu je pregrešna posvetna ljubezin ostudna zdela, tako de je že oblubo večne čistosti storil, ko je bil še v šoli. — Naglo jezo in nepoterpežljivost pa je s silo premagal, ker si je z božjo pomočjo per vsaki perložnosti perzadeval, jo zatirati, in ker se ji nikdar ni premagati dal. S tem vednim premagovanjem je na

zadnje tako ljubezniv in krotak postal, de je bilo viditi, kakor ko bi bila v njem čednost krotkosti človeško podobo na-se vzela.

„Kadar kdo preveliko nagnjenje do kakiga opravila v sebi občuti, če je to opravilo še tako sveto in dobro, naj ga raji odloži za kak drug čas, in naj ga nikar ne začne, dokler njegovo serce popolnoma v mir in pokoj ne pride, zato de ne bo lastna ljubezin skrivej omadežovala čistosti namena.“ — Tako govori s. Vincenc.

Leta svetnik je imel navado sam tako ravnati, kakor nas tukej uči. Enkrat mu je prišel nekdo ponujat velik dobiček za njegov red; in vsi njegovi duhovni so ga prosili, de naj brez odlašanja v to pervoli. Ali modri sv. Vincenc jim je tako odgovoril: Mislím, de zdaj še ne smemo nič tega poslušati, prvič zato, de bomo zatirali svoje naravno nagnjenje, ktero nas perganja, hitro vse to storiti, kar nam kej časniga dobička pernese; drugič zato, de se bomo v tej sveti navadi poterdili, de nam bo vse enako, kar se nam pergodi; in tretjič zato, de Bogu čas damo, nam svojo sveto voljo na znanje dati; in mu bomo v molitvah leto reč perporočili. — In tako je v vsih rečeh ravnal, in se je svojiga naravniga nagnjenja in svoje lastne ljubezni jako bal, in je per vsih opraviilih le božjo čast in zveličanje duš iskal, tako de je po pravici lahko rekel: Hvala bodi Bogu! Trideset let je že, kar si ne vem spomniti, de bi bil kako reč radovoljno storil, kteri ni bila v božjo čast namenjena.

„Nikar se zastoju ne trudi; gotovo ne boš prišel do vživanja dušnih tolažb in sladkost,

dokler ne zatajiš svojih želj in nagnjenj. — Nekteri raji po svojim nagnjenji in dopadenji dobre dela opravljajo, kakor de bi po poti popolnamosti hodili, to je, de bi iz ljubezni do Boga svojo lastno voljo in svoje želje zatajevali; in desiravno iz pokoršine kako dobro delo opravijo, kmalo zgube voljo ga opraviti, in ga brez pobožnosti opravljajo, zato ker hočejo le po svoji lastni volji ravnati, in to večidel ni dobro. Svetniki niso tako ravnali.“ — Pravi s. Janez od Kriza.

Od svetiga Serafina se bere, de je rekel enimu svojih tovaršev, de bi bil nar raji v Rimskim kloštru, de bi vsak dan per toliko mašah stregel, kolikor bi mu le mogoče bilo. Njegov tovarš mu je na to odgovoril, de naj vikšiga prosi, de bi ga v Rim poslal. Tode ta svetnik, ki je tako navajen bil, svoje nagnjenje in svojo lastno voljo zmiram zatirati, je odgovoril: O tega pa ne! naše želje, če so še tako svete, bi jih ne imeli nikdar po lastni volji dopolnovati, zakaj to jih ognusi; in če imamo še tako dobre namene per svojih delih, bi imeli zmiram pokoršini podverženi ostati.

„Če si vedno ne perzadevamo, svoje lastne volje zatajevati in zatirati, je veliko reči, ktere nam zamorejo odvzeti prostost duha in mir serca. Prostost duha išemo, de bi se zamogli k Bogu povzdigniti, in de bi ne bili več obloženi in obteženi od posvetnih reči. Duša, ki je sama svoja, in ki je navezana na svojo lastno voljo, ne more nikdar prave in stanovitne čednosti imeti.“ — Tako piše s. Terezija.

Zatiranje in zatajevanje lastne volje ni le dolžnost klošterskih ljudi, ampak vsih kristjanov,

posebno per spokornih delih in sploh per dušnih opravilih. Z zatajevanjem lastne volje in z zatiranjem lastne ljubezni kristjan boljši in bolj varno pokoro dela, kakor z nar ojstrejšimi deli po svoji lastni volji.

„Perzadevaj si zatajevati in popolnoma zatreti lastno voljo, tako de ne boš v nobeni reči po svoji lastni volji ravnal, če je mogoče. Navadi se tedaj zadovoljin biti in se veseliti, kadar ti kdo zopergovori.“ — Tako pravi s. Vincenc Fereri.

S. Katarina iz Genuje je v tem nar veči veselje najdila, svoje misli, svoje namene in svojo lastno voljo vedno zatirati, in volji drugih podvreči. In kadar je v sebi čutila nagnjenje do kake reči, če je bila tudi perpušena, ga je precej zatajila, in je nalaš to storila, kar je temu nagnjenju nasproti bilo.

Od nekiga služabnika božjiga se bere, de je vselej, predinj je šel svojiga vikšiga kej prosit, pred Boga prosil, de naj vikšimu misel da, njegove prošnje ne dovoliti, če je to Bogu bolj dopadljivo.

„Nar veči dar, ki ga zamoremo od Boga na tem svetu prejeti, je to, kadar nam da gna-do, de vemo in hočemo in zamoremo sami sebe premagovati in svojo lastno voljo zatirati. — Tako pravi s. Francišsk Serafinski.

Razsvetljena božja služabnica s. Koleta je rekla, de svoje lastne misli in svojo lastno voljo satajevati je boljši in bolj zaslužno, kakor vse bogastvo tega sveta zapustiti.

S. Bernard je ravno tako mislil, in je imel navado reči, de vsi grehi iz ene same korenine pridejo, to je, iz lastne volje.

„Varuj se svojoglavnosti, sicer te bo upijabila; med pijanim in svojoglavnim človekam ni nobeniga razločka, zakaj prvi tako malo pamet poslušā, kakor drugi.“ — Pravi s. Frančišk Salezi.

Svojoglavnost je železin zid, kateri nas od Boga odloči; kdor se pa rad z modrimi ljudmi posvetova, ravna po božji besedi. *)

Služabnik božji Aleksander Sauli, škof, se je v vsih svojih opravilih z modrimi ljudmi posvetoval, predinj je kej storil ali razsodil, ker se ni na svojo lastno pamet in modrost, zanašal, desiravno je bil jako učen v vsih duhovskih rečeh, in od božjiga Duha razsvetljen.

„Vsak ima svoje lastne misli in menitve; in to ni pobožnosti nasproti. Tode če smo preveč navezani na svoje lastne misli, in če jih preveč obrajtamo, je zlo nasproti naši popolnamosti. In to se zlo nerado sapusti; ravno zato je tako malo popolnoma kristjanov.“ — Pravi s. Frančišk Salezi.

Učeni in sveti služabnik božji Suarez, ki je veliko lepih bukev spisal, je tako malo na svoje lastne misli in na svojo učenost navezan bil, de je navado imel, svoje pisanje drugim, menj učnim, včasih tudi svojim učencam, brati in soditi dati, in kakor mu je kdo rekel; de to ali to bi imelo drugači rečeno biti, se je rad misli in sodbi drugih podvergel, in je svoje pisanje popravil.

Ravno tako je s. Vincenc Fereri, tudi kadar je že učenik bil, svoje pisanje rad sodbi

*) Sir. 32, 24.

svojih tovaršev podvergel, desiravno so menj učeni bili, kakor on.

„Nar boljši perpomoček, svojo lastno voljo in svojoglavnost premagovati, je to, de malo na to porajtamo, kar nam v misel pride. Kadar nas kdo vpraša, kaj od te ali une reči mislimo, mu po pravici svojo misel povemo; in potem naj nam bo vse eno, če je naša misel dobro sprejeta in poterjena, ali pa zaveržena. In navadimo se, raji po volji drugih ljudi ravnati, kakor po lastni volji, v vsih perpušenih rečeh.“

— Tako govori s. Frančišk Salezi.

Od božjiga služabnika Janeza po imenu, se bere, de kadar je že blizo smerti bil, so ga njegovi tovarši in učenci prosili, de naj jim, predinj jih bo zapustil, še kak lep nauk in zgled pove. In jim je tako odgovoril: Ljubi moji bratje! Kar sim začel Bogu služiti, nisim nikdar po svoji lastni misli in volji ravnal, ampak po volji drugih; in nikoli nisim nobene reči, učil in storiti perporočal, ktere nisim sam pred storil.

„Svet biti, se pravi, svojo voljo popolnoma božji volji podvreči; in *moder* biti, se pravi, tako misliti in soditi, kakor Bog misli in sodi. Ali kako zamoreš vediti če je tvoja misel božji misli enaka? Kolikokrat si ti sam spoznal, de si se bil v svojih mislih in sodbah zmotil! Toraj ne terdi preveč svoje lastne misli.“ — Tako uči s. Vincenc.

Leta svetnik, desiravno je bil edin nar modrejših mož na svetu, se ni nikoli na svoje lastne misli zanašal, ampak se je v vsih rečeh rad posvetoval; in kadar je le mogel, je raji po misli in volji drugih ljudi ravnal, kakor po svoji.

Kadar ga je kdo v kaki reči za svet poprašal, je vselej s ponižnostjo odgovoril, tako de je bilo lahko spoznati, de nič ne terdi svoje lastne misli. In je vselej rajši vidil, de se je kdo tudi še z drugimi posvetoval, in de je rajši po svetovanji drugih ravnal, kakor po svojim; in sicer ne zavolj tega, kakor de bi ne bil sam vedil prav svetovati, ampak le zato, de je svojo lastno misel in voljo zatajal in zatiral. — Ali po tem, ko se je z Bogam in z modrimi ljudmi v kakim opravilu posvetoval, in ko je spoznal, de je dobro in Bogu dopadljivo opravilo, je bil stanovitin, in nam je v zgledih in z besedo leta nauk zapustil: Po tem, ko si kako opravilo Bogu perporočil, in ko si se z modrimi ljudmi posvetoval, in ko po tem spoznaš, de je dobro, bodi stanovitin in ga do konca opravi; in Bog te gotovo ne bo sodil zavolj tega opravila; če si tudi v zmoti; zakaj lahko mu boš per sodbi odgovoril: Gospod, leto opravilo sim bil tebi perporočil, in tudi z modrimi ljudmi sim se bil posvetoval, sim tedaj storil, kolikor sim zamogel, de bi bil tvojo sveto voljo spoznal.

Deseta jablana.

Ljubezin.

„Moj Gospod in moj Bog! Ali je bilo treba nam zapoved dati, de naj te ljubimo? Kaj nisi ti sam na sebi vse ljubezni nar vredniši,

zavolj tvojih neskončnih popolnamost? In ker nas ni tako neskončno ljubiš, ali nisi vredin vse naše ljubezni? Kako je tedaj to mogoče, de se kdo najde, ki te ne ljubi? Če je kdo, ki te ne ljubi, ne zato ne ljubi, ko te ne pozna, zakaj duša, ki Boga pozna, ga *mora* ljubiti, in ga tolikanj bolj ljubi, kolikor ga bolj pozna.“ — Tako pravi s. Terezija.

Naš Gospod in Zveličar Jezus Kristus je vredin vse naše ljubezni, ker nas ravno tako ljubi, kakor sam sebe. De nas res tako ljubi, nam skaže: *Pervič*, ker je tolikanj za naše zveličanje storil, in še vedno vse stori, kar je od njegove strani, za naše zveličanje potrebno. *Drugič*, ker neizrečeno želi, našo ljubezin imeti, in si perzadeva, se nam na znanje dati, de bi ga če dalje bolj spoznali in bolj ljubili. *Tretjič*, ker tako dobrotljivo z nam poterpi, kadar ga tako ne ljubimo, kakor nas on ljubi, in kakor želi od nas ljubljen biti; in ker nas ne neha ljubiti.

„Kadar kdo tako delječ pride, de celo svoje serce Bogu da, zgubi nagnjenje in ljubezin do vsih družih reči, v nobeni stvari več ne najde tolažbe, se na nobeno reč več ne zanaša, ampak le na Boga, in vnemar pusti svojo lastno čast in svoj lastin dobiček.“ — Tako pravi s. Terezija.

S. Bernard pravi: Kadar mi še kaka stvar veselje in tolažba daje, si ne upam reči, de je ljubezin božja v meni goreča. Sveta kraljica Ekstra je imela pravo ljubezin do Boga, ker je sredi kraljeviga veličastva in vsih posvetnih vzitkov svoje misli in želje le per Bogu imela,

in ker je nikdar nobena reč ni veselila, ampak le **Gospod** njeni **Bog**. *)

S. Ignaci je bil v ljubezni do **Boga** tako visoko prišel, de je vsako drugo ljubezin in vse drugo nagnjenje zgubil, in družiga nič ni želel, kakor **Bogu** dopasti in si njegovo ljubezin zadobiti. In je rekel, de ko bi imel zdaj precej umreti in v nebesa iti, ali pa še dalje na svetu **Bogu** služiti, in tudi druge k božji službi in ljubezni perpravljati, bi si raji izvolil, iz ljubezni do **Boga** še na svetu ostati, kakor precej v nebesa iti.

„Oh! nimamo toliko ljubezni, koliko nam jo je treba; zakaj treba bi nam bilo imeti *neskončno* ljubezin, de bi zamogli **Gospoda** svojiga **Boga** po dolžnosti ljubiti; in per vsim tem — o mi nevredni grešniki! — per vsim tem jo zapravljamo in zametvamo za ničemurne posvetne reči, kakor de bi je odveč imeli!“ — Pravi **s. Francišk Salezi**.

Leta svetnik ni hotel nobeniga nagnjenja do stvari v svojim sercu terpeti, in je rekel: Gotovo, ko bi jest le kolikej nagnjenja ali ljubezni v svojim sercu najdil, ki ni od **Boga** in zavolj **Boga**, bi jo precej vun vergel; zakaj raji bi bil prazin nič, kakor pa ne ves božji.

S. Filip Neri, ves vžgan od božje ljubezni, je večkrat rekel: Oh! kako je mogoče, de človek, ki v **Boga** veruje, še kej družiga ljubiti zamore, kakor le samiga **Boga**! — In včasih se je ljubeznjivo pred **Bogam** pertožil, rekoč: **O Gospod!** ker si ti tako ljubezniv, in ker si

*) Estra 14, 18.

ni zapovedal te ljubiti, zakaj si mi le eno samo serce dal, in še to tako majhno! —

S. Avguštín si je zvesto perzadeval; vso svojo ljubezin le Bogu dati, in je tedaj svojo lušo včasi tako nagovoril: Ktera reč je le na tem svetu, o moja duša, de bi te zamogla veseliti in si tvojo ljubezin perdobiti? Kamor se uberneš, ne vidiš družiga, kakor nebesa in zemljo. Če pa v nebesih ali na zemlji kako stvar najdeš, ki je vredna hvale in ljubezni, koliko hvale in ljubezni je pa Bog vredin, ki je vstvaril tiste reči, ki jih hvališ in ljubiš! — Moja duša! do zdaj si se veliko trudila v mnogih željah, ki so te ranile, ki so tvojo ljubezin razdelile, in so te na zadnje v nepokoji in v nevarnosti pustile. Spoznaj se zdej nekoliko, in vprašaj, tistih stvari, ki ti dopadejo, kdo je njih stvarnik; in ker ti stvar dopade, ljubi stvarnika. — O Gospod, moj Bog! gotovo si ti vredin čez vse česen in ljubljén biti, kar je v nebesih in na zemlji, ali velikoveč, nič ni vredno ljubljeno biti, ampak vso ljubezin smo le tebi dolžni!

„Duša, ktera zares Boga ljubi, kadar ve, de je kaka reč boljši in bolj Bogu dopadljiva, jo precej in brez težave stori, ker jo veseli, po božjim dopadenji ravnati. — O moj Bog! kaj je družiga treba; kakor te resnično ljubiti, in iz ljubezni do tebe vse reči zapustiti, in vse postane prijetno in lahko.“ — Tako govori s. Terezija.

Kakor tukej govori, ravno tako je tudi mislila in ravnala leta častitljiva svetnica; in je tudi rekla: Kadar spoznam in vem, de je kaka

reč bolj popolnoma in bolj Bogu dopadljiva, kakor kaka druga, sim vesela in mirna, in jo rada opravi; in leto veselje, de po božjim dopadenji ravnam mi odvzame vse težave, kadar moram kako drugo reč opustiti, ki bi jo bila rada storila.

„Kadar se je ljubezin do Boga kake duše polastila, vname v nji neskončne želje, zmiram delati za svojiga ljubiga, tako de, če še toliko za-nj stori, in če še toliko časa za-nj dela, se ji zdi, de ni vse nič; in je zmiram žalostna, de tako malo za svojiga Boga stori; in ko bi ji bilo perpušeno se pokončati in umreti za-nj, bi bila jako vesela. — Zdi se ji tudi, de vse to kar ve, ni nič, in de v lenobi živi; zakaj ljubezin ji spoznati da, kaj Bog od nas prejeti zasluži; in per luči tega spoznanja vidi vse pregreške in nepopolnamosti svojiga djanja, in to ji dela sramoto in težavo, ker spozna, de vse njeno djanje je nevredno tako velikiga Gospoda; in je tedaj deleč odločena od lastne hvale in prevzetnosti, in od zaničevanja in sojenja svojiga bližnjiga.“ — Tako uči s. Janez Krizostom.

S. Karl, Milanski škof, je imel cel čas svojiga življenja neskončno velike želje, Boga častiti, njemu služiti, in njegovo čast in službo vedno množiti, zatorej je bil neutruden v delih za Boga; in več ko je zravin težav in truda imel, bolj je s veseljem delal, tako de, kadar so včasi njegovi duhovni in služabniki že opešali in omagali od trudnosti, ni bilo na njem nobene trudnosti viditi, ker mu je ljubezin božja prečudno moč dajala. — In desiravno je tolikanj iz ljubezni do Boga delal, ni bil nikoli zadovo-

ljini s tem, kar je storil, ampak si je zmiram perzadeval, še kej znajditi v službi Gospoda svojiga Boga, de bi mu bil bolj dopadljiv; in nikoli v nobeno drugo reč ni mislil in od nobene druge reči ni govoril, kakor od Boga, in kako bi se zamoglo njemu bolj služiti in njegovo čast pomnožiti.

„Kadar kdo do popolnoma ljubezni božje pride, de le samiga Boga ljubi in družiga nič, tak postane, kakor ko bi bil zgolj sam na svetu. Nič ne mara več za čast, in se zasramovanje ne boji; nič ne porajta na skušnjave in na terpljenje; zgubi veselje do vsih časnih reči. In ker v nobeni reči polajšanja, tolažbe in pokoja ne najde, iše neprenehama svojiga ljubljeniga Boga, in se nikdar ne utruji; tako de kadar dela ali je, čuje ali spi, in v vsih svojih opravilih in pogovorih le to misli in si perzadeva, de bi svojiga ljubljeniga Boga najdil; zakaj tam je njegovo serce, kjer je vse njegovo bogastvo.“ — Tako piše sveti učenik Janez Križostom.

S. Honorat je bil tako poln ljubezni do Boga, in si je tako perzadeval, mu služiti in ga častiti, de ni le po dnevi, ampak tudi po noči vse svoje misli v Boga obernjene imel; tako de je v spanji velikokrat od tega govoril, kako smo dolžni Boga ljubiti, in kako bi ga imeli ljubiti. In vse njegove sanje so bile od ljubezni do Boga in od božjih reči.

Prečudna je bila ljubezin, ktero je s. Vincenc Fereri do Boga imel. Vsa njegova duša in vse njegovo serce je bilo napolnjeno s presveto ljubeznijo božjo. Vedno je v Boga mi-

slil, in od družiga ni govoril, kakor od Boga in z Bogam; tako de kadar je hodil ali sedel, bral ali govoril, je bil ves v Boga zamaknjen; in ljubezin božja mu je bila viditi na obrazu in v očeh, zmiram in povsod, tudi po noči; zakaj večkrat so njegovi tovarši skozi špranje njegovih vrat vidili, de po noči, ki je spal, se je njegovo obličje lepo svetilo.

Bere se od svete služabnice božje, ki je bila polna ljubezni do Boga, in ki je želela, de bi tudi vsi drugi ljudje Boga ljubili, ne iz strahu pekla, in tudi ne zavolj nebes, ampak zavolj njega samiga. Leta služabnica božja je enkrat vzela posodo vode v desno roko, in gorečo baklo v levo, in je tako po mestu hodila in na glas k Bogu klicala: **O Bog, o Bog!** ko bi bilo mogoče! — In kadar je bila vprašana, kaj hoče storiti, je odgovorila: **Zelim, ko bi bila božja volja, s to vodo oginj pekla pogasiti, in s to baklo nebesa požgati, de bi ljudje Boga le zavolj njega samiga ljubili.**

„Premislimo, de tiste sladkosti, tiste solze in tisti občutki pobožnosti, ki jih večidel želimo, to vse še ni prava ljubezin do Boga; ampak če terdno sklenemo in perserčno želimo, le Bogu v vsih rečeh dopasti, in če si tudi v djanji perzadevamo, kolikor nam je mogoče, ga nikdar razžaliti, in vedno njegovo čast množiti, to je ljubezin do njega.“ — Tako pravi s. Terezija.

S. Frančiška Fremiot je dobro spoznala pravo in čisto ljubezin do Boga; toraj kadar je slišala praviti od nune, de je polna ljubezni do Boga, ker neznano velike sladkosti in tolažbe vživa, je tako pisala: Leti duši se mora njena

zmota odvzeti. Mislijo, de je zlo visoka v ljubezni do Boga, in vendar se v čednostih ni visoko prišla. Jest mislim, de tisti oginj, ki ga v sercu občuti, pride le iz njene narave in iz lastne ljubezni. Torej se ji mora dopovedati, de to še ni znamenje prave in gotove ljubezni božje, kadar kdo božje, nebeške sladkosti občuti; ampak to je prava ljubezin do Boga, kadar kdo na tanko svoje dolžnosti dopolnuje, in zvesto v čednostih živi, to je, ko se ponižuje, ko zaničevanje ljubi, ko krivico voljno poterpi in vse zopernosti zadovoljn prenaša, ko sam sebe pozabi in nič na to ne porajta, če je njegova ljubezin do Boga komu znana ali ne, de je le Bogu znana. To se pravi, Boga popolnoma ljubiti, to so znamenja prave ljubezni do njega, Bog nas varuj tiste občutljive ljubezni do njega, ktera našo lastno ljubezin še živetj pusti. Prava ljubezin do Boga umori lastno ljubezin.

„Ljubezin do Boga je drevo življenja v sredi paradiza, ktero ima, kakor vse druge drevesa, šest delov, namreč: korenine, deblo, veje, listje, cvetje in sad. — *Korenine* so čednosti, po kterih se zadobi ljubezin do Boga, in jih je posebno devet: prava pokora in pogosto prejetanje svetih Zakramentov; dopolnovanje božjih zapoved in svojih dolžnost; strah božji; zatiranje svojiga nagnjenja in svojih želj; samotno življenje in ogibanje slabih perložnost; spraševanje vesti; ponižnost, pokoršina; ljubezin do bližnjiga. — *Deblo* je podverženje svoje lastne volje pod božjo voljo. — *Veje* so: živa vera, skozi ktero gleda duša od blizo Solnce pravice,

brez de bi se ji blišelo; pravo terdno upanje v božjo pomoč, po katerim zamore vse zopernosti in težave prestati, brez de bi omagala; goreče želje; terdni sklepi za druge dobre misli, ktere zmiram v sebi obuduje, de bi prišla do prave ljubezni božje; stanovitnost, de duša vedno ostane pod drevesam božje ljubezni. — *Listje*, to so zmiram nove gnade, ki jih duša od Boga prejema; znotranje sladkosti; duhovno veselje; sladke solze; zamaknjenje v Boga. Te reči se imenujejo listje na drevesu božje ljubezni, zato ko polepšajo drevo, in pomagajo sad zoriti; in kakor po zimi listje od drevesa odpade, tako tudi vse te sladkosti v suhoti in v dušnih težavah odpadejo, in le sama ljubezin ostane. — *Cvetje*, to so dela in čednosti, ki so včasih jako težavne, in ki jih duša iz ljubezni do Boga opravlja. — *Sad*, to so težave, terpljenje, žalosti, preganjanje, ktere duša voljno prenaša, kadar ji jih Bog pošlje, ali kadar si jih sama da, de bi bolj Bogu služila in bolj Jezusa v njegovim terpljenji posnemala.“ — Tako uči s. Terezija.

Ni čudi, de je s. Terezija vedila tako lepo popisati sveto drevo božje ljubezni, ker je bilo zasajeno v njenim sercu, in ker je bilo v nji popolnoma lepo in dobro od korenine do sadu.

„Nekteri si močno perzadevajo in išejo per-pomočke, po katerih bi najdili, kako kdo mora Boga ljubiti. Reveži, ne vejo, de družiga per-pomočka ni, kakor — ga ljubiti, to je precej vse to storiti, kar mu je dopadljivo.“ — Pravi s. Francišk Salezi.

S. Vincenc je tako na tanko to dopolnil,

de tisti; ki so tako srečni bili z njim živeti, so spričevali, de, ko bi bil kdo hotel bolj popolnoma vse po božjim dopadenji storiti, kakor s. Vincenc, bi bil mogel več ko človek biti. Zmiram se je skerbno varoval, je zatiral svoje nagnjenja, je bil pravičin v svojih sodbah, varin v svojih besedah, previdin v svojim djanji, zvest v vsih duhovnih opravilih, in tako popolnoma z Bogam zedinjen, de se je že po zunanjim lahko vidilo, de le ljubezin božja živi v njegovim sercu, in de kraljuje čez njegovo dušo in čez vse njegove misli in njegovo djanje. Vse njegove želje so le na to šle, de bi bil Bog od vsih prav poznan in časten, in de bi vsi ljudje njegovo sveto voljo zmiram in povsod zvesto dopolnovali. V to je bilo vse obrnjeno, karkoli je mislil, govoril ali storil.

„Ljubezin do Boga se zadobi, kadar človek terdno sklene, delati in terpeti zavolj Boga, in se vsih tistih reči zderžati, ki mu niso dopadljive; in de po tem tudi zares to stori, kolikor perložnosti najde. De bo pa človek zamogel to v velikih perložnostih storiti, se mora navaditi, v majnih tako ravnati.“ — Tako govori s. Terezija.

Tudi v tem je bil s. Vincenc imenitin. Tudi v majnih rečeh ni hotel nič zoper pravico, resnico ali ljubezin storiti, desiravno je imel zavolj tega veliko zopernih odgovorov, veliko očitanja, zaničevanja in veliko drugih težav prestatati. V vsih tih zopernostih ni bilo nikoli viditi, de bi bil nevoljin ali nepoterpežljiv; ampak tako močna je bila ljubezin božja v njem, de ravno v težavah in zopernostih je z nar večji

krotkostjo in s prečudnim miram govoril in ravnal. „De bomo Jezusa zmiram bolj in bolj ljubili, je zlo dobro, de se navadimo, ga zmiram pred očmi imeti, kolikor je le mogoče. To zamoremo na tri viže storiti. *Pervič*; kadar imamo kako reč storiti, mislimo si, kako je Jezus to reč opravljal, dokler je na svetu bil, in kakošne namene je zravin imel; in ga po tem posnemajmo. *Drugič*; mislimo si, de nas on zmiram gleda per naših opravilih, in de nam svoje gnade in svoj svèt daje. *Tretjič*; spoznajmo njega v svojim bližnim. Če vse to storimo, bomo veliko ložej in bolj popolnoma opravljali vse svoje dela, se bomo ložej pregreškov, nepokojnosti in nepoterpežljivosti varovali; in karkoli bomo svojimu bližnjimu storili, si bomo zravin toliko zaslužili, kakor ko bi to samimu Jezusu storili.“ — Tako uči s. Vincenc.

Kakor leta svetnik druge uči, tako je tudi sam ravnal, zatorej je neizrečeno visoko prišel v ljubezni do Jezusa. Predinj je kej govoril ali svetoval ali storil, je vselej pred s svojimi dušnimi očmi v življenje Jezusovo pogledal, de je kak zgled najdil, po katerim je ravnal. In je imel navado reči: Tako je Jezus govoril, tako je Jezus ravnal, v vsih ljudeh moramo Kristusa viditi, i. t. d.

„Hočeš vediti, kako deleč si že prišel v ljubezni do Boga? Glej, po tem boš to spoznal: *Bolj ko v sercu raste ljubezin božja, bolj se tudi želje pomnožijo, terpeti in zaničevan biti.* — To je gotovo znamenje svetiga ognja božje ljubezni, vse drugo je le prazin dim.“ — Pravi s. Vincenc.

S. Janez od Križa je resnico tih besedi v djanji pokazal, ker je zares zmiram več in več terpeti želel, kakor se je ljubezin božja v njegovim sercu množila. Enkrat se mu je bil Kristus perkazal in ga je vprašal: **Kaj ti bom dal za plačilo, ker si toliko za-me storil in terpel? — In s. Janez je odgovoril: Gospod, daj mi terpeti in zaničevanemu biti zavolj tebe!**

„Gotovo znamnje, de družiga ne ljubimo, kakor samiga Boga, je to, kadar ga v vsih rečeh enako ljubimo. Zakaj Bog je zmiram sam sebi enak; če tedaj naša ljubezin do njega ni v vsih okolišinah enaka, to pride iz tega, ko je naše serce še na kej družiga navezano, kar ni Bog.“ — Tako govori s. **Francišsk Salezi**.

Iz tega se vidi, de je bila ljubezin do Boga, ktero je ravno leta svetnik v svojim sercu imel, gotova in prava; zakaj v vsih okolišinjah je enako Boga ljubil, v sreči in nesreči, v veselji in v žalosti, v tolažbi in v zopernostih, v zdravji in v bolezni; in v vsih rečeh in pergodbah je enako Boga častil in hvalil. Zakaj prepričan je bil, de se ravno tako zoperne, kakor prijetne reči le po božji volji in previdnosti pergode; in de bi se božja volja zgodila, le to je njegova sveta ljubezin želela.

Serce kristjana, kateri resnično Boga ljubi, je kakor solnce. Desiravno nam včasi černi oblaki solnce zakrijejo, vender samo na sebi zmiram svetlo in goreče ostane.

„Mera, po kateri se meri ljubezin do Boga, je poželjenje časnih reči. Menj ko je tega poželjenja v duši, bolj v nji raste in se množi božja ljubezin; in kadar nima clo nič več tega

poželjenja, je njena ljubezin do Boga popolnoma.“ — Tako piše s. učenik Avgustin.

S. Frančišk Salezi je imel navado reči: Jest želim malo reči, in tudi od tih reči malo želim; nimam skorej nobeniga poželjenja več.

S. Terezija je tako k Bogu molila: O Ljubezin, ki me bolj ljubiš, kakor se zamorem sama sebe ljubiti, in bolj, kakor zapopasti zamorem! Zakaj bi tedaj hotla kej več želeti, kakor kar mi daš?

„Nar gotovši znamnje, po katerim se spozna, če ima kdo ljubezin do Boga, je ljubezin do bližnjiga. Lete dve ljubezni niste nikoli ena od druge odločene. In gotovo je, de bolj ko se bo ljubezin do bližnjiga v tebi pomnožila, veči bo tudi postala tvoja ljubezin do Boga. Če hoče kdo viditi, koliko Boga ljubi, naj le pogleda in premisli, koliko ljubi svojiga bližnjiga. Tedaj je grozno veliko na tem ležeče, de dobro spoznamo, kako svojiga bližnjiga ljubimo; zakaj če ga popolnoma ljubimo, smo vse storili. Posebno si moramo perzadevati, de se v majhnih rečeh dobro spoznamo, kako se do bližnjiga zadržimo, in ni treba veliko porajtati na tiste visoke misli, ktere nam včasih per molitvi pridejo, kako bomo s svojim bližnjim ravnali, in ki jih po tem nikoli v djanji ne skažemo. V vsakdanjih navadnih rečeh se mora naša ljubezin do bližnjiga pokazati.“ — Tako piše s. Terezija.

Tertulian piše od prvih kristjanov, de so edin družiga tako perserčno ljubili, de so se clo neverniki čudili, in so med sabo rekli: Glejte, kako se leti kristjani med sabo ljubijo,

kako edin družiga spoštujejo, kako si per vsaki perložnosti perzadevajo, edin drugimu kej do-
briga storiti, in so clo perpravljeni edin za dru-
ziga umreti.

S. Hieronim piše od svetiga Janeza evan-
gelista, de kadar je bil že tako star, de že ni
mogel več sam hoditi, ampak de so ga mogli nje-
govi učenci podpirati in v zbirališe kristjanov
voditi, in kadar že ni mogel več dolgih pridig
delati, jim je vselej le te besede rekel: *Ljubi
moji otročiči, ljubite se med seboj.* Njegovi
poslušavci so se nazadnje naveličali, zmiram
ravno te besede slišati, in so mu rekli: Oče,
zakaj nam zmiram ravno te besede pravite? —
In leta sveti apostelj, ki je bil ves poln ljubezni
do Boga in do bližnjiga, jim je odgovoril: Zato
vam zmiram te besede pravim, ker to je zapo-
ved Gospodova; in če samo to storite, bo že
zadosti.

S. Frančiška Fremiot, ki je želela, svoje
nune v pravi sveti ljubezni poterčiti, je ukazala,
lete lepe besede svetiga Pavla na zid zapisati,
kjer so nune zmiram mem hodile. *Ljubezin je
poterpežljiva, je dobrotljiva; ljubezin ni ne-
vošljiva, ne ravna krivično, ni prevzetna,
ni časti željna, ni lakomna, se ne jezi, ne
misli nič hudiga.... Vse preterpi, vse varuje,
vse upa, vse prenese *)*. — Leto pisanje je
sveta Frančiška imenovala *klosterski zerkalo*.
— Kadar je po tem ktera nuna kej zoper lju-
bezin do bližnjiga pregrešila, jo je poslala, lete

*) 1. Kor. 13. 4—7.

svete besede brat, rekoč: Pojdi se v zerkalo, pogledat, de boš vidila, kakošna si.

„Naša ljubezin do bližnjiga je znamenje našiga izvoljenja v večno zveličanje, zakaj po nji smo spoznani, de smo resnični učenci Kristu-sovi; *) in ravno leta sveta čednost je Jezusa v revšino tega sveta in v grenko smert na križi perpravila. Toraj, kadar se v perložnosti znajdemo, iz ljubezni do bližnjiga kej terpeti, hvalimo Boga.“ — Tako govori s. Vincenc.

Božji služabnik Evlogi je bil učen, imenit in bogat mož. Kadar je bila gnada božja njegovo serce razsvetlila, je sklenil, svojo posvetno učenost zapustiti, in v prihodnje le Bogu služiti. Tedaj je razdelil med uboge skorej vse svoje premoženje, in je želel, še kej družiga iz ljubezni do Boga in bližnjiga storiti. Kmalo je lepo perložnost najdil; vidil je namreč reveža na poti sedeti, ki ni imel ne rok ne nog; in je precej Bogu obljubo storil, de bo za tega reveža skerbel, dokler bo živel; s terdnim zaupanjem, de si bo s tem božje usmiljenje perdobil. Ga je tedaj v svojo hišo nesil, in mu je ljubeznjivo stregel celih petnajst let. Nazadnje je pa ta revež nehvaležin postal, in je začel svojiga dobrotnika zaničevati in sovražiti, in mu je rekel: Gotovo si ti v poprešnih letih grozno veliko tatvine in krivice ljudem storil, in hočeš zdaj s tem, kar meni storiš, svoje grehe zakriti. Jest pa nočem več per tebi biti; hočem meso jesti. Nesi me spet nazaj, kjer si me najdil. — Evlogi mu je dal mesa jesti, kolikor je hotel, in si je

*) Jan. 13, 35.

perzadeval, ga potolažiti. Ali revež se ni dal potolažiti, in je rekel, de hoče ljudi viditi, de naj ga le nazaj na pot nese. — Služabnik božji ni vedil, kaj bi storil, in nikakor hotel lete lepe perložnosti zgubiti, ljubezin do bližnjiga skazovati. V tih težavah mu je Bog misel dal, de naj ga k s. Antonu pušavniku pelje, de mu bo svetoval, kaj mu je storiti. Kadar sta bila pred s. Antonam, jima je perporočil, de naj nikar skušnjav hudobniga duha ne poslušata; de je Bog te skušnjave perpustil, zato ko sta že blizo smerti; de naj tedaj poterpita še kratek čas in naj se ne zapustita, de plačila ne zgubita, ki jima ga je Bog perpravil. — Po tem sta se mirno domu vernila, in čez štirideset dni sta umerla, narpred Evlogi, in kmalo za njim njegov revež.

„Bog tako našiga bližnjiga ljubi, de je zanj svoje lastno življenje dal, in de ga veseli, kadar njega zapustimo, de bližnjimu strežemo in dobro storimo. Sedaj si lahko mislimo, kako mu je vse to jako dopadljivo, kar bližnjimu dobriga storimo. Oh! ko bi mi prav spoznali, kako velika in imenitna je čednost ljubezini do bližnjiga, bi si za nobeno reč tako ne perzadevali, kakor za leto ljubezin.“ — Tako pravi s. Terezija.

Prečudna je bila ljubezini do bližnjiga v sercu s. Vincenca. Nikoli se ni utrudil v dobrih delih za svojiga bližnjiga, in nikoli ni mislil, de je zadosti storil. Nezapopadljivo je, kako je zamogel letá revni duhovin toliko dobriga bližnjimu storiti. Z svojim neutrudenim perzadevanjem je revšino in nesrečo celih dežel polajšal, in je njih prebivavce z živežem previdil, ne le

kratek čas, ampak včasih po dve leti in še delj, dokler si niso spet opomogli.

„O kako velika mora biti ljubezin, ktero ima Sin božji do ubogih! Zatorej si je izvolil stan revšine na svetu; se je imenoval pridgarja ubogih *), in je rekel, de bo vse to, kar se bo ubogim storilo, tako prejel, kakor ko bi se njemu storilo.“ (**)) — Pravi s. Vincenc.

Ravno ta svetnik, desiravno je vse ljudi resnično ljubil, je posebno in prečudno ljubil uboge. V sercu jih je imel, in jih je bolj ljubil, kakor oče zamore svoje otroke ljubiti, tako de je perserčno njih nadloge in težave občutil, in si je vedno perzadeval, jim pomagati. Zatorej, kadar je slišal, de je kdo pomoči potrebin, ali kadar je sam vidil revne ljudi, se mu je tako serce z usmiljenjem napolnilo, de si je precej, brez de bi bil proščen, perzadevati začel, jim njih težave zljajšati, tako de je bilo viditi, kakor de bi to njegovo poglavitno opravilo na svetu bilo, revežem pomagati. — Enkrat mu je edin njegovih duhovnov pravil, de se ljudje bojé, de bi dragina in lakota iz tega ne prišle ker je zmiram tako slabo vreme. In s. Vincenc je zdihnil in rekel: Oh, kako me serce boli! ne zavolj mene in mojih duhovnov, zakaj mi bomo zmiram še svoj živež najdili; ampak zavolj ubogih. Kaj bodo reveži počeli? Kam bodo šli? To je moja nar večí težava na svetu.

„Uboge moramo s posebno ljubeznijo ljubiti, moramo v njih viditi samiga Kristusa, in jih

*) Mat. 11, 5.

**)) Mat. 25.

moramo tako obrajtati, kakor jih je on obrajtal.“

— Pravi s. Vincenc.

To je od takih ubogih rečeno, kateri so zares in po nedolžnim, in le po božji volji revni, ki ne morejo delati in si potrebniga živeža in oblačila zaslužiti. Tako nam Bog izroči, de naj za-nje skerbimo; in nam obljubi, de bo to, kar jim bomo dobriga storili zavolj njega, tako dobrotljivo prejel in tako obilno povernil, kakor ko bi bi bilo njemu samimu storjeno. — Kdor je pa po razujzdanim življenji in po lenobi revin, in ko dar, ki ga prejme, precej zapije ali po nepotrebnim napravi, ne sme z milimi darovmi v grešnim življenji podpiran biti. Nar boljši dar za taciga je, ko se mu perložnost da, si z *delam* živež zaslužiti.

Posebno veliko dobro delo je *revne bolnike* obiskati, jim streči in dobro storiti, in Jezusa Kristusa v njih spoznati. To so vsi svetniki, kadarkoli so perložnost najdili, zlo radi in zvesto opravljali. Nekteri so bolnikom clo klečé stregli, ker so Jezusa v bolnikih vidili.

„De bomo imeli tako ljubezin do bližnjiga, kakorsno nam je Gospod Bog zapovedal, moramo dobro in ljubeznivo serce do njega imeti, posebno do taciga, ki se nam zavolj kake slabe lastnosti sitin in zopern zdi; zakaj v takim človeku ne najdemo nič ljubezniviga, in če ga vender ljubimo, ga le zavolj Boga ljubimu. Svetniki so učili, de kadar bližnjiga ljubimo in mu kej dobriga storimo, ne smemo gledati na tistiga, kateri naš dar prejme, ampak na tistiga, zavolj kteriga leto dobro delo storimo. In nikar ne obupajmo, če včasi kako zopernost v sebi obču-

timo, to storiti. Zakaj ena unča lete terdne in modre ljubezni je več vredna, kakor velik kup tiste občutljive in naturne ljubezni, ktero imajo tudi živali, in ktera nas včasih le goljfa in našo pamet preslepi.“ — Tako uči sveti Frančišk Salezi.

De smo dolžni po Kristusovim nauku in zgledu tudi tistiga bližnjiga ljubiti, ki nam je zoper, je gotovo, ker nam še clo zapoveduje, *sovražnike* ljubiti, in ker nas tudi on ljubi, desiravno smo mu zavolj svojih pregreškov in slabih lastnost, velikokrat grozno zoperni.

„Varujmo se, de se ne bomo pertožili, de ne bomo nejevoljni, in de ne bomo slabo govorili zoper tiste, ki se nam sovražne skazujejo, ki niso z nami zadovoljni in ki se našimu djajnu zoperstavijo, ali ki nas clo preganjajo po krivici, ki nam škodo delajo in ki hudo govore zoper nas; ampak bodimo jim perserčno dobri, kakor popred; in če zamoremo, skazujmo jim čast, govorimo dobro od njih, storimo jim kej dobriga, če najdemo perložnost; in če je treba, vzemimo vso nečast in vse zaničevanje sami nase, de bomo njih čast rešili. Vse to moramo storiti, prvič zato, de bomo hudo z dobrim premagali, kakor piše s. Paul. *) Drugič zato, ker taki ljudje so velikoveč naši prijatli in pomagavci, kakor pa naši sovražniki, ker nam pomagajo moriti lastno ljubezin, ktera je naš nar hujši sovražnik. In ravno oni nam tudi nar lepši perložnosti dajejo, veliko zaslužiti. Toraj so zares naši prijatli.“ — Tako uči s. Vincenc.

*) Rim. 12, 21.

Svetimu Francišku Salezju se je edin njegovih prijatlov pertožil, de nar teži reč v celim keršanstvu se mu zdi zapoved sovražnike ljubiti. Na to mu je ta svetnik tako odgovoril: Ne vem, tako je moje serce vstvarjeno, in mislim, de je Gospodu dopadlo, mi drugači serce dati, kakor drugim ljudem: zakaj zapoved, sovražnike ljubiti, se mi ne le nič težka ne zdi, ampak jo s takim veseljem depolnujem, de ko bi mi bil Gospod Bog prepovedal, sovražnike ljubiti, bi mu ne z težavo zamogel pokorin biti. — In to je etá častitljivi svetnik tudi v djanji vedno skazoval. Premislimo tukaj en sam zgled. Neki gospod je svetiga škofa Salezja zlo sovražil, in škof ni nikoli mogel zvediti, zakaj ga sovraži. Kar je le mogel, mu je hudiga storil, ga je per vsaki perložnosti opravljal in ga je vedno očitno zaničeval. S. Francišk je vse zvedil, pa nikdar nič zoper tega človeka rekel; ampak kadar ga je srečal, ga je prijazno pozdravil, mu je roko podal, in mu je z veliko krotkostjo in dobrotu vse to povedal, kar bi mu bilo zamoglo služiti v spoznanje in spreobrnjenje. Kadar je pa vidil, de vse njegove besede nič ne pomagajo, mu je rekel: Vidim, da me zares močno sovražite, pa ne vem zakaj; ali gotovo vam povem: ko bi mi vi tudi desno oko iz glave izderli, vas bom še z levim ljubeznivo pogledal, kakor ko bi bili moji nar veči prijatel. — Ali tudi te ljubeznive besede s. Franciška niso zamogle serca tega hudobnika omečiti. Zmiram bolj je svetiga škofa sovražil, tako de je nazadnje začel v njegovo okno streljati, in ko ga je po tem na poti srečal, je proti njemu vstrelil,

pa ga je zgrešil, in je njegoviga kaplana zadel, ki je zavin njega bil. Na to ga je deželjska gosposka po vsi pravici v ječo zaperla; in desiravno si je s. Frančišk vse perzadjal, kolikor je bilo le mogoče, de bi ga bil rešil, je bil k smerti obsojen. Kadar je s. Frančišk to vidil je gosposko prosil, de naj tako dolgo poterpi, de bo še kralja prosil, de naj temu človeku zanese. In po tem si je s. Frančišk spet toliko perzadjal, de je nazadnje kralj povelje dal, de naj se mu zanese. In svet škof je sam šel v ječo, svojimu sovražniku oznanit, de je od smerti rešen, in ga je prosil, de naj mu odpusti in naj se z njim spravi; in ker se letá hudobnik ni hotel spraviti, je s. Frančišk pred-nj pokleknil in ga je za božjo voljo prosil, de naj se z njim spravi. Ali vse je bilo zástojn. — Kadar je s. Frančišk to vidil, mu je z žalostnim sercam rekel: Iz rok deželjske pravice sim vas rešil, iz rok božje pravice vas pa ne bom mogel rešiti. — Kmalo po tem je leta sovražni človek svoje hudobno življenje dokončal.

Od stariga pušavnika se bere, ki je bil poln usmiljenja in ljubesni do bližnjiga, tudi do tistih, ki so mu krivico in škodo delali. Blizo njegove pušave je bil drug pušavnik, ki je velikokrat skrivej v njegovo pušavo prišel, in mu je, kar je najdil, ukradil, posebno pa jedilo. Stari pušavnik je vse to vedil pa ni nikoli nič rekel, ampak je le še bolj pridno delal in meň jedil, rekoč: Mislím, de moj ljubi brat je v veliki potrebi. — Kadar je leta sveti starček na smertno posteljo prišel, in ko so pušavniki okoli njega stali, je zagledal med njimi

tudi svojiga tatu; in ga je k sebi poklical, mu je roke kušnil in je rekel: O preljube roke, koliko dobriga ste mi storile! Se vam serčno zahvalim; ve ste mi nebesa zaslužile!

„Perzadevajmo si, de bomo zmiram polni usmiljenja do grešnikov; zakaj kdor nima usmiljenja in ljubezni do grešnikov, ne zasluži, de bi Bog usmiljenje z njim imel.“ — Pravi s. Vincenc.

Leta svetnik se ni nikoli čudil, če je kdo tudi kak velik greh storil, ampak je rekel: Grešiti je človeku lastno, ker je spočet in rojen v grehu. — In ker je tako dobro poznal hudobno naravo človeško, je bil tako poln ljubezni in usmiljenja do grešnikov, de ni nikoli z gerdo in z ojestrostjo z njimi ravnal, ampak de je tudi z nar večimi grešniki zmiram le z lepimi in ljubeznivimi besedami govoril. In s tem jih je več spreobernal, kakor drugi duhovni z ojestrim svarjenjem.

„Med vsimi tistimi, ki so zapopadeni v tej besedi: *naš bližnji*, nobedin ni tako zares naš bližnji, kakor naša družina; zakaj ljudje naše družine so nam res nar bližej, ker z nami pod ravno tisti streho žive, in ravno tisti kruh jedo, kakor mi. Zatorej moramo do svoje družine posebno ljubezin imeti. Ravnajmo tedaj z njimi zmiram po pravi keršanski ljubezni, ktera ne pride iz mesa in kervi, in tudi ne iz kake dobre lastnosti našiga bližnjiga, ampak iz Boga.“ — Tako pravi s. Frančišk Salezi.

Ravno to nam je tudi v svetim pismu posebno perporočeno. Če kdo za svoje ljudi, posebno pa za svoje domače ne skerbi, pravi s.

Paul, je vero zatajil, in je hujši, kakor nevernik *).

„Bog nekterimu da edinost serca z njegovim bližnjim, in perserčno ljubezin do njega; in to je edin nar večih in nar lepših darov, ki jih božja dobrota človeku dati zamore.“ — Pravi s. Frančišk Salezi.

Spominja vredno je, kar s. Ambrož piše od svete device Teodore. Leta devica je bila zavolj keršanske vere pred neverniga sodnika perpeljana, in ker ni hotla keršanske vere zatajiti, je bila narpred obsojena, v nečisto hišo peljana biti, kjer bodo razujzdani nečistniki nespodobno z njo ravnali; in po tem k smerti peljana biti. Kadar je bila v hišo perpeljana, je narpred neki soldat k nji šel. Sveta devica se ga je grozno ustrašila, ali soldat ji je rekel, de naj se nikar ne boji, in de jo je le rešit prišel; de naj mu tedaj svoje oblačilo da, in de naj ona njegovo obleče in naj ubeži. To je s. Teodora storila, in je nevarnosti odšla. Po tem so neverniki soldata, ko so mislili, de je devica Teodora, vzeli in k smerti peljali. Kadar je pa s. Teodora to vidila, se ji je tako usmilil, de je začela na glas upiti, de je ona tista, ki je bila k smerti obsojena, ne pa leta soldat. On pa je terdil, de je on zdej k smerti peljan, in nobedin drugi. — In tako sta se nekoliko časa prepirala, iz velike svete ljubezni edin do družiga, dokler ni Bog njima obema gnade dal, krono marternikov prejeti.

„Ni zadosti, de imamo ljubezin do bližnjiga,

*) I. Tim. 5, 8.

ampak moramo tudi dobro premisliti, kakošna je, in če je prava. Če bližnjiga le zato ljubimo, ko nam dobro stori, to je ko nas ljubi, in ko nam kej dobička, časti ali veselja pravi, je naša ljubezin le *naravna*, in tako tudi živali imajo. — Če bližnjiga le zavolj kake dobre lastnosti ljubimo, ki jo v njem vidimo, postavim zato ko je lep, ko je prijazin, ko ima enake misli z nami, ko je prijetin; če ga le zato ljubimo, je naša ljubezin imenovana *prijaznost*, in to tudi neverniki imajo. — Ali ne perva in tudi ne druga ni prava ljubezin, ampak le ljubezin brez zaslužnja, zato ko le iz narave pride in je spremenljiva, kakor narava. — Če postavim bližnjiga le zato ljubimo, ko je dober ali lep, ali ko je naš prijatelj; kaj pa bo z našo ljubeznijo, če leta naš bližnji neha biti dober ali lep, ali naš prijatelj, ali če clo naš sovražnik postane? Če se stava podere, na katero je bila naša ljubezin postavljena, kako bo zamogla naša ljubezin obstati? — *Prava* ljubezin do bližnjiga, ktera sama je zaslužljiva in stanovitna, je tista, ki pride iz ljubezni do Boga, po kateri ljubimo bližnjiga v Bogu in zavolj Boga; to je, zato ko je to Bogu dopadljivo, de bližnjiga ljubimo; ali zato, ko tudi Bog našiga bližnjiga ljubi; ali zato, ko je Bog v našim bližnjim; ali zato, de bi v njem bil. — Res je, de smemo bližnjiga tudi zavolj kakih drugih lepih lastnost ljubiti: tode ga moramo zmiram zavolj Boga bolj ljubiti, kakor zavolj ktere druge reči. Kolikor menj ga pa zavolj kake druge reči ljubimo, kakor le zavolj Boga, toliko je naša ljubezin čistejši in popolniši. — Tudi nam je per-

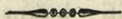
pušeno, nekatere ljudi bolj ljubiti, kakor druge, postavim starše, dobrotnike, pobožne ljudi; tode leta naša veči ljubezin ne sme priti le iz večiga dobička, ki ga od tih ljudi imamo, ampak iz tega, ki so bolj Bogu podobni, in ko Bog sam hoče, de naj jih bolj ljubimo. — O kako malokdey se najde na svetu leta prava ljubezin!“ — Tako uči s. Francišk Salezi.

Leta svetnik je bil zares v majhnim številu tistih, ki imajo pravo sveto keršansko ljubezin do Boga in do bližnjiga; in je imel navado, *svojiga bližnjiga v Bogu, in Boga v svojim bližnjim viditi*; in je večkrat rekel: Oh, kdaj bomo dušo svojiga bližnjiga v presvetim sercu Jezusovim vidili! Kdor svojiga bližnjiga drugej vidi, je v nevarnosti, ga ne prav in ne stanovitno ljubiti; ali v Jezusovim sercu pa, kdo bi ga ne ljubil? kdo bi ga ne prenašal? kdo bi z njim ne poterpel? — Gotovo v Jezusovim sercu je naš bližnji, in naš ljubeznivi Zveličar iz ljubezni do njega umira.

Med vsimi perpomočki, po katerih se zamore edinost in ljubezin z Bogam in z bližnjim zadobiti in ohraniti, nisim nobeniga boljšiga mogel najdi, kakor je *sveta ponižnost*; de se namreč pod vse ponižamo, de se manjši in slabši spoznamo, kakor vse druge, in de od nobeniga nič hudiga ne mislimo. Zakaj lastna ljubezin in prevzetnost nas perganjate, de svoje lastne misli terdimo, desiravno so bližnjimu nasproti in zoperne, in tako se pomanjša ljubezin, ktero smo mu dolžni.“ — Pravi s. Vincenc.

Ponižna krotkost je tako ljubezniva, de jo

večidel tudi tisti ljubijo, ki je sami nimajo; in nam tedaj nar ložej serce bližnjiga odpre.

Enajsta jablana.

Popolnamost.

Gospod Bog močno želi, de bi bili popolnoma, de bi bili njemu zmiram bolj podobni. Premislimo dobro, koliko nam do tega še manka? — Pravi s. Terezija.

Jezus Kristus nam vsim leto zapoved da: Bodite popolnoma, kakor je vaš nebeški Oče popolnoma. *) — Tako popolnoma, kakor je naš nebeški Oče, ne moremo nikoli postati; ampak se njegovi neskončni popolnamosti neprenehama bližati, dokler smo na svetu, to je naša dolžnost, in to nam Jezus zapoveduje. Vsi svetniki so po tej popolnamosti hrepeneli; in tisti je nar svetejši, kateri je božji popolnamosti nar bliže prišel.

„Misli si, de vse to, kar si do zdaj dobriga storil, ni nič, in reci s kraljem Davidam. **) *Zdaj sim začel Boga ljubiti in njemu samimu služiti.*“ — Tako pravi s. Francišk Salezi.

S. Atanazi piše v življenji svetiga Antona

*) Mat. 5, 48.

**) Psalm. 76, 11.

pušavnika, de se je s to mislijo vsak dan vnovič k svetosti in popolnamosti perganjal; in pravi od njega, de si je zmiram mislil, de še le začne Boga ljubiti, in de dans je prvi dan, ko začne njemu samimu služiti; kakor ko bi vse to, kar je bil popred dobriga storil, ne bilo clo nič. — In ravno to je tudi svojim učencam še na smertni postelji perporočil, rekoč: Ljubi moji otroci! če hočete na poti čednost in popolnamosti naprej priti, mislite vsak dan, de dans začnete Bogu služiti; in ravnajte zmiram takó, kakor prvi dan, ko ste res začeli po poti popolnamosti hoditi.

Ravno tako so storili in drugim storiti svetovali tudi drugi svetniki, postavim s. Gregor papež, s. Bernard, s. Karl itd. In pravijo, de moramo storiti, kakor *popotniki*, kateri ne mislijo v to, koliko so že pota storili, ampak koliko ga imajo še storiti; in v to zmiram mislijo, dokler ne pridejo, kamor so se namenili. Ali pa kakor *kupci*, kateri išejo bogastva tega sveta, ino ne mislijo toliko v to, kar so si že perdobili, in v težave, ki so jih do zdaj prestali; ampak vse svoje skerbi in svoje perzadevanje v to obernejo, de bi si še kej več perdobili, in de bi pomnožili svoje bogatstvo, kakor ko bi vse to, kar so si do zdaj perdobili, clo nič ne bilo.

„Na poti popolnamosti moramo s tem začeti, de terdno in stanovitno sklenemo, se popolnoma Bogu dati, in de mu z ljubeznivimi besedami, ki pridejo iz serca, obljubimo, de hočemo v prihodnje njegovi biti brez vsiga perderžka. In po tem moramo ta sklep in to ob-

ljubo večkrat ponoviti.“ — Tako uči s. Frančišk Salezi.

V Rimu je neki svet pridigar *eksercicije* (to je, ojstre spokorne pridige, tri dni, zjutraj in popoldne) imel. Blizo tiste cerkve, kjer je pridigoval, je bil kloster, v katerim je živel razujzdana nuna, Marija Bonaventura po imenu. Kadar je slišala, de bodo eksercicije v tej cerkvi, je precej rekla, de jih ne bo šla poslušat; njene sestre so jo pa tako dolgo prosile, de je obljubila, jih poslušati iti. V prvi pridigi je pridigar govoril od tega, zakaj nas je Bog vstvaril; in v sercu lete nune se je per tej pridigi tak svet oginj vžgal, de je po pridigi duhovnimu rekla: *Oče, sklenila sim, svetnica postati, in v kratkim.* — Po tem si je ravno te besede na papir zapisala in jih k nogam podobe križaniga Jezusa perpela. In od tiste ure je tako sveto živeti začela, de je enajst mescov po tem v svetosti vmerla, in de se je njeno življenje popisalo.

„Vedno slišim govoriti od popolnamosti, pa jih le malo vidim, ki so zares popolnama. Vsak si misli popolnamost po svojih zapopadkih. Nekteri mislijo, de popolnamost je v slabim oblačilu; nekteri, de v ojsrih spokornih delih; nekteri, de je v delih milosti; nekteri, de je v pogostim prejemanji svetih Zakramentov; nekteri, de je v molitvi; nekteri, de je v visokim pre-mišljevanji; nekteri, de je v tistih gnadah, ki nam jih Bog brez vsiga našiga zasluženje daje. — Ali vsi ti se motijo, in mislijo, de to, kar nam k popolnamosti perpomore in kar iz popolnamosti pride, je že sama popolnamost. — Jest

druge popolnamosti ne poznam, kakor: *Boga iz celiga serca ljubiti, in bližnjiga zavoljo Boga, kakor samiga sebe*. Kdor si kako drugo popolnamost misli, se moti; zakaj vse druge čednosti, brez lete svete ljubezni, niso nič več vredne, kakor groblja kamnja. — In če ne spoznamo in ne uživamo precej in popolnoma velike vrednosti lete svete ljubezni, je le naše pomanjkanje, ker smo še preveč skopi z Bogom, in mu ne damo še vsiga svojiga serca, kakor so svetniki storili.“ — Tako govori s. Frančišk Salezi.

Jezus je rekel mladenču, de če hoče popolnoma biti, naj skaže *veliko ljubezin do bližnjiga*, naj vse svoje premoženje ubogim da; in de po tem naj skaže *veliko ljubezin do Boga*, naj pride in za njim hodi, iz zgolj ljubezni do Boga, in iz nobeniga časniga namena. *)

S. Paul pravi, de ko bi tako učenost imel, kakor angelji, in ko bi vse skrivnosti spoznal, in nar veči čudeže delal; ko bi vse svoje premoženje ubogim dal, in clo marternik postal, bi mu vse to, brez ljubezni do Boga in do bližnjiga, nič ne pomagalo.

„Za popolnamost je ena sama reč potrebna, to je; *božjo voljo dopolnovati*. Zakaj po besedah našiga Gospoda Jezusa Kristusa naj tisti, ki hoče popolnoma biti, sam sebe zatajuje, naj svoj križ nosi, in naj za njim hodi. Ali kdo se bolj zatajuje, kdo bolj svoj križ nosi in kdo bolj za Jezusam hodi, kakor tisti, ki si perzadeva, nikoli svoje lastne volje ne storiti,

*) Mat. 19, 21.

ampak le božjo voljo? Poglejte tedaj, kako malo je treba, de sveti postanemo! Druziga ne, kakor de se navadimo, vselej le to hoteti, kar Bog hoče.“ — Tako uči s. Vincenc.

Od kralja Davida je Gospod Bog sam spricuval, de je bil mož po božjim sercu. In zakaj je bil tako Bogu dopadljiv? Zato ko je zmiram božjo voljo dopolnoval. *)

V tem se je posebno tudi velika popolnamost svetiga Vincenca pokazala, ker si je tako stanovitno perzadeval, zmiram le po božji volji ravnati. Božja volja je bila tista velika postava po kateri je vse svoje misli, želje, namene, sklepe in djanje ravnal, in je vse drugo, postavim: dobiček, čast, veselje, z nogami poteptal, kadar je bilo kolikej božji volji nasproti.

Bere se od učeniga in svetiga moža, de, kadar je na smertno posteljo prišel, so ga njegovi prijatli prosili, de naj jim še nazadnje kak dober svet in nauk pove; in jim je rekel: Zapopadek vsiga dobriga nauka je to, *de človek vse, kar se mu pergodi, iz božjih rok prejme, in de nikdar nič druziga noče, kakor kar je božja volja.*

„Božji služabnik je tisti, kateri ima veliko ljubezin do bližnjiga, in ki je terdno sklenil, v vsih rečeh le po božji volji ravnati, na Boga zaupati s priprostim in ponižnim sercam, sam sebe voljno prenašati v vsih pregreških, in vse nepopolnamosti svojiga bližnjiga mirno preterpeti.“ — Tako pravi s. Francišk Salezi.

Prilika, ki je vzeta iz navadniga vsakda-

*) Djanje Apost. 13, 22.

njiga življenja, nam bo te besede svetiga Frančiška še bolj razložila in poterdila. Gospodar in kdor je sam svoj, v svojih opravilih po svoji volji ravna; kdor pa služi, mora po volji svojiga gospodarja ravnati, sicer ga gospodar za- verže in od sebe izžene. — Bog je naš gospo- dar, mi smo njegovi služabniki; in vse, kar smo in kar imamo, je njegovo. Če tedaj hočemo po svoji volji ravnati, in ne po božji, hočemo go- spodarji biti, in ne služabniki; in pravimo Bo- gu (ne sicer z besedo, ampak z djanjem), ka- kor so tisti hudobni podložni, od katerih Jezus govori, rekli: *Nočemo, de bi leta naš kralj bil.* *)

„Popolnoma biti v svojim stanu se nič dru- ziga ne pravi, kakor vse tiste dolžnosti in opra- vila opraviti, ktere je kdo po svojim stanu dol- žan opraviti; tode jih mora dobro opraviti, in le iz ljubezni do Boga in v njegovo čast, in v vsih opravilih le v njegovo čast misliti. Kdor tako ravna, se imenuje popolnoma v svojim stanu in se imenuje človek po božjim sercu in po božji volji.“ — Pravi s. Frančišk Salezi.

V življenji pušavnikov se bere od svetiga Pafnucja, de je enkrat Boga prosil, de naj mu pokaže, če ima kej zasluženja per njem. In Bog mu je na znanje dal, de njegovo zasluže- nje je ravno tolikošno, kakoršno je zaslušenje nekiga imenitniga gospoda, ki je blizo pušave grajšino imel. S. Pafnuci je želel viditi, kako leta gospod živi, in ga je tedaj šel obiskat. Go- spod ga je prijazno sprejel, in mu je, kolikor

*) Luk. 19, 14.

e le mogel, dobro postregel. Po jedi ga je s. Pafnuci prosil, de naj mu na tanko pove, kako živi. Leta gospod se je začudil in je rekel, de njegovo življenje je navadno, de nič posebniga ne stori, in de nobene posebne čednosti nima. Ali ker ga je Pafnuci le še dalje prosil, je gospod rekel, de rad popotnike sprejema in jim postreže; de ne zaničuje revežev in de jim rad pomaga; de z svojimi podložnimi vselej po pravici ravna in jih nikoli ne zatira; de jim per-pusti po njegovih njivah sijati in de nobenimu škode ne dela; de nobeniga ne žali in od nobeniga slabo ne govori, ampak de vse časti in ljubi, in de želi, jih vse v miru in edinosti ohraniti. — Kadar je s. Pafnuci to slišal, je bil perserčno poveseljen, in je spoznal, de za pravo popolnamost ni ravno treba velikih in posebnih reči, ampak *zvesto dopolnovanje vsih svojih dolžnost.*

„Premisli, de popolnamost se ne zadobi z lenobo, ampak človek si mora resnično perzadevati, de sam sebe premaga, *in de se navadi*, ne po svojim nagnjenji, ampak po pameti, po postavah in po pokorsini živeti. To je sicer težavno zares; pa je potrebno. Perzadevanje in navada to reč polajša.“ — Tako pravi s. Frančišk Salezi.

V starih zgodbah se bere, de je modri kralj Likurg dva mlada psa, ki sta bila obedva od ene rodovine, izredil, in je eniga zmiram v hiši imel in mu dobre jedi dajal; drugiga pa na lov navadil. Kadar sta bila odrašena, je kralj ljudstvo skup poklical, in kadar je bilo veliko ljudi skupej zbranih, je prišel kralj in je svoja psa

sabo perpeljal; se je obernal proti svojim podložnim in jih je učiti začel, de navada veliko stori, in de kakor se narava k hudimu ali k dobriemu navadi, tako pa ravna. — Po tem je vergel psama jedi, in ob enim je ukazal tudi zajca izpustiti. Kadar je pes, ki je bil lova navajen, sajca zagledal, je pustil jed in je za zajcam planil; uni pa, ki je bil leniga življenja navajen, je le naprej jedil. — Glejte, je na to rekel modri Likurg, kako moč ima navada! Leta psa sta obedva od ene rodovine, pa vendar enako ne ravnata, ampak vsak tako stori, kakor je navajen. Gotovo je tedaj, de navada premaga tudi naravo nagnjenje, če je še tako močna.

„Vsa učenost svetnikov je v tih dveh rečeh zapopadena: *Storiti in terpeti*. In kdor je te dve reči boljši opravil, tisti je veči svetnik.“ — Tako govori s. Francišk Salezi.

Bolj če kdo življenje svetnikov bere, bolj spozna resnico tih besedi svetiga škofa Salezja. In keršanska resnica nas uči, de le po velikih težavah bomo zamogli v nebesa priti; *) in de kdor si silno perzadeva jih bo zadobil. **)

„Jest bi vsim kristjanam rad dopovedal, de pot popolnamosti ni v mnogih in velikih mislih, ampak v zatajevanji samiga sebe, in de voljno terpimo v vsih perložnostih iz ljubezni do Kristusa. Če se to ne stori, so vse druge poti do popolnamosti goljfive, in brez praviga dušniga dobička, če ima človek zravin tudi še tako

*) Djanje Apost. 14, 21.

**) Mat. 11, 12.

od- isoko premišljevanje in pogovor z Bogom.“ —
 iko tako uči s. Janez od Križa.

i k Kasjan piše od svetiga Pafnucja, de je
 je ato tako visoko v svetosti prišel, ker je vedno
 di atajeval svojo lastno voljo; in tako je s časa-
 va na vse hudobno nagnjenje v sebi zadušil in se
 za e v vsih čednostih uterdil.

ja „Nar večí škoda za tiste, ki imajo dobro
 to voljo, je to, de hočejo to biti, kar ne morejo
 a! biti, in de nočejo biti to, kar so permorani biti.
 n- Zelé storiti velike reči, ki morebiti nikoli ne
 ri, bodo perložnosti najdili, jih storiti, in v nemar
 la pušajo majhne reči, ktere jim Bog v roke daje.
 o Pavžent majhnih perložnost, se v čednostih va-
 - liti; postavim: kako zopernost ali kako sitnost
 r svojiga bližnjiga voljno prestati; kako majhno
 - besedo ali krivico poterpeti; kako majhno ne-
 voljo zaderžati; kako majhno nagnjenje ali kake
 želje k reči ali kej slišati, zatreti; kake ne-
 spametnosti spojimu bližnjimu ne zamiriti; v per-
 pušenih rečeh svojimu bližnjimu rad jenjati, i. t.
 d. to so reči, ki jih vsak lahko stori; zakaj bi
 se tedaj ne storile? Kupec malokdej perložnost
 najde veliko dnarjev na enkrat perdobiti; majh-
 nih dobičkov pa vsak dan lahko veliko stori.
 In če zna te majhne dobičke dobro obrniti,
 ravno s tem obogati. — O kako bi mi sveti in
 bogati v zasluženji postali, ko bi znali prav v
 dobro obrniti vse perložnosti, ki jih v svojim
 stanu najdemo! — Perzadevajmo si tedaj, to
 kar nam je *per rokah*, dobro opraviti, in *da-
 našnji dan* dobro preživeti.“ — Tako uči ča-
 stitljivi sveti Frančišk Salezi.

S. Filip Neri je imel goreče želje, svojo

kri za keršansko vero preliti, in je tedaj želel v Indjo iti nevernikom pridgovat. Ali Bog mu je na znanje dal, de to ni njegova volja, in de njegova Indja je v Rimu. Je tedaj v Rimu ostal, in se je vsake majhne in velike perložnosti tako dobro v božjo čast in v zveličanje duš poslužil, de je velik svetnik postal.

„S tem si veliko krivico storimo, ker hočemo Bogu le po svoji volji služiti, ne po njegovi. Kadar Bog hoče, de naj bomo bolni, hočemo mi zdravi biti; kakor on hoče, de naj mu s terpljenjem služimo, mu hočemo z delam služiti; kadar on hoče, de naj ljubezin skazujemo, hočemo ponižnost skazovati; kadar on hoče, de naj se popolnoma v njegovo voljo podamo, hočemo božjo službo opravljati in moliti. In tega ne zato, kakor de bi tiste reči, ki jih mi hočemo opravljati, *Bogu* bolj prijetne bile, ampak zato, ko so *nam* bolj prijetne. To je gotovo nar večji zaderžek naše popolnamosti, zakaj gotovo je, de ne bomo nikoli zveličani, če se hočemo po svoji volji zveličati. Kdor hoče zveličan biti, se mora po božji volji zveličati.“ — Tako pravi s. Francišk Salezi.

De so svetniki vsi želeli, velikoveč po božji volji ravnati, kakor po svoji lastni, je gotovo in znano. Ali meni je znano, de so clo nekteri neverni modrijani v starih časih to storili in učili. Modri Plutark je učil, de ni prav, de se svojim prijatlam reče: Bog ti daj vse dobro, kar sam želiš. Ampak je rekel, de bi se imelo reči: Bog ti daj, de bi le to hotel, kar on hoče. — In modri Epiktet spričuje sam od sebe in pravi: Vedno sim z vsim tem za-

le voljin, kar se mi pergodi; zakaj vem, de vse
 nu, kar se mi pergodi, se zgodi po previdnosti
 in ožji; in gotovo vem, de vse to, kar Bog hoče,
 nu e bolši, kakor kar jest hočem. — Kako lepe
 ž- o te besede ajdovskega modrijana, in vredne,
 je d vsih kristjanov premišljene in ohranjene biti.
 ete modrijani niso praviga Boga poznali, in
 o- vendar so voljo svojih bogov, ki so si jih sami
 e- omišljevali, tako visoko častili. Kolikanj bolj
 ni, i imeli kristjani voljo praviga večniga Boga
 aj- astiti in popolnoma po nji živeti.

„Dve zmote vidim pogosto med božjimi slu-
 abniki. *Perva* je, de merijo svojo pobožnost
 o tistih tolažbih in sladkostih, ki jih najdejo na
 poti proti Bogu; tako de, kadar ne občutijo
 istih sladkost, precej mislijo, de so vso po-
 božnost zgubili. To je zmota, in taka pobož-
 nost je občutljiva pobožnost. Prava in resnična
 o pobožnost ni v tih rečeh, ampak v terdni, de-
 avni, perpravljeni in stanovitni volji, nikdar
 Boga razžaliti, in vse to storiti, kar je njemu
 lopadljivo. — *Druga* zmota je, de mislijo, ka-
 tor se morajo včasi h kaki reči persiliti, in ki
 e jim sitna in zoperna zdi, de nimajo zravin
 nobeniga zasluženja. Ali ravno takrat se še
 več zasluži, tako de ena unča dobriga, ki se
 stori s premagovanjem, v temoti in suhoti in
 grenkosti, je več vredna, kakor sto funtov do-
 briga, ki se lahko in s sladkostjo stori, zakaj
 kdor v skušnjavah vendar le zmiram Bogu zvest
 ostané, pokaže de ima močno in čisto ljubezin.
 Torej naj bo naša suhota in zopernost še tako
 velika, ne smemo nikdar obupati, ampak zmi-
 ram na ravnost iti po poti proti Bogu, kakor

store popotniki, kateri se zavolj lajanja psov od svoje poti ne dajo odverniti.“ — Tako uči s. Frančišk Salezi.

S. Filip Neri si je perzadeval, svoje spokornike obvarovati, de bi ne padli v te zmote, in jim je rekel, de v pobožnim življenji so tri stopnje. Perva stopnja se imenuje *živalsko življenje*, to je, življenje tistih, ki le zmiram občutljive pobožnosti išejo, katero Bog tistim daje, ki ravno začnejo po njegovih potih hoditi, de jih s tem pervabi in perpelje v pobožno življenje, kakor se žival s kako jedjo kam pervabi. Druga stopnja se imenuje *človeško življenje*; to je, življenje tistih, ki ne išejo nobene občutljive sladkosti, ampak premagujejo svoje hudobne nagnjenja, in le čednosti išejo; in to je zares človeka vredno. Tretja stopnja se imenuje *angeljsko življenje*, to je, življenje tistih, ki so po dolgim in stanovitim premagovanji svoje hudobne narave od Boga prejeli mirno življenje brez težav in skušnjav, in ki že na zemlji skoraj kakor angelji v nebesih žive. — Kdor se na drugi stopnji stanovitno derži, ga Bog ob svojim času na tretjo perpelje.

„Ne smemo preveč na velike darove gledati, ktere Bog kaki duši daje, ampak na to, kdo bolj v čednostih živi, in kdo služi Gospodu z večim zatajevanjem samiga sebe, z večji ponižnostjo, in z bolj čisto vestjo. Kdor je v tem bolj popolnoma, je bolj svet.“ — Pravi s. Terezija.

Poterjenje tih besedi se najde v življenji s. Vincenca. V njegovim življenji je malo posebnih darov božjih viditi. Po zunanjim je bilo njegovo

življenje skoraj kakor življenje drugih navadnjih ljudi. Ali vendar je do tako visoke stopnje svetosti prišel, kakor malokteri.

V življenji s. Makarja pušavnika se bere, da mu je bil Bog enkrat v molitvi na znanje dal, da še ni nič viši prišel v pobožnosti, kakor dve ženske, ki ste v mestu blizo pušave živele. Na to je s. Makari precej v mestu šel, je tiste dve ženske obiskal, in je spoznal, da ni bilo nič čudniga in posebniga v njenim življenji, ampak da ste že petnajst let skup stanovale, in da se niste še nikoli v nar manjši reči kregale, ali ena drugo žalile, ne v besedah, ne v djanji. Po tem je letá sveti pušavnik spoznal, da ste te dve duše bolj svete, kakor on, desiravno mu je bil dobrotljivi Bog še toliko posebnih in prečudnih darov dodelil.

„*Gospod, kaj hočeš da naj storim?* — To je znamenje duše, ki je do popolnamosti prišla, kadar tako čisto zapusti svojo lastno voljo, da nič družiga več ne išče, in nič družiga noče in ne želi, kakor le to storiti, kar Bog hoče.“ — Tako piše sveti učenik Bernard.

Perve besede svetiga Paula, kadar mu je bil Bog gnado dal, se spoznati in spreobrniti, so bile: *Gospod, kaj hočeš da naj storim?*)* In te besede je on s tako resničnimi željami in s tako velikim podverženjem izrekel, da mu je Bog precej gnado dal, popolnoma po njegovi sveti volji ravnati; in po tem ni nikdar več druge misli in drugih želja imel, kakor zmiram in povsod in v vsih rečeh le božjo

*) Djanje Apost. 9, 6.

voljo dopolnovati; in med toljkanj zopernostami, težavami, terpljenjem in martrami, ki jih je mogel do konca svojiga življenja prestati, ni nobena reč zamogla premagati ali pomanjšati njegove prečudne stanovitnosti, in njegoviga podverženja pod sveto božjo voljo.

S. Franciška Fremiot je imela take velike želje, božjo voljo v vsih rečeh spoznati in dopolnovati, de kadar je le slišala to besedo: *božja volja*, se ji je zdelo, kakor ko bil kdo gorečo baklo k njenimu sercu pertisnil; in dokler ni v kaki reči božje volje spoznala, ji je bilo, kakor ko bi bila v velikih martrah.

Če hočeš zares kej dušniga dobička imeti, se móraš, na tanko tih besedi s. Paula deržati: *Glej sam na-se!*)* V tem ste dve reči zapopadene: *Pervič*, de se ne smemo v opravila drugih ljudi utikovati, in ne gledati na njih pregreške; zakaj zadosti ima opraviti, kdor hoče svoje lastne opravila dobro opraviti, in svoje lastne pregreške poboljšati. *Drugič*, de si prav k sercu vzamemo svojo lastno popolnamost, in de si neprenehama perzadevamo, po poti popolnamosti hoditi, brez de bi na to gledali, če drugi hodijo po ti poti, ali ne. Zakaj za svojo popožnost in popolnamost mora vsak posebej skrbeti; in desiravno na tem svetu pravimu, de ljudje kake družine, kakiga reda ali kakiga kraja, so tako rekoč le eno samo telo, bo na unim svetu to drugači, zakaj tam bo vsak posebej rajtengo dajal od svoje lastne pobožnosti, in od svojih lastnih pregreškov.“ — Tako govori božji služabnik Pater Pastor.

*) I. Tim. 4, 16.

Veliko bolj smo nagnjeni, pregreške drugih viditi in soditi, kakor svoje lastne; ali ravno to je velik žaderžek na poti proti keršanski popolnamosti. Bolj ko človek sam sebe spozná in sodi, menj se mu ljubi, drugih soditi, zakaj on spozná in v sercu občuti, de v rečeh, zavolj kterih druge sodi, sam sebe obsodi.

Nobene perložnosti, per kteri kej za svojo dušo zaslužiti zamoreš, ne zamudi, ampak se je posluži v svoj dušni dobiček; postavim, kadar ti kdo kako zoperno besedo reče; kadar se ti kej zapove, kar je zoper tvojo voljo; kadar najdeš perložnost, se ponižati, ali ljubezin do bližnjiga, krotkost in poterpežljivost skazati. Vse te perložnosti so tvoji dušni dobički, in torej bi jih imel še sam iskati in si jih perdobiti; in tisti dan, ko boš več takih perložnost najdil, bi ti imel bolj vesel spat iti, kakor kupec takrat, kadar veliko dobička v svoji kupči stori“. — Tako pravi s. Ignazi.

Gotovo je, de ima vsak kristjan vsak dan nektare perložnosti, si za zveličanje kej zaslužiti. Ko bi kristjan prav spoznal in prav premislil, koliko vsak dan lahko zašluži, bi se zjutrej, kadar vstane, njegovo serce z veseljem napolnilo, de je spet dan prišel, v kterim bo zamogel svojimu Bogu živeti, in z njegovo gnado in pomočjo njegovo božjo čast in svoje lastno zveličanje množiti. — Ko bi kristjan to prav premislil, bi veliko moč v sebi občutil, vse zopernosti in težave voljno preterpeti, in vse svoje dolžnosti zvesto dopolniti.

Od svetiga misionarja Franciška Ksaverja se bere, de ga je bilo sram in de ga je grozno

serce bolelo, kadar je vidil, de so kupci pred v Indijo šli s svojim blagam, kakor misionarji s svetim evangelijem, ki je več vredno, kakor vse bogastvo celiga sveta; in je po tem se z večim veseljem v misijon šel, kadar je bil v to izvoljen.

Resnično si perzadevaj v čednostih rasti, sicer boš zmiram per tleh ostal. Nikdar ne misli, de si kako čednost že zadobil, dokler ne vidiš, de si v skušnjavah zoper leto čednost stanoviti ostal, in dokler jo per vsih perložnostih zvesto ne dopolnuješ; in tih perložnost se ne smeš ogibati, ampak jih moraš velikoveč želeti, iskati in z veseljem prijeti.“ — Pravi s. Terezija.

To resnico je s. Filip Neri dobro zapopadel; zatorej je svoje spokornike zmiram svaril, de naj ne bodo žalostni in nevoljni, kadar imajo skušnjave in dušne težave, zakaj Gospod Bog, kadar hoče komu kako čednost dati, včasi perpusti, de ima pred hude skušnjave zoper leto čednost; in če jih stanovitno premaga, mu Bog leto čednost in dušni mir dodeli.

„*Ponižnost in ljubezen* ste kakor grunt in streha per hiši; perva je nar niži, druga nar viši; vse druge čednosti so med tema dvema. Toraj si moramo perzadevati, de jih vedno dobro ohranimo; zakaj znano je, de kadar se per kakim zidanji grunt in streha dobro ohranita, je vse zidanje dobro ohranjeno.“ — Tako pravi s. Frančišk Salezi.

Vsi svetniki božji so si perzadevali, te dve poglavitne čednosti zmiram ohraniti in množiti; posebno so pa nekteri grozno imenitni bili v tih čednostih, kakor postavim s. Frančišk iz Paule, kteri zavolj svoje velike ponižnosti ni le sam

nizkost in zaničevanje ljubil, ampak je tudi hotel, de naj se red, ki ga je on postavil, imenuje *Red nar manjših*. In njegova ljubezin do Bogá je bila tako goreča v njegovim sercu, de je včasí clo njegov život ves goreč in ognjen bil.

„Kadar kdo zares pobožno živi, čuti v sebi želje, če dalje bolj pobožno živeti; in delj ko pride po poti keršanske popolnamosti, bolj se v njem pomnožijo lete želje. Ker luč njegoviga spoznanja če dalje bolj svetla postane, se mu zmiram zdí, de nima še nobene čednosti, in de nič dobriga ne stori; in če se mu tudi zdí, de ima kako čednost ali de stori kej dobriga, se mu vse grozno nepopolnoma in malo vredno zdí. Zatoraj si vedno in neutrudeno perzadeva, na poti popolnamosti naprej priti“. — Tako uči s. Lorenc Justinian.

Od svetiga Fulgencia se bere, de je tako želel, keršansko popolnamost zadobiti, de vse, kar je dobriga storil, se mu je malo ali nič zdelo, in si je zmiram boljši biti perzadeval.

S. Vincenc, desiravno je bil tako velik svetnik, se je vsak dan slabšiga spoznal, in si je vedno perzadeval, se poboljšati. — In ravno to se lahko tudi od vsih drugih svetnikov božjih reče.

„Kadar kdo dobrovoljno prejme *posvarjenje*, da na znanje, de ljubi čednosti, ki so njegovim pregreškam nasproti, zavoljo kterih je posvarjen. In to je dobro známnje, de po poti proti popolnamosti hodi“. — Tako pravi s. Francišk Salezi.

Pušavnika Serapiona je bil prišel edin njegovih ravno-pušavnikov obiskat. Serapion ga je prijazno sprejel in mu je rekel: Narpred mo-

liva, potlej se bova pogovarjala. Ali njegov tovarš mu je odgovoril, de je tako velik grešnik, de ni vredin pušavskiga oblačila nositi, in tudi ni vredin moliti. — Modri Serapion je spoznal, de njegovimu tovaršu prave ponižnosti manka in de to ga od popolnamosti zaderžuje, in ga je tedaj tako posvaril: Ljubi moj brat, če hočeš popolnoma biti, ostani v svoji pušavi in delaj, in nikar nikamor ne pojdi, zakaj to ni dobro za-te, de okoli hodiš. — Te besede so ga pa močno razžalile, in je tudi na znanje dal, de je razžaljen. Kadar je Serapion to vidil, mu je rekel: Kaj je to, moj brat? Ravno zdaj si ti sam rekel, de si tako velik grešnik, de nisi vredin moliti; in ker te jest zdej z ljubeznijo posvarim, si nevoljin. Iz tega se vidi, de tvoja ponižnost ni prava. Če želiš pravo ponižnost zadobiti in bolj popolnoma postati, moraš posvarjenje dobrovoljno prejeti, in ne nevoljin, ampak hvaležin biti, kadar te kdo zavolj tvojih pregreškov posvari. — Te besede modriga in svetiga služabnika božjiga so njegovimu tovaršu tako k sercu šle, de se je spoznal in poboljšal.

Božja služabnica Leonora, cesarica, je prosila svojiga spovednika, in tudi svoje služabnice, de kadar bodo vidili, de v kaki reči kej prav ne stori, naj jo posvare; in kadar jo je kdo zares posvaril, se mu je perserčno zahvalila.

S. Ambrož je tudi navado imel, svoje prijatle prositi, de naj ga zavolj njegovih pregreškov posvare; in je vsako posvarjenje, kakor veliko dobroto, s hvaležnostjo in tudi s ponižnostjo prejel. — Ravno tako so tudi drugi svetniki ravnali, zakaj niso prazne časti tega sveta is-

kali, ampak so le Bogu dopasti, in se če dalje bolj spoznati in če dalje boljši biti želeli.

„Nar gotovši znamnje, ki ga na tem svetu zamoremo imeti, de smo v božji gnadi, ni tisto občutenje, ki ga v sercu imamo, de Boga ljubimo, ampak to, če se mu popolnoma in za zmiram v roke damo, in če terdno sklenemo, nikdar več v kak greh, naj bo velik ali majhin, pervoliti; to je znamnje božje gnade v našim sercu“. — Tako govori s. Francišk Salezi.

Od božje služabnice se bere, ki je bila hudo bolna in je včasi take bolečine občutila, kakor ko bi bila v pekli; in dolgo časa je v takim stanu bila. Ali per vsim tem je bila zmiram popolnoma v božjo voljo vdana; in enkrat, ko so bile njene bolečine nar hujši, je tako molila: **O** moj preljubeznivi Gospod! spomni se, de sim tvoja uboga stvar, in ravnaj z mano kakor ti hočeš, zdej in v večnosti. Popolnoma se v tvojo roko dam, in sim perpravljena vse terpeti, kar je tebi dopadljivo. — Leta molitev in letó popolnoma vdajenje v božjo voljo je bilo Bogu tako dopadljivo, de jo je kmalo po tej molitvi k sebi poklical, in jo je vpeljal v veselje njeniga Gospoda.

Ravno tako so bili tudi vsi drugi svetniki stanovitno v božjo voljo vdani, in so s tem v popolnamosti tako visoko prišli, de niso nazadnje več sami sebi ampak le Bogu živeli. Postavim s. Katarina iz Genve je iz serca in po pravici rekla: Če sim živa ali mertva, sim zmiram Jezusova. Nič več nimam svojiga; nobena reč ni moja; Bog mi je vse; družiga nič nočem imeti, kakor to, de sim Gospodova. — **O** svet

ti si zmiram ravno tisti, in jest sim bila do zdej tudi zmiram ravno tista; ali v prihodnje nočem več taka biti.

„Učimo se od Jezusa v jaslih, koliko se morajo vse reči tega svetá obrajtati.“ — Pravi s. Francišsk Salezi.

Sina božjiga v revšini in v zaničevanji vsih časnih reči viditi, in vender še po tih rečeh hrepeniti, jih želeti in iskati, to se gotovo ne pravi, Jezusa ljubiti, ga posnemati in za njim hoditi.

S. Edviga, poljska kraljica, po tem ko je bila svet zapustila, ni nikoli nič več od reči tega svetá govorila, in tudi ni hotla od njih govoriti slišati, kakor le toliko, kolikor je bilo Bogu v čast in dušam v zveličanje.

„Če hočeš imeti kratek in dober perpomoček, kateri je perpomoček vsih perpomočkov ki nam nar bolj pomaga, vse skušnjave in težave premagati in si keršansko popolnamost perdobiti, nikdar iz misli ne spusti *pričujočnost božjo*“. — Tako piše sveti učenik Basili.

Ravno letá sveti učenik piše od svojiga prijatla, ki je bil duhovin, de ga je hudobni cesar Julian, ki je keršansko vero zaverigel, hudo preganjal zavolj keršanske vere, in mu je še hujsi martro žugal, če ne bo svoje vere zaverigel; ali letá duhovin je v vsih tih velikih in nevarnih skušnjavah stanovitin ostal, in je rekel, de se je le s tem zamogel v stanovitnosti ohraniti, ker mu pričujočnost božja ni nikoli iz misli prišla.

Egiptovski Jožef se je v hudih skušnjavah Boga spomnil in se je greha obvaroval. Kako bi zamogel to hudobijo storiti, je rekel, in pred

svojim Bogam grešiti? *) — In Suzana je rekla, kadar se je v nevarni skušnjavi znajdila: Boljši mi je brez pregrešniga djanja v vaše roke pasti, kakor grešiti ko me Bog vidi**).

Svetiga Efrema je enkrat razujzdana ženska v nečisti greh zapeljati hotla; in on ji je odgovoril, de je voljin to storiti, to de ne v hiši, ampak zunaj pred hišo, de bodo ljudje vidili. V to pa ženska ni hotla pervoliti, in je rekla de bi je bilo preveč sram. Na to ji je s. Efrem rekel: Pred ljudmi te je tedaj sram, ta greh storiti; Boga pa, ki te povsod vidi, in njegovih svetih angeljev, tega te ni sram in groza? — In bere se, de se je tista ženska po premišljevanji tih besedi in božje pričujočnosti resnično spreobrnila.

Če želiš skorej do popolnamosti priti, začni resnično ljubiti zasramovanje, krivice in slabo govorjenje zoper tebe.“ — Tako pravi s. Ignaci.

Od svete Katarine iz Bolonje se bere, de kadar ji je kdo kako krivico storil, ali ki jo je zaničeval, je posebno veselje občutila, in je če dalje bolj želela zaničevana biti. S tem je tako delječ prišla v keršanski popolnamosti in v ljubezni do Boga, de je lahko po pravici rekla, de ko bi bila njegova sveta volja, bi bila perpravljena, ne le vse terpljenje tega svetá, ampak tudi večno terpljenje v peklju terpeti.

Svetujem ti, de se podaj v duhovsko pokoršino ojstriga moža, kateri bo s tabo hudo in ojstro ravnal; in perzadevaj si, vse njegovo

*) I. buk. Mojs. 49, 9.

***) Daniel 13, 23.

ojstro svarjenje tako dobrovoljno piti, kakor mleko in medico; in gotovo ti obljubim, de v kratkim času se boš na visoki stopni popolnamosti znajdil.“ — Tako uči božji služabnik Mojzes.

V življenji svetih pušavnikov se bere od božjiga služabnika, Janeza po imenu, ki je dvanajst let z veliko zvestobo in ljubeznijo v pokoršini stariga in bolehniga pušavnika ostal; in letá je nalaš z neizrečeno ojestrostjo z njim ravnal, mu ni nikdar nobene prijetne in prijazne besede rekel, in ga je vedno zaničeval, kregal in pokoril. Tako je celih dvanajst let s svojim učencam ravnal; in kadar je po tem na smertno posteljo prišel, ga je ljubeznivo k sebi poklical, ga je za roko prijel, in mu je trikrat rekel: Bog bodi s tabo! In po tem ga je okolistoječim pušavnikom perporočil, rekoč: Letá ni človek, ampak angelj.

„Ker je gotovo, de nas nauk Kristusov ne more goljfati, se moramo tedaj, de bomo po varni poti hodili, njegoviga nauka z velikim zaupanjem deržati, in moramo terdno skleniti, zmiram po njem ravnati, in nikoli po šegah in navadah tega svetá, ktere so vse goljfive in zapeljive. To je poglobitna postava vse kersanske popolnamosti.“ — Tako pravi s. Vincenc.

To je bila zares poglobitna postava v življenji ravno tega častitljiviga svetnika, po kateri je vse svoje djanje in nehanje ravnal; in v tem je svojo nar veči tolažbo in mir in vse svoje veselje najdel. Kadar se je zamogel v kakim opravilu na kako besedo svetiga pisma opreti, je bil po tem tako terdia in stanovitin, de ga

ni nobena reč od tega opravila odverniti ali zadržati zamogla, ne njegov lastni dobiček, ne njegova lastna previdnost in pamet, in tudi ne strah pred ljudmi, ali želje, ljudem dopasti.

Dvanajsta jablana.

Zedinjenje z Bogam.

Sploh namen vsih čednost je ta, de bi nas z Bogam zedinile. Zedinjenje z Bogam zapopade v sebi vso srečo in vse dobrote, ki jih na tem svetu vživati zamoremo. — Ali kaj je pa leto zedinjenje z Bogam? To ni nič družiga, *kakor popolnoma vdajenje naše volje v božjo voljo*; to je, kadar je naša volja popolnoma enaka božji volji, de ni nobene reči v naši volji, ktera bi bila božji nasproti; in de vse to, kar hoče in ljubi božja volja, tudi naša hoče in ljubi; in de vse to, kar je dopadljivo ali pa nedopadljivo božji volji, je tudi nam dopadljivo ali pa nedopadljivo.“ — Tako uči s. Janez od Križa.

Presveta devica Marija je bila popolnoma z Bogam zedinjena, in s. Bernard pravi, de njeni dušni pogled je bil zmiram v božjo voljo obrnjen, in njena volja je bila vsa v božji volji v vsih rečeh.

„Motijo se tisti, kteri mislijo, de zedinjenje z Bogam je le tisti, ki je va-nj zamaknjen in ki ga vživa. — Pravo zedinjenje z Bogam je

to, de podveržemo svojo voljo v mislih, v besedah in v djanji, božji volji; in takrat je naše zedinjenje z Bogom popolnoma, kadar je naša volja odločena od vsih reči, in le na božjo voljo navezana, tako de se ne gane drugači, kakor po božji volji. To je pravo in gotovo zedinjenje z Bogom, katero jest zmiram želim, in Gospoda vedno prosim, de bi mi ga dodelil. — Ah, koliko nas je, ki od tega govorimo, in se nam zdi, de nič družiga ne želimo, kakor to. Ali mi reveži! kako malokteri do tega pride!“ — Tako govori s. Terezija.

Ravno letá svetnica se ni mogla zadosti začuditi, kadar je premislila, kako velika je sreča, ki jo človek vživa, kateri se s svojim Bogom zedini, in kako neskončne so želje, ki jih Gospod Bog ima, nas s seboj zedinjene viditi. Torej je leto zedinjenje z Bogom tako neizrečeno želela in iskala.

S. Janez kerstnik je od svoje mladosti zmiram v pušavi živel. Bogu samimu je znano, kako neizrečeno je bilo njegovo serce vžgano z ljubeznijo do Zveličarja, ko še rojen ni bil, in kako rad bi bil zmiram per njemu ostal; ali ker je bil ves na božjo voljo navezan, je ostal vedno v pušavi po božjim povelji, brez de bi bil le enkrat prišel svojiga nebeškiga prijatla obiskat. In po tem ko ga je kerstil, ni za njim šel, ampak je ostal per svojim opravilu, kteriga mu je bil Bog ukazal. — Ah, kako popolnoma je bila njegova volja od vsih reči odločena, in le na božjo voljo navezana! — Letá zgled je tako velik, pravi s. Francišk Salezi, de moja duša omaga, kadar ga premišluje.

Zedinjenje se zgodi na tri viže: *Pervič*: kadar popolnoma podveržemo svojo voljo božji volji, v vsih svojih delih, in v vsih rečeh ki se nam pergodé, tako de radovoljno prejmemo vse to, kar Bog hoče in kar nam pošlje naj bo še tako težavno in zoperno. *Drugič*, kadar sklenemo svojo voljo z božjo, tako de hočemo vse to, kar Bog hoče, in de to le zato hočemo, ker Bog tako hoče; in de nam kaka reč le zato dopade, ker Bogu dopade. Iz tega pride, de duša nobene zopernosti več ne občuti v dopolnjenji božje volje. *Tretjič*, kadar naša volja popolnoma ena postane z božjo voljo, tako de se nič več sama sebe ne čuti, kakor de bi bila mertva, ampak de le božjo voljo v sebi čuti.“ — Tako piše božji služabnik Gagliardi.

Od svete Marije Magdalene de Pazzi se bere, de je na vse te tri viže z Bogom zedinjena bila. *Pervič*, je rekla večkrat iz celiga serca: Ko bi jest tukej pekel odpert vidila, in ko bi vedila, de je božja volja, de naj večno v tem ognji gorim, bi se precej va-nj vergla, de bi dopolnila božjo voljo. — *Drugič*, je rekla enkrat o binkoštnih praznikih: Po pravici povem, de ne želim in nočem s. Duha prejeti, kakor le po božji volji; ga želim in ga ne želim, zakaj nočem ga želeti po svoji volji, kakor ko bi mi ga Bog le zato dal, ko ga jest želim. V vsih rečeh želim de bi po pravici reči zamogla: Zgodi se tvoja volja. *Tretjič*, je bila popolnoma mertva sama sebi, in je le božji volji živela.

„Podverženje pod božjo voljo je grozno mogočin perpomoček, de premagamo vse skušnjave, de nad seboj poboljšamo vse nepopolna-

mosti in de ohranimo mir serca; in je dobro zdravilo za vse dušne bolezni, in je zares narveči bogastvo kristjana. Zakaj letó podverženje zapopade v sebi zatiranje in zatajevanje samiga sebe, zadovoljnost z vsim tem, kar se nam pergodi, posnemanje Kristusa, zedinjenje z Bogam in sploh vse čednosti, kadar so opravljene po božji volji, ktera je začetik in postava vse keršanske popolnamosti.“ — Tako pravi s. Vincenc.

Želje tega svetnika, božjo voljo v vsih rečeh spoznati in dopolniti, so bile prečudne. Njegovo podverženje pod božjo voljo je bila tako rekoč duša vsih njegovih čednost, vsiga njegoviga djanja in terpljenja. Kadar se je k molitvi podal in ko se je v božjo pričujočnost postavil, je rekel s svetim Paulam: *Gospod! kaj hočeš de naj storim?* — In zakaj je tako želel, voljo Gospodovo v vsih rečeh spoznati? Le zato: de bi jo na tanko dopolnil. — In zakaj se je tako stanovitno šegam in postavam tega sveta ustavljal, in je sam sebi in drugim z gorečnostjo perporočal, le po postavah svete keršanske vere ravnati? Le zato, de bi se v vsih rečeh in povsod le presveta božja volja zgodila. — In zakaj je vse težave in zopernosti, ki jih je tolikanj mogel prestati, tako voljno preterpel? Le zato, ko je vedil, de se mu vse to le po božji volji zgodi, in ker družiga nič ni iskal in želel, kakor de bi se božja volja dopolnila.

„Angelj božji z takim veseljem božjo voljo dopolnujejo, de, ko bi njegova volja bila, kakiga angelja na svet poslati, de bi luliko po polji plel, bi precej nebesa zapustil, in bi začel leto nizko delo z neskončno velikim veseljem oprav-

ati. — Duša, ki je zares v božjo voljo vdana, ne na nobeno časno reč ne naveže, zakaj spozná vse stvari tega sveta so ničemerne in minlive, in de le večni presveti Bog je vse ljubezni redin. Torej družiga nič ne želi, kakor sama ne bi umreti in v vsih rečeh le po božji volji ravnati.“ — Tako piše božji služabnik Henrik.

Ravno letá sveti služabnik božji je tako lelel le božjo voljo v vsih rečeh dopolnovati, le je večkrat rekel, de bi bil raji netopir po božji volji, kakor narvikši angelj po svoji lastni volji.

Ker Gospod Bog nar bolj vé, za kateri stan je kdo dober, vsakimu človeku da posebin stan in posebno opravilo, kakor previdi, de je nar bolj njemu v čast, človeku pa v zveličanje in bližnjimu k dobrimu. — To pa je velika zmota in velika škoda, kadar se mu ne perpustimo, le bi z nami storil, kakor bi sam hotel.“ — pravi s. Terezija.

V življenji s. Franciška Borgja se bere, le predinj je bil v Jezvitarški red stopil, je bil oženjen in je imel veliko otrok. Pergodilo se je pa, de je enkrat njegova žena na smert polna bila, in Bog mu je na znanje dal, de naj si zbere smert ali pa zdravje svoje žene, de kakor bo želel, tako se bo zgodilo. Letá dobrota božja je serce s. Franciška močno ginila, in je rekel: O Gospod, zakaj meni daš to razsoditi, kar ti nar bolj veš? Meni je vse enako, kar se zgodi; le to želim, v vsih rečeh po tvoji sveti volji ravnati, zakaj kdo zamore bolje vediti, kaj mi je dobro, kakor ti? Zatorej stori, o Gospod, kakor ti je dopadljivo, ne le z mojo

ženo, ampak tudi z mojimi otroci in z mano. Zgodi se tvoja volja. —

Lep zgled, kako se mora kristjan popolnoma v božjo voljo vdati, nam je dal slep mož od kteriga se bere, de je enkrat z veliko gorečnostjo molil, de bi pogled zadobil, in Bog mu ga je dal. Ali kmalo po tem je začel premišljevat, de mu to morebiti ni v zveličanje, de vidi; in je tedaj Boga prosil, de naj mu precej spet pogled vzame, če to ni dobro za njegovo zveličanje, de vidi. Na to mu je Bog pogled vzel; in letá služabnik božji je po tem do konca svojiga življenja v perserčnim svetim veselji živel, ker je popolnoma prepričan bil, de se mu po božji volji godí. — In tako bi mogli tudi mi v vsih pergodbah veseli in zadovoljni biti, ker vemo, de vse, kar se nam pergodi, se nam le po božji volji ali po božjim perpušenji pergodi, zakaj Jezus pravi, de še clo en sam vrabec, ki je tako majhna stvar, ne pade na zemljo brez volje našiga nebeškiga Očeta; in de so vsi lasje naše glave sošteti.*)

„Se moramo vdati v božjo voljo, in zadovoljni biti z vsakim stanam, v kteriga nas Bog postavi; in ne smemo želeti, iz eniga stanu v družiga stopiti, dokler ne spoznamo, de je to božja volja. Tako ravnati, je nar boljši, in nar bolj zveličansko djanje na svetu.“ — Tako uči s. Vincenc.

Bil je pobožin reveš, ki je bil šantov in ki tudi ni mogel razložno govoriti; in je zmiram rekel, de je vesel, de je tak, zato ko ga Bog

*) Mat. 10, 29, 30.

hoče taciga imeti. In je tudi rekel, de je vesel de ima skušnjave in znotranje in zunanje težave, zato ko Bog hoče, de naj jih ima. Tudi je rekel, de ko bi bila božja volja, de naj tavžent let na zemlji živi, z velikimi težavami obložen in v vedni temoti in suhoti, bi bil zmiram vesel in zadovoljin, de bi le Boga ne razžalil. — Kako lep zgled in nauk nam letá zvesti služabnik božji da!

S. Elizabeta je svojiga moža v vojski zgubila. Kadar je to zvedila, se je precej k Bogu obrnila in je rekla: O Gospod! ti veš, de sim ga raji imela, kakor vse bogastvo tega svetá. Ali ker je tvoja volja, mi ga vzeti, sim tako zadovoljna s tem, kar ti hočeš, de, ko bi zamogla brez tvoje volje svojiga moža s tem spet v življenje poklicati, de bi si en sam las izruvala, bi tega ne hotla storiti.

Nikdar ne misli, de storiš svojo keršansko dolžnost, dokler svoje volje popolnoma in v vsih rečeh, tudi v nar bolj zopernih in težavnih, rad in vesel božji volji ne podveržeš.“ — Tako pravi s. Francišk Salezi.

Od ravno tega svetnika se bere, de je rekel, de v nar večih težavah in bolečinah je dušna sladkost, ki jo vživa, stokrat veči, kakor sicer, kadar nima nič terpeti; in de to iz tega pride, ker je takrat še bolj na tanko z Bogam zedinjen.

„Boljši je, se enkrat v božjo voljo vdati v kaki reči, ki nam je zoperna, in jo iz ljubezni in pokoršine do Boga storiti, kakor sto tavžent drugih del, ki jih le po *svoji volji in po svojim dopadenji* opravimo.“ — Pravi s. Vincenc.

Neskončno veliko si je božji služabnik Job per Bogu zaslužil, ker je v svojih velikih težavah iz serca rekel: **Gospod je dal, Gospod je vzel; kakor je bilo Gospodu dopadljivo, tako se je zgodilo; naj je imé Gospodovo česeno!*)**

„Kdaj bo prišel tisti srečni čas, ko bomo vživali sladkost božje volje v vsih rečeh, ki se nam bodo pergodile, in de v nobeni reči družiga nič ne bomo želeli, kakor njegovo dopadenje? Zakaj gotovo je, de nam vse z enako ljubeznijo in le za naše zveličanje deli, naj bodo zopernosti, ali pa veselje. Kdaj se bomo popolnoma podali v roke svojiga preljubezniviga nebeškiga Očeta? in kdaj mu bomo prepustili skerb za nas in za vse naše opravila? in de si ne bomo nič ohranili, temuč le želeli, v vsih rečeh njemu dopasti in mu zvesto služiti, kolikor bomo le zamogli?“ — Tako pravi s. Franciška Fremiot.

Bere se od keršanske in pobožne žene nekiga soldata v starih časih, ki je bila tako popolnoma v božjo voljo vdana, de je per vsaki perložnosti, kadar se je komu kej pergodilo, precej rekla: *To je nar boljši zanj; saj se je le božja volja zgodila.* — Pergodilo se je pa, de je njeni mož v vojski oko zgubil. Kadar je letá pobožna kristjana to vidila, je po svoji navadi rekla, de to je nar boljši za-nj. Mož tega ni hotel verjeti; ali Bog mu je po drugi pergodbi pokazal, de je res tako. Pergodilo se je namreč, de je kralj tiste dežele na smertno posteljo prišel. Bila je pa navada v tišti deželi, de kadar je kralj umerl, je mogel

*) Job. 1, 21.

edin njegovih soldatov z njim umreti, de je njegovo smert počastil; in permerilo se je, de je ravno letá soldat izvoljen bil, s kraljem umreti. Kadar je pa soldat to slišal, je rekel, de se ne spodobi, de bi smert tako veliciga in imenitniga kralja s smertjo revniga človeka počastena bila, ki je na eno oko slep. Vsi so precej spoznali de je to res, in so ga izpustili. In tako je spoznal, de to, kar je mislil, de je njegova narveči nesreča, je bila zares njegova narveči sreča, ki ga je od smerti rešila.

„*Se Bogu dati*, to se ne pravi nič drugiga, kakor mu svojo voljo popolnoma dati. Kadar kdo po pravici lahko reče: **Gospod**, jest nimam nobene druge volje, kakor tvojo voljo; se je zares Bogu dal in je z Bogam zedinjen.“
— Pravi s. Francišsk Salezi.

S. Jedert je imela navado, letó kratko molitvico per vsaki perložnosti izreči: *Ne moja ampak tvoja volja naj se zgodi; o moj preljubi Jezus!* — In je tudi večkrat v svojih molitvah rekla: **O Gospod!** prosim te, ne obrajtaj clo nič moje volje, ampak le tvoja presveta volja, naj se v vsih rečeh zgodi; in prosim te stori z mano tako, kakor je nar bolj tebi v čast, in tebi dopadljivo.

„Veliko jih je ki pravijo **Gospodu**: Ves se tebi dam brez vsiga perderžka; tode malo jih je ki se mu zares popolnoma dajo. Zakaj kdor se zares popolnoma Bogu da, prejme radovoljno vse, kar mu božja previdnost pošlje, in mu je vse eno, če mu pošlje terpljenje ali veselje, žalost ali tolažbo, zaničevanje ali čast.“ — Pravi s. Francišsk Salezi.

S. Vincenc je bil zares prav popolnoma v božjo voljo vdan, ne le z besedami, ampak v djanji, in je to per vsaki perložnosti skazal. V vsih krajih in časih, v vsih opraviilih in perložnostih, v žalosti in v tolažbah, v boleznih in v zdravjih, in v mrazi in vročini, v zaničevanji, v opravljanji in v preganjanji je bil zmiram enak in zadovoljin, in se ni nikdar močno veselil, in se ni nikdar žalil in pertožil; zakaj v vsih rečeh je terdno veroval, de se nam nič zoper božjo voljo in previdnost zgoditi ne more. Zato se je reklo od njega: **Gospod Vincenc** je zmiram **Gospod Vincenc**.

S. Frančiška Fremiot je bila na svojih potih velikokrat v očitni nevarnosti, svoje življenje zgubiti. In kadar je bila vprašana, če je v vsih svojih nevarnostih zmiram zaupanje v **Bogn** imela, de jo bo rešil in ji življenje ohranil, je letá odgovor dala, ki je vredin našiga premišljevanja in posnemanja: Nisim ravno upala, de me bo **Bog** rešil in mi življenje ohranil, ampak to sim terdno upala, de bo **Bog** to z mano storil, kar bo nar bolj njemu v čast in meni v zveličanje; de me bo tedaj iz nevarnosti rešil, ali pa de me bo življenje zgubiti pustil, kakor bo njegova sveta volja. In v ti vdanosti v božjo voljo sim v vsih nevarnostih velik mir in perserčno veselje občutila.

„Ko bi se ti popolnoma v božjo voljo vdal, bi po poti keršanske popolnamosti delječ prišel, brez de bi sam vedil, kako in kdaj; kakor ljudje ki se po morji vozijo in se tistimu prepuste ki barko viža, delječ pridejo, ko ne vejo kdaj in kako.“ — Tako govori **s. Frančišk Salezi**.

V nekim klostru je bil služabnik božji, po

kterim je **Bog** veliko čudežev storil, veliko bolnikov ozdravil. Vikši se je čudil, ker je vidil de letá menih nič posebniga in nič družiga ne stori, kakor vsi drugi menihi; ga je tedaj vprašal zakaj mu le **Bog** moč da, toliko čudežev storiti. In božji služabnik je odgovoril: Jest tega res ne vem, zakaj nič posebniga ne storim in se nič bolj ne postim, nič bolj ne pokorim, nič več ne delam in nič več ne molim, kakor vsi drugi moji tovarši. Le to imam, de me nobena reč, ki se pergodi, ne žali, in me ob dušni mir ne perpravi; zakaj popolnoma sim se **Bogu** dal, in vse reči njemu prepustim; in vse, kar mi **Bog** pošlje, naj bo veliko ali majhno, zoperno ali prijetno, vse z enako hvaležnostjo iz njegovih rok vzamem. — Na to je njegov vikši rekel: Zdej pa vem, zakaj ti **Bog** moč da, čudeže delati.

Pobožin kmet, ki je imel zmiram lepši polje, kakor njegovi sosedje, je bil vprašan, od kod to pride, de je njegovo polje zmiram nar lepši. In je odgovoril: Mislím, de to pride iz tega, ker imam zmiram tako vreme, kakoršniga sam hočem, zakaj zmiram hočem le tako vreme imeti, kakoršniga **Bog** hoče; in s tem nar boljši opravim.

Kadar je kdo popolnoma v božjo voljo vdan mu je vse eno, karkoli se mu na tem svetu pergodi; in to je gotovo grozno dobra in **Bogu** dopadljiva reč. De pa človek vedno v božjo voljo vdan ostane, jo mora zmiram pred očmi imeti in na-njo gledati, kakor tisti, ki barko viža, zmiram na magnetno iglo gleda, ktera zmiram v ravno tisti kraj kaže; zakaj **Bog** z neskončno

modrostjo in pravico deli prijetnost in zopernost, zdravje in bolezin, bogastvo in revšino, čast in zaničevanje, učenost in nevednost, in vse drugo, kar se na tem svetu pergodi; desiravno mi tega včasi po svoji slabi pameti zapopasti ne zamoremo.“ — Tako uči s. Frančišk Salezi.

Bil je pobožin duhovin, ki je celih osem let Boga vedno prosil, de naj mu gnado da, človeka najditi, kateri mu bo *pot resnice* pokazal. Bog ga je nazadnje uslišal in mu je na znanje dal, de naj gre k cerkvi, in tam bo človeka najdil, kateri mu bo pot resnice pokazal. Z veseljem je tedaj duhovin k cerkvi šel in je na cerkvenim pragu reveža zagledal, ki je bil ves raztergan in poln ran; in ga je z milim glasam pozdravil, rekoč: Dober dan ti Bog daj, ubogi revež! Na to mu je precej ta revež z veselim obličjem odgovoril: Še nikoli hudiga dneva nisim imel. — Duhovin mu je tedaj rekel: Dobro srečo ti Bog dej! In revež mu je odgovoril: Še nikoli nisim nobene nesreče imel. Na to mu je duhovin s začudenjem rekel: Kako de nisi nikoli hudih dni in nesreče imel, ki si ves obdan z bolečinami in z revšino? Ali letá božji služabnik mu je tako odgovoril: Popolnoma sim se v božjo voljo vdal, in kar Bog hoče, to jest hočem. Kadar me tedaj lakot, ali mraz, ali vročina, ali bolezin obteži, vedno Boga hvalim. Naj bo vreme lepo ali gerdo, naj se mi kej prijetniga, ali neprijetniga zgodi, vse v zamem z veseljem iz božjih rok, in Boga hvalim, ker vem, de nam Bog, ki je večna dobrota, nič družiga dati ne more, kakor kar je dobro. In to me mirniga in neizrečeno srečniga stori. —

Iz tega zgleđa in iz tih besedi je duhovin *pot resnice* spoznal.

Pobožni cesar Ferdinand II. je bil popolnoma v božjo voljo vdan, in je vsak dan letó lepo molitev opravil: **O** Gospod, če je tebi v čast in meni v zveličanje, de naj bom viši, kakor sim, me povzdigni, in te bom častil in hvalil. Če je tebi v čast in meni v zveličanje, de naj na ravno tej stopinji ostanem, na kateri sim, me ohrani na nji, in te bom častil in hvalil. Če je tebi v čast in meni v zveličanje, de naj bom nižji, kakor sim, me ponižaj, in te bom častil in hvalil.

„**O** kako lepo je viditi kristjana, ki ni na nobeno časno reč navezan, ki je perpravljen k vsakimu opravilu po čednostih in po ljubezni; ki je prijazin z vsimi ljudmi; ki mu je vse eno, če ima to ali uno opravilo, če ima tolažbe ali težave; in ki je ves zadovoljin in vesel, de se le božja volja zgodi.“ — Tako pravi s. Frančišk Salezi.

S temi besedami je letá svetnik sam sebe natanko popisal, brez de bi bil sam hotel, zakaj ravno tak je bil, kakor tukej govori.

„Kadar se bomo popolnoma v božjo voljo podali in kadar bomo vso svojo voljo in vse svoje nagnjenje presveti božji volji podvergli, takrat bomo vidili svoje duše popolnoma z Bogom zedinjene, de bomo lahko s svetim Paulam rekli: Jest živim, ali ne jest, ampak Kristus v meni živi.“ — Pravi s. Frančišk Salezi.

Letá svetnik je posebno v zadnjih letih svojiga življenja tako visoko prišel, de je le samiga Boga v vsih rečeh želel, ljubil in vidil; in je

velikokrat te besede izrekel: **O Gospod!** koga je v nebesih za-me, in koga želim na zemlji, kakor le samiga tebe! Ti si moj del in moje bogastvo in moje vse, na vekomej! — Srečin kristjan, kateri tako delječ pride, de družiga nič ne želi, kakor le Boga; ki le v Bogu živi in Bog v njem.

„Dokler je kdo navezan na kako še tako majhno reč, se ne bo zamogel popolnoma do zedinjenja z Bogom povzdigniti, če ima sicer še toliko čednosti. Vse eno je, če je ptič z debelo ali s tanko nitjo pervezan, ne bo mogel leteti in se nakviško povzdigniti, če je ne preterga. — Ah, kako žalostno je viditi nekatere duše, ki so, kakor barka na morji, napolnjene z veliko vrednim blagam dobrih del, svetih opravil in božjih gnad; ali ker ne pretergajo kakiga majhniga nagnjenja do kake časne reči, ne morejo nikdar priti do zedinjenja z Bogom, do kteriga bi vender lahko prišle, ki bi hotle terdno in stanovitno skleniti, tisto majhno zvezo pretergati, s ktero so še na kako stvar navezane. Zakaj kakor hitro je duša popolnoma prazna od vsiga nagnjenja do posvetnih reči, Bog ne more drugači, kakor de jo s svojo gnado napolne; kakor solnze ne more drugači, kakor de napolne s svojo svetlobo kak kraj, kakor hitro megle in oblaki iz tega kraja zginejo.“ — Tako piše sveti učenik Janez Krizostom.

V življenji s. Gregorja papeža, se letá pergodba bere: Bogat posvetin mož se je bil k Bogu spreobernal, in je želel, veliko pokoro za svoje grehe storiti. Je tedaj svet in vse bogastvo zapustil, in se je v pušavo podal, in

ni nič družiga sabo nesil, kakor mačko, ki jo je grozno rad imel. Po tem, ko je že veliko let Bogu v pušavi služil z molitvijo in s spokornimi deli, je enkrat Boga prosil, de naj mu spoznati da, kolikošno je plačilo, ki ga bo v nebesih imel. Bog mu je tedaj na znanje dal, de njegovo plačilo bo enako plačilu papeža Gregorja. Nad tem se je pušavnik grozno začudil, in ni mogel zapopasti, kako de človek, ki je vse zapustil zavolj Boga in ki v ojstri pokori v pušavi živi, nima nič več zasluženja pred Bogam, kakor Rimski papež kteri v taki časti in v obilnosti vsih dobrih reči živi. Ali Bog mu je oči odperl in mu je spoznati dal, de je on na svojo mačko bolj navezan, kakor Gregor na vso čast in obilnost, s ktero je obdan; in kdor se hoče popolnoma z Bogam zediniti, ne sme na nobeno posvetno reč navezan biti. — Po tem je letá sveti pušavnik svoje serce popolnoma od vsih reči tega sveta odtergal, in se je srečno z Bogam zedinil.

„Zakaj po tolikanj svetih obhajilih, ki jih prejmemo, vnder še k pravi svetosti ne pridemo? Zato ko ne pustimo Gospoda v svojih sercih gospodariti, kakor bi sam hotel. Pride k nam, in najde naše serca napolnjenje s željami, z nagnjenji in z majhnimi ničemarnosti. Ali tega on ne želi; jih želi prazne najdi od vsih tih reči, de bi se jih popolnoma polastil in jih vižal.“ — Tako pravi s. Frančišk Salezi.

Nar boljši perprava za sveto obhajilo je to, de človek svoje serce od vsiga posvetniga nagnjenja in od vse ničemarnosti sprazne in očisi; zakaj bolj ko je serce od tega prazno,

več bo gnada božja v njem prostora najdila. Kdor pa k svetimu obhajilu gre, in ima serce s takimi rečmi napolnjeno, ki Bogu ne dopadejo, sicer prejme Gospoda, ali njegovih gnad pa ne prejme, zakaj Gospod iz nagnusniga serca precej spet vun gre, in svoje gnade s sabo vzame. Kadar postavim kak imenitin kralj svojimu revnimu prijatlu vediti da, de bo juter v njegovo hišo prišel, in veliko zlata in drugih lepih reči s sabo pernesel, s tem namenam, de bo skrinjo svojiga prijatla s temi rečmi napolnil; in kadar v hišo stopi in jo najde vso nečedno, in skrinjo vso polna blata in smeti, bo z nevoljo to hišo zapustil, in svojih lepih dragih reči ne bo v to nesnažnost položil.

Kristjani, ki imajo lepo in sveto navado, vsako nedeljo k svetimu obhajilu iti, naj to posebno dobro premislijo. Zravin tega naj po zgledu s. Alojzja cel tedin v perpravo in zahvalo obernejo. Letá svetnik je imel navado, zadnje tri dni tedna se k svetimu obhajilu za nedeljo perpravljati, posebno s tem, de je vse svoje dušne in telesne dela in opravila v tih treh dneh, kolikor mu je bilo mogoče, dobro in zvesto opravil, in jih je Bogu daroval *za perpravo k svetimu obhajilu*. Perve tri dni tedna pa je obernil *v zahvalo za sveto obhajilo*, ker si je spet zvesto perzadeval, vse svoje dolžnosti te tri dni Bogu dopadljivo opraviti, in je vse svoje dela Bogu daroval, iz hvaležnosti za gnado svetiga obhajila. — Tako lahko vsak kristjan z božjo pomočjo stori, kateri ima navado vsako nedeljo k svetimu obhajilu iti.

„Če želiš se z Bogam zediniti, moraš po-

lo zedinjenja z Bogom, si moramo kak lep zgled pred oči postaviti, po katerim bomo ravnali vse svoje dela in svoje perzadevanje. Ali gotovo e, de lepšiga in boljšiga zgleda ne moremo najdi. kakor zgled, kteriga nam je Bog sam v personi svojiga preljubiga Sina pred oči postavil; in nar srečni je, kdor nar zvestejši letá zgled posnema. To naj bodo tedaj naše bukve, to naj bo naš špegel, v kteriga moramo pogledati v vsih rečeh in v vsih pergodbah, to je, moramo premisliti, kako je ravnal Jezus v tej reči, in kakošin nauk nam je zapustil v tej reči ali v tej pergodbi. In po tem si terdno perzadevajmo po njegovim nauku in zgledu ravnati.“
 — Tako uči častitljivi s. Vincenc.

Kakor letá svetnik druge uči, tako je tudi sam ravnal. Njegova navada je bila, v vsih rečeh, v vsih mislih, besedah in delih nepremakljivo na Jezusa gledati in ga zvesto posnemati. Kadar je imel svetovati, svariti ali učiti, je napred z dušnimi očmi v Jezusovo življenje pogledal, de je v njegovim zgledu ali v njegovih besedah kej enakiga najdil; in to je posnemal. In z letó navado je do velike podobnosti z Jezusam in do zedinjenja z Bogom prišel.

„Ah! kako nam bo žal na koncu življenja, kadar bomo vidili veliko število lepih naukov in zgledov, ki nam jih Jezus daje in ki nam jih svetniki božji dajejo v naše zveličanje, in ki jih mi tako vnemar pušamo! — Ko bi konec tvojiga življenja imel dans biti, ali bi bil ti vesel svojiga pretečeniga življenja?“ — Vpraša s. Francisk Salezi.

Če želiš, na tem svetu in v večnosti z Bogom zedinjen biti, ohrani letá na ik: Vsak dan tako Bogu služi, kakor ko bi bil dans *pervi* in *zadni* dan tvojiga spreobrnjenja in keršanskiga življenja na tem svetu; prvi dan, de boš zmiram v taki gorečnosti ostal, s kakoršno si svoje spreobrnjenje začel; zadnji dan, de boš zmiram tako živel, kakor boš na koncu svojiga življenja želel, de bi bil živel.

Glavice

Kazalo.

	Stran.
Perva jablana: Poniznost	1
Druga jablana: Pokoršina	30
Tretja jablana: Poterpežljivost	48
Četerta jablana: Zaupanje	73
Peta jablana: Molitev	95
Šesta jablana: Priprostost serca	120
Sedma jablana: Krotkost	139
Osma jablana: Pridnost v dobrih delih	164
Deveta jablana: Zatajevanje in zatiranje samiga sebe	184
Deseta jablana: Ljubezin	204
Enajsta jablana: Popolnamost	229
Dvanajsta jablana: Zedinjenje z Bogam	251

89 0487

25

15

29

34

39

42

46

34

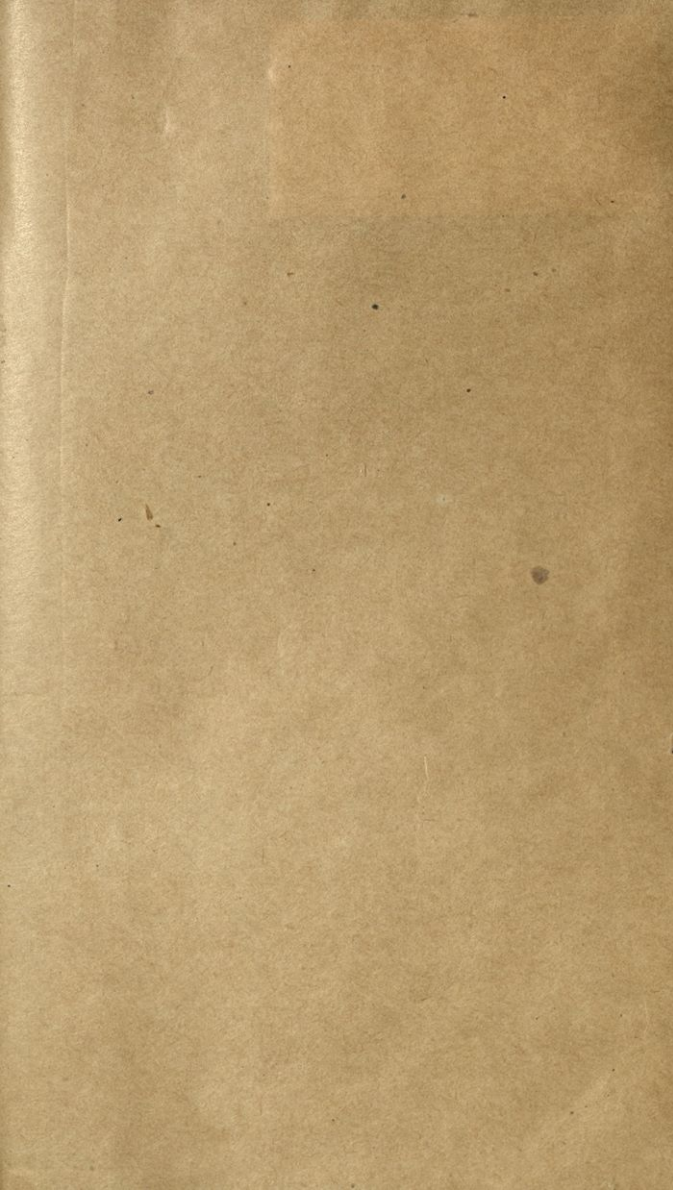
264

64

20

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA

COBISS 0

00000441975

